... کە ئاوڕت دایەوە پێدەشتێکی پان و بەرینت جێ دەهێشت، ڕووت وەك بەری دەست، بە ئاسمانەوەش، نزیك بە سەرسەرتەوە، قاژەقاژی دەیەها پۆلە ڕیشۆڵە کە خۆی دەدا لە هەزاران کاسیان دەکردی، هەر دەتوت بۆ مەرگ و دیلیەتی ئەو سەدەها ڕیشۆڵە بەندکراوەی ناو تۆڕەکەی سەر پشتی کەرە دێزەکەت دەیانقریشکاند، ترسایت لەوەی بە هێزی هەزارەها دەنووك و چڕنووك تۆو دێزەو تۆڕی پڕ لە ڕیشۆڵە بە ئاسماندا هەڵفڕێنن، هێشتا گەڕەك لێتەوە زۆر دوورە، وای لەو گەڕەکە کۆن و پەڕپووتە، هەر دەڵێی کەچە جلێکەو لە هەزار لاوە پینە کراوە، لەوەدایە هەر هەموو پینەکانی لێك هەڵوەشێن چونکێ خودا لە ئان و ساتی دروستکردنی پەلەی بووەو جەمسەری پینەکانی جوان بەسەر یەکەوە نەدووریوەتەوە، لە شارێکدا کە گوایە بەر لە هاتنی هەر هەموو پێغەمبەرەکان هەر هەبووە، نە بوومەلەرزەیەك ڕماندوویەتی، نە لافاوێك بردوویەتی، نە لەشکری تورك و عەرەب و عەجەم توانیویەتی ئەو قەلا تۆکمەو بەرزەی بڕمێنێ، نە گڕکانێك سووتاندوویەتی و نە نەفرەتی یەکێك لەو پێغەمبەرانەش نغرۆی کردووە.

وەك بڵێی کەیفخۆش بیت بەو ڕاوە بە بەرەکەتە یان ترس و تەنیایی و سوێی ساردی ئەو دەمەوئێوارەیە لە خۆت بڕەوێنێتەوە، کەوتیتە سەر ورەوری چڕینی حەیرانێك، پەنابردنە بەر حەیران یەکەم فێڵ و دوا فێڵی سەردەمێکی زۆر کۆنی خۆتە، خوویەك کە فرچکت پێوە خواردووە، چ یادێکی شیرینی ڕۆژانی زوو، چ خەم و حەسرەتێك و قەهرێکی هەنووکە، چ ترسێك بێ لە

داهاتوو.. تۆ دەچریکێنی، کە مەیلی گوتنی حەیرانێك لە دڵتا.. لە ڕۆحتا وەئاگا دێ‌و دەتبزوێنێ، هەوایەك لە کەللەت دەدا، لەشت گران دەبێ‌و قورگت دەخورێ‌و دەمت پڕ دەبێ لە لیك‌و زمانت بە مێرووله دەکەوێ‌و تەوێڵت گەرم دادێ وەك کەسێك کە گرانەتای گرتبێ، لە نێوان کەیفێك‌و ژانێکدا رادەمێنی وەك هەنووکە، تا دێ هەناسەت خۆشتر دەبێ، ئەوەتا ئێستاش لە بەندێك دەگەڕێی.. بەندێك لەو سەدەها بەندەی وان لە دڵتا، وەك مۆسیقاژەنێکی عاشق کە گەمە بە ژێیەکانی کەمانجەکەی دەکا ژێیەکانی ناو قورگت پاك دەکردەوە، بە خرۆشێکی خۆشەوە سەدای ئاوازێك لە دوورەوە دەهاتە بەرگوێت کە هەر سەدای دڵی خۆت بوو، پێچاوپێچ دەهات‌و تێکەڵ بە شێوەی شیرینی (هەمین)ێ دەبوو.. لە ناکاو تێت چریکاند، چریکەیەك بەسەر قاژەقاژی ریشۆڵاندا زاڵ، چریکەیەك کە ئەو دەشتە چۆڵ‌و سامناکە ئاوەدان بکاتەوەو سەداو ناڵەی غەریبت بگاتە گوێی هەمینێ:

حەیران حەیرانە..
حەیران هەمینە..
قۆندەرەی زەردەو گۆرِیەی چەلینە..
بەژنی رەشە رێحانە..
گەردنی شانەشینە
روومەتی بەفرو خوینە
سەری مەمکانی شەکرن.. بنیان هەنگوینە
برۆننە کاری خودای گەلە گەلەك رەنگینە

* * *

ئەوجا دەرێم حەیران حەیرانە.. حەیران (هەمین)ە..
گەردەنی زەردەو مەمکی هەنگوینە
روومەتی گوڵەو سینگی سپینە
سوندەکەم خواردیە بە (سوڵتان عەولا)ی..
بە (حوسێنی غازی)
پاش ئەو غەدار بابەی چ دۆستان ناگرم..
چ یارم نینە

* * *

ئەوجا کیژ دەرێ: هەتیمە لاوە
ئەورۆ ئێوارێ وەرە مارێ مە
دەستی راستەت باوێ سەر شاملیێ بە کەزی
بۆن کە خاڵیێ لە گەردەنی
راستو چۆپی قەنەفران..
دەربینە شەمامان
هەتا مەلای سبەینێ دەرێ: ئەڵڵاهو ئەکبەر
ئەستێرەی جەدی هەڵدێو کازیوەی دەدا
لە بۆ خۆت شەمامان بۆن کەو.. غەمان برەوێنە..

* * *

گرمەی گەواڵەیەکو لە خرۆشی حەیرانو چریکەی خۆشی کردی، کتو مت لەوە دەچوو لە خەو رابچڵەکیت، سەرت بەرز کردەوە، ئاسمانی پڕ لە هەورو هێڵ لەوەدابوو داتەپێ، دەیپرووشکاند، بەیانی زوو کە هاتیتە دەرێ" هەمین سێ جاران مەچەکی گرتیو پاڕایەوە:

(لەبەر خاتری من.. دەبا ئەورۆ نەچیتە راوێ..!)

نا.. بە گوێت نەکرد، بۆ خۆی گوت، ئەوەتا بە خۆو بە تۆڕێکی پڕاوپڕ لە ریشۆڵە دەچیتەوە، قاژەقاژیان ئەم دەشتەی ئاوەدان کردۆتەوە، پێ هەڵدەگری تاوەکو فریای ئەوە بکەویت بەرلەوەی تاریکی و سەرما و باران گەرەك خامۆش بکا.. تۆ سەرسامیان بکەی، ئاخ گەر ئەو هەورو هێڵە نەبووایە، ماڵی ئەوە بوو کە دوو سێ بەندان بچڕی، ئەو هەورو هێڵەی بەری قیبلەی گرتووەو.. وا بەتاو دێ، کەمجار وا رێك کەوتووە، خودایە بەخێری بگێڕی، ئەو تاوە خۆشی و دڵگەشییەی لێ نەشێوێنی، بەیانییەکەی هەر ئەوە بوو کزەیەکی دەست و پێ تەزێنی هەبوو، چ بە ترس و بیمە هەوری رەش و سوور تێکەڵی ئەم ئێوارەیە، لە نیوەڕۆوە کزەکەی نەما و کردی بەو (با) سەرشێتە، ئەو (با)یەی بۆتە فووی (ئیسرافیل) و هەوران پف دەدا، هەوران رادەدا، بە ئاسمانان پەرش و بڵاوەیان پێ دەکا، هەوران لێکیان دەخوڕی، گەر بباری دەیکا بە لافاو، لافاوێکی بێ ئامان، هەمین خەونێکی گەلەك ناخۆشی گێڕایەوە، زستان بێ بەقا و متمانەیە، دەربەست نییە کە تۆ شادیت یان غەمگین.. تێریت یان برسی.. دەربەستی ئەوەش نییە چەند کەلاوە و کۆلێتی هەژاران دەڕمێن، چەندانی وەك تۆ وا لە نێو دەشت و دەرو سەحرا دان، بێ کە پەنگ و چەترو دەوار، بێ سایە و سەربان، تۆ خەمی خۆت نییە، خەمی ئەوەتە هەنووکە (هەمین)یش بەڕێوە بێ، بەوە چاکە ئەو وا لە ناوشاری، دەتوانێ بە چارۆگەکەی یان بەرانپیلەکەی سەرو پرچی لە باران بشارێتەوە، بچێتە ژێر چەترێك یان خۆی بداتە پاڵ دیوارێك، یان

ژێر تاقی سەر دەرگایەك... هەنووکە وەختی خۆیەتی.. ئان‌و ساتی ئەوەیە هەمین لە ماڵە ئاغاو بەگلەران بگەڕێتەوە.. تا نەگەڕێتەوە ئەو ماڵە خامۆشە رووناك نابێتەوە.. (عەمرەکەم هەمین.. چاوەکەم هەمین)، ئەویش دەڵێ: (بە بێ بایزی دونیا وێرانە).

ئەڵڵاە.. ئەگەر برسیەتی‌و دڵەڕاوکێ‌و ترسی دوژمنداری نەبووایە.. ئەم دونیایە چەندە خۆش دەبوو دەروێش.. لەوە پتر چیت دەوێ..؟ نێرەکەرێك‌و تۆڕێکی پڕ لە ریشۆڵەو.. (بالای هەمین)ێ.. ئەڵڵاە.. دەبا بباری.. قابیلە کۆنە سەپانێکی وەك تۆ رقی لە باران بێ؟ مەحاڵە.. هەر دڵۆپێك‌و گوڵەگەنمێك، هەر گوڵەگەنمێك‌و پاروەو نانێك، هەر نانێك‌و گوڕوتینێك، هەر گوڕوتینەو هەنگاوێك‌و... هەر هەنگاوێك‌و سەفەرێك‌و خۆشی‌یەك‌و ماچ‌و دەست لەملانێ‌و قریوەیەك، دەبا بباری، بارانی خۆشی‌و بەرەکەت‌و هات، بارانی نەجات.. خودایە بەخێری بگێڕی، بەری قیبلە سوورەو رۆژئاواش رەش، پەڵەیەکی رەش وا هات‌و سکی داداوە، دەڵێی دەعبایەکی ئاوسەو ها ئێستا نا ها تۆزێکی دیکە دەزێ، دەزێ‌و وێڵاشی دەتەقێ‌و خوێناوێك وەك باران، بارانێك وەك خوێناو شار دەشواتەوە.. خێر بڵێ دەروێش.. ئەم هەورە لە چارۆگەی رەشی هەمین دەچێ (با) بیشۆینێ..

(هەمین وریا بە.. با نەخلیسکێی ژنێ)

هەمیشە لەبەر خۆتەوە دەیدوێنی.. لەوپەڕی دونیابێ وەڵامت دەداتەوە...

تەواو.. تا دێ ئاسمان رووی خۆی تاڵ دەکا، تۆ دەتوانی بە

پێی پەتی بە نێو ئەو وەردو شیوەدا مل بنێی، زۆرت بۆ هات، چش لەو قوڕە زێلاقەیە، پێڵاوە لاستیکییەکان دادەکەنیت، نێرەکەریش ترسی نییە، بەر لە خۆت دەگاتەوەماڵێ، دەڵێی زانیویەتی شتێك دەقەومێ، دەنا ئەو نەرمە غارەی بۆچییە؟ تەنها بنیادەم نەبێ.. دەنا هەر هەموو جڕوجانەوەرێك.. مارو مێرووی سەر زەوی هەمووی چاوی غەیبی هەیە، پێشبینی دەردو بەلاو گڕکانو بوومەلەرزەو لافاویش دەکەن.. عەجایب.. ئەی ئەو هەموو نوێژو تەهلیلەو ویردو خەڵوەتکێشییە لە پای چی؟ دەی دەروێش کەشفو کەراماتێك.. هاواری شێخ کە، لەم دەشتە چۆڵە، هەنووکە، بایەقووش دیار نییە.. گەر بکەویتە ناو قوڕو لیتاوێك، کەندێك، چاڵێك.. کەسێك نایە بە دەنگتەوە، تۆ جێ دەمێنیو کەرەکەشت بە بارێك ریشۆڵەوە لە هەمینێ وەژوور دەکەوێ، هەمین دڵی دادەخورپێ.. لە تەنگەتاوی خۆی گوێی کەرەکە رادەکێشێو هاوار دەکا:

(ئەدی بایز؟)

هاوار دەکەی.. لەو چاڵەی تێی کەوتووی، یەکێ لەو چالانەی کە خۆتی تیا مەلاس دەدەی تا ریشۆڵەکان ڕاو بکەی، ئەو چالانەی بە دەستو پەنجەو نینۆکە شەقاربووەکانت هەڵیدەکۆڵیت، بە ئارەقەی نێوچەوانت قوڕە خەستەکەی شل دەکەیتەوە، لەو چاڵە چۆڵەی نێو ئەو دەشتە کپو خامۆشە.. هاوار دەکەی.. بارانیش بەسەرتا دەبارێ، چاڵێکی ئەوەندە قووڵیش نییە، بەلام برسیەتیو ماندوێتی بڕستیان لەبەر بڕیویت، تۆ (یوسف) نیت تا کاروانێکی سەرەڕۆ بە رێکەوت

بەوێدا بڕواو هەڵتکێشێ، (عەزین)ێکیش بتکرێو (زولەیخا)یەك جەستەی لە ئارەق شەلاڵت بشواتەوە، پاشان عەترت پیا بپڕژێنێ.. زولەیخا کێیە دەرویش؟ سەد زولەیخا بە قوربانی پەنجەیەکی هەمین بێ، بە تۆ چی زولەیخا؟ کێ وەك هەمین تۆ دەبینێ؟ کێ وەك ئەو لەگەڵ حەیران‌و لاوك‌و درۆکانت دەخرۆشێ..؟ کێ..؟ ئەو شەوەی کە دڵت لێی کرمێ بوو.. پێی وتیت:

(باپیر ئاغا کێیە؟ سمایل بەگ چ کەرێکە؟)

کۆشکی چی‌و کەلاوەی چی؟ دڵنیا بە جگە لە خۆت چ سوارێك نییە ئەو ماینە بێ لغاوو زینە رام بکا...

مەترسە گەر باری‌و کردی بە لافاو، گەر کەوتیتە چاڵێك‌و لە قوڕ چەقیت.. هاوارکە:

(هەمین)..

یەکان دەر دوو زەوی بەرت دەدا، لە هەر کوێ بێ گوێی لە دەنگتە، چەندین جار پێی وتیت، هەورو هێڵ بوو مەچووە دەرێ، (ئەو رزقەمان لە خودای دەوێ).. ناکرێ.. یەك دوو مانگی ترەو ریشۆڵەکان دەچنەوە کوێستان، ئەم مەلە جیقن‌و هیچانە چەندە عاشقە زستانن، کەی بەفر باری ئەوسا پتر کەیفیان سازە، نێرەکەر لە نەرمەغار کەوت، ئەو تۆڕە پڕە هێسترێکی گەرەکە، قاژەقاژی ریشۆڵەکان ئەوەندەی تر زەندەقی بردووە، کەری تاین سەری لەو قاژەقارە دەرناچێ، کەر نەبووایە دەیزانی بەندەواری‌و بە تۆڕەوەبوون چ زەحمەتە، تازە ئەوان تەواو.. جارێکی تر نە ئاسمان دەبیننەوەو نە دەچنەوە کوێستان، دوو سێ رۆژی دیکە دەبن بە مەزەی چەند ئارەق خۆرێك، هەزار حەیف‌و مەخابن، تۆ

ـــــــــ

بەو سەرماو سۆڵەیە ئەو ریشۆڵانە راو بکەیت و ئەو مەست و مل هوڕانە بیخۆن.. گوایە دەڵێن:

(خەفەت لابەرە..)

جا تۆ چ بزانی؟ لەوە ترسای لە نیوەی رێ ببارێ، تا دەگەیتەوە ماڵێ ئێسقانەکانیشت تەڕ دەبن، خەمی ریشۆڵەکانتە، جا ئەو مەلە مەلعونانە چ باکیان بە تەڕبوونە؟ سکیشت پێیان دەسووتێ، عومرێکە ڕاویان دەکەیت و کەچی تا ئەمڕۆ ریشۆڵەیەکت سەر نەبڕیوە.. (سلێوە) لەوە داخدارەو هەموو جارێك هاوار دەکا:

(ئیسلامی حیزو دز پیاوکوشتن ئاو خواردنەوەیە لە کنتان.. بەلانەکینێ رەشۆڵە سەر نابڕن.. ها؟)

(سلێوە پیاوم بکوشتایە چم دەکرد لە هەولێرێ.. هەنووکە لە کاولە گوندەکەی خۆمان دەبووم)

(باشە کە ئەتوو ئەوەندە بە رەحمی لۆ راویان دەکەی؟)

(برسیەتی سلێوە.. برسیەتی)

(سەد کاروکاسبی دیکە هەیە)

(جا گاوری گاورباب چ ماوە نەیکەم..؟ چایەچی، قاپ شۆری لۆقنتەکان، توونچی، حەمباڵی، چەرچی...)

(ئەدی نابینم هیچت بە هیچ کردبیتن؟)

(لە فرت و فێری بازاڕ نازانم.. پاشانیش رازی نابم کەس هاوارم بەسەردا بکا.. ئەمن ملم لە بەرملی ئاغاکان دەنا، ئەو ئاغایانەی دەیەها زەلامیان لە چاڵ دەناو کەس نەیدەوێرا بڵێ: لەل)

(قسەکانت زلن دەروێش..)

(زل یان گچکە.. راوە رەشۆڵەم پێ شەریفترە.. هیچ نەبێتن خۆمو دەشتێکی کاکی بە کاکین.. رازی نابم بۆ پاروەوە نانێك کەس بمکا بە کەری خۆیو گوێم رابکێشێ)

(باشە ئەفەندی ئەتوو دەزانی ئەو رەشۆڵانەی توو بە کێ دەفرۆشم؟)

(چاك دەیزانم.. ئەو مەیخانەیەی تەنیشتت)

(یانێ ئەتوو بەو زستانە ئارەقەی ڕەشو شین دەردەدەی تا ڕاویان دەکەی.. ئەوان دەیکەن بە مەزەی ئارەق خواردنەوە)

(چ لە توو بکەم کە خودا ناناسیت..)

(جا دەروێش کە ئەتوو دەیانکوژیت.. چ شێخەکەت بیخواو چ ئارەق خۆرێك، پاشان وەکی توو خودای دەناسم).

(جا ئەگەر زکم پێیان نەسووتابا خۆم سەرم دەبڕین.. بۆ سەر بڕینەکەو پاککردنەکەی پارەی پترم لە جەنابت وەردەگرت)

ئەو جارە زیاتر پێی لێ داگرتو لێتی پرسی:

(ئەگەر ئەتوو ئەو پەپوولەیەی، لۆ هاتیتە شاری؟)

ئا.. نەکەی.. ئەو حەرامزادەیە دەیەوێ قسەت لێ بدزێ، دەیانەوێ ئەو نهێنی‌یە بزانن، دەشیزانن.. بەڵام نا.. قەت نابێ لە دەمی خۆتەوە ببیستن.. دەیانەوێ بڵێی:

(ژنێکم هەڵگرتو گوندم بەجێ هێشت)

با بەو قەهرەوە بمرن، ئابڕووی (هەمین) ئەوەندە هەرزان نی‌یە لە کنت..!

ئاوڕێکی دزانەت دایەوە، هێشتا گردی (کلك مشك) لێتەوە

دیار بوو، هەر لەم ئاقارەوە.. هەر لەم ڕێگەیەوە هاتنە هەولێرێ.. هەردووکتان پیادە بوون، ئەوەندەی بیرت مابێ هێشتا بەهار بارگەو بنەی نەپێچابۆوە، تا گەیشتنە ئێرە سێ جاران لە پشتێت کرد، ترس راوەدووی دەنان، ترس لە (باپیر ئاغا)و لە پیاوەکانی، لە باوكو براکانی، لە شوانو گاوانو سەپانو پاڵەو کوڕ گەلی گوندی راوەدووی دەنان.

زوو زوو پێی دەوتی:

(دامنێ بایز.. حەرامە..!)

تۆش لەو تەماسە خۆشەی هەردوو مەمکی بەسەر هەردوو شەپیلکی شانتەوە خۆش نەدەبووی، ئەو کەیفە کەمە بە ئاستەم لەو ترسی راوەدوونانو هەڵات هەڵاتەی کەم دەکردەوە.

تۆش زوو زوو پێت دەوت:

(عەلی شوون هەڵگریان هینابی.. جێی پێیەکانمان دەبینتەوە.. با لە هەندەك جێ.. شوێن پێی یەك ڕێبوار دەستخەڕۆیان بکات.)

هیچت پێ نەبوو، جگە لە قەڵەمبڕێك کە جاروبار بە دەم ڕێوە گیاو گوڵی بەهاریت پێ دەقرتاندو کێویانە داتدەکرماندو بەشی (هەمین)ت لێ دەدا. ئاخر (ئاغا) وەك بلێی زانیبێتی نیازت خەراپە تفەنگەکەی لێ سەندیتەوەو پێی وتی:

(بایز.. ئەتوو حەیرانبێژی.. تفەنگت ناوێ!)

جگە لە بوخچەیەکی پڕ لە شڕوشیتاڵو چەند پارووە نانێك هیچی دیکەتان پێ نەبوو، بە دەم (با)ی غارەوە ساتمەی دەکردو دەکەوتو دە جاران دووبارەی کردەوە:

(بـایز.. دەترسـێم وەکـی "مامەنـد"ی بتکـوژن و لـۆ عیبرەتـی دونیایـێ ئـەمنیش وەکـی "زێڕین"ێ لـێ بکـەن.. لـە نێرەمووکـەکی یان شێتەکی مارەم بکەن.)

بۆ ئەوەی پێ هەڵبگرن و بگەنە شاری و خۆتان دەنێو کوچەو کۆڵانەکانی ون بکەن، دە جاران عیبرەتی (عەیشێ)تان بۆ یەکدی گێڕایەوە، چی‌یان لە (سمایل و عەیشێ) نەکرد؟ دوای یەك شەو لـە بەدووکەوتنەکـەی عەیشـێ، چـل سمـێڵ بـابڕی داخـدارو تـووڕە کەوتنـە دوایـان، بـەر لـەوەی بگـەنـە (قەرسیلۆك)ی سیامەند ئاغاو خـۆ دەخیلـی دیوەخانەکـەی بکـەن، وەك دوو قـەتێی بـاڵ شـکاوو مانـدوو ڕاوکـران، لـە بەرەبەیانی‌یـەکی زوودا هـەردوو عاشـقە رووتـەیان لـەو چـۆڵ و قەفرایـە کوشـت، بـە هەڵـەداوان گەڕانـەوەو بەسـەر ئەسـپەکانیانەوە نێرانـە دەلەنگینـەوە، وەك نێرەکـەوو ماکـەوێکی کـوژراو بەسـەر پاشـەڵی دوو ئەسپی بەڵەکدا دوو قـەد شـکابوونەوە، باسـکی (عەیشـێ)یـان بـە بازنەکانـەوە بڕی و لەسـەر دەرکی دیوەخانەدا هەڵیانواسی تا ببێ بە عیبرەت بۆ هەر هەموو کچـانی گونـدی، کچـان و ژنـانی ئـاواییش سـەرکزانە لـە هـاتن و چـوونیاندا چاویان بـەرایی نـەدەدا سـەیری ئـەو دەسـتە بکـەن کـە سەدەها جار لەو چۆمەی خوار ئاوایی گۆزەی لە ئاو پڕ کردووە.

قۆناغـە ڕێیـەك و لـە مـەزاری (ئەسـحابە رووتـە)ی لاتـان دا، هـەمین کێلەکـەی لە بـاوەش گـرت و هـەردوو باسـکی تێوەرێنـا، بـە کوڵ و دڵ دەگریا و لە خوداو ئەسحابەو پیاوچاکان دەپاڕایـەوە کـە ڕێی ئاغاو پیاوەکانی، باوك و براکانی هەڵە بکا، پڕ بـە دڵ حـەزت دەکرد، ئـەو حەلـە، لـە بـری کێلەکـە تـۆی لـە ئـامێز بگرتایـە، لێـی

گەڕای فرمێسکان بڕژێنێ تا هیچ نەبێ کەمەکێ هێور بێتەوەو ئەو ترسەی لە رۆحیا بارە کەم بێتەوە.

به شەرمێکەوە پێت وت:

(هەمین بەسە با بڕۆین دەنا دەگەنە سەرمان)

بە قەهرێکەوە وتی:

(ترس نەبایە ئەوشۆ لە ژێر ئەو گومبەتەی دەنووستین.)

لـە گومبـەتێ هاتنـە دەرێ، هـەر لـە نزیکـی مەزارەکـەوە نووشتایتەوە، گوێت بە زەوی‌یەکەوە نا تا بزانی ئاخۆ گورژنی سمی ئەسپان نایە، هەمین لە دوای ئەو گریانە بە کوڵە خەنی‌یەوە، هـەر زوو خەندەکـە لەسـەر لێـوانی کوژایـەوە.. کـت و پـڕ ای‌ێـی پرسیت:

(بایز.. گەلەك دەترسێم بچینە شاری‌و لەوێ نامرادو هەناسە ساردم بکەی.. نامرادم ناکەی بایز..؟)

(هەمین ئەوەندە بە نامەردم دەزانی؟)

(حاشا بایز.. بەس هەر ئەوەندەیە دەترسێم..)

بە ئومێدی پیاوێکی عاشقەوە دڵنیات کردەوە:

(مەترسێ هەمین.. قەت مەترسێ.)

سـاتمەیەك‌و خـۆت بـە پاشـەڵی کەرەکـە گرتـەوە، هەورەتریشقەیەك‌و رەشۆڵەکان کەوتنەوە سەر قاژەقاژێك کە ئیدی بڕانـەوەی بـۆ نـەبێ، لـە ترسـی قاژەقاژەکـە کەوتـەوە نەرمـەغار، کەوتیتەوە سەر خەیاڵی مەرگی ئەو مەلە جیقنانە، سبەی ئێوارێ دەبنـە مـەزەی ئـارەق خۆرەکـان، خـۆت چـەندە ئـالوودەی سەربەستی‌و کەچی ئەو مەلە رەشانە لەو خۆشی فڕین‌و ئازادی‌یە

بێ بەری دەکەی، دەیانخەیتە ناو تۆرێک‌و دیلیان دەکەی، دەیانفرۆشیت، ئەو ئێوارەیەی راوەکەت گەورە بێ" خەڵکی گەڕەک منداڵە چڵمنەکانیان دەنێرن‌و هەر یەکەو درهەمێک لە نێو لەپی چڵکن‌و ئارەقاوی خۆیدا دەشارێتەوە، کزۆڵەو سەرسام دێنە بەردەمت، وەک ئەوەی دڵی خۆیان دەنێو مشتیانا بێ چاوەڕێن.. سێ چوار رەشۆڵە بەسە بۆ ئەوەی تامی شلە ساوارەکە خۆشترکا، هیچ نەبێ تامەزرۆی ئەو منداڵە چڵێسانەی پێ دەشکێ، ئەوان بیخۆن خێرترە لەوەی ئارەق خۆرەکان بیکەن بە مەزە.. بەڵام چ دەکەی؟ ناچاریت بیاندەی بە (سڵێوە)، زۆرجاران پێیان دەڵێی:

(درهەمەکان ببەنەوەو بیانخەنە ناو دەخیلەکانتان)

کت‌و پڕ رۆژێک مانت گرت‌و بە خەڵکی گەڕەکت گوت:

(تەواو.. داوای رەشۆڵە لە من مەکەن!)

هەر هەموو دەستیان بە یەک داداو حەپەسان:

(ئاخر چ بووە؟ چ کرایە؟)

هاوارت کرد:

(ئەو بیژیانە لە خۆتان کافرترن.. لەبەر چاوی من بە مووسی کول ملیان دەقرتێنن..!)

(ئێ خۆ "سڵێوە"ش هەر سەریان دەبڕی..!)

(گووی دەخوا لەبەر چاوی من سەریان بڕی)

نەیان دەزانی چۆن چۆنی دڵت نەرم کەن‌و لەو غەزەبەت کەم کەنەوە، ناچار پەنایان بردە بەر هەمینێ، بە دوو دەست لە ملانێ ساردی کردیتەوە، بە دزییەوە پێت گوت:

(باشە هەمین.. بەس با دوو هەفتە هەر بە درۆ خۆم گران

کەم..!)

بە هەزار تکاو پاڕانەوە، ئاشتیان کردیتەوە، بەڵێنیان دا ئیتر خۆیان بێنو مناڵە چەتوونو چڵێسەکانیان نەنێرن، ئەو منالانەی خۆیان بۆ راناگیریو گوێزانێکی کول یان چەقۆیەکی ژەنگار لە ملی باریکی ریشۆڵەکان هەڵدەسوون، نان پەیداکردن وا نابێ دەروێش، خودا لە گوناهی هیچ نەتخاتە دۆزەخ، لە پای گوناهی ئەو تەیرە بێ دەستەلاتانە ئاگری جەهەننەمت پێ خۆش دەکات.. دواجار.. شێخ قادریش لێت هەستایە سەر پاشووان..

(بایز ئەتوو دەورێشی تەکیەی منی.. تەکیە ئەوەندەی هەیە نانی خۆتو ژنەکەت بدات)

(یا شێخ خودا لۆ ئەوەی دروستی نەکردیمە دەست لە گونان درێژتر لەی دانیشمو.. شۆربای تەکیە بخۆم.)

(شۆربا چییەتی ناشکور)

(هیچی نیە.. بەلانەکینێ خودا رقی لە پیاوی تەوەزەلە.. ئەو خۆی فەرموویەتی: لە توو هەرەکەتو لە من بەرەکەت.)

(جا ئەتوو رەشۆڵەگرتن بە هەرەکەت دادەنێی.. ئەتوو وا خەریکە لە نوێژو ویردو تەهلیلەش بێ بەری بیت)

(ناچارم..)

(ناچار نیت.. ئەتوو چاك دەزانی کە سڵێوە رەشۆڵەکانت بە کێ دەفرۆشیتن.. خێرو بێری توو دەچێتە ناو ورگی ئارەق خۆرەکانی ناو هەموو مەیخانەکانی هەولێرێ.. دەیکەن بە مەزە.. دەزانی خودا لە پای ئەو گوناهە، لە رۆژی قیامەت، چیت لێ دەکا؟)

کە ئەو پرسیارەی دەکرد دوو لوولەی باریکی بریسکەو گڕ لە چاوەکانی دەپڕژان، یەکە یەکە بەوپەڕی ترسەوە لە هەر هەموو دەروێشەکانی روانی و دەیویست بە چاو پێیان بڵێ کە ئاگری دۆزەخ وا لەبەر دەمیاندا.. دووبارەی کردەوە:

(دەزانی چت لێ دەکا؟)

(نەء..)

(کێم و زوون و سیان و پەنگرت لۆ دەکا بە مەزەو دەتداتێ)

(هەر ئەمن پێی نافرۆشم)

(بەس راوچییەکانی دیکە وەکی توو پیاوی تەکیەو تەریقەت نین.. پاشان ئەتوو گوناهێکی گەورەترت هەیە.. تا کەنگی "هەمین"ی ژنت دەنێریتە ناو کۆشک و تەلاری ئاغاکان و بەگلەران و ئەفەندییە تەوالێت لووسەکان؟ کوڕم گوناهت دەگاتێ.. با واز لەو شیرو هێلکە فرۆشتنە بێنێ.)

(هەمین ئاگای لە خۆیەتی یا شێخ.. پاشانیش ئەو بە رووتی ناچیتە ناو کۆشک و تەلارەکان؟)

(بەس لەو شوێنانە فەرزەندەکانی شەیتان گەلێ زۆرن)

(گەر وابێ.. ئەوە شەیتان لێرەش هەیە.. لە ناو رۆحی من و توو دەروێشەکانی دیکەشدا هەیە.)

(بەس هەموومان بە زیکرو تەهلیلە دەری دەکەین.. ئەو زیکرو تەهلیلەی کە ئەوە سەری دوو مانگە ئەتوو توخنی نەکەوتی)

(ئەمن لە "هەمین"ێ ناترسم)

(کوڕم گەر قسەکەی توو راست بووایە ئەوە پێغەمبەران و

ئەسحابەکان‌و پیاوچاکان ژنەکانیان لە کونی ژوورێدا نەدەبەستەوە؟)

(هەزار دروود لە رۆحی هەموویان.. کەس لەوان پێویستی بەوە نەبووە خۆی‌و ژنەکەی برەنجێن تا پاروو نانێك پەیدا بکەن..)

(هەر قسان مەکە.. با فریشتەکان نەفڕن‌و تەکیەکەم بەجێ بهێڵن.)

(بابە شێخ.. قسەکانت لە جەرگم دەدا.. ئەتوو لە کنت وایە ئەمن لە خۆشیان خۆ دەدەمە بەر باوو بۆران.. نێرکەریش خۆی لەو دەشتە ساردو چۆڵەدا راناگرێ.)

(رۆڵە.. ئەتوو پیاوی تەریقەتی.. ئەوە دوو مانگە دووجاران نەهاتیتە ناو هەڵقەی زیکرو تەهلیلە.)

(راست دەکەی بابە شێخ.. بەس راوە رەشۆڵەش هەر ئەو دوو مانگەیە.. گەر دوو عانە پەیدا نەکەم.. مشك بکەوتە ناو کەندووم کلکی ئارداوی نابیتن!)

ئای دەروێش.. یاشێخیش هەر وەکو سڵێوە دەتدوێنێ، لەبەر سێبەر کەروێشکە خەو دەکاو خەون بە حەفتاو دوو حۆری رووتەوە دەبینێ، رووباری شیرو هەنگوین، میوەجاتی سەد رەنگ‌و بۆن، غەریقی بۆنی بخورد، سەری لە ژێر گومەزێکی بۆنخۆش‌و ژێریشی فەرشی کاشان، لە گەرمیان‌و کوێستانەوە مەڕو بزن دێنن‌و لە بەر پێی موبارەکی ئەودا سەریان دەبڕن، ئەم چوزانێ لەبەر چی خۆت هاوێشتە ناو تەکیەو پێنج ساڵانیش هەر لە لای خۆی چایەچی بوویت.. ئاشپەز، تەنها لەوێ.. لە ژێر پەنای شێخ‌و دەنێو هەڵقەی زیکردا نەیاندەتوانی بتدۆزنەوەو

بتکوژن.. کێ دەیزانی کە ئاواهی بەم تەمەنەوە.. وا بە جحێڵی دەبیتە پیاوی تەریقەتو جێنشینی تەکیە؟ هەر هەمینی کەلەکەوێت بوو تۆی راپێچاو پێی وتیت:

(بایز خۆت بخە ناو خانەی خوداو پێغەمبەران.. دەنا هەردووکمان دەبیننەوەو دەمانکوژن)

(کچەتیم.. ئەمن هێشتا هەرەتمە.. هەموو شەوێك دوو جاران دەپەڕمو کە دەشنووم شەیتانی دەبم.. تەریقەتم پێ راناگیرێ.. هەمین وازم لێ بینە با نەکەومە بەر لەعنەتی خوداو پێغەمبەران)

(وە نەکەی دەتبیننەوەو دەتکوژن)

ساتمەیەكو.. رابوویتەوە.. بە پێی پەتی دوو هەنگاوت نا، پێڵاوە لاستیکیەی پێی چەپت لەو قوڕە خەستە جێ ما، لیتاوێك نەیدەهێشت هەردوو پێت لە ناو پێڵاوەکاندا جێگیر بن، تاوێك پێڵاوی چەپو تاوێك راستەت لەو قوڕە عاسێ دەما، قەیتانەکانی پساون.. پێرێ شەو هەمین راستەی بە تەلێك بەستەوە، چەپەشی بە داوە بەنێك لە مووی کلکی کەرەکەت، بەم دوو پێڵاوە لاستیکەوە نەدەگەیشتیتەوە نەرمەغاری نێرەکەرەکەت، ماکەرەکەی جارانت گوێ رایەڵتر بوو، ئەویشیان پێ گۆڕیت، چما ئەو خەڵكو خوایە چیت پێ ناگۆڕن؟ خوا، کارو کاسبی، ژن، ماڵ، ماکەر، دینو ئیمان.. دەبێ هەر هەمووی بە کەیفو هەوای ئەوان بێ.. کەیفو هەوای باپیر ئاغا.. شێخ قادری لەپ کەسك.. سلێوە.. پێیان وتیت:

(دەروێش عەیبە.. ئەو ماکەرە بفرۆشەو نێرەکەرێك بکرە.. لۆ دەروێشێکی وەکی توو جوانی نییە بکەویتە دووی قوونی

ماکەرێکەوە.)

ڕەنگە دێزە بۆنی بەڵایەکی کردبێ، دەنا قەت وا خۆی شێت نەدەکرد، یان هی نەرمە بارانەکەیە.. (با)ش هەوری ئاسمانانی رادەداو لەسەر ئەو دەشتە وەك عەبای ڕەش هەڵیدەخست، مارو مێروو چوونەوە کونی خۆیان، باڵندەکانی ئاسمان دیار نەمان، نە سرتەیەو نە ورتە، زورگەکانیش لە دوورەوە کەوتبوونە ژێر تەم تومانێك، بۆنی خاکی تەڕو هەوای ساردو.. تا دێ ساردتر.. دەستەکانت دەخەیتە نێو هەردوو گیرفانی شەڕواڵەکەت، ئەو دوو دەستەی لە سەد لاوە شەقار بوون، ئەو دەستانەی شەختە بەندەکان دەشکێنێ و.. سەعات و دوو سەعات لە گوریسەکان گیر دەبن و چاوەڕێی قەتارەو ڕەوەی بە بەرەکەتی ریشۆڵەن، چاو دەبینێ، رادەمێنێ، هەموو زەین و خەیاڵ و ئاوەزت لایانە، لەوە دەترسیت گوریسەکە رابکێشیت و بە پشتدا وەرگەڕێیت و تۆڕی بەتاڵ و هەزاران ریشۆڵەی قورگ پڕ گەنم و جۆ هەڵفڕن، لە دەمی خۆت و هەمینێ دەگریتەوەو لە بەردەمی ئەو ریشۆڵانەدا ڕۆی دەکەی، زیت و زیرەکن، زۆر جار فریوت دەدەن، تاوێك نیشتن و تاوێك هەڵفڕین، چاوەکانیشت وەك جاران نین، ئەمێستا کزترن، ئەو دەستە بۆرو زبرو شەقاربووانەی هیچ ئافرەتێك حەزیان پێ ناکات، کەچی هەمین شەوانە نانوێ گەر ماچیان نەکات، هەموو شەوێکیش دەستی راستەی نەخاتە بەر باخەڵت خەوی لێ ناکەوێ، تۆ بڵێی هی ئەو ترسە نەبێ، ترسی ڕەدووکەوتن و هەڕەشەی باوك و براکان؟ بایەکی سارد ئاو لە چاوانت دەهێنێ، دەم و لووتت بە جامانەکە دەشاریتەوە، وەك ئەو دزانەی شەوانە

دێنە سەر ماڵان، خەوت سووکە، دەنا ئەو شەوە مانگاکەیان دزی بوویت، دەرگایەکی تەنەکە چ‌ییە؟ بە لەقەیەك دەکرێتەوە، وا چاکە دەرگایەکی ئاسن بە رادان بدەیت، دونیا پڕ بووە لە دزو حیز، ئەوە شارەو.. شاریش پڕە لە سەگ‌و گورك، دەرگاکەت بگۆڕە، دزان مرخیان لە مانگاو نێرەکەرو مریشکەکانت خۆش کردووە، بەوە چاکە کە خەوت سووکە، کەوتنی گەڵایەك، جریوەی چۆلەکە، خشپەی پشیلەش وەئاگات دێنێ، هێشتا پاشەڵت تەڕەو تەزوویەکی سارد لە بڕبڕەی پشتتەوە تا تەوقی سەرت مێروولە دەکات، رەوە ریشۆڵەیەك رووەو رۆژئاوا باڵ لێك دەدەن، گوێی گرانت بۆ فڕکەی باڵیان هەڵدەخەیت، چ هاش‌و هووشێکی ترسناکە، سەرت تەپەو لەشت گران، کێ ناڵێ دوای دوو سێ رۆژی تر ئەو رەشۆڵە ئازادانەی سەر لە بنی هەورەکان هەڵدەسوون نابنە دیلی تۆ؟ لە تۆڵەی ئەو خەیاڵە خەراپە جیقنە بارانیان کردیت.. بە سەری پەنجەی شایەتمانە ئەو کەم جیقنەیەی سەرکەپووت سڕی‌یەوە. چ قەدەرێکە بە رووی دونیادا دەجەنگێی، تارمایی‌و ترسی ئاغاکان، هەڕەشەی بابە شێخ، فڕو فێڵی سلێوە، ترسی لێ خۆش نەبوونی براکانی هەمین، تارمایی ئەو ترسە وەك سێبەر هەر بە دواتەوەیە، لە لا کۆڵان‌و نێو قەیسەری‌و سێبەری مزگەوتان، لە نێو قەڵەبالغی بازاڕی کۆنەفرۆش‌و سەفارچی‌و تەنەکەچی‌و کوتاڵ فرۆشان، چایخانەی کەوبازان، گوزەری ئاسنگەران‌و دارتاشەکان، دەلاڵخانەو کۆڵانە تاریکەکانی خمچی‌یان، حەجمانت لە بەر بڕابوو، قاپ شۆرینی لۆقنتان؟ کاری ژنانەیەو چیدی نایکەم.. ئەی چی بە هەمینێ

بلێی..؟ چایەچی؟ نەدەکرا، لەوەدا بوو هەر بە ڕێکەوت یەکێکیان ڕێی بکەوتایەتە چایخانەکەو بتیکوشتایە، ببە پۆلیس.. هیچ نەبێ تۆڵەسێنەکانی گوندی، براکانی هەمین لە تفەنگی شانت سڵ دەکەنەوە، پۆلیسیش هەر دەکا پیاوی خەڵکی، هەر شەوەی پاسەوانی کوچەو کۆڵانێک، دەبوو تا ماویت بە دوای پیاوی جەربەزەو ئەشقیاوە غار بدەی، ڕۆژێکیش بە دەستی چەتەیەك دەکوژرای، هەر ئەو گاوربابە ڕاوە ریشۆڵەی لە لا خۆشەویست کردیت.. لە هەموو کارێك چاکترە، لەو دەشتە چۆڵ و هۆڵە خۆت بزر دەکەیت، نا.. ڕۆژێك دێ بتدۆزنەوەو بتکوژن و لاشەکەت بکەنە خۆراکی قەل و داڵ، زۆربەی بەیانیانیش ژان دەچێتە دڵتەوە، ئەو بەیانیانەی دەیەها ریشۆڵەی دەنووك شکاو لەسەر شۆستەی جادەکان دەبینیت، لە نێو قوڕو لیتاو خەڵکی بێ ئاگا پێیان لێ دەنێن، دەپلیشێنەوە، ئەوان چوزانن چۆن ڕاویان دەکەی، چی ئەو ریشۆڵانەی گەیاندۆتە سەر شۆستەکان؟ وای لە مناڵە چەتوونەکان، ئەم شارە بەسەر دارلاستیکدا وێران دەبێ، تۆ بڵێی دەنێو دەنووکی واشەو هەڵۆکانەوە بەر ببنەوە..؟ هەر دەڵێی هەموو شارەکە دەستی لە کارو کاسبی هەڵگرتووەو ریشۆڵە ڕاو دەکەن، جاران دوو سێ ڕاوچی بوون، هەنووکە لەوەتەی ژمارەی مەیخانەو ئارەق خۆرەکان زیادی کردووە، ڕاوچیش خەریکە زۆر دەبن، بەوەی باشە هەمووان بەرگەی سەرما و سۆڵەی زستان ناگرن، ڕۆژانی وەك ئیمڕۆ سارد زۆربەیان غیرەت ناکەن لە ماڵێ بچنە دەرێ، گەش بوویتەوە، هەمووان بەغیلیت پێ دەبەن، (نامەردینە.. من نەك هەر لەم دەشتە لە

هەمووتان نێرترم.. نێرەمووکینە.. هەمین خۆیم بۆ شل بکات هەموو شەوێك دەپەڕم.)

راوچی‌یەکانی برادەرت بە یەك دەنگ قۆشمەکەت دەقۆزنەوە:

(ئەشەهەدوو.. دەرویێش ئەشەهەدوو.. پیاوی تەریقەت نەبوویتایە.. کەس نەیدەوێرا لەو دەشتە لەگەڵ توو بمێنێتەوە.)

(نەء.. هەموو شتێك‌و ئەوە نا)

عەیامێکی زۆریش خەونت ئەوە بوو سلێمان پێغەمبەر ئاسا ببیتە پادشاو سەرداری هەر هەموو تەیرو باڵندەی ئاسمانان.. نابیت.. تۆ کابرایەکی دونیاییت، ئەم ریشۆڵە بەستەزمانانە راو دەکەیت‌و دەرخواردی مەیخۆرەکانی دەدەی، تۆ بڵێی جگە لەو پیرە هەولێرەی لە چ شارو ولاتێکی دیکەی دونیا کەسپی وا هیچ هەبێ؟ هەموو ساڵێك چەند دانەیەکی هەڵقە لەپێ راو دەکەی.. تێ ناگەی کێ ئەم هەڵقە وردانەی لە قاچی چەپ یان راستی رەشۆڵەکان بەستووە؟ دەبێ ئەو کەسەی ئەوەی کردبێ چ مەبەستێکی هەبووبێ؟ هەندێ جار کە بەختت یار دەبێ، ساڵانە یەك دوو جار دەیەها هوزارو مەلی رەنگین دەکەونە ناو تۆڕەکەتەوەو بە پارەی مۆڵ لە بازاڕی کەوبازەکان دەیانفرۆشیت، هەندێ جار رەشۆڵەکان بە دەنووك بەر دەبنە گیانی ئەو مەلە رەنگین‌و غەریبانە، سەیرە.. دەستیان لێ دەدەی، هەست دەکەی لەشی رەشۆڵە مێیەکان‌و هەر هەموو مەلەکانی دیکە لە هی نێرەکانیان گەرمترە، دەبێ حیکمەتێکی تیا بێ، هەر کە کۆچیش دەکەن بە پەڕو باڵی تازەوە کۆچ دەکەن، لە ترسی دوژمنەکانیان رەنگی هێلکەکانیان دەگۆڕن، برسیەتی نەبێ ئەوە کەی راوی

پیاوە؟ لەوەتەی دونیا دونیایە مرۆڤ مەڵو ماسیو حەیوان راو دەکا.. چ خەمێکی گەورەیە کە نابڕێتەوە. جا تۆ خەم لە چی دەخۆی؟ ئەوەتا ئەمڕۆکە پیاو راوی پیاو دەکات، مرۆ لە رۆژانی ئەشکەوتەوە تا هەنووکە وازی لە راو نەهێناوە، هەموو گیاندارەکانی سەر زەویو ئاسمانان هەر هەمان راو دەکەن کە لە سەرەتای بوونەوە هەبووە، تەنها.. هەر بە تەنها مرۆڤ نەبێ کە هەزار فڕو فێڵو تەڵەو فاقەو بەندو باوی بۆ راو دروست کردووە، حیکمەتێکی تێدایە، شتێك لەسەر شتێکی دیکە دەژی.. دەلەوەڕێ.. دەخوات.. هێی چ ناشیرینە ئەم حیکمەتە.. هەمین زوو زوو پێت دەڵێ:

(دەرویش.. ئەمن لەوەی دەترسێم رۆژەکیان خودا قودرەت بداتە ئەو رەشۆڵانەو بە گوریسو تۆڕەوە لۆ حەفت تەبەقەی ئاسمان بتفڕێنن..)

بۆ نا..؟ رێی تێ دەچێ.. لە تۆڵەی ئەو هەمووساڵانەی راو بتبەنە ئاسمانێك جگە لە هەورو هێڵو بەفرو بارانو تەرزە هیچی دیکەی تێدا نەبێ، نێرەکەر زیاتر تاوی سەند، ئەوەتا ئاوایی لە ژێر تەنکە تەمو تاریکی ئاسمانێکی بە هەورو هێڵ وەدەرکەوت، چاوت هەڵبڕی، گەڕەك لە دەعبایەکی هیلاكو خەوتوو دەچوو، هەنووکە هەر لە دوورەوە تا دەگەیتە بەرماڵەکەی خۆتان منالانی گەڕەك لە کۆڵانە دوورو نزیکەکانەوە دادەبارێنو خۆتو کەرەکەت سەغڵەت دەکەن، زاقو زریقی ئەوانو قاژەقاژی ریشۆڵەکانو هاتو هاوارو سڵاوو جنێوی باوكو دایکانیان ئەو گەڕەکە دەخاتە سەر هەلەکەسەما، ئەو ئێوارانەی بە تۆڕی بەتاڵەوە

دەگەڕێیتەوە پیاوانی گەڕەك و ژنان و منالەكانیان مەزاقیان پێ دەكردی، ئیمڕۆ ئێوارە سەر بەرزانە.. نێرانە گۆچانەكەت با دەدەیت و بە چەپ و راستدا سلاو دەكەیت و وەك سەرهەنگێك جەنگێكی كوشندەت بردبێتەوە سەر دەلەقێنی و زەردە دەتگرێ، ئەم ئێوارەیە تۆلەی هەموو ئێوارەكانی دیكە دەكەیتەوە، ئەو ئێوارانەی دلسااردانە پێلاوەكانت لە دوای خۆتەوە رادەكێشا.. ئەو ئێوارانەی پێیان رادەبواردی..

(ئەمڕۆش هیچ..!)

سانایە.. سانا.. ئەوەتا ئەمڕۆكە بەختت یار بوو، پشتێنەكەت شل بۆوە و تا لە قاچەكانت نەئالابوون دەركت پێ نەكرد، لە نێو قوڕو چلپاوەكە خشی بوو، ئێوارە بە هەمین دەلێی بێ نوێژ بوویت و دەیشوات، مەنجەلە ئاوێكت بۆ گەرم دەكات، هەمین هەرخۆی دە دوانزە ریشۆلەش سەر دەبڕێ، چونكە تۆ دلت نایە، وەی لە سینگی تورتی ئەو ریشۆلانە، بۆنی گۆشت و كەفاوی سابوون و خۆشی راوێكی تێرو هەوەسی گەرمی نێو حەمام خوێنت گەرمتر دەكات.. پشتت دەشوات.. بە سەری پەنجەكانی هەردوو كۆلنجت بۆ دەگرێ.. دەمارێك شل و دەمارێك رەپ، هارتر دەبیت ئەو وەختەی پشتت چەور دەكا و بە ناو لەپی دەست كۆلنج و لاملت دەشێلێ..

(دەروێش، ئەو رۆژە ژنەكەی ئەمین ئاغا داوای لێ كردم كۆلنجی بگرم)

(جا گرتت..؟)

(ئا.. بەرام گۆتی: ئەوەندە باسی ئەو شێلانە جوانەی تووم لۆ

ئەمین ئاغای کردی‌یە.. حەز دەکا بیشێلی..)

(شتی وا نەکەی هەمین)

(کوو دەیکەم؟)

(هەمین.. ئەمن لەو کابرایەی بە شکم.. عومری من‌و توو شکیان نەگۆتی‌یە.. بەس تووخوا واز لەوێندەرێ بێنە..)

بە گوێی کردیت.. پێی بڵێی: بمرە.. دەمرێ..

ئەوەتا لە دوورەوە بە هەڵەداوان هاتن.. ئەو لەعنەتی‌یانە.. هەریەکەو چاوەڕێیە ریشۆڵەیەکی بخەیتە دەست، هەرجارەو دە دوانزەیەك بەریان دەکەوێ، تا هەتیوەکان وەستا بن نایدەی بەوانی تر، تا منالانی حەماڵو گاوان‌و کۆنە جووتیارو پاڵەو شاگردە چایەچی‌و کەبابچی‌و لۆقنتەچی وەستا بن نایدەی بە کوڕە پۆلیس‌و سەربازەکان، دەمەوئێواران لە بەردەرگاکان‌و نێو دوکانەکان سێ‌و چوار کۆ دەبنەوە، گلەیی لە زەمانەو بەختی هیچی خۆیان دەکەن، کەسانێکی برسی‌و رەش‌و رووت، تووڕەو تۆسن لە تاو زەرەرو بێ بەشی‌و بێ کاری، دەرویش.. تۆ لەوە سەرت سوڕماوە، بۆ دەبێ ئێوە برسی بن‌و کەسانێکی دیکە تێر؟ نە مەلای گەڕەك، نە بابە شێخ وەڵامی ئەم پرسیارەت نادەنەوە..

(بەخێر بێیتەوە.. ئەو رۆکە شێر دیاریت)

(ئەی خۆ رێویش نیم)

ئەو هەموو منالانە.. سەرکەو بنکە.. دەتوت لە کونە دیوارەکانەوە، لە کەلێنی خشتە خوساوەکانی دیوارە گڵینەکانەوە، لە ژێر بەردو داری حەوشەکانەوە، یان نێو گەڵی دایکیانەوە دەردەپەڕن، قاقای پێکەنینی ئەو پیاوە ماندووانەی

بـۆنی گریانیـان لـێ دێ، نرکـەو ناڵـەی بێهێـزو کـوژاوەی ئـەو دایکانەی لە ناو ژوورەکانیانەوە هاواریان لە مناڵەکانیان دەکرد کە بێنەوە ژوورێ، ئەو ژوورە تاریکانەی کە جگە لە شەڕو گریانو برسـیەتیو تـەڵاقو پێکـدادان هیچـی دیکـەیان نـەدیوە، کاریتـەو شـەقڵەی رەش، حەسیری داڕزیـوو هـەڵتۆقیوو داکـەوتوو لـە ژێـر بارستایی قورسی خۆڵو گڵ، ئەو هاتو هاوارو غەڵبەغەڵبەیەی کـە سـواوە، چەشـنێك دەدوێـن، چەشـنێك پـێ دەکـەنن، چەشـنێك دەگرین تا بیسەلمێنن هێشتا زیندوون، رۆژ تا ئێوارە بە شەڕ دێن تا بیسەلمێنن ئەمەیان گەڕەکە نەك گۆڕستان، قوڕو چڵپاوی کۆڵان غارغارێنی مناڵەکانی گران دەکرد، زۆربەشیان پـێ خـاوس، زوو زووش هەڵدەخلیسـکان، مـام رەشـید، بـە بەغالەتـەوە، لـە نـاو دوکانەکەی روو نیشتووەو لەو تۆڕە پـڕ لە ریشـۆڵەیە رادەمێنـێ، تۆ وەك هەمیشە لەوێدا ساتمە دەکەیتو خۆت بە کەفەڵو قوونی کەرەکە دەگریتەوە، مام رەشی چاوی ئەوەندە پیسە سوار بە سەر ئەسپەوە دەگلێنێ، بەرد شەق دەکا، رۆژێك مابێ نەفەسی پیسی تۆو کەرەکەت دەکوژێ، ژنەکان بە مەکرەوە پێت دەڵێن:

(خۆشی لە هەمینێ.. ئەمەش پیاومان هەیە؟)

یەك دوو پیاو دەنەڕێنن: (بڕۆ ژۆرێ.. دەم درێژ...!)

تاوە بارانێك دایکردەوەو مناڵەکان لێت تەکینـەوە، گەیشـتیتە ئاسـتی ماڵەکـەی عـەونی زوڕنـاگیۆ" ئـەو گـەوادەی ژنەکـەی بـۆ قەسابە تورکمانـەکان دەبات، گەوادی بێ باك، خێراتر کەرەکەت تاودا نەبا عەونی سەر دەربێنێو تۆش ناچاری سڵاوێك بکا، خۆ (کارەبا)ی ژنی.. هەر بۆ خۆی کارەبایە، مێردمناڵانی گەڕەك لە ناو

باخچان باخچەوانێکیان بە سەرەوە گرتبوو، بوو بە هەڵلا لە گەڕەکێ، عەونی وتبووی: (ژنەکەم جوانەو بوختانی لۆ هەڵدەبەستن!)

که دەگەیتە لای (شێمە)ی دوکاندار بە تەوسەوە پێت دەڵێ:

(خودا رزقی داوی!)

ئەم قسەیە یانێ (کوا قەرزەکانم؟).. ئەوەتا قومارخانەکەی (رەسوول کەساس) زرمەی دێ، سیخناخ بە پیاوانی تووڕەو تڕۆ که ژن‌و دایك‌و خوشکانیان دەغەزار کردووە، کە دەیبەنەوە کەیف ساز، کە دەیدۆڕێنن بەوانی دەڕێژن، لە سەری کۆڵانێ ئاوڕێکت لە مزگەوتەکە دایەوە، پیرەمێردەکانی گەڕەك بە لاکەلاك رووەو مزگەوت هەنگاوی سستیان دەنا، خێرا هەواڵی راوە چەورەکەت وەك ئاگری ناو پووش بە گەڕەکدا بڵاو بۆوە، بێ باك لە باران، پیاوان‌و ژنان دەهاتنە بەردەرگا و لە مناڵەکانیان دەخوڕیەوە، دەیانویست بەشی خۆیان لە تۆ بقاچێننەوە...

(سەرتان بە گۆڕی بابتان.. کەرەکەم شێت مەکەن..)

بە کەیف‌و هەواوە گۆچانەکەت دەوەشاندو بەر شان‌و شەپیلك‌و پاشەڵی مناڵەکان دەکەوت، ئەوانیش هەڵدەبەزینەوە، مناڵانی مل باریك‌و لاق باریك، باریك‌و بنێس، سپێنەی چاوانیان زەرد هەڵگەڕاو، بە دەم رێوە سۆفی برایم بەخێرهاتنەوەی کردی‌و پێی وتیت:

(دەروێش.. لە پێرێوە یا شێخ لێت دەپرسێ)

زارێ رێی پێ گرتی: (دەروێش.. تازە لەوێ بووم.. قاپە شیرێکم دەویست.. هەمین نەهاتبۆوە..)

دڵت داخورپیا.. نەهاتۆتەوە؟ خۆ زۆربەی ئێواران زووتریش لەم وەختە دێتەوە، خێراتر پێت هەڵگرتو نەقیزەیەکت خێوانده لا کەفەڵی کەرەکە، ئەزیەتی پێ گەیشتو.. تاوی سەند، چاوێکت هەڵبڕی.. دوور بە دووری سێ چوار پیاوو ژنت بینی.. نزیك قاپی دەرگایماڵەکەت وەستا بوون.. نەتناسینەوە.. دەرودراوسێی دەروێش دەیانزانی ئەو پیاوە وردیلەیەی کەوتۆتە دوای کلکی کەرەکەی بە پەلەیە لە ناو دەرگاکەوە (هەمین)ی کە لەکەوێت بە پیریەوە بچێ، ئێوارەیەكو دوو.. دە.. سەدان ئێوارە، هەر تۆزێکی دیکەیەو کۆڵانو بەردەرگاکان چۆڵ دەبن، هاتنەوەی دەروێش نەبووایە ئەم هەڵلایەش بەم ئێوارەیە سارده دانەدەمەزرا، دێزە وەك بڵێی بۆنی ئالیكو ئاخوڕی خۆی کردبێ چوارناڵە لە غار نەدەکەوت، بە گومانەوە لە پیادەڕۆکان ورد دەبوویتەوە، بە دەستو پەنجەیەکی لەرزۆکەوە کلیلەکەت خزاندە ناو قفڵەکەو پێچێكو دوو.. باتدا.. زنجیرەکەت لە هەڵقەی قفڵەکە دەرکێشاو ماندووانە بە لەقەیەك دەرگات لەسەر ماڵی خامۆش کردەوە، مانگاکە لە جێوە راچەنیو پاش تاوێك کەوتەوە کاوێژکردن، پرمەی نێرەکەرو قاژەقاژی ریشۆڵەکان خامۆشیی حەوشەکەیان شکاند، ئەو ماڵە کپو تاریكو مردووە بەو قاژەقاژە زیندوو بۆوە، تا دەهات تاریکی بەسەر دڵو کەلاوەکاندا دادەڕژا، ئەو هەورە رەشەش تاریکتری دەکرد.. ماڵ بێ هەمینێ چ ترسناکە..!

هەر بە پەلە پەقرەجێکت لە بەرمیلەکە پڕ کرد، تۆڕی پڕت لەسەر پشتی کەرەکە داگرت، پەقرەجەکەت خستە بەردەمی، کە زانیت هەناسە بڕکێی پێ کەوتووە، پەقرەجەکەت لابردو خستتە

بەردەمی مانگاکە، گەرەکت بوو تا هەمین دێتەوە ئەو ترس‌و تەنیایی‌یە بڕەوێنێتەوە، لە کادینەکە پێنج شەش جام (کا)ت هانی‌و لە بەردەم مانگاکە ڕۆت کرد، لە بەرهەیوانەکەش جامێك (جۆ)ت لە تەلیسێك دەرهانی‌و تێکەڵی (کا)یەکەت کرد، دێزە لمووزی بۆ برد، تۆ نەتهێشت، بە ئەستوندەگی ناوەڕاستی هەیوانەکەوە بەستتەوە، بە چوار دەوری خۆتدا خولایتەوەو لە هەیوانەکەوە ملت ناو لە ژوورە تاریکەکە دەستت کوتا تا لە دەلاقەکە فانووسەکەت دۆزییەوە، شقارتەیەك.. شووشەکەیت هەڵبڕی‌و فتیلەکەت ئاگردا، تاوێك بە شەوارە کەوتیت‌و، هێدی هێدی کەل‌و پەلی ناو ژوورەکەت ناسی‌یەوە، هەموو شتەکانی جێ پەنجەی (هەمین)یان بەسەرەوە بوو...

(هەنووکە.. هەر دێتەوە..!)

دەمەو ئێواران بە دەم ڕێوە چی پارچە خشت‌و تەنەکەو بوتڵ‌و قوتووی بەتاڵ‌و شڕو شیتاڵی دەست بکەوێ.. دەیانهێنێتەوە، دەیانخاتە ناو بەرانپیلەکەی..

(چی‌یان لێ دەکەی هەمین؟)

بەکەڵك دێن.. هەر بەو خشت‌و بەردو تەنەکانە حەمامێك‌و کادینێك‌و کۆلیتێکی دروست کرد، ژنی ماڵدار هەر لە هیچەوە ماڵ دادەمەزرێنێ، هەمین نەبووایە کرمەڕیز دەبووی، مانگاکە بۆڕاندی، پڕوشەی باران بەر ریشۆڵەکانی بەرهەیوانەکە دەکەوت‌و لە خۆشیانا یان لە ترسانا لە قاژەقاژ نەدەکەوتن، ئەوەندەی کە تینت تیابوو تۆڕەکەت بەرز کردەوەو رووەو ژوورەکە بەکێشت کرد، سێبەری بەردەوام شکاوی خۆت لەسەر دیوارەکان، قاژەقاژی

ریشۆڵەکان ماڵەکەیان لێ کردی بە ماڵی جنۆکان، وەك ئەوەی بترسیت بە تاو تا بەردەرگای حەوشەکە رۆیشتیتو بە چەپو راستی کۆڵاندا روانیت، کەس بە دەرەوە نەبوو، چ زوو بزربوون، یەکەم ئێوارەیە مناڵەکان تا ناو حەوشەکە نەیەن.. عەجایب.. وەك بڵێی بۆ کارەساتێك تۆیان جێ هێشتبێ.. ویستت هاوار بکەیتو هەموو گەڕەك لە خۆت کۆ بکەیتەوە، یەکە یەکە لە دەرگاکان بدەیتو هەر مناڵەو ریشۆڵەیەکی پێ ببەخشیت، هەر تەنها بۆ ئەوەی ئەو ترسە کتو پڕە بڕەوێنیتەوە، ئێوارەیەکی تەڕو تووشە، تاریك.. ناشیرین.. غەمهێن.. خەریکە کەیفی راوەکەت بکوژێ.. هەرچەندت کرد نەتدەوێرا بچیتە ژوورەوە.. عەجایب.. تۆ کەی ئەوەندە بێ غیرەت بوویت؟

(ماڵت شێوێ هەمین.. ئاخر چەند جارانم گوت پێش ئەوەی تاریك دابێ.. بگەڕێوە..)

بێ ئۆقرە هاتیتەوە ژوورێ.. کتڵێیەکت پڕ ئاو کرد.. هێزو سەنگی ئەوەت نەبوو زۆپاکە ئاگردەی، ویستت کەرەکەت ئالیك بدەی، رووەو گەنجینەکە ملت نا.. چوویتە ژوورێ.. نزمترە لەوەی بتەوێ سەر بەرز بکەیتەوە.. هەمین تا شتێك دەدۆزێتەوە بڕبڕەی پشتی دەشکێ، سەد دوعای نابەدڵ لە تۆ دەکا کە بۆ دەبێ بنمیچی گەنجینەکەت بۆ بالا کوڵەکەی خۆت رایەڵ کردبێ.. حەمام.. ئاودەستخانە.. کادینەکە.. لە هیچیان حسیبێکت بۆ (هەمین)ی کەڵەگەتو بەژن زراف نەکردووە.. بیرت چۆوە بۆچی دەگەڕێی.. گەنجینەی چی؟ پڕە لە شڕوشیتاڵ.. سەری هارو ماری تیایە.. پڕە لە کورسی شکاو.. جۆرەها بوتڵی بەتاڵ، جامی

قووپاو، کۆنە کورتان، تایەی پاسکیل، مێخ زنجیر، دەیەها قفڵو تۆپەڵی کلیل، کتلیو قۆری رەش داگەڕاو، سەر تەبەق، کەوچکی دار، پەقرەجی شکاوو تەنەکەی کون تێبوو، رەحەتی، تەڵەی مشك، داسی دەم خوار، مەشکە، گۆچانی کامەشکاو، مەقاش، دەسگرە، مەقەڵی، قایش، قوتیلەی زۆری پڕ لە گۆگردو قیرو زفتی وشکەوەبوو، تۆپەڵە بەن، دۆخین، لیفکەی داڕزیو، کڵاوی دڕاو، هێلەگ، بێژنگ، سەرکەڵە، تیرۆکی شکاو، پنە، پێڵاوی زۆری تاکەو تاك، پەمپی نەوت، کۆنە تۆڕی لێك هەڵتلیشاو، ... چەندین سەری فلیقاوەی ریشۆڵە.. پەڕێکی زۆرو رژاو.. کە هەر هەمووی بۆنو رەنگی سەردەمێکی زۆر کۆنیان لێ دەهات.. هەر هەمووی بەزمی (هەمین)ە.. کۆنو نوێ نازانێ.. زوو زوو پێی دەڵێ:

(منیش شتێکم لە شتە عەنتیکەکانت..!)

گوێت بە تەقەی دەرگاکە زرنگایەوە، راتکردەوە حەوشێ، سەیرێکی دەرگاکەت کرد، بایەکی لەناکاو هەڵیکردو زنجیرو قفڵەکەی بە دەرگاکەدا دەدا، سەرێکت هەڵبڕی، هەوران شەپۆلی رەش ئاسا یەکدیان رادەدا، سەر لێ شێواوانە بە هەموو لایەکدا بڵاو دەبوونەوە، کە چوویتە ژوورێ لە وێنەکەی خۆت رامای.. ئاە.. ئەمیش وەك شتە کۆنەکانی ناو گەنجینەکەت پیر بووە، زۆر گۆڕاوە، دەستت هیچی نەدەگرت، لبادێکت لەسەر ئەستێرکەکە داگرتو راتخست، بالیفێکی پەڕت داگرتو وەك تەرك خۆت بەردایەوە، لە ریشۆڵەکان ورد بوویتەوە، گەرەکە زوو بەیانی بیانگەیەنیتە دوکانەکەی سلێوە.. کە ئارەقەی لەشت وشك بۆوە تەزووی سەرما لە خوێنتدا مێروولەی دەکرد، لە دیوارەکان

رامـای، خـوراون‌و خشـتەکانی دەرکـەوتوون، دەرەوەو ژوورەوە دەسـت پێـداهێنانێکی گەرەکـە، ئاوێنەیـەکی تـەڵخ‌و ژەنگـارت لـە دەلاقەکەوە دەرهـانی‌و لـە خـۆت رامای، دەموچـاوێکی درێژکۆلـە، دوو چـاوی مانـدوو، بـە قووڵـدا چـوو، هـەردوو لاشـەویلاگ چـاڵ، سـەیرە کـە تـا هەنووکـە هـەمین هـەر پێـت رازی‌یـە، لـە بابـە شـێخت بیستووە: رۆژی قیامەتێ پیاوی بەهەشتی حەفتاو دوو حۆری لـێ حەڵاڵـە، حـەفتاو دوو زۆر نی‌یـە؟ پیـاو چـۆن دەتوانـێ دەعـەملیان بێنێ؟ ئاسانەو حیکمەتی خودایە، پیاو وەکـی چۆلەکەی لـێ دێ، هـەر دەپـەڕێ‌و تێـر نابـێ، بابـە شـێخ فـەرمووی گـەر حـەزت لـێ بـێ حۆری‌یـەکان بـەردەوام دەبنـەوە بـە کـچ، ئـەدی ژنـان گـەورەم؟ ژنـی بەهەشتی یەك پیاوی لێ حەڵاڵە!.

(یا شێخ پیاو دەتانی ژنەکەی خۆی هەڵبگریتەوە؟)

(جا تووخوا نێرەکەرەکەشت ئەوە دەکات؟ ئـەتوو کـە حـەفتاو دوو حـۆری ناسـك‌و نـازدارت دەقـەبێری بکـەن.. چـیت دایـە لـە هەمینی رشکن‌و پڵکن؟)

یـا شـێخ (شـەکری) خـوارد.. هـا؟ هـەمین‌و نـەك حـەفتاو دوو حۆری، تـۆ بڵـێی هـەمین، لەوێنـدەرێ، لـە بـەردەمی خـودای لـە مـن هەڵنەگەڕێتـەوە؟ جا ئـەو لێـرە، لـەو دونیایـەی، لەبـەر خـاتری تـوو پشتی لە ئاغاو بەگلەران کرد، قابیلـە لەوێنـدەرێ نائومێدت بکا؟ خۆ لەوێ نە ئاغا هەیەو نە کوێخا، وەناو خەیاڵان کەوتبوویت، کـە نێرەکـــەر زەڕی‌و وەئاگـــا هاتیتـــەوە، مانگاکـــە پڕمانـــدی‌و.. مریشـکەکان کەوتنـە گارەگـار، هەسـتایتە سـەر پـێ‌و بـە یـەك بـاز چـوویتە ژێـر هـەیوانێ، رووەو کولانەکـە هـەنگاوی سسـتت نـاو

خشتی کەڵەکەکراوی پشت دەرگای کولانەکەت وەلادا، دەرگا جگە لەسەر قاپی بەرمیلێکی ژەنگار هیچی دیکە نەبوو، پێڵووەکانت گران دەبوون و دەستەکانت دەلەرزین، هەی هیلاکی رۆژێکی سەختی راوو ترسی نەهاتنەوەی هەمین و سەرمای هەوا بوو، دوێنێ ئێوارەش هەر درەنگ گەڕایەوە، درەنگیش نووستن، نیازت خەراپ بوو، کەچی پێی وتیت:

(جارێ دەروێش.. ئەوڕۆکە خوینم هەبوو..)، دوای بوونی عەبەو خەجێ سکی نەکرد، ئەوانیش هەردوو بەسەر بێشکەوە مردن، ئیدی هەردوو وەجاغ کوێر بوون، چوونە سەر چاك و پیران، بینینی دەیەها حەکیم بێ هوودە بوو، بە پێ خاوسی گەڕایتەوە ژێر هەیوانەکەو دەستت بۆ جۆڕکی کاوو جۆیەکە برد کە بە مێخێکی قەد دیواری هەیوانەکەوە هەڵواسرابوو، هەنووکە وەختی خۆیەتی جۆڕکەکە بەسەرو قەپۆزی کەرەکە ببەستیتەوە.. بۆ پێلاوەکانت نووشتایتەوەو هەڵتدایە بەردەمی بەرمیلەکە تا دوایی لە قوڕو لیتەکە پاکی بکەیتەوە، چش لە سەرما، لە بەرهەیوانەکە لەسەر کەچەجلێك روونیشتیت، سەرما کار لە ئێسقانی پەنجەکانت دەکا، تەزوویەکی زۆر سارد لە پەنجەکانی پێتەوە تا تەوقی سەرت مێروولە دەکا، مێشکی هیلاکت دەرزی ئاژنە، پێلاوە لا هەڵزراوەکانت ئاویان دزیوەو گۆرەوی‌یەکانت وەك شەختە بەستوویانە، پێیەکانت ئەوەندە سڕن، هەر دەڵێی دوو پێی کەسێکی دیکەن، بەوپەڕی وەرسی‌یەوە گۆرەوی‌یەکانت هەڵدا.. ئەوسا نی‌یە.. ئەوسای جحێڵی و خوێن گەرمی، خوێنێك لەگەڵ نیگایەکی هەمین زوو کەفی دەکرد، ئەوسا.. ئەوسای

سەرشێتی و نەترسی، وەلێ هەنووکە پیر بوویت، چ ئاسان پێیەکانت دەتەزن، دەستەکانت دەلەرزن، هەر دەڵێی بەشێکە لەو خاکە پڕ بەستەڵەکەی تۆزێك لەمەوبەر جێت هێشت، هەرچەند سەعاتێك لەمەوبەر دڵە چکۆلانەو.. ماندووەکەت خێراتر لێی دەداو تۆش توندتر گوریسی تۆڕەکەت دەگرت و زیاتر سەرت نەوی دەکرد تا دەبوویت بە بەشێك لەو قۆرتە پڕ قوڕو لیتەیە، ئەو قۆرتەی دەتووت ڕەحمی دایکتەو سەرلەنوێ دەتشارێتەوە، بەڵام کوا ڕەحمی دایك ئەوەندە ساردە؟ ئەو ڕۆژانەی سەرما ئێسقانەکانت دەخوات خۆزگە دەخوازی هەر لە نێو ئەو ڕەحمە تاریك و گەرمەدا بوویتایە، نەك ئەم دونیا ڕووناك و ساردە، ساڵانێکە بەخۆو بە دوو چاوی ڕەش و بە قووڵداچوودا، دوو چاوی نیمچە نووقاو لە خێرو شەڕی دونیا ورد دەبیتەوە، ئەو دوو چاوە چکۆلانە بوون فریودەری هەمین، هەر بەم دوو چاوانەش لە سامان و هەوری باران بار رادەمێنی، لە ریشۆڵە ڕەش و وردیلەکان، لەگەڵ فڕینی ئەو ریشۆڵانەدا دڵت هەڵدەفڕی و بە نیشتنیان دڵت دەبێ بە یەکێك لەو ریشۆڵانەو هەڵدەنیشێ.

تا دێ ئاسمان ڕەشتر دەبێ، ڕەش وەك کراسی ئاودامانی هەمینێ، ڕەش وەك بەختی سیا، لە سپێدەوە تاوێ دایدەکاو تاوێ خۆشی دەکاتەوە، تۆ بڵێی هەر هەمووی بۆ ئەمشەو هەڵگرتبێ؟

(دە زووکە هەمین.. وەرەوە.. سۆماییم داهات)

با بباریێ.. با گوڵەگەنمەکان وەك کچانی بەژن زراف باڵا بکەن، کەروێشکە سەما بکەن، بەهارێ لەبەر هەتاوی زەرکەفت ئارەقە

دەردەن، با لە هەموو شوێنێکدا خەڵەو خەرمان بێ، وەلێ بەچی دەچێ کە تۆ هەموو ڕۆژێك بە تۆڕێکی بەتاڵەوە بگەڕێیتەوە؟

تاریکی و خامۆشی بەیەکەوە دادەڕژان، دەتوت دەستێکی غەیبی ئەو تاریکی و ترس و خامۆشی‌یە بۆ نێو دڵ وماڵی دەروێش دێنێ. ئەوەندە ترسایت کەرەکەو مانگاکەت لێ بوون بە دوو دەعبا، چوویتەوە ژووری، ڕێك ڕووەو دەلاقەیەك ملت نا کە هەمیشە هەمین لامپاکەی لێ دادەنا، بە دەست و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە شووشەی لامپاکەت لابرد و فتیلەکەت بەرز کردەوەو چەرخەکەت داگیرساندو فتیلە تێر نەوتەکە سووکێ گڕی گرت و ژوورو هەیوانەکە پرشنگێکی دیکەی تێ کەوت، دەتویست لە دەرگای هەموو ماڵەکان بدەیت و چراو قوتیلەو فانووس و لامپاو مۆمیان لێ قەرز بکەیت، هەر هەموویان لە ماڵەکەی خۆتدا دابگیرسێنی تا کەمەکێ ناو ژوورەکەو هەیوانەکەو دڵت ڕووناك بێتەوە، حەجمانت لەبەر بڕا، بێ ئۆقرە جێت بە خۆت نەدەگرت، تاریکە.. تاریکە.. تاریکە.. هێشتا مابووی کون و قوژبنی ئەو ماڵە ڕۆشنی تێ بڕژێ، کوا باق و بریقی مانگ و ئەستێرەکان؟ حەزت دەکرد ماڵەکەت ببێ بە چراخان یان بکەوێتە ئەودیوی هەورەکان، لەوێدا کە مانگ و ئەستێرەکان ڕۆشن لە پانتایی ئاسمانێکی پیرۆزەیی مەلە دەکەن، ئەم گەڕەکە هەر دەڵێی نغرۆ بووە، لە هەمووانیش نغرۆتر ماڵەکەی تۆ، کەس لە دەرگا نادا؟ ئەوە چی‌یە..؟ نە کەس دێ و.. نە کەس دەڕوا.. نا هیچ شتێك لەم گەڕەکە روو نادات، تەکانێکت دا وەك ئەوەی کەوتبیتە بن بەردێك، دەتویست خۆت لەو ترسە وەلادەی، تۆزێك خۆت غافڵ بکەی،

پڕشنگی چراو لامپاکە ئەو چراخانەی سەر مەزاری غەوسی گەیلانی بیر هێنایەوە، ئەو رۆژەی خۆت و هەمین لە ژێر روناهی‌یەکی چاونووقێندا بە دەوری مەزارەکەدا دەخولانەوە.. ئاە.. غەوسی گەیلانی هەمین بە سەلامەتی بێتەوە، خودا هاوار شەو رادەشکێ و ئەو ماڵ میراتە نەهاتەوە، شێتانە، بەربینایی لێڵ، چاوێکت بە حەوشەکەدا گێڕایەوە.. هەر دەتووت هەموو شتێك لەگەڵ تۆدا چاوەڕێی (هەمین)ە، بگرە پێڵاوە قوڕاوی‌یەکانی بەر بەرمیلی ئاوەکەش، کەرو مانگاو مریشکەکانیش، دوێنێ شەو چەندە جوان، هەمین، چەند کەڵە موویەکی لە کلکی نێرەکەرەکە بڕی‌و، وەك کەزی‌و بسکی شاژنێك بهۆنێتەوە وردورد داوەکانی هۆنی‌یەوەو بە دەمی‌یەوە چ لاوکێکی بریندداری دەچڕی، چی خەم‌و کەسەری مێینەو کچ‌و ژنە دڵساردەکانی نێو شاخ‌و کێوو دەشتەکان هەن لە قورگی‌یەوە، بە دەم قوڵپی ئەو لاوکە پڕ حەسرەتەوە دەتەقینەوە، شەرم‌و ترس‌و دوودڵی، زوڵمی پیاوە سمێڵ باپرەکان، پیاوانی تفەنگ بە دەست، تۆش لە ژێرەوە دەتڕوانی‌و بزەی گاڵتە لە لێوانت دەباری، پاشان وردو باریك هەروەك بڵێی سیحر بگرێتەوە لە کونەکانی پێڵاوەکەتی هەڵکێشاو پێی وتیت:

(دەی بیگرە دەی.. حەز دەکەی پێی برۆ حەج)

بەو قسەیە بزەکەت بوو بە قریوە، قریوەی نێرینەیەك چاك دەزانێ، هەر بە سەلیقە، کە ئەگەر ژنێك مێردەکەی خۆش نەوێ" لە کلکی نێرەکەر قەیتانی پێلاەوکانی بۆ ناهۆنێتەوە، مەگەر قریوەی جاروبارت، لاوکی شەرمنانەو بریندداری هەمینێ یان

سەداو چریکەی پڕ لە خرۆشانی خۆت ماڵێکی وا ئاوەدان بکاتەوە، یان بۆڕەی مانگا، زەڕینی کت و پڕی نێرەکەرەکەت، گارەگاری مریشك و جووکەی جووجەڵە تووك لێ نەهاتووەکان، قوقەی کەڵەشێر.. دەنا وەکی دیکە.. هیچی تر نی‌یە.. ماڵێك کە هێشتا دەرگای حەوشەکەی تەنەکەیەو هی ئاودەست و گەرماوەکەش کەچەگوێنی، سەربانیش سکی داداوەو ها هەنووکە ها تۆزێکی دیکە داتەپێ، دڵۆپەی دەیەها زستانی بە بەفرو باران هەر هەموو کاریتەو شەقڵەو رایەڵ و حەسیرە داڕزیوەکانی رەنگ رێژ کردووە، بنمیچێك غەرقی پەڵەی رەش و بۆرو زەردباو، جار ناجارێك بە تۆپەڵ گڵەبانەکە دادەکەوێ، جاروباریش.. هەر بە رێکەوت بەر تەپڵی سەرە رووتاوەکەت دەکەوێ و دادەچڵەکێی، گەر کڵاو و جامانەکەت لەسەر بنێی، کەسێك نازانێ قەف و لوولی ئەو بسك و کەزی‌یە پڕەت هی کابرایەکی سەر رووتاوەبێ، کەزی‌یەکانت لەو قژەی پشتی سەرت و سەر هەر دوو گوێ وردیلەکانت هێشتۆتەوە، زۆر جاران بێ ئاگا لە خۆت بسکێك دەکەی بە هەڵقەی پەنجەی شایەتمانەت، بە دەستی چەپیش گەمە بە گونت دەکەی کە بێ شەرم لە بەردەم هەمینێدا ناوگەڵت لێ بڵاو دەکەیتەوەو وەك هێشوویەکی گران هەردوو هێلکەی گونت لە ناو دەرپێ سپی‌یەکە شۆڕ دەبنەوە، ئەگەر میوانێکی خۆیی یان غەیرە لەوێ بێ، هەمین لێت پەست دەبێ:

(بایز.. سەرت بخوا.. بەس ئەوەندە هەڵیپشێوە!)

(لۆ.. گونی خۆم نی‌یە.. ئەمن دەزانم کە لە دارەتی دونیایێ هەر ئەو تۆزە گونەم هەیەو کەیفم پێی دێ..!)

(جا خۆ لێت نافڕێ؟)

(ئەمن دەزانم ئەتوو حەسوودیت بە من دێ..!)

(دەك داڕزێم.. ئەگەر حەسوودیت پێ ببەم)

(توخمەکەتان وایە.. مەگەر کچی دایکە حەوا نەبن.. بە ڕۆژ ڕقتان لێیەتی و بە شەویش هەروەکی فەرخە پشیلە دەست بە پشتی ملیدا دێنن و گۆشتی دەخەنە بەردەم.)

(کابرا حەیات هەبێ.. میوان دانیشتییە)

(جا شەرمی دەوێ.. ئەوانیش هەم گونیان هەیەو هەم هەرامە)

(هەر وس بەو بەردێکی لەسەر دابنێ.. لە کنە خۆ پیاوی تەریقەتی.)

(جا هەقم گۆتییە.. ناوەڵلا ئەمن پرسیارەکی لە توو دەکەم.. ئەگەر ئەو تۆزە زیادە گۆشتەمان نەمینێ.. ژنان چ حورمەتێکمان دەگرن؟ چتان گۆت جەماعەت؟ بە قورئان کە ئادەم و حەوا کەوتنە سەر ئەو عاردە هیچەی.. ئەگەر ئەو زیادە گۆشتە نەبووایە، حەوا ئەوەندە ماندی و شەقی بە دووی "ئادەم"دا نەدەگەڕا..!)

میوانەکان دەتریقانەوە.. چەندەها جار لەبەر چاوی ژن و پیاوانی دەرو دراوسێ هەر بۆ هەوەس و مەزاق وەك کەڵەشێر بەسەر هەمینێدا دەتسیت......

جار ناجاریش تۆپەڵە خۆڵەکە دەکەوتە سەر سفرەو خوان و قاپی هەڕشتەو ترخێنەو نسکێنەو پیرخەنیلەو شلەساوار، تۆ قەت بێز لەو گڵە ناکەیتەوە... دەڵێ ی:

(خاك و خۆڵ پاکە.. بنیادەم خۆی لە خاك خوڵقاوەو کە دەشمرێ دەبێتەوە بە خۆڵ، ئەوەی بێز لە خۆڵ بکاتەوە، بێز لە

خۆیشی دەکاتەوە)، ئەو جارانەی بەر هەمین دەکەوێ، رادەچەنێ و شەیتان و خانووی گڵ بە نەفرەت دەکا و دەڵێ:

(ئەدی.. ئەو ژنانەی بە نینۆکی من نابن لە ناو کۆشک و تەلاران دەژین.. کەچی ئەمنیش لەو کۆلیتە سەگەی مردم و رزامەوە)

تۆ دەزانی ئەوەیان قسەی دڵ نییەو دەردی زەمانەیە، بۆیە هەردوو قاچی لێ رادەکێشی و بە تەوسەوە دەڵێی:

(کێ زۆری لێ کردی؟)

دڵت نەدەهات بڵێی:

(کێ زۆری لێ کردی بەدووم بکەوی؟)

(ئەدی ژنی پیسکەپیاوان هەر رەنج بە خەسارە)

(هەمین خودا دەتگرێ، ئەمن پیسکەپیاو نیم، رۆژ تا ئێوارێ لەو دەشتە چۆڵ و سارده بەفرو باران لێم دەدا، سەدان ئێوارە بە دڵساردی دێمەوەو رەشۆڵەکەم پێ ناگیرێ.. دواییش لە بەردەم دوکانەکەی سلێوە وەك سەگ وەردەکەوم و قەشمەریم پێ دەکا، کچەتیم ئەو کاتەی حەزت لە من کرد.. وەکی هەنووکە بووم..؟)

(نەخێر.. لاسەشۆڕ وا نەبووی، بەس ئەوەش نان پەیدا کردن نییە)

(بەم تەمەنەوە چیم پێ دەکرێ.. ناتوانم وەکی جاران فەردە گەنم بخەمە سەر شانم و غار بدەم..!)

مشکێك بە بەردەمتا جرتەی کرد و چاوتروکانێك و بزر بوو، ماڵەکە بۆتە هێلانەی مشك و مار، شەوانە هەردووکتان گوێ بۆ زیقەزیق و تەراتێنی مشکان هەڵدەخەن، هەمین لێیان دەترسێ و

قێزیان لێ دەکاتەوە، هەر کە بیانبینێ تاکە کلاشێکی تۆیان تێ دەگرێ، تۆ تووڕە دەبی و هەموو جار بە لاقرتێوە پێی دەڵێی:

(گەر خودا ئەو هەموو کونەی لە ئافرەت نەکردبایە، ئاواهی لەو مشکە حیزە نەدەترسان)، هەموو بەیانییەك کە لە خەو هەڵدەستێ یەکشەق رووەو تەڵەی مشکەکان مل دەنێ، چەندە دڵی خۆش دەبێ کە تەڵەکە مشکێکی دیکەی گرتووە، دەیبا و لەسەر گووفەکەکە فڕێی دەدا، دەیکا بە هەراو گەڕەك لە خۆی کۆ دەکاتەوە، ئەم دەڵێ:

(ئەم حەیوانە لەعنەتیانە یان لە زەوی هەڵدەتۆقێن یان هەر شەوە بێچوویەك فڕێ دەدەن، ئەوەندەی بە ماڵە فەقیران فێرن، ئەوەندە توخنی خواپێداوەکان ناکەون، ئەوان هەموو شتەکیان تەقەتەو هی مەش وا لەو گۆڕەیە..)

ئاخر زەوی ژوورەکان و گەنجینەو کادین و ناندین و بگرە حەوشەکەش هەر هەمووی قۆرت و چاڵ و چەوێڵ و کۆندڕو تونێلی تەسك و تروسك بوون، کاتی خۆی، سالانێك لەمەوبەر هەر ئێرە ساکە دەشتێك بوو کە هەر خۆت لەگەڵ دەیەها کۆنە جووتیاری هەڵەتەو دەرکراوی گوندەکان کردتان بە بێستانی گندۆرەو تەرۆزی، هەنووکەش ساڵ نییە چەندین دووپشك لە ناو ماڵەکەدا نەکوژی، هەمیشە لەوە دەترسن لە شیرین خەودا دووپشکێکی زەرد بە یەکێکتانەوە بداو بیکوژێ، چەندین جار تا هەنووکە ماری درێژو ئەستوورت دیوە سێ قەف و چوار قەف خۆی لە کاریتەو شەقڵەکان ئالاندووەو بە دوو چاوی ئادەمیانە لە هەمین راماوە ئەو وەختەی لە شیرین خەودا بووەو پرخاندوویەتی، ویستووتە

مارەکە بکوژی‌و بێ ئەوەی هەمین لەو خەوە خۆشە وەئاگا بێنی، بێ ئۆقرەو شپرزەو دوژمنکارانە، هەردووکتان لە یەکدی رادەمان، چەندین جار ئەو رەشە مارەت کوشتووە.. دەرت کردووە.. کەچی هەموو هاوینان دێتەوە، دەترسای ئەو مارە یەکێك بێ لەو مارانەی کە عاشقی ژنە زۆر جوان‌و سپیکەلانەکان دەبن‌و واز ناهێنن، حەز دەکەن بچنە ناو باخەڵیان‌و سەر بخەنە مابەینی هەردوو مەمکان.. بۆ نا؟ هەر مار بوو (حەوا)ی فریودا، ئادەمیش فریوی حەوای خواردو لە بەهەشت دەرکرا، کە دەتزانی دەرپێیەکەی تا ئەژنۆیان هەڵکشاوە، لە ترسی نیگا حەرام‌و ئادەمیانەی مارەکە زۆر بە هێواشی دەستت دەبرد بۆ نیفۆکەی تا دایپۆشیتەوە، وەك هەنووکە بێ ئۆقرەو زەندەق چوو دەبوویت بە پاسەوانی ژنێکی خەوتوو.. ژنێکی ماندوو کە هەمیشە بە دەم خەوەوە خەونی بە کوژرانی خۆیەوە دەدی‌و رادەچەنی، پەلی دەکوتا، پێڵووی دەفڕی، بە دەم وڕێنەوە دەخنکاو هەناسەی لە خۆی دەبڕی، چەند حەز دەکەی ئەمشەو گەر هاتەوە پێی بڵێی:

(هەمین.. چیدیکە مەڕۆ دەرێ، ئەتوو هیلاك بووی، بنوو.. قەت بەخەبەر مەیە.. ئەمن تا ئەبەد بە دیارتەوە دادەنیشم‌و.. نانووم..!)

لە دیوارەکان ورد دەبیتەوە، بارانا‌و چەندین پەڵەو ماك‌و دیمەنی سەیرو عەنتیکەیان رەسم کردووە، سنوورو هێڵەکان بە چەشنێك تێکەڵ بوون کە نەتوانیت نەخشەو رەسمەکان لێکدی جیا بکەیتەوە، وەك تێکەڵبوون‌و ئاڵۆزی دونیاکەی تۆ، دیوارەکان‌و پشتی هەردوو دەستت تا دێ گەڕتر دەبن، گەڕی

سەرما و شەختەو با، چ شتێك ماوە لە دونیای تۆدا گەڕو گول نەبووبێ، پیرو پەڕپووتو هەلاهەلا، زبرو لەتو پەت، زامارو.. شەقار شەقار، کەرەکەش تا دێ پیرو لەڕتر دەبێ، بێ ئاوەزە.. دەنا چۆن کتو پڕ دەزەڕێو هەزاران رەشۆڵە دەتۆقێنێ، ئەوەندە کەرە نازانێ کە تۆ لە تاو برسیەتی دەستەکانت لە گوریسەکە توند دەکەیتو پتر خۆت لە قۆرتەکە دەخزێنیو مت دەبیتو جووڵە ناکەیت، شانو شەپیلکت دەکەوێ ئەوەندەی دیوێکی تۆڕەکە بەسەر دیوە راخراوەکەیدا هەڵبدەی، هەزاران رەشۆڵەی لەعنەتیش وەك ئەوەی شەیتان هەڵیانفڕێنێ فرتەی بۆ دەکەنو لەو بەرزایی ئاسمانەوە جیقنە بەسەر تۆدا دەبارێنن، سەرما و باران دەیانبات، لەو حەڵەدا تۆ خەون بە ئاگردانێکی پڕ لە پەنگرو کەندووی پڕەوە دەبینیت، توندتر هەر دە پەنجەت بەسەر گوریسەکەوە دەقرسێنیت، چاو ناتروکێنی، ئا لەو ساتەدا کە نێرەکەرەکە برسی دەبێو سەرما ماسولکەکانی دەخاتە سەر لەرزە لەرزو گرژبوون، سەر بۆ ئاسمانی هەوران بار هەڵدەبڕێو پڕ بە ئاسمان، پڕ بەو ساکە دەشتە چۆڵە، پڕ بە قوڕگی دەزەڕێ، زەڕینو بەس.. ئەو زەڕینە کتو پڕە لە خەیاڵو خەونو ختوورە داتدەبڕێو.. پتر ریشۆڵەکان تەرە دەکا، لەو ئاقارەی خۆت تیا مەڵاس داوە دوور دەکەونەوەو لە نێو پووشو پەڵاشو زەویە کێڵراوو بەیارەکاندا دەنیشنەوە، وەلێ ناهەقی نییە بزەڕێ، تۆ زوڵمی لێ دەکەی، دەیهێنیو دەیبەی، تۆڕی پڕاوپڕی ریشۆڵەی لێ بار دەکەی، باراش، هی خۆتو هەر هەموو دەرو دراوسێ، داری قەڵاشکەر، فەردە رەژوو، کە هیچیشی لێ بار ناکەی، تۆزێك

ماندوو بیت، بە بازێك خۆت هەڵدەدەیتە سەر پشتیی و خەریكە هەر چوار پەلی باریكی لە ژێرتا بشكێن... كەچی كە ماكەرێك دەبینیی و هەوەسی پەڕین دەیگریی و چاوانی پێی سوور دەكاو دەزەڕێ، تۆ بە كامەی گۆپاڵەكەت لە لمووزی دەدەیت و كێری رەپی پێی سست دەكەیتەوەو نیوە زەڕی دەكەی، یەكێك وا لە تۆ بكا چ دەكەی؟ دەتەوێ ئەو شەهوەتە نەڕژێنیی و لە خوێنیدا بمێنیی... ناتەوێ هێزو بڕستی لە بەر بڕێی و ئەوەندەی دیكە لاواز بێی و هەر چوار پەلی بشكێن، ئالیكی كەمەو بەرگە ناگرێ، كێ دەڵێ وایە... ها؟ خۆ تۆش ئالیكت باش نییەو هەمین خۆی شل بكا زوو زوو دەپەڕی، چاكە.. نێرەكەرەكەت بپەڕێ باشترە یان نەپەڕێ؟ تۆ.. هەر خۆت.. نەپەڕیت خوڵقی راوت هەیە..؟ ئەو شەوانەی گڕی شەهوەتێك لە دەمارەكانتا خوێنت دەسووتێنیی و كەفی پێی دەكات، هەمین لێت لالووت بێی و خۆی شل نەكات سێ رۆژان مڕومۆچ قسەی لەگەڵ ناكەی، لەوە دەترسیت ئەم نێرەكەرەی تۆ جارێك بپەڕێی و دەم بە یەك داداو بمرێ... ئەوسا پارە لە كوێ بێنی كەرێكی دیكە بكڕیت؟ سەیرێكت كرد، لە خواردنی كاو جۆكە ببۆوە... گوایە هەر پیرو پێغەمبەرێك حەیوانێكی هەبووە.. ئاخۆ دەبێ گوڵكی عوزێر پێغەمبەر چی بووبێ؟ دەنێو پێغەمبەرانیش هەژارو نەدارا هەبوون، عیسا دارتاش و مووسا شوان و داود ئاسنگەرو سەروەری عالەمیش تاوێ كاروانچیی و تاوێ شوان بووە، گوایە سلێمان پێغەمبەریش سەرداری پەلەوەرو فڕندەی هەموو ئاسمانان بووە، ئاخ گەر موعجیزەی سلێمان پێغەمبەرت دەبوو، بە هاوارێك چی پەلەوەرو فڕندەی ئاسمانان

ــــــــــــ

هەن بانگت دەکردن و وات دەکرد بێنە سەر شانەکانت و قەفەزو تۆڕەکانت لیێ پڕ دەکردن...

خەیاڵت دوور فڕیو زوو هاتەوە، لامپای ژوورەکە کەوتبووە سەر پرتەپرت، تۆ بڵێی نەوتەکە ئاوی تێکەڵ بووبێ؟ بێ هوودە هەردوو ژوورەکە گەڕایت، گەنجینە، کادین، هەموو کون و قوژبنێک، بگرە پەردەی ئاودەستەکەشت وەلادا، گوێدێیەکی زەرد و نیمچە رزیو، سەردەمێکی زووی بیر هێنایتەوە، ئەو وەختەی باش حەماڵی بازار بووی، ئەوسا هەرەتی خۆت بوو، کەچی هەر زوو لە ترسی باوک و براکانی هەمین خۆت لە (سایلۆ)کە شاردەوە و کەس نەزانم لۆرییەکانت بار دەکرد، لە کۆلیتەکەش نزیک کەوتیتەوە، ویستت مریشکەکان داکەیت، بەڵام ئەمەیان کاری هەمین بوو، هاتیتەوە بن هەیوانەکە و حەپەساو لە کۆلیتەکە رامای، ئەم بەیانییە چیت لێ قەومابوو؟ دەتووت یەکەمجارە هەمین دەبینی.. وەک سەدەها بەیانی دیکە پێی وتیت:

(بزانە مریشکەکان چەند هێلکەیان کردییە؟ دەریان بینە و با دووانی لە رووندا بقرچێنمەوە.)

لە بەردەمی کۆلیتەکە کرۆشکەت کرد و دەستی راستەت بۆ ناو کۆلیتەکە درێژ کرد، یەکێک لە مریشکەکان هەڵفڕی و دەستت بەر هێلکەیەک کەوت، تاوێک دەستت گێڕا و دوو هێلکەی دیکەت دۆزییەوە، هەمین لە تەک کولانەی مریشکەکاندا کا و جۆی بۆ مانگاکە تێکەڵ دەکرد، لەو حەڵەدا تۆ سەریشت بردبووە ناو کولانەی مریشکەکان، ئەم هاواری لێ کردیت:

(ئەوە ئەتوو چ دەکەی؟)

بۆنی ساردەوەبووی ریقنە گێژی کردیت و گلەییت لێ کرد کە بۆچی وا زوو چراکەی کوژاندۆتەوە، ناو کولانەکە زۆر تاریکە، ئەمیش بە قەهرێکەوە سکالای ئەوەی کرد کە نەوتێکی ئەوەندە زۆرتان نی‌یە تا شەوو رۆژ چرا داگیرسێنێ...

تۆش بە سەرسامی‌یەوە سەرت دەرهێنا و بۆ ساتەوەختێك تێی رامای، لەو رادەمای، بەڵام خەیاڵت لە شوێنێکی دیکە میوان بوو، هاواری لێ کردی:

(برۆ ئەولا..)

وتت: (باشتر وەرە خۆت بگەرێ.. با وەك ئەو رۆژە بە دەستمەوە نەشکێن.. ماوەیەکە وەك ئارەق خۆرەکان دەست و پەنجەم دەلەرزن..)

گران راست بوویتەوە، بە خەفەتەوە لە هەمینێ رامای، رووەو لای مانگاکە خزیت و زۆر بە نەرمی دەستت خستە سەر پشتی، وەك قەسابێك کە دەست بەسەر پشتی‌دا بێنێ تا بزانێ گەر سەری ببڕێ چەند کیلۆ گۆشت دەگرێتەوە، دوو سێ جار لەسەر ملی‌یەوەو بەسەر بڕبڕەی پشتی و تا سەر هەردوو کەفەڵی دەستت هێنا و برد، لە کەفەڵەوە بۆ خوارتر تا هەردوو لا رانی، پشتی رانی و تا هەردوو گوانەکانی نەوەستایت کە پڕبوون لە شیر، سەری گوانە زەردباوەکانت بەسەری پەنجەکانت دەگرت و دەتخوراندن، هەڵتدەگلۆفین، تاوێکی خۆش گەمەت بە گوانی مانگاکە کرد، بە گۆشەی چاویش لە چاوەکانی هەمین رامای، تەنکە تاریکی بەرەبەریان نەیدەهێشت پڕشنگی چاوە خەواڵوو،

خەو تێ شکاو، ماندووەکانی ببینی، لەو حەڵەدا جۆڕکی پڕ لە کاو جۆی لە لمووزی مانگاکە هەڵکێشاو لە پشت هەردوو گوێیەکانییەوە هەردوو جەمسەری پەتەکانی بە یەکەوە گرێ دا، دیسانەوە چاوتان لێکدی کەوت، تۆش بە شەهوەتەوەو نیهاد پیسانە دەستت لە گوانو بن سکی مانگاکە دەخشاندو زەردەیەك لەسەر لێوانت نیشت، هەمینیش بە ترسو شەرمەوە لە چاوە زۆر گجکەو نەوسنەکانت راما، خوێنێکی گەش، خوێنی ژنێکی زۆر شەرمنی دەشتەکی، پەڕییە سەر هەردوو کوڵمە چڵکنەکانی، بێ ئاگا لە خۆت، خنکاو لە ناو چاوانی هەمیندا، ئاسوودەو ئارام گوانەکانت دەشێلا، تا دەهات سەرپەنجەکانت گەرمتر دەبوون، چەند دڵۆپە شیرێکی خەستو گەرم ناو لەپیان تەڕ کردیت، مانگاکە پشتاو پشت رەوییەوە، بە هەر چوار پەلان قوڕو چڵپاوی حەوشەکەی شێلا، سەر مەستو کاسو بێ ئاگا لە خۆت گوانە نەرمەکانیت ئازار دابوون.. خاو.. خاوتر بە شەرمەوە دەستت شل کرد، تا ئەو حەڵەش لە هەمین رامابووی، نەك بە گۆشەی چاو، ئەمجارەیان کە تکە شیرەکان رژانە نێو لەپت پڕ بە هەردوو چاوان سەیری چاوە بەڵەکەکانی هەمینت دەکرد، ئەویش ژنە کرمانجێکی راماو لە نێوان ئارەزوویەکی کوژراوو بەیانییەکی ماندوودا... سەری داگرتو نەیوێرا چیدیکە بڕوانێتە چاوە نەوسنەکانت کە خوێنیان تێ زابوو، لە ترسانا لە تۆو لە مانگاکە دوور کەوتەوە، بەم بەیانییە وادەی چ نەوسو هەوەسێکە؟ کەوتە سەر چیچکانو لە بەردەم کۆلیتی مریشکەکان هەڵتروشکا، مانگاکەش لەسەرخۆ کاو جۆکەی دەکرماندو کاوێژی

دەکرد.. کاوێژێك خاوو کوشندە، کوشندەتر لە چاوەڕوانی گەرمی تۆ بۆ هەمین، کاوێژێکی ساردو نەرمو لەسەرخۆ، خرمەی جۆ بە ئاستەم دەگەیشتە گوێی هەردووکتان، مانگاکە ئاوڕێکی ئادەمیانەی لە تۆ دایەوە، لە نێو ئەو تەنکە تاریکی‌یەدا کە مەیی بوو، بەم بەیانی‌یە زووە لە ئادەمو حەوایەکی هیلاكو غەمگین دەچوون کە هەردوو تازە لە بەهەشت دەرکرابن، مانگاکەش هەر لەو مانگایە دەچوو کە ئادەم سەردەمانێك زەوی پێ کێڵابێ، هەردوو چاوی مانگاکە سوور هەڵگەڕابوون، وەلێ لە ژێر بارستایی ئەو تەنکە تاریکی‌یەدا مەحاڵ بوو ئەو سوورایی‌یە ببینی، چاوەکانی تۆش سوور هەڵگەڕابوون، هەمین هەردوو قۆڵی کراسو کەوا رەشەکەی لێ هەڵکردبوو، دوو قۆڵی سافو سپیو گۆشتن لە تەك ئەم کراسو کەوا رەشەدا" لە ژێر تەمێکی تاریکی بەیانی زووی ئەم زستانەدا وای لێ کردیت دەست لە گوانەکانی بەر نەدەیتو هەر یاریان پێ بکەی، قەت لەوە نەدەچوو ئەم زەندو مەچەکە سپی‌یە بەو دەستو پەنجە بۆرو قەڵەشتیو چڵکنانەی تۆوە پەیوەست بن، ئەو دوو دەستانەی لە شیرین خەویشدا هەر گرژو کووڕن، لەم حەڵەدا خەیاڵت فڕی بۆ هەموو ئەو کاتو شوێنانەی شەوانی زستانو هاوینو بەهارو پاییز دەست لەملانێو ماچو مووچو راموسانی هەردووکتانی دیوە، لەو قۆڵە سپی‌یانەی رامایت، خۆ تۆ ئەوە یەکەمجارت نی‌یە ئەم قۆڵانە دەبینی، بەڵام ئەوە یەکەمجارە هەستت کرد هەموو شتێك لەو ماڵەدا کۆنو پەڕپووتو مردووە، بێ تامو بۆنو بەرامە، ساردو سڕە، تەنها شتێك کە تازەو خۆشەویستو گەرمو بەلەزەتو

زیندوو بێ هەردوو دەستی.. باسکی.. هەردوو قۆڵی هەمینن، ئەم دوو قۆڵە گەلێ جوانانە چەندە بەم ماڵە پەرپووتە ئاشنان.. ئەوەندەش نائاشنان.. چ دەکەن لێرە؟ چەندە غەریبو سەیرو لایدەن، ئەم باسکە ناسکانە، ئەو دەستو پەنجانەی هەنگوینی سۆزیان لێ دەتکێ هی ئەوە نین مانگا بدۆشنو کاو جۆ لە بەردەم لمووزی نێرەکەرەکەت رۆکەن، کۆترەکانت دان بدەنو تەپاڵەو تەرسەقولو قشپلەکانی ئەو دەشتو دەرە هەڵبگرنەوەو بۆ زستان لە چاڵیان بنێو، باراش لێ بکاو.. بە تەنەکەو پەقرەج لە ماڵان ئاو بێنێو دیوارە داڕزاوەکان سواغ بداتەوە، لەولاوەش خزمەتی ژنە ئاغاو چەلەبیو بەگزادەو ئەفەندییەکانی شار بکات، ئەو ژنانەی بە قولە پێی هەمین نابن، سی ساڵ پترە هەر ئەم باسکانە دوای رۆژانی ساردو گەرم، رۆژانی مەینەتیو ئارەق رشتن، شەوانە دەبوونە شوورەو سەربانو سێبەر، هەزاران جار بەم دوو باسکە لە ئامێزی کردوویت، ئامێزی نەرمو گەرمو شیرینو بۆنخۆش، ئامێزێك کە بۆنی مێخەكو قەرەنفول سەرمەستیان دەکردیت، دەیانبردیتەوە رۆژانێکی زوو، سەردەمێکی دوورو دێرین، تەماوی وەك خەون، هەر ئەم دوو دەستە پڕ لە میهرە بەو سەری پەنجانە فرمێسکی پەنهانی تۆیان سڕیوەتەوە، فرمێسکی پیاوێك کە تا ماوە ناتوانێ بچێتەوە گوندەکەی خۆیان، بەهەشتی دۆڕاو، کەچی نازانێ چۆن لەو پیرە شارەدا بژیو.. خۆی بشارێتەوە.. چی بکا تا خوێنی رژاوی هەمین نەبینێ؟ بۆ تا هەنووکە فەرامۆشیان کردوون؟ تا کەی وا دەبێ؟ چ مردەنییەك بوو ئەو ترسو تۆقینە ئەبەدییە؟ گەر وا نەبووایە ئەو دەستانە

قەت هی ئەوە نەبوون کراس و فانیلەو رانك و چۆغەو چاکەت و پانتۆڵ و دەرپێی خوا پێداوەکان بشۆن..؟

هەر ئەم بەیانی‌یە بوو.. دە دوانزە سەعات یان یەك سەدە لەمەوبەر بوو هەمینی کەلەکەوێت لە بەردەم ئەم کۆلیتەداهەڵتروشکا بوو؟ خۆی بەلایەکدا لار کردەوە، قۆڵی سپی و رووتی لە کونی کۆلیتەکەوە بردە ژووری، زارکی کۆلیت ئەوەندە فراوان بوو کە دوو مریشك وێکرا دەچوونە ژووری، کۆلیتەکە چەند خشت و بەرد و دارێکی کەڵەکەکراو بوون، رایەڵی سەربانەکەی چەند شیشێکی ژەنگارو تەنەکەیەکی پان بوو، کە خۆی پتر لار کردەوە بەسەر قاچی چەپدا، هەموو قورسایی خۆی داگرتە سەر پەنجەکانی پێی، پتریش خۆی نەوی کرد، بسکی چەپی لە قوڕو لیتاوی بەردەمی کۆلیتەکە خشی، بسکی ماش و برنجی شاراوەی ژێر خەنەی سنەیی، بە قەدەرایی دوو پەنجە قوڕاوی بوون، خەنەکەش هی ژنەکەی سمایل بەگ بوو، ئەو رۆژەی کە لە هەندەرانەوە بۆیەیەکی تازەی بۆ هات نیو کیسەی مابوو، بە هەمینی بەخشی، بۆنێکی سارد و ناخۆشی جیقنەی مریشکەکان گێژی کرد، گران و بێزەوەر وەك بۆنی ماسی سارد، ئەم بەو بۆنە راهاتبوو، هێدی هێدی دەستی راستی بردە ژووری و بە شێنەیی لە کا و جیقنەی تەڕو وشکەوەبووەکان دەکوتا.. زیاتر بە تەنیشتتدا لار بۆوە، تا بنەبانێ دەستی رەپێش کرد، بە دوایدا باسکی، باسکی سپی دەنێو تاریکی کۆلیتەکەدا بزر بوو، پتر خۆی نەوی کردو قۆڵ و باسکی چەپی رێك کرد بە ئەستونگ و ناو لەپی خستە سەر زەوی‌یە قوڕاوییەکە، لە ژێر کراسە رەشەکەوە

کەفـەڵی خـڕو پـڕی دەرپـەڕی، تـۆش دەسـتت لـە گوانـەکان بـەر نـەدەدا، خـۆت راسـت کـردەوەو لـە ژێـر رانـی مانگاکـەوە خزاندت، سـەرکەوتیتەوە تـا لەسـەر کەفەڵی ئارامیـان گـرت، ئـانو سـات لـە کەفـەڵی هـەمین رامـای، رووت... دامـاڵراو لـە کراسـی رەش، تەزوویەکی گەرم بە نێو دەمارەکانتا مێرووڵەی کرد، ناو هـەناوو هەردوو گورچیلەت گەرمتر داهاتن، ئەم بێ ئاگا لە تۆ، بە ترسـەوە دەستی بـە نێو کۆلیتەکەدا دەگێڕا، دەترسا هێلکەکان بشـکێنێ، جگـە لـە کـای تـەڕو ریقنـە دەسـتی بـەر سـێ سـەرکە پیـاز کـەوت، لەگەڵ دوو هێلکە، دوێنێ شەو خۆی ئەو سـەرکە پیازانـەی لـە نـاو کۆلیتـەکـە، بـۆ راوکـەی مریشـکەکان، دانـابوو، تـا پـتر لێـی ورد دەبوویتەوە زیـاتر خـوێنی گـەرمی هەوەسێکی وا لـە ناکـاو هـەموو دەمارەکانی ناو لەشتی خستە سەر مێرووڵەکردنو.. ئیدی زانیـت تۆزێکی دیکە خوێنت کەف دەکا، ناو دەمت وشـکی کـرد، دەسـتی راستت لەسەر سمتو کەفەڵی مانگاکە لانەبرد، جۆگەلـەی بڕبڕەی پشـتت ئارەقـەی دەردا، بـە تـرسو شـەرمەوە، بـێ ئاگـا لـە خـۆت، دەسـتت بـۆ گوانـەکانی درێـژ کـردەوە، هـەمین، هێشـتا، دەسـتی لـە ناو کۆلیتەکە دەگێڕاو هێلکەکانی دەژماردن، هـەر هێلکەیـەکو لـە خۆشـیانا تـاس دەیـبردەوە، هێلکەیـەکی سـپیو خـڕ.. زەردەیـەک نیشـتە سـەر لێـوی، شتێکی دیکـەی بیر هاتـەوە، نوکتەیـەکی تـۆ.. گرژیـیـەوە.. گرژینــەوە بـوو بـە پێکـەنینێکی خنکـاو، ژمـارەی هێلکـەکان بـوون بـە چـوار.. یـەکێکیانی خسـتبووە نـاو لـەپی، لەزەتێکی نهێنی لـەو هێلکە لـووسو خڕانـە دەدیت، لـەزەتێکی وا کە شەرم لە خۆی بکاتو تەریق بێتەوە، بەوە چاکە ناو کۆلیتەکە

تاریکەو کەس بە هێلکەی خڕی ناو لەپی و هەڵگلۆفتنی نازانێ، تۆش شل شل گوانی مانگاکەت دەشێلا، جارجاریش بە پەنجەی گەورەو شایەتمانەت نەرمی و گەرمی گوانەکانت سەح دەکردەوە.. هەڵتدەگلۆفت.. مانگاکەش کۆڵێ لە گیانی خۆش بوو، جووڵەی نەدەکرد، ئەوەندەی پێ خۆش بوو کە تاوتاوێک کلکی ڕەپ دەکرد، کت و پڕ نێرەکەری لەعنەتی زەڕی، پڕ بە حەوشەکەو ئاسمانی گەڕەك زەڕی، زەڕینێك ماڵەکەی لەگەڵ بلەرێتەوە، دەرو دراوسێی لە خەو ڕاپەڕاندبێ، شەیتان و نێرەکەرەکەی تۆیان بە لەعنەت کرد کە هەموو بەیانیانێ زوو لە خەوی خۆشیان دەکا، هەندێ سووکێ خەویان لێ دەکەوتەوە، هەندێکیان خەویان لێ دەزڕاو گوێیان بۆ هەموو کەڵەشێرەکانی گەڕەك شل دەکرد کە لە دوورو نزیکەوە وەڵامی ئەو زەڕینە کت و پڕەیان دەدایەوە، مریشکێکی هەڵنیشتووی سەر کۆلیتەکە بەرەو لای تۆو مانگاکە هەڵفڕی و خۆی کێشا بە لمۆزیدا، مانگاکە ڕەوییەوە، مریشکەکانی دیکە بە ئاسمانی حەوشەکەدا هەڵفڕین، پەڕێکی زۆر لە مریشکەکان هەڵوەری و بەو ناوەدا بڵاو بوونەوە، نەرم نەرم دەکەوتنە سەر عاردی حەوشەکە، حەوشەیەکی تەڕو قوڕاوی، هەمین لە ترسانا ڕاچەنی و بستێك لە زەوی بەرز بۆوە، هێلکەکەی ناو لەپی شکاو ئاوێکی لینج و شلەتێن دەستی تەڕ کرد، تۆش ڕاچەنیت و لە تاوی ئەو زەڕینە لە ناکاوەدا گوانی مانگاکەت توند گوشی و پەنجەکانت لێ گیر کردن و پاشان خاو بۆوە، ناو لەپت پڕ بوو لە شیر، مانگاکەش حەجمانی لێ بڕاو لە تاو گوانی گوشراوی تاوێك بۆ پێشەوەو تاوێك بۆ دواوە خزی، بە هەر چوار پەلی قوڕو

لیتاوەکەی دەشێلا، چەموشانە سەری بەرز کردەوەو لە حەژمەتانا پڕماندی، تۆش دەستت پتر شل کردو شیرە سپییەکە لە پەنجەکانتەوە دەتکایە سەر زەوی، بازنەی سپی ئەو شیرە چەورە درەنگ دەنێو قوڕاوەکە دەتوایەوە، هەمین ساردو هێدی دەستی لە کولانەی مریشکەکان دەرهێناو هەر زوو زەردێنەو سپێنەو قەپێلکی شکاو بە دەستییەوە مەیین، بێزی لێ دەکردن، تۆش دەستت لە گوانەکانی بەردا، هەمین ئاوڕی لێ دایەوە، لە مانگاکە نزیک کەوتەوە، بە تووڕەیی سەیری کردیت، وەك کابرایەکی تاوانبار سەرت نەوی کرد، پارچە پەڕۆکێك بە تەنافی حەوشەکەوە بوو، رایکێشاو دەستی پێ پاك کردەوە، بۆنێکی سارد کە پتر لە بۆنی ساردی شەهوەت بچێ" لەو هێلکە شکاوەوە دەهات، بۆنی ماسی ساردو هێلکەی شکاوو شەهوەت زۆر لە یەکدی دەچن، بە شێنەیی ناو لەپی بە شیر تەڕبووت بەلا رانتدا هێنا، نێرەکەری لەعنەتی لە زەڕین کەوت، لەو خەیاڵە خۆشو پەنهانەی کردن، مانگاکە هێور نەببۆوە، مریشکەکانیش لە ترسانا لە گارەگار نەدەکەوتن، تۆ خەمت بەوە خوارد ئازاری گوانی مانگاکەت دابێ، هەمین دڵی لای ئەو هێلکە شکاوە بوو، کەمترین زیان قەهری دەداتێ، درەنگ وەختێ شەرم لە چاوانی تۆو هەمین رەوییەوە، ترسیش لە چاوی مانگاو مریشکەکان، تاکە خەڵقەندەیەکی بێ ئاگا لەو ترسو شەرمە، دێزە بوو، هەمین لە چاوانت راما، دوو چاوی چکۆلانەو زیرەكو زیندوو، پڕ لە نیگای نەسرەوتو تیژ کە دەکرا هەر ئافرەتێك لەو نیگایانە بترسێ و لە بەردەمتا بشڵەژێ، نیگای پیاوێکی شەهوەتباز نەك دەروێشێکی خەلوەتکێش، دوو

چاوی بە قووڵاچوو، دوو چاوی دەورەدراو بە برژانگی هێشتا ڕەش‌و درێژکۆڵە کە کەوتبوونە ژێر دوو ئەبرۆی چڕو لوول‌و تێکەڵ، لووتێکی قنج‌و کەمێك پەڕفش، پتر لە کەپووی ئافرەتێکی بەگزادە دەچوون نەك هی پیاوێکی ماندوو، سەیرە.. تۆ هەمیشە لە وەخت‌و شوێنی نابەجێدا هەوەست هەیە، وات زانی هەنووکەیە، سەری کەپووی سوور هەڵگەڕابوو، نەرمایی گوێ‌و هەردوو کولمی، سپێنەی چاویشی خوێن سووری کردبوون" خوێنی شەرم، ترس یان شەهوەتێکی ناوەخت، هات‌و لێت نزیك کەوتەوە، قۆپچەی کراسەکەتی داخستەوە، لەو دەست‌و پەنجە ماندووانەی رامایت، تا قۆپچەی بەرملتی داخستەوەو سنگە تووکنەکەتی لە سەرما و با شاردەوە، شەوانە تا درەنگانێ بەو پەنجە ماندووانەی گەمەی بە تووکی ماش‌و برنجی سەر سینەت دەکرد و تۆش خۆت بۆ شل دەکرد، هەمیشە خەمت بەوە دەخوارد چ بە پێوە بیت‌و چ لە راکشانی نێو جێ‌و بالینگاندا بیت لە تەك هەمینی کەلەکەوێتدا بستێك کورتت دێنا، هەمین زۆر دەخوڕێ، دەنگ هەڵدەبڕێ، پێ درێژی‌و زمان درێژی دەکا.. جا چی بکەی؟ خۆشت دەوێ‌و لێی دەبووری، تۆ بڵێی هی ئەوە نەبێ کە لە تۆ بە خۆوەترو کەڵەگەتترە، با لە خۆی هەڵدا، شەو قەڵای مێردانە، شەوانە ئەو مایینە ژنە، ئەو لەندەهۆرە لە باوەشی پیاوێکی وردو چکۆلەو بالاکولی وەك تۆدا جێی دەبێتەوە، کەڵەگەت‌و بالا ئەسپینداری، شەوانە دەبێ بە چۆلەکەو باوەشی تۆش ئاسمانێکی بەرفراوان‌و بێ کۆتایی، دەبووە ئەنگوستیلەیەك دەچووە پەنجەت، دەستەسڕێکی نووشتاوەی گیرفانت، وەك دڵۆپە

شێرێکی خەستو مەییو لەسەر سەری پەنجەیەکت دەوەستا، دەبوو بە کۆترو دەچووە بن باخەڵی گەرمو تووکنو ئارەقاویت، ئەوێکی گۆشتن لە بەردەستی تۆیەکی رەقەڵەو ریوەڵە دەبوو بە بووکەشووشەیەکی چکۆلانە، کە باسکت لە ناو قەدییەوە دەئالاند وای دەزانی دە پیاوی ناقۆڵاو نێرە زەلام لێك دراونو تۆیان لێ خوڵقاوە، شەوانە دەبوویت بە شۆڕە سوارێکی لێزانو.. ئەویش ماینێکی سپی بێ زینو لغاو، ماینێك کە بڕای بڕ سوارەکەی نەگلێنێ.. سەرسم نەداو نەیپەڕێنێ، پتر لە چاوانی ورد دەبوویتەوە.. هیچ بەیانیەك ئاواهی بە تاسووقەوە، بە ترسەوە، بە شەرمەوە لێکدی رانەماون، زانیت هەوەسێکی پەنهان وا دەنێو چاوانی، تۆ دەزانیت کەی ئەو چاوانە نەوسن دەبن، کەی بێزارو غەمگین، کەی بە کەیفو پڕ ئومێد، ئەم بەیانیە بوو کە ترسێکی نادیارو هەوەسێکی شەرمن لێکدی نزیکی خستنەوە، پتر لێی ورد بوویتەوە، لە ژێر تەنکە تەمو تاریکی بەیانیدا لە (مریەم)ێکی کڵۆڵ دەچوو، (حەوا)یەکی تازە لە بەهەشت دەرکراو، هەیکەلێکی دەگمەن لە مەینەتیو زەبوونیو زیبایی، هەنووکەش هەر جێی تەماعە، هەرکێ سەیری بکا دەزانێ ئەو وەختەی جحێڵ بووە چ ئاگرێکی بێ ئامانی لە دڵی کوڕو کاڵان کردۆتەوە، چ ئاژاوەو بەزمو هەرایەکی ناوەتەوە، جوانیەکی کۆنو دێرینو سادە، سادەتر لە هەر شتێك، وا لە رووخساریدا مەییوەو هێشتا نەمردووە، ئەو جوانیەی سالانێك لە دڵی ئاغاو کوێخاکانی گوندە دوورو نزیکەکان قیامەتێکی خوڵقاندبوو، قوڕی بۆ خەڵکی دەگرتەوە، قاوو قیژو شەڕو هەرای لە نێو کەلاوەو باڵەخانەکاندا

بەرپا دەكرد، كاسەو كەوڵی ژنانی پڕ لە ژەهر دەكرد، ژنانی لە مێردان دڵ كرمێ دەكرد، ئاغاژنەكانیش دووچاری دەردەدڵ و دڵەڕاوكێ ببوون، بە قەد عزرائیل لە هەمینێ دەترسان، هەروەختێ هەمین وەدەر دەكەوت، چ لە شینو چ لە شاییان، چ بێری بووبێ و چ ئاوهێنی سەرچەمان، پیاوان نەوسنانە چاویان تێ دەبڕی و وەلێ حورمەت گرانە.. دەست بزافتن و پلارهاویشتن سەد عەیب و عارە، بەڵام كوڕو كاڵ خۆیان بۆ راگیر نەدەكرا، كوڕگەلی گوندی وڕوكاس لە نێو ئاوایی و لە دەشت و دەران، لە نێو هەرێزو پەرێزو پەنا جۆخینان غەریب و وێرانە ماڵ دەسووڕانەوە، سەپان و پاڵەو جوتیارو مسكێن لە مزگەوت و دیوەخانەی ئاغا و سەكۆی بەرماڵان سەریان لە بن گوێی یەكدی دەنا و بە كۆڵێ تەریقی‌یەوە.. بە دزییەوە لیكیان دەكرد و لە هەمین دەدوان... ئەوڕۆ لە پەرێزێ دیتم، دوێنێ لەگەڵ كچ و كاڵی گوندی لە رۆخ چەمی چەقەلان جلی دەشووشت، گوایە ئاغا مرخی لێ خۆش كردی‌یە، كوڕەكانی ئاغاش پارێزی لێ دەستێنن، كارمامزانە ئاوڕ دەداتەوە و دەڕوا... خۆزگەم بەوەی سەعاتێك دەچێتە باخەڵی، رامووسانێك و پاشان مردن حەڵاڵە، كەس زات ناكات بۆ خوازبێنی لە دەرگای ماڵی بابی بدات.. وەسمانە خێل دەڵێ: سێ كچان لە قەبێری هەمینێ دەدەم، ژنانی ئاوایی هەر هەموو لێی دڕدۆنگن، پاش هەر شایی و رەشبەڵەكێك هەندێ لە مێردەكان سست و دڵگران دەخزێنە پاڵ ژنەكانیان، هەمین چ هەمین.. دەك ماڵی چاوەكانیم بە قوڕ گرت.. هەر كت و مت دوو دەنكە ترێی رەش میرین، ئەو زەمانە كێ كوڕی كێ بوو؟ شا بسك و كەزییەكانی كە

بەسەر هەردوو هەرمێی باخی سوڵتان بەگی دەهاتنە خوارێ موسڵمانیان کافر دەکرد، شێخی (سەنعان)یان لە دین وەردەگێڕا، باڵا بەرزەکەی.. ئەو خوێنە گەشەی سەر کوڵمو کەپووو نەرمایی گوێی کە لەگەڵ قرێژو خۆڵو تۆزو گەردی زەمانە شەڕیانە، ئەو ڕەنگە سپی‌یەی لامل و بەرگەردنی، پیاو سەد دڵی هەبووایە، شتاقێکی پێ نەدەما، هەمین.. (هەمینی هۆمەری سەرکار)، سەرکاری باپیر ئاغا، باپیر ئاغای گۆپاڵ ڕەش، ئەو ئاغایەی کە هێشتا هەمین پارچەڵە بوو سمێڵی لێ دەکرۆشت و بە پەنجە شەوو ڕۆژی هەژمار دەکرد تا بستێکی دیکە باڵا بکاو ببێ بە هەوێی سێ ژنان، خانمو گەورەو سەرداری هەمووان، قسەی لەسەر قسان سوار بێ، ئەوسا دەبوو بە هەمین خان، نەك ژنی ڕەنجدەرێکی مایەپووچ، ژنی ئاغای سیازدە گوندان، کەچی هەمینی کەلەکەوێت پشتی لە ئاغاو باب و برایان کرد، سەرت لەوە سوڕما چ زوو فریوت دا، چ زوو دەعەمەلت هێنا؟ لە شایی‌یەکەی (کەریم مەیتەر)ەوە ڕازو نیازتان گۆڕییەوە، بەیانی‌یەکی زوو تەگبیرتان کرد، خۆت هاوێشتە کادینەکەیان، لەوساوە بە عەزرەتی بچیتەوە گوندەکەی خۆتان، جارێکی دیکە مەلە لە چەمی چەقەڵان بکەیت، وای لە بۆنی خۆشی ناو کادینان، خۆشی سەر ئاخوڕو ناو تەویلەکان، ئاونگی ڕژاوی سەر پووش و پەلاش لە بەیانی‌یەکی زووی بەهاردا، ژوانی سەر چەم و نێو پەرێزو جۆخینان، خۆ گەوزاندن و ئەو گەوزاندن دەنێو قەرسیل و گوڵەگەنمەکان، بیرتە دەبوو بە چ هەڵلایەك لەسەر دابەستنی ڕەشبەڵەك، پێت شك بێ سێ جاران لە شایی دەستت گوشی،

سەری پەنجەکانی، پاشان غیرەتت دا بەرخۆت بە پەنجەی گەورە ناو لەپیت چاڵ کرد، یەکەمجار چاوچاوانێ، پاش پلارو غەمزە، چاو داگرتن و برۆ هەڵتەکاندن، ناردنی چریکەی حەیرانێك لە نیوەشەوێکی هاویندا، بریسکەی ئاوێنە لە چاودان، وای لە لەزەت و هیلاکی ئارەق رشتنی پاش رەشبەڵەك، ناو لەپی ئارەقاوی و لێکدی خزان، پەنجە لێکدی گیرکردن، بە ئەنقەست گوشینی سەری پەنجان، بە دوو چاوی برسی لە هەردوو شەمامەی باخەڵ رامان، بە نازەوە خۆ لەنگاندن وەختێ هەموو شتێك لە حەیبەتا سەما دەکا، هەڵدەپەڕێ و پێ دەکەنێ، تریقەو حیلکە حیلك، دونیایەکی سادەو ساکار، ئالاو والا، ئاسمانێکی فراوان و شینتر لە کوژەڵە، خاکێکی بێ کۆتاو میهرەبان، بە سەری پەنجە دەدوان، لێکدی خزان و لێکدی لووس بوونی پەنجە رەق و نەرمەکان، ئەو پەنجانە رازو نیازو گلەیی و حەسرەت و ئاخ و ئۆف و ماچیان دەگۆڕییەوە، لە ژێر شەرواڵ و کراسی سورمەوە رانتان لە رانی یەکدی دەخشا، ئەوەندەی نەدەما دڵی شایی‌کەرانی نێو هەڵقەی رەشبەڵەك بپەڕێتە ناو دەمیان، هەناسەبڕکێ هەوەسی هەمووانی دەبزواند، هەڵتەك و داتەکی ئەو مەمکانەی سوخمەیان دەدڕی، ختووکەی شیرین و تەزووی بەتام، حەزیان دەکرد تا قیامەت دۆڵ و زوڕنا بکوترێ و ئەوانیش هەڵپەڕن تا گۆشتیان لە حەژمەتانا وەك لۆکە هەڵدەوەرێ، تا ئێسقان و جومگەکانیان ئارەقە دەکەن و لێکدی دەترازێن، ئەو ساڵە بەهارەکەی بە بەرەکەت بوو، هەوران لێکدیان دەخوڕی، مەمکان کراسیان دەدڕی، پیرەکان لە بن دیواری کەلاوە شان

شکاوەکانەوە چەناگەیان دەخستە سەر کەشکە ئەژنۆیان، بە حەژمەتێکی جەرگبڕەوە پەنجەکانیان لە کامەی گۆچانەکانیان گیر دەکرد، حەژمەتی رۆژانی تافی لاوێتی زوو بەسەر چوو، جحێڵەکان دارو حەیزەرانیان با دەداو تیلاکیان لێ خوار دەکرد، تەوقەو یەکدی ماچ کردن، لە دوورەوە سڵاو کردنو چاو داگرتنو سمێڵ کرۆشتن، لە سەربانانیش نیگای پڕ لە شەرمو حەیا بەسەر کوڕو کاڵانی گوندی دادەبارین، هەلهەلەی پڕ لە شەهوەتی شەرمنانە لە دە لاوە وەك کۆتر هەڵدەفڕین، پیاوان بە دەم زەردەخەنەیەکی هیلاکەوە گوێیان قوڵاغ دەکرد، دەبێ ئەو هەلهەلەیە هی عەیشێ بێ، فاتم یان رابی.. (با) لە حەوشەکانەوە دەیهانیو سەربانەو سەربان دەیبرد.. حیلکە حیلکی دوای هەلهەلەی کچۆڵان لەگەڵ فڕەفڕی باڵی چۆلەکە بزێوو لەعنەتییەکان تێکەڵ دەبوون، قریوەو تریقەی زۆر ناسکی.. زۆر شەرمنی ئەوان دوور دەڕۆی، تا نێو مەزراو بێستانو پێدەشتو چەمی چەقەڵان، هەر گوڵەگەنمێك چۆن بە شنە باو نەرمە باران دەشنێتەوە، لەگەڵ ئەو قریوانە دەشنانەوە، دەنگو هەراو هاوارو قریوەو شاباش تێکەڵ دەبوونو لەسەر ترۆپکی درەختەکان دەنیشتنەوە، بەسەر چارۆگەو رەفتەو کراسی ئاگر بارانی کچانو ژناندا هەڵدەوەرین، تەنها فیقەی زوڕناو دەنگی دەهۆڵ دەیتوانی هەموو دەنگو چرپە نزمەکان بکوژێو پەرتیان بکا، تا دەهات هەڵقەی شایی دەکشاو بەرینتر دەبوو، خۆر نەیدەخواست ئاوابێ، مانگ پەلەی بوو هەڵبێ، تریفەی شیرین وەك مێ جێی بە نێرینەی هەتاو لەق دەکرد، هەواش فێنکی دەکرد، ئارەقەی بن

هـەنگڵو سـەر کـوڵمو نێـو مـەمکانیش دەبوونـەوە چـەند دڵۆپـە شـەونمێکی سـارد، دارژانـی تەنکـە تـاریکی سـیحری پـتری پـێ دەبەخشـین، جورئـەتی پـەنهان جۆشـی دەسـەند، ئـیتر هـەموو کەسێك، هەموو شتێك پتر دەخرۆشا، مانگ بە بەغالەتـەوەو تاوێك بە میهرەوە لێی دەڕوانین.. وەك ئەوەی ئەو گوندە مەملەکەتێك بێ لـە دەرەوەی ئـەو خاکـەی مـانگ تریفـەی خـۆی تـێ دەهاوێـژێ، مەملەکەتێك بـۆ تـەنها شـەوو رۆژێـك تاسـەی ئەوەیانـە کـە هـەموو خـەمو دەردو شـەڕو شـۆڕەکانی سـەر گـۆی زەوی ئافـەرۆز بکـەن، دەبا خۆشی بۆ تاوێك فێڵ لـە خـەم بکـاو لـە گونـدی وەدەری بنـێ، چراو لامپاو فانووسو قوتیلـەکان یەکە یەکە هەڵدەکران، هـەموو هـاوارو قریشـکەکان، چـەپڵە لێـدان، بـە تونـدی پـێ لـە زەوی کوتان... تەقاندنەوەی گـەروو بە بەستەو حەیرانو لاوکـان.. هـەر هـەمووی ترسـە لـە هێرشـی تـۆزێکی دیکـەی لەشـکری خـەمان، فیقـەی زوڕنـا کوشـتنی زریکـەی مەرگـە، مـەرگی ئازیزێـك، زرمـەی دەهـۆڵ خنکانـدنی هـاواری هـەموو ئـەو پیاوانەیـە کـە ئاغـا بـە زیندوێتی چاوان لـە چاڵەکانی دەنان، قریوەی کچانو پێکـەنینی گـەرمو تریقـەی لـەپڕ تـەقیوی کوڕان تـەنها.. مەگـەر بـە تـەنها ئـەو دەمە تێکەڵ بێ.. تاوێکی دیکە مەگـەر لـە سـەربانەکانەوە، لەسـەر رێی چەمو جۆگەلەکانەوە، لە درزی کەلاوەکانەوە، لە نێـو پـەرێزو هەرێزو کادینو سەرئاخوڕو نێو تەویلەکاندا ئەو قریـوەو بزانـە لـە نیوەی رێدا بگەنە یەکدیو زوو بمرن، هەنووکە هەلـە بـێ شـەرمانە پیرەکـان دڵۆپـە فرمێسـکێك بـە یـادی جـاران بڕژێننـە سـەر ریشو سمێڵان، مێردمنـداڵان قولانجێکی دیکە بـاڵا بکـەن، باخـەڵی کچان

پڕتربێ، ژنە هیلاکەکان بەحاڵ هەوەسیان بجووڵێ، جوتیارو ڕەنجبەرو شوانو گاوانو پاڵەکان.. ئەوانەی هەنووکە دەستەپیاون تۆزێك جحێڵ ببنەوە، دەبا ئەمشەو هەموو شتێکی مردوو زیندوو بێتەوە، هەموو شتێکی خەوتوو وەئاگا بێتەوە، بۆنی حێلو مێخەكو قەرەنفول.. بۆنی قورسی ئارەقەی پیاوان، شیرین لای ژنان.. بۆنی ئارەقەی ساردی ژنان، دڵڕفێن لە لای پیاوان بەسەر گوندیدا بڕژێ، با بۆن بڕوات، تۆزو خۆڵ لەسەر کەزیو بسکان بنیشێ، تریفە بڕژێ، خۆشنوودی بتکێ، لەشکری خەم راوەدوو بنرێ، سەرگۆی مەمکان پتر بتەزنو بلەرزن، ناوقەدی کچە باریکەکان وەك شەنگە بی بلەرێنەوە، کەفەڵی ژنە قەڵەوو گۆشتنەکان لەگەڵ هەر لەرزینو داتەکینێك داتەکن، چاوە رەشو پڕ لە کلو بەڵەکەکان پڕ غەمزەو بە خومارتر بن، سەرلووتو کوڵمە ئارەقاوییەکان ئاڵتر، زبانی نێو دەمە تەڕەکان تاوێ تاڵو تاوێك شیرینتر، خرینگەی بازنەکانی مەچەکان بە ئاوازتر، حەمایلو پلپلەو گوارەوخەزەصم پڕ بریسکەتر، پێ بە خڵخاڵ شل بن لە بەر رەفتو رۆینێ، هەموو چرپەیەك نازێکە، هەموو عیشوەیەك گازە، بەیانی هەر هەمووی وەك خەونێکی شیرینی لێ دێ، دوو رۆژی تر نابات دەبێ بووك بکەوێتە دوای قوونی ئەو مانگایانەی ریخ بەر دەدەنەوەو ئەو کەرانەی تەرسەقوول دەکەن، ئیتر عومری جوانی چەند شەوێکەو تەواو، هێی دەروێش.. ئەو بەزمو هەرایە هەر هەموو دەبوو تۆ خۆشی بکەیت.. کە لێ دەبوویتەوە لای هەندێ شایەرێکی دەنگ زوڵاڵو لای هەندێکی دیکەیان لوتی بوویت، سەپانێکی پەڕپووت، هەر

وەختێ شایی گەرم بووایە ئاغاو هۆمەری سەرکارو پیاوانی گوندی، ئاغاو کوێخای گوندەکانی دیکەش، هەر هەموو کوڕو کاڵی گوندی، چ گاوانو چ شوان، چ پاڵەو چ فەقێی مزگەوتان، بۆ جۆشدانی بەزمو خۆشکردنی شایی بانگیان دەکردی، ئەتوو نە لە غارغارانێی سواران بەشدار بەو نە نیشانە بشکێنە.. لە توومان ناوێ شەش تەغار گەنم بدووریتەوەو پشت راست نەکەیتەوە، برا.. مەیە مزگەوتو.. بۆ مردووانیشمان گۆڕ هەڵمەکەنە، لە هیچ هەرەوەزییەك بەشدار مەبە، واز لە بانگوش بێنە، هەر ئەوەندەمان لە توو دەوێ دەست لە بن گوێت بنێو تێی بچریکێنە، چی مەلو ئاژەڵی ئەو ئاقارە هەن، چی زیندەوەری سەر ئەرزو بن ئەرز هەن گوێیان بۆ ئەو چریکەیەت شل دەکرد، خۆیان بادەداو خۆیان رادەژەند، نەك هەر مەلاو ئاغاو پیاوماقوولانی گوندی، بگرە منالانیش دەستیان لە زرمەزلێ هەڵدەگرتو لە بەردەرکی دیوەخانێ گرد دەبوونەوە، بە خشکەیی لەسەر سەکۆکان، قالدرمەکان، بەر بەرۆچکەو نێو هەیوانو حەوشەکان هەڵدەتروشکان، پەح لەو دەنگە زوڵاڵو کەرخو دلڕفێنە، کە بە لاوکێ یان حەیرانێك تێت دەچریکاند، گوندت دەخستە سەر سەماو ئاخو داخ، مەڕو مالاتو رەشەولاغەکانیش بەو چریکەو سەدایە تاوێكو دەسرەوتن، هێور دەبوونەوە، شیرێکی پتر دەڕژایە نێو گوانەکان، پیاوە هەرە دلڕەقەکان ناسك دەبوونەوە، بگرە باپیر ئاغای گۆپاڵ رەشیش ویقاری خۆی بیر دەچۆوەو لە حەژمەتو لە تاوان سەرو کەللەی کەوتووی لە ژێر شەدەو هەوریدا بادەدا، لەرەلەرو جۆلانەی گولێنگۆکەکانی شەدەو هەورییەکەی لە هی

پیاوێکی عاشق دەچوو نەك ئاغایەکی بە زەبرو زەنگ، دەمارە گرژەکانی نێوچەوان و لا شەویلاگی خاو دەبوونەوە، خۆش خۆش هەناسەی دەدا، حەزی دەکرد دیوەخانە چۆڵ بێ و بگری، ئەو کەرەتە لە گوندی دەنگی دایەوە کە مەلا زۆری بۆ هاتووەو کەشیدەی لێ فڕێ داوەو سەری لێ رووت کردووە، ژنان لە دوورەوە گوێیان هەڵدەخست، ئەو چریکەیە لە گوێیانەوە دەڕژایە ناو رۆح، لە پەرەی دڵی دەدان، سۆزێکی بزرو مردوو لە لایان وەئاگا دەهات، بە دزییەوە سەدەها خەونی رەنگاوڕەنگ و پڕ لە نهێنیان دەدی، چ خۆشترە لە نزیکەوە چریکەو سەدای بایز گوارەیان بلەنگێنێ، لە شایی‌یەکەی (کەریم مەیتەر) ژنان و کچانی گوندی لە ئاغاژن پاڕانەوە.. دە تووخوا با ئاغا لێ بگەڕێ بایز بێتە ناو هەڵقەی ژنان و یەك دوو حەیران و بەستەمان لۆ بڕێ.. مەلا چت گۆت؟ ئاغا.. با گوناهەکانمان لەوە پتر نەبن.. رەشبەڵەك حەرامترە یان چوونی حەیران بێژێك لۆ ناو ژنان؟ ئاغا هەردووکیان.. جا تووخوا مەلا ئەگەر بنیادەم سەد جاران بە ئاگری جەهەندەمێ بسووتێ کوو رەشبەڵەك و دۆڵ و زوڕنا لە خۆی حەرام بکاتن؟، تۆش خۆت گران دەکرد.. هەقت چی بوو؟ فزەت لێوە نەدەهات، دەتزانی قسەی ئاغاژن بەسەر ترسەکانی مەلادا زاڵە، کێ دەوێرێ قسەی ئاغاژن بشکێنێ؟، دواجار هەر هەوەسە دەیباتەوە، ئاغا چ رەشبەڵەك و چ دۆڵ و زوڕنا، هەر هەمووی هی سەردەمی کوفرو زەلالەتە، بەلانەکینێ سووکە گوناهن و بە ئاوی دەست نوێژێك دەشۆرێ و پاك دەبنەوە، کوڕو کاڵی گوندی گوێیان لەو مشت و مڕە دەگرت، گوێ قولاغ بوون، کێ یەکەم

کەسەو مژدە بە ژنان دەدا؟ دیوەخان زرمەی دەهات، پیاوماقوولان لەسەر مافوورەکان چوارمشقی روونیشتبوون، چەقە چەقی کەوتنە خوارەوەی قلی تەزبیحەکان هەوای دیوەخانەکەی پڕ کردبوو لە هەرایەك تێکەڵ بە ژاوەژاوی گەرمی ئاغاو مەلا، پیرەکان وان لە بنە بانێ، ئاغا لەسەر پەڕو کوڕەکانی خۆیشی هەمیشە وان بە دەوریەوە، لاوو تۆلازی گوندیش لە ناو دەرگاوە تا نێو پێڵاوەکان لەسەر ئەژنۆ قیت دانیشتبوون، نەدەبوو پشت دەنە دیوارەکان، ئەوەیان ئەوپەڕی بێ حورمەتیە، بە ترس و شەرمەوە لە ئاغاو مەلایان دەڕوانی، بەحاڵ دەوێران سەر لە بن گوێی یەکدی بنێن و بە چرپەوە رازو نیاز بگۆڕنەوە، لەودیو پەنجەرەکانەوەو لەسەر سەکۆکان غەڵبەغەڵبێکی خنکاو.. مێردمنداڵەکانیش تەیارو ئامادە بۆ خزمەت لەسەر پێ وەستا بوون، ئاغا سەری لە بن گوێی هۆمەری سەرکار ناو چرپاندی، جەمعی دیوەخان ملیان درێژ کردو هەناسەیان لە خۆ بڕی.. سەرکار سێ جاران سەری لەقاند، هەر دەڵێی دوێنێ بوو دەرویش.. رۆیشت.. بانگی کردەوە.. بە هەڵەداوان هاتەوە بەردەمی.. ئەو پیاوە درێژە دوو قەد نووشتایەوە.. نووشتانەوەیەکی وا کە جەمەدانێیەکەی بکەوێتە ناو کۆشی ئاغا، چرپەیەك و سەر لەقاندنێك.. هۆمەری سەرکار بە دوو باز لە دیوەخانێ چووە دەرێ.. لە ناو دەرگاکە، بەر لەوەی ئاودیو بێ، بانگی کردیت، یەکراست هەستایتە سەر پێ، رێیان بۆ چۆڵ کردیت، لە دەرەوە شەقژنی گوللەی نیشانەشکێنەکان کاسی کردیت، فیقەی زوڕنا، زرمەی دەهۆڵ، شایلۆغانی زۆر گەرمی

دەوری دەواری هەڵدراوی پێش دیوەخان، سەگ ساحێبی خۆی نەدەناسی‌یەوە، چۆپی، شێخانی، سێ پێیی.. بەستەو دەنگی کەرخ‌و کەوتووی جحێلان، چەپلەڕێزان، داڕژان‌و تێکەڵی دەنگەکان، ئاغا لە ژوورەوە وای دەزانی خۆی خودایەو ئەو خەڵکەش دەنکە رەشەکانی تەزبیحەکەی دەستی کە قل قل گەمەی پێ دەکردن، ئەو دەنکە تەزبیحانە وەك چاوی مار دەبریسکانەوە، بایز هەر لە دوورەوە هەوەسی گوتنێی دەبزوا، سەد حەیران‌و لاوك بە قوربانی بەژن‌و بالای کچانی گوندی، بە قوربانی ژنانی باخەڵ شۆڕ، بە قوربانی وردە رۆینی نازك‌و کەو ئاسایان، ئاوڕدانەوەی کارمامزانە ئەو وەختەی بە شەرم‌و نازەوە چاوان خێل دەکەن، چاو بازان، ئەبرۆ سەقەران، وەی لە بزاوتنی شەماڵ بۆ بسك‌و شابسکان، چاوهەڵنەهاتن لەبەر وردە پەرچەمان، وەی لەو گوێ وردو زەردو تەنکانە کە راناگرن قوڵفی گواران، سەد حەیران بە قوربانی دەرزیلەی سەر سوخمەو هیزارو... مەرجان‌و ملوانکەو مورووی بەر ملی گەردن زەردان، وەی لە باق‌و بریقی گوارەو خەزێم‌و گەردەنلغ‌و ئاشق بەندو دوگمەو دۆلابان، بازن‌و ئەنگوستیلەو خڵخاڵ‌و کەمەربەندان، چ شیرینە لەرینەوەی حەمایل‌و قەنەفلبەندان، وەی لە سروەی بۆن هێنی بن هەنگڵ‌و ناو باخەڵان، سوور هەڵگەڕانی کولم‌و لێوان، تنۆکی ئارەقەی داخزاوی نێوچەوان‌و چەناگەو بناگوێ‌و شۆڕبوونەوەی تا ناو جۆگەلەو بیرازی تەنگی مەمکۆلانی کچە تازە باڵق بووەکان، بزەی سمێلان، پشتێنی شل‌و جەمەدانی لارو تەزبیح بادان، چارۆگەو دەسماڵ لە زەوی خشان‌و هەوری کەوتنە ملان، سەرو مل شل بوون لە ژێر

قورسایی گەزو گوڵینگان، پڵپڵەو حوریەتو یاقووتان، کراسی جورجێتو کەوای سورمەیی و سوخمەی بەرتەنگی سیمدار، سەرچۆپی کێشو پێ لە ئەرز کوتان، دزە نیگاو پەنجە گوشین، ئاخی گەرمو هەناسەی سارد، لە ناکاو رژانی تووتنی نێو کیسەی بەرپشتێنان، حیلەی ئەسپو وەڕینی سەگەل، فڕینی لە ناکاوی پۆلە کۆتری سەربانی مزگەوت لە ترسی چریکەی حەیرانو هاواری ئەڵڵاهو ئەکبەر، بۆنی ساوار.. پلاو.. یاپراغ.. تێکەڵ بە دۆینەو دۆغەوا...

کوڕو کاڵ بە پیرتەوە هاتن، لاکەون، رێ چۆڵ کەن، دوور کەونەوە کوڕگەل، ژنان وان لە ماڵی ئاغا..

(بایز.. کافر.. ئاگات لە دڵی ئەو ژنو کچانە بی، گۆتنەکەت بەندی هەناویان نەپچڕێنێ، خۆت لە بیر نەچی.. ها.. حەیرانو لاوکێك، یەك دوو بەستەو تەواو..)

هەر هەموو کوڕگەلی گوندی بەغیلیان پێ بردی، هەر خۆت تەنیاو نێرەوزێکت لەگەڵدا نەبوو، کەسی دیکە نا، هەر خۆتو حەیرانێکی بریندار، خۆتو دڵێکی شەیدا.. شەیدای هەمینێ..

(خودایە.. لۆ دەنگت خۆش نەکردین؟)

هەر خۆتو بەستەیەکی شەرمن بەسەر لێوتەوە، هەر لە دوورەوە تیلاکت لێ خوار کردو تەزبیحەکەت هەڵدەگلۆفت، هەردوو ناو لەپت ئارەقەیان دەردا، بەر لە خۆت بۆنێکی پیاوانە گەیشتە ناو کۆڕی گەرمی ژنانو کچان کە بە نێو یەکدیداو لە ناو حەوشەو ژێر هەیوانی ماڵی (ئاغا)دا تێك دەقڕقڕژان، زوو زوو هۆمەری سەرکار دەیچرپاند:

(بایز.. ئەها.. بە دەم گۆتنێوە نەکەی چاوان بگێڕی.. ئاغای خۆت دەناسی)

زەردەیەك نیشتە سەر لێوانت، ویستت پێی بڵێی:

(جا ئەمن بێجگە لە هەمینی کچت.. چ کچ و ژنەکی دیکە دەبینم؟)

(پێ مەکەنە.. ئەگەر ژنانی ئاغاش پاڕانەوە.. مەیکە.. وا مەکە لە دیوەخانێ ئاغا و پیاوەکانی چاوەڕێ بن!)

کە ئاپوورەی ئاڵا و واڵای بەردەرگای ماڵی ئاغات بینی، چی دیکە ئاگات لە رێنمایییەکانی هۆمەری سەرکار نەما، هەر لە ناو دەرکی حەوشێوە ژنان و کچانی گوندی وەك رەوە مامزو کارمامزان چاوەڕێیان دەکردی، بەر لە گۆتنێ چاوانت دەگێڕا و لە هەمینێ دەگەڕای، لە شەرمانا چاوت رەشکە و پێشکەی دەکرد، ئەوەتا غەزاڵی مام وسووی، ئەوەش رابی، زولەیخای چاوتیل رێت بۆ خۆش دەکات، خازێ خۆی رەپێش دەکا و زەردە دەیگرێ، مریەم پاڵی بە کۆڵەکەی ناو هەیوانێدا داوە و بە مەکرەوە بنێشت دەجوویێ، ئەسمەری کا بایزی هیزارە لارەکەی راست دەکاتەوە، رەوشەنی مەلا نادر نووشتاوەتەوە و فوو لە ئاگرێك دەکا و سمت و کەفەڵی پانی هەر هەموو حەوشەکەی داگیر کردووە، خەجیجێ رەحمانی، جەواهیری وەسمانە خێلی، حەلیمەی بادینی، زولەیخای حەمە سەڵانە، هەر هەموو سەرگەرمی رێکخستنی مەنجەڵێکی رەش داگەڕاون لەسەر سێ کوچکەیەکی لەق و لۆق، فاتم بە بیانووی گەرما چارۆکەی لێ فڕێ دابوو، بەرملی سپی لە تەك سوخمەی رەشدا ئاگریان دەکردەوە، بە پەنجەی شایەتمانە

ئارەقەی بەرملی دەسڕییەوە، یانێ ها، (سەیری ئێروکانە بکە)، ئامینەی کوڵەندە سیخورمەی لە عەیشۆکی کوڵەبنە دەدا، یانێ ها، (سەیری بایز کە..!).

(خودایە هاوار.. فریام کەوە)

چ بێ باکانە، بەڵام بە کۆڵێ عیشوەو نازەوە دەهاتنە بەردەمت، چین چین گۆشت، گۆشتی شلو پل، نەرمو نیان، دەکەوتنە سەر یەکدی، گۆشتی ژنانو کچانی سپیکەلانەو رەش ئەسمەرو سەوزەڵێو گەنم رەنگ، چاوانت دەگێڕا، ماندوو بووی، دەتویست وەك هەنووکە هاوار بکەی، (هەمین.. ئەتوو لە کێندەری؟)، دەتووت وەك هەنووکە بە ئەنقەست خۆیت لێ بزر دەکا، تاوەکو حەجمانت لە بەر ببڕێ، کتو پڕ، وەك لە ئاسمان کەوتبێتە خوارێ، بینیت، کەیلو کاس، گێژو حۆل بە ناو پۆلی کچانو ژناندا دەخولایەوە، کەوگیرو قاپی لێ دەکەوتن، رەنگی گلەیی لە چاوانی مردوو، بە مەکرەوە لە پشت ریزێك لە ژنانەوە تێی دەڕوانی، وەك ئەوەی بە تۆ بڵێ: ها لە کوێ بووی؟، چ نەوسنانە سەیری دەکردیت، ئەم بەیانییە لە ناو دەرگاکەوە بە هەمان نەوسەوە سەیری کردیت، وەك ئەوەی سالانێك بێو توخنی نەکەوتبیت، پیرەپیاو کەی ئەوەندی بێ دەمار بوویت؟ ئەمشەو کە هاتەوە لە خۆشی ئەو راوە بە بەرەکەتە بیگەوزێنە، دەتگەوزێنێ، رایمووسە.. راتدەمووسێ.. خوا بکەم نەڵێ: ئۆە.. پیاوەکە.. دەمو ژەمت نییە.. ئەمن ئەوەندە شەکەتو ماندیم.. وا دەمرم.. جا چش.. وەرە ئامێزمو زیندیت کەمەوە، سەبەتەی هێلکە بێ سەری کردیمەو دێمکەی شیر هەردوو پیلی بەردامەوە،

ئەورۆ نانی جەژنێم لۆ ماڵی سمایل بەگ تەکمیل کرد، پڕ ژوورەکی جلی بابەکر ئاغام شۆری کە حەرام وەڵڵا پیس نەببوون، ئەوانە چ توخمێکن؟ چ بێ دڵو دەروونن.. جاری وا هەیە لە بەرقاپیان سڕ دەبم ئەوەندەی بوەستم، ئاوی هەردوو چۆکم دادێ، سبەی دە هێلکەی دیکەم دەوێ، دێمکەیەك شیر، هەمین خۆ شیرەکەی دوێنێ ئاوی تێکەر نەبوو؟ زۆر زوو ترشا.. ئەها بایز.. دونیای ئاغاو بەگلەران چ سەیرە.. ئەو رۆژە ژنێکی عەلمۆدە لە بەردەم ئاغاژن لەسەر کورسی‌یەك دانیشتبوو.. چ بکا باشە؟ چوزانم.. بە مەرهەمێکی سپی، سپی‌و چەور، هەر دە پەنجەی ئاغاژنی دەشێلا، پاشان یەکە یەکە کچەکانی هاتنە بەردەمی ژنەو دەستو پەنجەی ئەوانیشی چەور کردو شێلای، گوێم لێ بوو کچی چەلەبیش بە دایکی دەگۆت: چی دیکە پیاڵەم پێ مەشۆ، ئاخر پێستی پشتی دەستەکانم بێخ هەڵدەدەن، دەزانم هەمین.. دەزانم.. ئەو خانمە تەوەزەلانە دەرپێی خۆیشیان ناشۆن، گوایە نینۆکیان درێژەو دەشکێن، هەمین وازم لێ بێنەو هارم مەکە، واز لە قەحپەو گەوادان بینە، ئەو دەستە سپی‌و نەرمو نۆلانە بۆ قاپ شۆرینو جل شۆرین نەکراون، ئەو دەستانە هی ئەوەن گونی کەرەکەمی پێ بگرن، ئەیەڕۆ پیاوەکە.. لە کنە خۆ پیاوی تەریقەتی.. هەر ئەو دەستانەی منو هەر ئەو دەستانەی ئەوان! لە بەیانی‌یەوە تا ئێوارێ وان لە ناو قوڕو لیتە، یان کەفە سابوون، یا هەویر شێلان، یان هەڵگرتنەوەی تەپکەی ریخو تەرسەقول، یا بۆ خۆی بڕێسێ، بەو دەستو پەنجانە دەمارەکانی شانو ملت دەگرێ، بە میهرەوە دەست بەسەر سینەی تووکنتدا دێنێ،

لەوەتەی لە گوندی هەڵەتە بوون بەو دەنگە زوڵاڵەت کەم شەو هەیە بێ لاوك‌و حەیرانی بکەی، شەوانی درێژی زستان لە بەرگڕی پەنگری گەشی ئاگردان، شەوانی هاوین بە دەم تێڕامان لە جریوە جریوی ئەستێران، دەنگت دەگاتە کەلاوە شان شکاوو خانووە پڕ لە ئاژاوەو دەردو خەمەکان، هەموو شەوێك لەوەتەی رەدووت کەوتووە، ترسێك داتدەگرێ، لە قەهری ئەو غوربەتەو لە حەژمەتی تەنیایی‌و لە ترسی تارمایی مەرگ ئەو لاوکەی بۆ دەچڕی کە خوێن لە دڵ دەدەڵێنێ، حەیرانێکی بریندار، وەك دوو منداڵ کە لە خێوو تارمایی‌و جنۆکەی ناو ژێرزەمینێك بترسن دەخزێنە ناو باوەشی یەکدی، سەیرە.. هەر خۆی دێتە ئامێزت، هەر خۆی دەتشواو بسکە درێژەکانت دادێنێ، هەر خۆی دێتە حەمامەکەو بە بیانووی پشت شۆرین شەرت پێ دەفرۆشێ، جاری وا هەبووە گومانت لێ کردووە، زوو زوو پێت دەڵێ: جیقن هەر لەگەر توو وام.. دەنا کەسم بە پیاو نەزانییە.. هەر وەختێ پاك بێتەوە دێتە بن هەنگڵت، ئەوساش کە تۆی دەدی حەیاو شەرمی نەدەماو پڕ بە چاوان لە تۆ رادەما، سەد ژن‌و پیاو بوەستایە لە تۆ نەدەپرینگایەوە، بیرتە ئەو وەختەی هۆمەری سەرکار لە ناو حەوشی ماڵی ئاغادا بەجێی هێشتی، پاش قەدەرێکی درێژ کە تۆی بینی رەنگی پەڕی‌و قاپ‌و کەوگیر لە دەستی کەوتنە خوارێ، شێتانە دری بەو حەشاماتە داو خۆی بە یەکە یەکەی ژن‌و کچەکاندا دەداو تا گەیشتە کنت، وەی لە هەواداری‌و وەی لە جەزبەی دڵ کە شەرم‌و حەیا ناهێڵێ، لە بەرهەیوان‌و لەسەر لبادەکی پاك بالیفێکی خستە ژێرت، پڕ بە حەزی دڵی لە چاوانتی

روانی، هەر وەختێك سەیرت بکا، سەیرکردن و نیگای شیرینی ئەو بن هەیوانەت دێتەوە یاد، خۆر هێدی هێدی بارگەو بنەی خۆی دەپێچایەوە، مانگ بە شەرمەوە، بە دزی خۆرەوە هەڵدەکشا تاقی ئاسمانێ، هەواش تا دەهات فێنکی دەکردو بۆنی ژن و کچانی حەوشەو بن هەیوانێ کاس و وڕو گێژیان دەکردی، هەنووکەش لە بەرچاوتە ئارەقەی لاملی و سوورە سووری هەردوو کوڵمان، سەرت هەڵبڕی و لە هەمووان رادەمایت، لەو زیاتر چ کچ و ژنێکت، بە چاوی دڵان، نەدەبینی، لە قولابی سەر کۆترۆکەو خەزەمی کەپووی رادەمای، چ عاجباتی بوو.. هەر دەڵێی هەنووکەیە.. بە سەری هەمینەوە، دوور دوور لە تاقی ئاسمانێ ئەستێرەیەکی گەشت دەبینی، لەگەڵ هەردوو چاوانی هەمینێ بوون بە سێ ئەستێرە.. بە چوار.. بە دە.. سەد.. هەزار.. ئەو شەوە چ ئەستێرە بارانێك بوو، مانگە شەوێکی دڵرفێن، بۆنی گژوگیا و گوڵە حاجیلەو هەڵاڵەو بەیبوون وەختێ تێکەڵ بە بۆنی زۆر شیرینی ئارەقەی لەشی کیژان دەبوون، وەی لەو مەست بوون و حەیرانە، منالان وەك پشیلە بەسەر قاڵدرمەکاندا هەڵگەڕان و گەیشتنە سەربان، دەستەکان لە کەوگیر بادان شل بوون، دەوری مەنجەڵی رەش داگەڕاوی سەر سێ کوچکەکان چۆڵ بوون و دەوری تۆش قەڵەبالغتر، ریزێك لەو کیژانەی کە لەگەڵ دەنگی دەهۆڵ و زوڕنای دەرەوە هەڵدەپەڕین دەستیان بەرداو بلاوەیان لێ کرد، ئەڵقا و ئەڵق چوار دەوریان گرتیت، تافتەو هیزارو هەوری و چارۆگە شێواو، دەهاتنە پێشتر یەمەنی سوورو.. کراسی دارکەژۆك لەبەر، لێت دەهاتنە پێش گەردن کێلان، پاژنە

خڕان، پەرچەم سووری بە خەنەو.. زەندو باسك بزر لە ژێر بازنان، ورد دەبوویتەوە لە مەرجان و کرمۆکەی بەرملان، لە سینەی بەستراو بە سنجاق ئەو وەختەی شل دەبێ و دەکەوێ، دەرزی بەرسێرێ کە دەترازێ، باسکێکی پڕ لە بازن و دەست و پەنجەی پڕ لە ئەنگوستیلەی نقێمدار، کۆتکە دۆیەکی خستە بەردەمت، سەرت هەڵنەبڕی، بە تەنها لەو دەستانە رادەمای، لە کۆتکی دۆ.. ماستاو.. چا لەسەر چا.. خەنی لە خۆت.. بێ شەرم بە چوار دەورتا وەك پەروانەی دەوری شەمع دەفڕین و دەسووڕانەوە، پۆل و ئاپوورەی ژنان و کچان شەرمێ لە پیاوێکی تەنیا ناکەن، حەزت دەکرد هەر هەموو کوڕو کاڵی گوندی بانگ بکەیتە ژێر ئەو هەیوانەو وەك تۆ لە بەژنی باریك و چاو رەشان رابمێنن.. لە نازی نازدار حەیرانان، هەڵمژن بۆنی ئارەقەی سینگ و مەمکان، بۆنی هەوەس بزوێنی بن باڵی ژنە پان و پۆڕەکان، بۆنی قەرەنفول و هێل کە تێکەڵ دەبنەوە بە گەردانەی وا لە گەردنێ، بێن و نەك بە دوو چاوان، بەڵکو بە هەزار چاوان ورد ببنەوە لەو هەموو مەمکە بەندکراوەی ژێرکراس و سوخمەو مەمکدانان، لە خاڵی پڕ لە جوانی و فەرامۆش کەوتووی لا لێوان، لەنجەو لاری گەلی دەستە خوشکان کە بە شەرمەوە خۆ دەلەنگێنن بۆ شایی و هەڵپەرکێیان، پەڕەی خەزێم کە بریندار دەکا پەڕەی ناسکی کەپووان.. و تکە خوێنێکی ئاڵ دەڕژێتە سەر گۆشەی لێو، شنانەوەی لیفکی هیزارو شەدەی ئاغاژنان، رێ رۆیشتنی بە ویقاریان، کەزی تەڕو تۆزاوی، ناسکەیی روومەتان، وردە خوساران، گوڵینگەی هیزاران، چاو هەڵنەهاتن لەبەر وردە

پەرچەمو شابسکان، ئەوسا تۆش تۆغیانت بوو، چووکەلەت هەمەوەندیو سمێڵت کامەڕی بوو، ئەوەندەی کە سەرمەستی جوانی بوویت، دە ئەوەندە لە خەمی کوڕگەلی دەرەوەی رەشماڵو دەوارەکان بوویت، دەتزانی هەنووکە لەوێندەرێ ناو لەپی گڕگرتوویان بە شەونمی گیاو گۆڵان تەڕ دەکەنو بە چاوی پڕ لە شەهوەتەوە لە تریفەی مانگو جریوە جریوی ئەستێران رادەمێنن، لە خەفەتو قەهران.. خەفەتی دووری نازداران جگەرە بە جگەرە دادەگیرسێنن، حەزت دەکرد هەر هەمووان داوەت بکەیتە ماڵی ئاغاو هەریەکەو دەستەگوڵی خۆی بێنێو دڵخوازی خۆی هەڵبژێرێ، حەزت دەکرد.. حەزت دەکرد.. حەزیان دەکرد دیواری دیوەخانەو باڵەخانەی دوو نهۆمی ئاغا بڕمێ تا دەرکەون بەژن زرافان، گوێ بە گواران، بسك لوولو باخەڵ شۆڕان، کەپوو قنجو لێو تەقیوو چەناگە کوتراوان، تا رامێنن لەو مەمکانەی لە ژێرك کراسی مەخمەریو سوخمەی تەنگ هەڵیان هێناوە ژەنگو ژار، لەو کوڵمانەی هەر دەڵێی شەمامەی حەوت رەنگین، بەڵام چ دەکەی کە شەختەی پایزێ ایێی دابن، تا دەرکەون پڵپڵەو حەمایل و تۆقان، تەلسمان، زێڕان.. زەنجەقان.. ئاوزەنگیان.. کرمەك دەگەڵ بەندی پیرە گواران.

لەوێ، لە دیوەخانێ (کەریم مەیتەر) حەجمانی لەبەر برابوو:

(گەورەم.. دەترسێم بایز بە تەنێ شەرمێ بکاتن!)

ئاغا ایێی خوڕیوەتەوە:

(بەراز.. تازە زاوای.. کەی دادەسەکنێی!)

ئاوڕی لە هۆمەر داوەتەوەو پرسیویەتی:

(هۆمەر، بایز حاڵی کووە؟)

هۆمەر بە قەهرو بەغالەتی پیرە پیاوێکەوە گووتویەتی:

(وەڵلاهی گەورەم.. سەد سوێند دەخۆی دڕکی ناو گولانە، ئەو کافرە نەخنکێ باشە!)

کە ئاغا بە قریوەیەك دیوەخانی گڕ داوە، هەر هەمووان تریقا بوونەوە، کە ئەو وەستاوەو رووی گرژ کردووە، هەر هەمووان ئان‌و سات ئەبڵەق بوون، ئاغا رووی کردۆتە کەریم:

(گوێ بگرە بۆرەپیاو.. تەیارو ئامادە بە، شەوی نێرانە، هەر تۆزێکی دیکەیەو بووکت دەخەینە پاڵ، مەیتەری خەسیوم ناوێ، ئەوەندەی بڵێن یەك‌و دوو، با چایەکی شیرینم لۆ تێکەن، نامەوێ شەکرەکەی بتاوێتەوە، دەعەمەلی بینەو وەرە دەرێ)

کەریم مەیتەر شپرزەو شەلاڵی ئارەقە وتبووی:

(هەندی بڵێی یەك‌و دوو.. چایەکت فڕناکەی.. دێمە دەرێ!)

هەر هەموو پێکەنی بوون، زاری بێ ددانی پیرەمێردەکان وەدەر کەوتوون، ئاغا هەڵیداوەتێ:

(ئاخر نەکەی حەیامان ببەی، عەشیرەتی "شێخ بزێنیان"م پێ خۆش بکەی، سمایلی قاوەچیم لەسەر چ ترۆ کرد؟)

تۆ بێ ئاگا بووی لە ئاغاو پیاوماقوولانی دیوەخان‌و شەڕە دەنووکیان لە بەردەمتا روونیشتن.. بە دەسرۆکەی دەستیان ئارەقەی بەرمل‌و تەوێڵیان دەسڕی، بۆنی مێینە سەرمەستی کردی، کوڕگەلیش لە بن رەشمالان تا ناو هەناو دووکەڵیان هەڵدەمژی، سمێڵیان دەکرۆشت، پێیان لە زەوی دەکوتا، نینۆکیان دەقرتاند، بە غەزەبەوە کرەی ددانیان دەهات، تەزبێحیان

هەڵدەگلۆفی، تفیان پێ قوت نەدەدرایەوە، ناو زار تفت و تاڵ، بە حەیزەران و دارو گۆپاڵ لە بەردەکانی بەر پێی خۆیان هەڵدەدا، بە نووکە شەق، لە ناو هەمووواندا تەنها تۆ بەختەوەر بوویت، ژنان و کچانی گوند بانگیان کردی، ژنانی ئاغا خۆیان، درەنگ شەرمت رەوییەوە، لا جانگ و بن سمێڵ و برِبرِەی پشتت ئارەقەیەکی ساردیان دەردا، یا خودا بە خێر بێ.. هەر سێ ژنی ئاغا، فاتمە خان و سافی و خاحەبێ بەرەو پیرت هاتن، بە هەرسێکیان دەتووت دیوارێکی تۆکمەو بڵندن، بۆنی سمڵ و مێخەك هەزار کانیاوی زەوقیان لە دڵدا دەتەقاندەوە، وەی لە تێکەڵی ترس و شەرم و خۆشی و جوانی، مێرووولەو تەزووی شیرینیان پێ دای، ورشەی کراس و کەوا، خشەخشی کەوش و سۆلی عەجەمی، باق و بریقی کراسی کودەری، باخەڵی دوو قەدو سێ قەد، بە دزییەوە سەرێکت هەڵبڕی، سەد حەیرانت کرد بە قوربانی یەك گوڵینگەی ئەو نازدارانە، خرینگەی بازن، هیزار لارو هەوری سوور، بریسکەی دەرزیلەو کەمەربەندان، شەپۆڵدانەوەی پرشنگی گەردانەو دوگمەو پاوانەو لاسەرە.. هەموو شتێك لەو حەوشەدا.. لەو هەیوانەدا.. لەو شەوەدا دەبریقایەوە..

(کچم هەمین.. دوو بالیفان بخە بەر پشتی بایزی..)

ئەوەندەی بڵێی یەك و دوو بەخۆو بە دوو بالیفی پڕ لە پەڕی مریشك هاتەوە، ژنان رێیان بۆ خۆش نەدەکرد، ئەویش بە مەکرو نازو ماناوە نوقرچەی لە لاڕان و سمتی یەك دووانێکیان گیر کرد.. وەیش.. دەستت بشکێ.. بایز، بەو سووکە سوعبەتەی هەمین، خەریك بوو ببووڕێتەوە.. شاژنانە رێی دەکرد، دەلەنگییەوە، بە

ئەنقەست خۆی بادەدا.. بەسەری پەنجە ڕێی دەكرد، شەنگەبی بوو لە گوێ چەمێكدا دەلەرییەوە، بە دەم نازو عیشوەو خەندەوە هەردوو سەرینەكەی خستە بەرپشتت، هەنووكەش بە خۆشی ئەو بۆنو بەرامەی پەرچەمو زولفانی ئەو عەیامە دوورو دێرینە دەژی، ئەو وەختەی بەسەرتدا نووشتایەوەو كەزیو قەفی بسكەكانی دایان لە تەوێڵی گەرمت، ئەو دەنگە بوو كە هەمیشەو تا هەنووكەش كە چاوەڕێی هاتنەوەی دەكەیت.. لە گوێتدا دەزرنگێتەوە:

(بەخێر هاتی بایز..!)

ئەو دەنگە بوو كە قەهرو ترسو شەرمو خەمی لێ دەڕژا، وەلێ جوانو.. پڕ گوێ.. ناسك.. پڕ لە زرنگانەوەی موحیبەت، دڵگیر وەك قوڵەقوڵی ئاوی كانییەكی تازە تەقیو، دەنگێك لە شكانی ئاوێنەو.. مینا پڕ خورپەتر، لە خرمەی باران خۆشتر، هەناسەو ئاهی نیوە شەوی كچانی وەك هەنجیر گەییو، ئەو هەنجیرە گەییوەی گەر دوای ڕۆژێك نەخورێ، بۆگەن بكات.. بترشێ.. بكەوێتە ناو خۆڵو سەر خاكێكی رووتەنی، نیگایەكی كورتو كارمامزی، كارمامزێك كە ترسی راوچییەك لە دڵیا بنیشێو بەری نەدات، قەفو لوولی بسكو كەزییەكانی شوورەو سێبەریان بۆ كردی، بۆ تەنها یەك سات، بە دزی ئەو هەموو كچو ژنانەوە، لە چاوانی رامایت، بە پەلە خۆت تیا شۆری، خۆت تیا نوقم كردو هاتیتە دەرێ، دوو چاوی رەشی پڕ لە جریوەو چریسكە، دەك ماڵی چاوانتم بە قوڕ گرت، تا ئەبەد كلو كلچوكی ناوێ، وەی لەو مایینە كێوییەی مەیتەری عگیدی دەوێ، مانگی

دووره دەستەو ئەمن بە تریفەکەی شادو شوکرم، قەت بووه.. نا.. گوناهه سەپانێکی کڵاش دڕاو لەو چاوانه رامێنم، ئۆو.. هۆ.. ئەو لە کوێ و من لە کوێ؟ بێ سۆنگه نیيه ئاغاکان مڕخیان لێ خۆش کردووه، لیکی بۆ دەڕێژن، کوڕگەل لە دوورەوه بۆی دەسووتێن، هۆ هەمینی شەدەلار.. ئاخر ئەتوو لۆ خۆت حەیرانیت.. لاوکێکی گەلەك شیرینیت.. هێی هەمینی بەژن زراف.. ئەتوو بە دەستی خۆت بالیفان دەخەیتە بەرپشتی بایزی..؟ جا ئەمشەو چۆن بنوێ؟ دەبا تا سپێدە گۆرانی و بەستەو حەیران و لاوك و بەندان بچڕێ، تا بەندی دڵان دەپچڕێ، هەر ئەوێ شەوێ بوو کە دارو بەردت خستە سە هەلەکە سەما، گژوگیاو حاجیلەو هەڵاڵەو بەیبوون و گوڵاڵە سووره، درەختەکان، نەك دڵی دەستە پیاوو کوڕگەلی گوندی، بەڵکو دڵی پیرمێردەکانیش وەك پشکۆی ژێر خۆڵەمێش گەش دەبوونەوه، دەنگت بوو بە (با)و.. خۆڵەمێشی سەر پشکۆکانی بە با دەکرد، وەختەبوو ژنان بەر باوێن و لە حەژمەتانا مناڵیان لەبار بچێ، بەرەبەیان کچان بە دەم خەوەوه بۆ شوو.. بۆ پیاوی سمێڵ باڕ، بە دزییەوه، هۆن هۆن دەگریان، تا دەنگیان دەرنەیەت چارۆگەو رەفتەی بەرملیان دەئاخنییە نێو زاریان، کوڕگەل حەیاو هەیبەتیان نەماو رۆژی دوای زەماوەندەکەی (کەریم مەیتەر) چوونە سەر ئەو گردەی دەیڕوانییه چەمی چەقەڵان.. دە دوانزەکیان چووبوونە گژ ماکەرە بەرەڵڵاکانی ئەو دەشت و دەره، ئەوێ شەوێ مانگ دابەزی و لەسەر رەشماڵەکان و ماڵی ئاغاو دواییش لەوپەڕی گوندی خەرمانەی دا، ئەوێ شەوێ کچانی تازە باڵق بوو پتر مەمکیان

ـــــــــ

دەڕسکا، لە تاو چریکەت هەواو هەوەسێك کەللەیانی دەتاساند، بووی بە شالوورو دەنگت هەڵبڕی.. دەردی دڵی هەمووانت خڕ کردەوەو حەیرانت چڕی...

ئا.. ئا.. ئا.. ئا.. ئای..
حەیران.. ئەورۆ ئێوارێ نادری..
گەلەك بە من نادری
چاوەکەم دەڵێم نادری.. بە من گەلەك نادری
لە چاوان بازی.. لە ئەبرۆیان سەقەری
ئەی ئامان‌و سەد ئامان..
لە وردە رۆینی دەڵێی کۆتری

هەنووکەش زۆر شەوان فێڵی لێ دەکەی.. بە بەندێك دەست پێ دەکەی، لە ناکاو دەیبڕی‌و دەچیتەوە سەر ئەو بەندەی کە بە (هەمین)دا هەڵبڵێی، هەرجارەو بە رۆح‌و سەدایەکی دیکەوە دەیچڕی..

ئەوجا دەرێم حەیران.. حەیرانە..
حەیران هەمینە
گەردنی زەردە.. مەمکی هەنگوینە..
روومەتی گوڵەو سینگی سپینە
ئەمن سوێندەکی دەخۆم بە (سوڵتان عەولای عارەبی)
بە حوسێنی غازیە..
پاش ئەو غەدار بابەی چ دۆستان ناگرم..
چ یارم نینە..

ئەو تەریق دەبێتەوەو پێت دەبڕێ.. هەنووکەش ترس‌و یادو

حەزو لەزەتی پڕ نهێنی نیوە شەوانت لە حەیرانێکدا دەتوێنیتەوە، وەك تازە کانییەکی روون‌و شێلوو لە بن کەرتە شاخێکەوە بتەقێ‌و.. پاشان تافەتاف وەك رووباری بە تەوژم‌و تاو هەردو وەرد ببڕێ، هەموو شتێك بشواتەوە.. ژەنگی قورگ.. هەر دڵێك.. هەر رۆحێکی وشکەوەبوو تەڕ بکاتەوە، سەپان‌و جوتیارو شوان‌و گاوان‌و مسکێن‌و کیشەکەرەکان بۆ تاوێك هیلاکی عومری بە هەدەرچوویان وەبیر دێتەوەو لە شەوێکی وا کورتدا بیریان دەچێتەوە، وەك ئەو خێڵەی دەنێو هەزار پرسەو کۆست‌و نسکۆدا بە تەنها شاییەك ببینن، شایی ئەو شەوەو بەس، بە هەڵی بزانن، بە زۆری بزانن بە دەم سەداو چریکەی حەیرانەوە بۆ خۆشییەکی کورت‌و دزراو بگرین، ئەرێ ئەو ژنانە هەر ئەوانەن کە بە رۆژ مەشکە دەژەنن، لە هەریزو پەرێزان شەقی‌و ماندوو دەبن، بەرامپیل دەکەنە ملیان‌و ریخی مانگاو تەرسەقول‌و قشپلان بۆ زستان خڕ دەکەنەوە، چیلکەو دار، لە هاوینی گەرمەسێردا هەتاو دەیانباو لا روومەتیان دەسووتێنێ، هەر دەڵێی ئەوانە نین کە لە پرسەو ماتەمینەدا قژ دەڕننەوەو سینە دەکوتن‌و رەش لەبەر دەکەن، هەر ئەوێ شەوێ بوو کە ئەو هەموو دڵانە، لە هی هەمووان زووتر هی هەمینێ بەو نەغمە کەرخ‌و غەمگینەت توانەوە، تلانەوە.. تاوێ نزم‌و تاوێ بەرز.. دەتووت نەوای حوزنێکە ئەبەدی.. چریکەی سەرو بن گرێ دراو، بە خەیاڵ دەیبردنەوە جێی ژوان، بە زۆر وەدەرنانی قەهرو ئێش‌و ئازار، وەی لە جەربەزەی هۆزو عێلان، غەدرو غدووری ئاغاو بەگلەران، نێوچەوانی گرژی باوکە هەرە تووڕەو تڕۆکان، دڵی بەردینی برا

بەدکارەکان، نا.. هێدی هێدی حەیران دەیبردنەوە نێو ئەشکەوتو کەندو لەندان، دەڕۆیشتو دەگەیشتەوە گوێو دڵی ئەو کچۆڵانەی وان لە گوندەکانی دیکەو بە تەنیا باڵی لەسەر جێو بالینگانی سارد کەلەکە دەگۆڕن، هەلاوی هاتوو لە ناو هەناوەوە، وەختەبوو پووشو پەلاشی ئەو دەشتە تێکڕا بسووتێن، وای لە ئاهی گەرمو هەناسەی سارد، سەربادانو چاوداگرتن، بزەو رۆندکی تێکەڵ، ئەوێ شەوێ سەگە بەڕەڵلاکانیش وەرکەوتن، ئەسپ لە حیلەو نێرەکەر لە زەڕین کەوتن، گوڵە گەنجەکان ورد ورد بالایان دەکرد، ئەستێران بە ئاسمانەوە دەیانجریواند، تۆ حەکایەتی مەرگو کوشتنو دەست لە یەك بەردانو حەسرەتو دەردو نامرادیت بەو ناوەدا پەرت دەکرد، رۆژانی سندمو بە کۆیلەبوون، پشت راست نەکردنەوە تا ئێوارێ، بۆنی سووتانی نانی سەر سێڵ لە وەختی خەیاڵو تاس بردنەوە، ئەوێ شەوێ گەلێکیان دەستیان خستە پەنا گوێو تێیان دەچریکاند، وەك پۆلە مەلێکی خنکاو لە ناو دووکەڵدا، تریفەی زیوینی مانگ لە رووخساری هیلاکی دەدانو نەیاندەبڕییەوە، بەلام بەو سەداو چریکەو ئای ئایە چوونەوە ناو قاوغی خۆیان، ئەوێ شەوێ چ زوو داخو خەفەتو ئەركو ئێشو ئازارو حەزو ئاواتو خەونو حەژمەتی هەمووانت لە بەندێکدا تواندەوە، وەی لەو نووزەو نالینە، ئەوێ شەوێ سەرت هەڵبڕیو چاوت بەو هەموو بالاکوڵو کەڵەگەتانە کەوت کە ببوون بە شووورەی دەورت، پۆلێك بە پێوەو پۆلێك لەسەر چیچکان روونیشتبوون، بێ ئاگا لە سڕبوونی پاژنەو بنی پێیان، سێ ریزو.. چوار ریز.. شەوی خۆت بوو، سەرقافڵەچی.. لە پێشی

پێشەوە هەمین هەڵتروشکابوو، ئەوێ شەوێ ئەتوو حەیرانت نەدەچڕی، هەر خۆت حەیرانێك بووی لە گۆشت و خوێن و.. ئاەو.. حەسرەت.. هەر خۆت حەیرانێکی خوێن لێ تکاوبووی، شێتانەو مەستانە بۆی هەستای، پاشان.. خاوو نەرم دادەبەزیت، هەمین لەو سێوە خڕەی بەرملت ورد دەبۆوە کە لەرەلەری نەغمەو سەدای چریکەت گەمەی پێ دەکرد، شەپۆلی دەنگت دەیشۆرییەوە..

ئەرێ دەرێم سێبەری سەفینی بەسەر ماڵە دیانانــدا دەڕۆیی..

چی دەنگ و سرتەی زی ڕۆح لەو دەشت و ئاقارە هەبوون کپ و خامۆش بوون.. وەی لە فڕکەی باڵی سەدان قولینگ و قاز، شەپۆلێکی سەرمەستە: سەداکەت، بێ ئوقرەیەو رووەو تریفەی مانگ سینە هەڵداوێ، کانی تەقیو، بە قووڵەقووڵ، تاڤگەی قەد پاڵان و کچانی گوندی بە رووتی مەلەی لەبەردا بکەن، سێبەرت خستە سەر رووومەتی سووورە گولان.. کولمە قەندان.. نەبا بسووتێنی لە بەر گەزەنگی خۆرە تاوان.. لە پێچ و لوولی حەیرانەکاندا شەرمی کچانت دەشاردەوە، هەوەسی پەنهانی ژنان، وەبزەت هێنان.. چ هیلاکە خەندەی سەرلێوە قەڵشتییەکان، لە تاو بۆنی هەمینی هیزار لار نرکەنرك دەتنالاند، لەو ناڵین و ئاخەدا راوچی و مامزی کوژراوت دەهاتنە بەرچاو.. رازو نیازی سەر ناعوورو ناو کادینان، ژوانی پەنا دیوارو سەربان و ناو هەوێزان، تەویلەو گەوەڕان، پۆل پۆل مەلی بەهەشتی بە ئاراستەی (با)و سەدای چریکەت لەو ئاقارە نزیك بوونەوە، نیشتنەوە.. نەك کچە جحێڵەکان، پیرەژنە ددان کەوتووەکانیش شەرمیان لە روو

نـەدەما و خۆیـان بـا دەداو دەلەنگینـەوە، لـەزەتی پـەنهان‌و رازی شـاراوەی سـالآنێکی زوویـان لـێ تـەڕ دەبـۆوە، قـەهری رۆژانێکـی ناشـیرینیان وەیـاد دەهاتـەوە، ئـەو وەختـەی بـە زۆردارەکـی.. بـە زەبـری خەنجـەرو بـالیف خسـتنە سـەر دەم‌و گۆپـاڵ لـێ بـادان بـە شـوو دران، کۆنـە برینـەکان دەتلانـەوە، ئـەو پیرەژنانـە بـەبێ بـرین خوێنیان لێ دەتکا..

حەیران.. حەیرانــە.. حــەیرانی لێ دێ.. گــەردنی زەردەو مەرجانی لێ دێ..

خـوێنێکی بـێ رەنـگ‌و بـۆن.. بـڕژێ‌و وەك لافـاو لـە دڵـدا، لـە رۆحدا.. لە چاودا سەر بکا.. ئەوە سـەری چەند سالآنە نەخۆش‌و بریندارین‌و... بە خۆمان نەزانیوە...

نەخۆشەکی گەلە گرانم..

کەتیمە نوێنێ..

دەنگۆ جەوابەکی بنێرن بە شەوبای نیوە شەوێ..

بە (با)یە شەماری..

بە پلکە پێناوێ..

دەبا بەژنێ باریك دەمەکم بێتە سەرینێ...

پیرمێردەکـانی ژێـر رەشمـالآن‌و دیوەخانـێ ملیـان بـۆ درێـژ کردبوو، بۆ ئەو چریکەو نالێنە هەموو ئازای جەستەیان گوێ بوو، لەگـەڵ هـەر ئاهێك خورپەیـەك دەکەوتـە دڵ، خـوێن دەجمـا و.. دوو تنۆك فرمێسك بـەری چاوانی دەگرت، هـەمین قەستی دەکرد بێتـە نـاو کۆشـت، پـڕ بـە هـەردوو چـاوان لێـت رادەمـا، بـەو دەنگـە سـووتاوەت پتر گڕت لـە دڵی بـەردا، تـاڵ تـاڵ پەرچـەمی وەزریکـە

کەوتن، دەیخواست بۆنت بکاو خەنی بێ، تک تک ئارەقە لە تەوێڵو لاجانگو چەناگەت دەتکان، دەتکانو دەڕژانە سەر سینەی تووکنت، ئانو سات دەستەسڕێکی زەردی بۆ راگرتی، لێت وەرگرتو ئارەقەت پێ سڕییەوە، دەستەسڕ بۆنی سینگو مەمکی و مێخەك بەندی هەمینێیان گرتبوو، سەرمەستو کاستر بووی، تەواو.. بە تەواوی زانیت سەرتۆپی کیژانی گوندی شەیداو عەودالتە، تەواو.. بە تەواوی ژنانو کچان دەستیان لە هەموو کارو ئیشێك سارد بۆوە، چش لە سووتانی شیو بە مەنجەڵەوە، چش لە برسیەتی منالانو تۆلازانو پیاوان، منالان کە بینیان پیاوەکان سڕو بێ دەنگ سەر بادەدەن، لە شەرمانا لەسەر چیچکان هەلتروشکان، لەسەر بارەدارو سەربانو دیوارو قالدرمەکان، هەندێ لە کچانو ژنان کەلالا لە ژوورەکان کەوتبوونو بیریان لە رووخانی کۆلیتو کەلاوەو ماڵەکان دەکردەوە.....

دەڕێن کوڕەتیم حەیران گەلە نەخۆشە

دەبا دەمەکی بچینە سەرینێ

دەبا لەباتی یاسینو تەلقینێ

لە بۆی بگێڕن گەرمە شینێ

وەختێ بایز دەگەیشتە دوا بەندی حەیرانەکەی.. (تائهوو.. تائهوو..) لە دە لاوە بەرز دەبۆوە، هەمینیش وەك گوڵە هێرۆ شنەبای حەیران بە راستو چەپدا سەمای پێ دەکردو دەیلەنگاند، کەس لە ناو دڵی هۆمەری سەرکاردا نەبوو، حەزی دەکرد ئاغا پتر هەوەسی ببزوێو.. ئەمڕۆ نا بەیانی داوای دەستی هەمینێی لێ بکات، وای لەوێ رۆژێ کە دەبێ بە خەزووری ئاغاو

پیاوی ناو پیاوان، نزم نزم بە دەم چریکەوە دەهاتیتەوە، ئەوێ شەوێ بوو شلکە پێکەنینی هەمین وەك دەنگی قازو قوڵنگان لە گەرووی دەهاتە دەرێو لە گەردنی خۆشخوانی بڵاو دەبۆوە.. تاوێكو بۆی هەستایەتەوە.....

ئەوجا دەرێم لەبەر رەشی زولفانت بمرم..

کە ئەگەر وەکی رەشەماران فرێیان دەدەیتەوە سەرشانی

لەبەر قۆرتی چەناگەت بمرم کە لێی راوەستایە..

خوناو دەگەڵ ئاونگی..

ماچکردن هەینێ خۆشە لە ناو چیغو رەشماڵی..

پڕ بە چاوان.. بێ شەرمو حەیا لە بەرملی سپیو ئارەقاوی.. دەمو لێوی تەنگی.. قەدو قامەتی شیرینی رامای.. چ ناسكو شیرین سەرو هیزاری بەستووە..

شەرتبێ نەهێڵم بای شەماڵ بچێتەوە نێو سینەو مەمکان

تا خۆم لێی نەبمەوە بە میوانی...

وای لە وردە پەرچەمان...

لە ئارەقەی بەینی ئەبرۆیان.. تەڕ بووینە

ئەرێ لۆچی گەلە خۆشە ئەو کاولە دونیایە

چونکە شلو ملو ناسك بەدەنی تێدایە

دەبا کوڵمت لە بۆ من بمێنێ بە شەمامەی حەوت ڕەنگی

تێت دەچریکاند...

ئەورۆ بەوێ سباینێ چەندی گاز دەکەم

گوندێ مە لە من ئەوبەر.. ئەوبەرە

چاوی حەیرانەکەی من گەلە رەشە

دوو ئەبرۆی لەسەرە
حەزلێکردنی منو بە ژنێ باریك
ئەوسار بوهارێ گەلە خۆشە
بەڵان لە جاحێلی گوندێ مە هەر داخو کەسەرە

ئـالاو والا تـا دەهـات پـتر لێـت دەهاتـە پـێش، بـە دەم خاوبوونـەوەی دوا بەنـدی حەیرانەکـە سـەری کێلـت نـەوی کـرد، هەردوو پـێی لەسـەر کەچـەلبادێك لـە بـەردەمتا کـەوتبوون، چاوت بـە قـاچو قـوولی کـەوت، دەرپـێ سـیمدارەکەی کـەمێ هەڵکشـا بـوو، دەرکـەوتبوو سـپیەتی خـوار بەلـەكو ئێسـقانی ناسـکی گـۆزینگی، تەزوویـەکی شـیرین بـە نێـو دەمارەکانتـا مێروولـەی کـرد، بـە پەلـە چاوانت هەڵبڕی، هەمینت بینی لەگەڵ ئەو دەنگو ناڵینە، لـە ئاهی تۆ بە یەکجاری رۆحی بـوو بـە مـەلێکی سـپی ئـەوینو لـە شـەققەی باڵی دا، لە نێو قەفەزی تەنگی سینەی ورشە ورش باڵی لێك دەدا، خـۆی بـێ پـەڕو بـاڵ دەبینیـەوە، سـۆزی عیشـقێکی بـێ ئامـان دەیخسـتە سـەر کەڵکەڵـەی گریـان، ئەسـپی حـەزێك هـەڵیگرت، ئەمجارەیان بایز بە تەنیا بۆ هەمینێ حەیرانەکەی دەچڕی...

وات هەست دەکرد جگە لـە خـۆتو هـەمین کـەس لـەو گونـدەدا نەماوە.. نە دیوەخان.. نە ماڵی ئاغا.. نە ژێر رەشماڵان.. نە ناو ماڵەکانو نە سەربانەکان.. کەس.. کەسی تیا نەماوە..

ئەوجا دەرێم براینە برادەرینە..
دیسان ئەوڕۆکە بەوێ سبایێ
گاز دەکەم.. گەلە گەلە بریندارم
دەرێم: برینم کەوتۆتە بەدەنێ

ئەنگۆ بڕۆنە دووی وان حەکیمان

ئەوان لوقمانان.. ساڵحۆکی عەلی عەجەمێ

دەبا بێتەوە سەرینم..

بە چاوانم بڕۆنتە برینێ

بە دەستانم دەست لێ نەدا

ئەمان.. ئێوارە گەلە درەنگە

لە بۆ خاترێ دڵێ هەمینێ.. بابان وێرانێ

بە زار بکا تەخمینێ

ئەوجا کیژ دەرێ: دایە.. برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ گەلە گەلە.. ناسکە

ئەمن نایدەمە دەست..

ئەوان حەکیمان.. ئەوان لوقمانان

هەر دەستم.. بە خۆم دەگرمەوە قۆدیەکا مەرهەمێ

ئەوا دەرێم: بە هێلێ.. بە زەوزێ

بە ئاوی قەنەفرێ..

بە ژەنگی گوارێ..

بە چلکی خەزیمێ

بە تۆزی هیزارێ

بە ئارەقەی زەرد مەمکان

دەیگرمەوە لە قۆدیلکە، قۆدیلکەی مەرجانێ

وەکی داوێمە سەر برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ

ئەوا دەیپێچمەوە بە لیفکەی هیزارێ

دەرێ شەو بایێ پایزان گەلە ساردە

ـــــــــ

نەكو برینێ كوڕەتیمە حەیرانێ
بگرێ زوقمێ.. لەگەڵ هەرامەو تەشەنێ..

چ بێ مروەتانە (كەریم)ی مەیتەر، خۆی، ئاخۆی بە حەوشێدا كردو چریكەتی پچڕاند، سەدای گەرمی لە قورگتا تاساند، نووشتایەوەو بە چرپەوە تێی گەیاندی.. ئاغا سەغڵەتە.. دەفەرموێ با بەس بێ.. پشتی كێل كردەوە.. ژنینە ئاغا دەفەرموێ: (ئیدی درەنگەو بەشی خۆمان لێی دەوێ.. پیاوانی دیوەخانێ هەر هەموو لەسەر ئاوو ئاگرن.. خەسرەو بەگیش میوانە).. ژنان كەوتنە بڵمە بڵمو منجە منج.. ناڕەزا بوون.. جا چی بكەین..؟ تەواو.. چما پیاوان دەوێرن لە بەردەمیدا بكۆكن تا ژنان بوێرن بڵێن: نەء.. كچانی ژێر هەیوانێ، ناو حەوشێو ژوورەكان بە پڕتاو لە دەوری ژنانی ئاغا گرد بوونەوە.. ژنینە حەیاتان بێ.. با دوو بەندان لەوێ برێو گازی دەكەینەوە، هەر تۆزێك لەمەوبەر سەدای چریكەی لەسەر نێرگزی چاوانیان وەك ئاونگ دەكەوت، قوڵپی خوێنێكی گەرمتری لە دڵان دەڕژاند، چ زوو توانی خەمو خۆشی لە دڵی ژنە جوتیارو سەپانو پاڵەو شوانەكان، كچانی كیشەكەرو مەشكەژەنو بێریڤان تێكەڵ بكات، سەماو سووتان، كچان دوعایان لە كەریمی مەیتەر دەكرد، خودا بكەم ئەوشۆ ببەسترێو حەوت گرێی لێ بدرێو بە زاوا نەبێ، بۆ خاتری پیرو پیاوچاكان فەرزەندی خۆی لە باوەش نەگرێ، مانگی هەڵنیشتووی سەر گوێسوانەی ماڵی ئاغا تۆراو هەڵەتەی ئاسمانێكی دیكە بوو، منالان كەوتنەوە زرمە زلێ، پیرەكانی گوندی بوونەوە بەوانەی بێ ددانو چاوكزو دەست لەرزیون، ژنان

بوونـەوە بـە کـەیبانووی هـیلاك و کیشـەکەری نەسـرەوت، کچـان و کوڕانیش وەك جاران نامرادو خەمزەدەو دیدە پڕ حەسرەت، بایز بـۆوە بـە سـەپانێکی رووت و برسـی، ئـەوێ شـەوێ هـەمین تـا بەرەبـەیانێکی درەنـگ خـەو لـە چـاوانی تـۆرا، هـەروەك بڵـێی گرانەتای بێ ئارەقەی دەکردو دەنێو پێخەفی تەنیایی‌دا گینگڵی دەدا، ئەسـتێرەکانی دەژمـاردو لـە ژێـر لێـوەوە دەگریـا، درەنگانـێ خـەوی لـێ کـەوت، ئیـدی لـەو رۆژەوە شـەرمی لـە روو تکـا، وەك ئاگری ناوپووش حەزو حەزکاری هەردووکتان بە گوندی‌دا ماڵەو ماڵ دەڕۆیشت، کچان زوو زانیان، لە هەر ئان و سـەروەختێکدا، لـە هـەر شـوێنێکدا حـەیران و لاوکـی بـایز بگەیشـتبایە گوێچـکەیان دەیـانزانی ئـەو نـاڵین و چریکەیە، ئـەو هـاوارە خوێنای‌یـە هـەر بـۆ هەمینێ‌یە، کچان، هەر هەموو، بەغیلیان پێ دەبرد، ئـاخر خەریکە نـاوی هـەمینێ دەخزێتـە نـاو هـەموو حەیرانـەکان، چ خۆشـە بـە جوانی‌دا هـەڵگوتن، چش لـە حـەیاو حورمـەت، لـە غـەزەبی ئاغاو باوك و برایان، دەستەخوشکانی لە وەختـی ئاوهێنـان پـەلاریان تـێ دەگـرت، بـە شـەرمی عاشـقێکەوە سـەری کـز دەکـرد، کچـان ئـەو نهێنی‌یەیان لە کن دایکانیان درکاند، خوشك لای خوشك، بـرا لای بـرا، چـرپە چـرپ هاتـە نـاو پێخـەفی ژن و مێردەکـان، کوڕگـەل ئۆقرەیان لە بەر بڕا، دواجار گەیشـتەوە گوێی ئاغـا.. (بـێ پرسـی مـن؟، لـە سـبەینێ زووتـر ذی‌یـەو ئـەو کچـەتیمە تـەمبێ دەکـەم.. بایزیش ترۆ دەکەم...)

سەرت نەوی‌و.. بە دڵێکی کزەوە گەڕایتـەوە دیوەخانـێ، ئاغا بەقەهرەوە وتی:

(کافر، پیاوم نەناردبا تا بەیانی ناو ژنانت بەجێ نەدەهێشتو وازت لە گۆتنێ نەدەهینا)

(گەورەم دوابەندم بوو..)

(کەس لە باری نەچوو؟)

پیاوان بە شەرمەوە خەنینەوەو سەریان داگرت، ئاغا لەو پلارانە بێ شەرم بوو، ئەوێ شەوێ تا درەنگانێ، لە دیوەخانەکەشدا، بە قەهرەوە حەیرانت دەچری، زاواش چووە پەردەوە، تۆ هەر نەوێستای، دەتزانی چریکەت دەگاتە دڵی هەمینێ، چریکەی مەلێکی هێلانە ونبوو کە تاریکی و شەوبا رێی لێ وێڵ بکەن، ئیدی لەو شەوە بە دوا تۆ بۆ هەمین بوو ناڵینت، هەنووکەش کە بۆی دێیتە گۆتنێ، یەکەم حەیرانو یەکەم ترازاندنی سوخمەی مەمکانت وەبیر دێتەوە، یەکەم تەگبیری هەڵاتنو یەکەمین شەوی گەرم بوونەوە لە باوەشی یەکدیدا، لە دوای سەدەها شەوی قەهرو دڵەڕاوکێو نەبوونی و ترسو گومان هەمین لە دارستانێکی نیوە سەوزو نیوە قەرەبرووت دەچێ، چەمێکی جێما و لە پاش هاژەهاژ، ئاگردانێکی ساردو ئافەرۆز دوای کۆچو کۆچباری دەوار نشینان، کراسێکی ئاودامان ڕەش، سەرو پرچی شێواو، دوو دەستی زبرو گەڕ بە سەرماو گەرما، بۆن گرتووی ریقنەو ریخو شیری خاو، پێو پلی چڵکنو هەمیشە قوڕاوی، خشەخشی دوو سۆلی لا هەڵتلیشاو، تەشکو تیریژو دامەن لە زەوی خشاو، چاوانی پڕ لە ترسو هەمیشە خەو تیاشکاو، چاوانێك غەریقی شەرم، شەرمی شەوی یەکەمی هەڵاتنو ڕەدووکەوتن، دوو چاوی ئەوسا گەشو کراوە،

هەنووکەش زەبوون، وەلێ هێشتا هەر هەوەس بزوێنە، پیاوانی سمێڵ بابڕو شەهوەتبازو قەحپەباز زۆرن، مەستو ملهوڕ، ناوگەڵ برسی، هەر لە کۆنە ئاغاو بەگلەرو کوێخای لێ کەوتوو، قەسابو بەقاڵو عەتارو فیتەرو پینەدۆزو حەماڵو کوورەچیو گەنجانی تەوالێت لووسی شار، هێڵی باریکی دەوری دەمو لێوی، هەردوو چاوە پڕ لە خەمو حەژمەتەکانی، حەژمەتی شینو مۆر، لۆچی باریکیان تێ کەوتبوو، پرچی ماشو برنجی لە ژێر خەنەدا شاردبۆوە، بەو تەمەنەوە سوورایی کوڵمو لێوانی لەگەڵ کرێژدا شەر دەکا.. زوو زوو بیری دێنیتەوە:

(هەمین.. بابان وێران.. خەریکە هەردووکمان پیر دەبین)

ئەویش پێت دەڵێ:

(جا تازە زانیتت؟ عومرەکی وا پڕ ترس بەردیش پیر دەکاتن!)

تا دەهات گرمەی گەواڵە دەیخستیتەوە سەر حاڵی جان، تاریکی چڕ چڕ دەڕژایە ناو کۆڵانو حەوشەو هەردوو چاوانت، کەڵەشێرەکە لە ترسانا دەیقوقاند، چەخماخەی بروسک مریشکەکانی خستە سەر گارەگارو جووجەڵەکانیش لە ترسانا دەیانجروکاند، رەشۆڵەکانیش بە دەم قاژەقاژەوە هەراسانیان کردی، لەگەڵ تۆدا مانگاو کەرو مریشکەکانو جووجەڵەکانو ریشۆڵەکان، بگرە مارو مێرووی نێو کونو کەلەبەری کەلاوەکەشت دەترسان، نەتدەزانی خۆت بە چیەوە بغافڵێنی، هەرچیت دەکرد خەیاڵت هەر لە کن هەمینێ بوو.. خودایە بە سەلامەتی بمدەیتەوە، جارێکی دیکە لە گەنجینەکە نزیک بوویتەوە، بێ مەبەستو نیاز دەستت بۆ هەندێ شرەو پەڕە برد: بێژنگ،

جلـەوێکی ژەنگـدار، پۆسـتاڵێکی لا هەڵتلیشـاو، شـەڕوالێکی هـەلا هـەلا، کراسـێکی پـرزۆڵ پـرزۆڵ، تەنەکەیـەکی رۆنـی (راعـی) کـە چەوری بنەکەی دەتووت قاوەی مەییوەو مێش‌و مەگـەزێکی زۆری تیا خنکابوو، دوو فەردە کا، سێ تەنەکە جۆ، پانکەیـەکی شکاو، ئاوێنەیـەکی گـەڕ، مەسـینەیەکی قووپـاو، تـۆڕێکی دڕاو، سـەرو لاشەی چەند ڕیشۆڵەیەکی مردوو، دەنووك شکاوو پـەڕ هـەڵوەریو، فانووسێکی بێ شووشەو تەل پچڕاو، کورتانێك‌و چوار پێنج نـاڵی بـێ کـەڵك کـەوتوو، کۆنـە دەرپێیـەکی خمـداری هـەمین، دوو کۆنـە چۆپی پاسکیل، دەیەها لـەو ئاسن‌و پاسنانەی کە هـەمین بـە دەم ڕێوە هەڵیانیدەگرتـەوەو لـە گەنجینەکـە فڕێیـانی دەدا، یـەك دوو قـاپی قوپـاو، کـەوگیرێکی کلـك قرتـاو، قـۆڵی قرتـاوی پاڵتۆیـەکی عەسـکەری، بووکەشووشـەیەکی بـێ سـەر، دەفێکـی دڕاو، قەرەوێلەو.. گۆزەیەکی هەردوو دەسك نـەماو.. چ وێرانەیەکـە.. بـە دەست تێوەردان‌و تێکدانی ئـەو شـتە زۆر کۆن‌و داڕزاوانـە دەیـەها مارو مێروو، دەیەها زیندەوەری بێ ناو لە ترسانا دزەیان دەکردو خۆیان لە کون‌و قوژبنـەکان دەشاردەوە، دەروێش تـەواوێ سامی لـێ نیشـت‌و کشایەوە، بێ هـوودە هاتـەوە نـاو حەوشـەکەو لـە دار هەنارەکە راما.. عەجایب.. لەوەتەی هەیە هەر گوڵهـەنار دەگرێ‌و دەوەرێ، تـا هەنووکـە بـە عـەزرەت بووە هـەنارێك بگـرێ، نـەبووە.. خـۆی زڕە یـان خاکەکـەی خەراپـە، لـە بـەر پـێی هەنارەکە هێشـتا قـەپێلکی هێلکـە شـکاوەکەی سـەرلەبەیانی هـەر لەوێـدا کـەوتووە، سەرما تاوی سەندو مووی لەشت گرژ بوون، مەنجەڵی مسـەکە کـە سەرلەبەیانی هـەمین شیری تێدا دۆشـی هـەر وا لـە بەرهەیوانەکـەو

تـۆزێکی کـەمو تـەنك نیشـتبووە سـەر ئـەو کـەم شـیرەی لـە بنـی مەنجەڵەکـەدا مـەیی بـوو، ئـۆقرەت لـێ بـڕا، ئـەو مـاڵ میراتـە هـەر نەهاتەوە، بچیتە دووی یان تۆزێکی دیکە چاوەڕێ بیت؟ ناشکرێ بەم شەوە لە دەرگای ماڵـە دراوسـێیەکانت بدەی، با هـەر نـەزانن، ئـەوەش دەکـەن بـە قـەوان.. ئـۆە.. چـاویان تێـر نابـێ، دوو سـەر خێـزانن، پـیرەژنو پیرەمێردێك، کەچی لـە بەیانییـەوە تـا شـەوێ داناسەکنێن، دارو بەرد بسرەوێ ئەو دووە ناسرەون، ژنە بۆ تۆزێ شـیرو چـوار هێلکـە فرۆشـتن لـە قـون دەرگایـان دەکـەوێ، ئـەویش دەروێشەو پیاوی تەریقەت، ئەو رەشـۆڵە بەسـتەزمانانە راو دەکاو دەرخـــواردی ئـــارەق خۆرەکـــانی هـــەولێرێی دەدا، دەك داڕزێی پیاو، پیاو ژنی بە گان بدا چاکترە، جا خوشکم حیسابکە ژنەکەی بە خێوی دەکا، پیاوێکی بێ دەمارە، نا.. ناکرێ لـە دەرگای کـەس بـداو هانـا بەرێتـە بەرکـەس.. هێـدی هێـدی دەیپروشـکاند، کـزە بایەکـە لقـەکانی دار هەنارەکـەی دەلەرانـدەوە، تـۆ بڵـێی بیکـا بـە باوو بۆران؟ ترسایت رەشۆڵەکان تەڕ بن، هەستایتو بە خشەخش تۆڕەکـەت راکێشـاو لـە نـاو گەنجینەکـە جێـت بـۆ خـۆش کـردن، سبەینێ زوو دەیانبەی بۆ سلێوە، هـەمین بـە غیرەتـەو بێتـەوە هـەر هـەموویان سـەر دەبـڕێ، وا باشـترە دەروێـش، هـەقی پـاککردنی رەشۆڵەکانیش لەسلێوە وەربگرە، یا شێخ بیستوویەتی کە هـەمین رەشۆڵەکان سەر دەبڕێو زۆربەی نوێژەکانی قەڵا دەکاتەوە، هەمین دەڵێ:

(ئەمن ماندیو شەقیم دەروێش، وەکی شـێخی شـێخان لـە بـەر سێبەری کەروێشکە خەوان ناکەم)

جارێکی دیکە لە ئاسمان رامایتەوە، بێ ئافات بێ.. چوویتە ژووری، لە وێنەکەی خۆت رامای، لە ژێر ئەو تەنکە رۆناهیی‌یەی ژووریدا لێڵ دیار بوون هەر وەك وێنەی کەسە مردووەکان، لە دەف و شمشێرو زەرکی هەڵواسراوی قەد دیوارەکە رامای، دەمێکە توخنیان نەکەوتووی، کۆنە لێفەیەکت لەسەر ئەستێرکەکە راکێشا بەو نیازەی لەسەر کەچە لبادەکە رابکشێیت و بە خۆتیدا بدەی، چاوەڕێی هەمین نەبوویتایە پشووە خەوێك هەر ئاوا لەسەر لبادەکە پاش ئەو هیلاکی‌یە گەلەك خۆش دەبوو، تا بەرملت لێفەکەت راکێشا، هەستایتەوەو لێفەکەت لە هەردوو قاچە تەزیوەکانتەوە ئالاند، نەفەس بڕت کرد، گەر هەنووکە هەمین بەڕێوە بێ چاوەکانی بەرگەی ئەو کزە بایە ناگرن، تۆ بڵێی نەیکا بە ریژنە؟ تەرزەی درشت سەرو پۆتەلاکی هەمین دەکوتنەوە، عاجباتیت لێ دێ، وەختێ دەبارێ ریشۆڵەکانی ئەو دەشت و دەرە چی‌یان لێ دێ؟ نا.. هەنووکە گەیشتوونەتەوە سەر درەختەکانی شار، هەنووکە خۆیان لە بن چڵ و چێوان دەشارنەوە، هەر وەختێك تۆ لەو دەشت و دەرە دوا کەوتبیت هەمین حەجمانی لەبەر بڕاوە، هەروەك هەنووکە.. کە شەوت بەسەردا هاتووە هەمین تا هاتنەوەت لە بەردەرگا وەستاوە، وەك بەیداغ ئەو کۆڵانەی بەجێ نەهێشتووە، بێ باك لە سەرما و گەرما، هەموو پیادەڕۆیەك، لە ژن و پیاو، لە تۆی پرسیوە، ها دەروێش نەهاتیتەوە؟ نەوەڵڵا خوشکۆرە.. نە وەڵڵا کاکی برا.. نەوەڵڵا بابی بابم.. ئەو وەختانە دەست بە یەکدا دەداو دوعا دەکا، شێخی چۆڵی بیپارێزی، حەزرەتی غەوس فریای کەوی، سەد جاران پێی دەوتیت، ماڵ

میرات گەلەك دەترسێم.. بەو پیری‌یەو بە تەنێ لەو دەشت‌و دەرە، ئەتوو دوو چڵ ئێسقانی، لاوازو باریك‌و بنێس.. دەترسێم رەشەبایەك بێ‌و هەڵتبگرێ...

راست دەکا.. هەر رۆژێکە یان شەوێکە رەشەبایەکی تونـد دەتبا‌و لە دەشتێکی غەریب‌و دوور لە ئاوەدانی فرێت دەدا، بە خۆ ناکەویت خۆت کۆ بکەیتەوە، فریای تۆرو پیشەقان‌و نێرەکەرەکەت ناکەویت، کت‌و پڕ دەیکاتە باران‌و تۆڕی راخراوت لەسەر ئەو خاك‌و خۆڵە لەگەڵ قوڕو لیتەی ئەو دەشتە باران پتر دەیکوتێ‌و لەگەڵ عاردەکە دەبێ بەیەك، پەلیکە دارەکانی کە تۆڕەکەتی پێ هەڵدەبەستی ئاو دەیانبا، قۆرت‌و سەنگەری رۆژانی برسیەتی‌و سەرما‌و خەون‌و ختوورەو خەیاڵەکانت پڕ دەبێ لە باراناو، ئەوەندە دەبارێ مووی لەشت.. بگرە ئێسقانیشت تەڕ دەبێ، ئاو بە سمێڵ‌و ردێن‌و تووکی سەر سینەت دادەچۆڕێ، عومرێکەو هەمین، خۆت ترس‌و دڵەڕاوکێی ئەوەتانە کە هەر رۆژێکەو بیکا بە لافاو، نەخۆت‌و نە نێرەکەرەکەت دەرەقەتی نایەن، خۆتانی لە بەر ناگرن، راتان دەماڵێ، لە ژێر لافاوی تووش‌و شێتی‌و زستانێکی زاڵمدا نقوم دەبن‌و ئیدی تا ئەبەد کەس ناتاندۆزێتەوە، لافاو هەڵتاندەگرێ‌و لە مەملەکەتێکی دیکەدا لاشەی خۆت‌و کەرەکەت غەریبانە لە گوێ رووبارێکدا یان چەمێکدا لە قوڕو لمدا دەچەقن، دەکەونە شارێکی دیکە، عەجەمستان یان عەرەبستان، خەڵکێکی زۆر لە دەورتان کۆ دەبنەوە، دەم‌و قورگت، چاوە کزەکانت، چاوانی هیلاك‌و پڕ خەم‌و دەردت، ئەو چاوانەی بە تەنها لە تێرامانی بەژنی هەمین‌و تۆڕێکی

پڕی ریشۆڵەدا دەگەشانەوە، ئەو چاوانە پڕ دەبن لە قوڕو لیتاوی گوندو شاران، ئەوسا گۆڕێكی تەنیاو دوو بەردی خوارو خێچ دەبن بە كێلی سەر گۆڕە غەریبەكەت، زۆر ناباو لەگەڵ زەوی‌یەكە تەخت دەبێ، خەڵكی نەناس‌و بێ ئاگا بە سەرتا تێدەپەڕن، كەس نازانێ لە ژێر قووڵایی نێو بەژندا راكشاویت، خەونێكی خنكاویش وا دەنێو چاوانت، عیشقێكی كۆن‌و خەوتوو وا دەنێو دڵتدا، خەونێكی بەر لە خنكان، تۆڕەكەشت سەر ئاو دەكەوێ‌و لە پاڵ چەند رەشۆڵەیەكی خنكاودا دەكەونە سەر خاكێكی دیكە، زەمانێ دوای لافاو، دوای رەوینەوەی هەوری رەش‌و باران بار، رۆژی یەكەم‌و دووەم‌و سێیەم بەسەر دەچن، هەفتەیەك.. دوو.. غەیب دەبیت‌و ناچیتەوە، بە خۆو بە پێڵاوی قوڕاویتەوە وەژوور ناكەویت، هەمین هاوارت لێ ناكات، كوڕە عەمر درێژ نەبیت هەر هەنووكە ئێرەم خاوێن كردەوە، تۆش بڵێی: (دە بڕۆ لاكەوە.. قوڕ پاكە)، چەند جاران هەمین ئەو خەیاڵ‌و خەون‌و ختووورە ترسناكەی بۆ گێڕایتەوە.. دەروێش رۆژێك دێ لافاو بتبا.. لەو دەشتە چۆڵ‌و هۆڵەدا بە تەنێ دەمریت، بۆیە لە ترسانا هەموو دەمەو ئێوارەیەك بەر لەوەی كەرەكەت لە خۆشی گەیشتنەوە بە ماڵێ.. بە خۆشی ئالیك‌و ئاخوڕ بزەڕێ، هەمین دەهاتە دەرێ، دەرگاو باوەشی گەرمی بۆ دەكردیتەوە، وەی لەو پێشوازی‌یە پڕ لە حەیبەت‌و شەرم‌و شكۆیە، هەمیشە گوێی هەڵدەخست، ئەگەر قاژەقاژی ریشۆڵەكانی ببیستبایە، با لەوپەڕی گەڕەكیش بووایە، خەندەیەكی شیرین‌و ماندوو، خەمزەدە نیشتە سەر لێوانی، ئەگەر دەروێش سواری كەرەكەی بووایە دەلیل بوو كە هیلاك‌و دڵساردو

ماندوو، هیچی راو نەکردووە، ئەگەر سەد رۆژان بە تۆڕی بەتاڵەوە بهاتبایەتەوە خۆت مۆن و گرژ نەدەکرد، لەبەر دڵی هەمینێ بەسەر خۆت نەدەهێنا، نەرمە نەرمە لە ژێر لێوەوە حەیرانت دەچڕی، هەر لە دوورەوە قاقا پێدەکەنیت، مەرگەساتی ئەو دەشتەت هەر لە بەردەرگا دەکرد بە سوعبەت و گەمەی ململانێ و شەڕی خۆت و ریشۆڵەکانت بۆ هەمین دەگێڕایەوە:

(کچەتیم ئەوڕۆ یەکدیمان زۆر ماندی کرد، یەکدیمان هیناو برد، ئەوان بۆ چەند دەنکە دانەوێڵەیەك مل لە تیغ دەسوون، ئەمنیش بۆ پارووە نانێك، چ بکەم کە ئەو شتە زۆر هیچ و رەش و گچکەلۆکانە بردیانەوە، چ قەیدییە، زستان بە بەرییەوە ماوە، سبەی، دوو سبەی.. کچێ مانگێکی دیکە، ئەوە ئەرزو ئەوە گەز)

تێت رادەماو دەحەپەسا..

(ئەوە گەمەی بە من دەکەی یان بە خۆت؟)

(دەنگ بەرز مەکەو.. وەرە حەوشێ)

(جارێك و دوان و سێیان نییە.. ئەو خەیاڵە پیسە لە مێشکت دەرکە هەمین)

(ناتوانم باین)

ئیتر هەر وەختێ شەوت بەسەر دابێ و ئەو گوێی لە قاژەقاژی رەشۆڵەکان نەبێ و لە دوورەوە زەڕینی کەرەکەت نەگاتە گوێی حەجمانی لەبەر دەبڕێ، زەندەقی لەوە چووە لەو دەشتە چۆڵەدا کەسێکی خۆی زەفەرت پێ بباو بتکوژێ، سەرماو سۆڵە رەقت بکاتەوە، لافاو بتبا، کت و پڕ بقەومێ و نەتبینێتەوە، ئەوسا هەمین ناچار دەبێ مانگاکە بفرۆشێ، مریشکەکان و جووجەڵەکان، تفاقی

ماڵ، ئیدی چیدیکە هێلکەو شیرو ماست بە ماڵە دەوڵەمەندەکاندا ناگێڕێ، هەمین نا.. ئافرەتێکی دیکەی وەك هەمین کلۆڵ، کلۆڵتر لە دەرگای ماڵی چەلەبی و سمایل بەگ و باپیر ئاغا دەدا، هەمین کەشکۆڵ و توێشەبەرە هەڵدەگرێ، کەزی خۆی دەبڕێ و دەرگای پێ دادەخات، بە پێ خواسی، سەرو مل کوت، شێتانە بە توێی کراس و کەوایەکی رەشەوە دەگەڕێ، دەشت و دەرو چیاو رووبارو دارستان و چەم و چۆمان دەبڕێ، تەنها خۆی، بوخچەیەك لە شڕو شیتاڵ دەخاتە بن باڵی و هەر دەڕوا، سەرەتا شەقاوەکانی هەژمار دەکاو دوایی لە هەزاران تێپەڕی دەکات، سەیری ئاسمانی بە تەم و دووکەڵ و هەورو هێڵ دەکات، دەشتێکی کاکی بە کاکی، وەك (حەوا) بە دوای (ئادەم)دا بگەڕێ، ئەم بە دوای بایزدا دەگەڕێ، برسی و تینوو، لە شارو لە گوندان دەپرسێ، لە باڵندەکانی ئاسمان، لە رەشۆڵە تەریوەکان، سەر هەڵدەبڕێ و هاوار دەکا، دەگری، بە چاوو دڵ، رەشەبا لە سینەو مەمکی وشکەوەبووی دەدا، قژی ماش و برنجی بۆ دادێنێ، بەفرو باران خەنەی قژی دەشواتەوە، تاڵەکان تەڕو خاوێن و زیوین وەدەر دەکەونەوە، جار ناجار.. لێرەو لەوێ.. لەسەر گردێك دەوەستێ و سەیری دوور دەکا، باڵندەکان وا دەزانن درەختەو لەسەر سەرو پرچی دەنیشنەوە، ئەویش ناجوولێ، ورد ورد چینە لە قژی‌دا دەکەن، هەر ناجوولێ، رەشۆڵەکان پۆل پۆل سێبەر لەسەر سەری دەکەن، دەنووك لە دەم و لێوی تەزیوی دەدەن، لە تەڕایی نێوان هەردوو لێوی بەسەر یەکدی قرمساویدا دەخۆنەوە، هەر ناجوولێ، وا دەزانێ دەم و لێوی تۆیەو لە یەکێ لە ژوانەکانی ئەوسادا،

ئەوسای جحێڵی و خوێن گەرمی، ئەوسای ئەوین و نازکی، کەیف و سەفا و دڵنەرمی، باڵندەکان لە هەموو لایەکەوە ئاسمان جێ دێڵن، لەسەر هەردوو شانی هەمینێ هەڵدەنیشن، بە چوار دەوریدا باڵەفرە دەکەن و بە بازنەیەکی مەزن گەمارۆی دەدەن، لە هەزار ئاوازو نەغمەی خۆش و شیرین دەخوێنن، وای مەزەندە دەکا تۆیت و وەك ئەوسا حەیران و لاوك و بەندان دەچڕی، خەنی دەبێ، دەنووکان دەخەنە نێوان جۆگەلەی هەرتك مەمکانی، پەڕو شاباڵ بەسەر سینگیدا دەهێنن، ختووکەی دێ و دەخەنێتەوە، وا دەزانێ سمێڵی دڕو پڕ تەزووی تۆیە، سات لە دوای سات چی ریشۆڵەی ئاسمانان هەیە لە زستانی هەموو وڵاتێکەوە بەرەو زستانی دڵی هەمینێ باڵ لێك دەدەن، کە ریشۆڵەکان دەبینێ بەسەر سەرییەوە دەنیشنەوە، لەگەڵ مەلەکانی دیکەدا تێکەڵ دەبن، قاژەقاژی ریشۆڵەکان تۆیان بیر دەخاتەوە، شەوانی ساردو گەرم، رۆژانی خۆشی و خەم، حەزو ئاوات و دڵەڕاوکێی مەرگ، لەپڕ دەداتە پرمەی گریان، گریانێك وەك زریان، ناڵەو زریکەیەك ئەو دەشت و دەرە بتاسێنێ، لەگەڵ ئەو زریکەیە چی فڕندەو مەلی سەر سەرو مل و شان و نێوان هەردوو مەمکی هەن، باڵندەکانی هەر چوار دەوری لە شەققەی باڵ دەدەن و.. رووەو ئاسمان هەڵدەفڕنەوە، رەشۆڵەکانیش.. ئەو رەشۆڵانەی کە لە دوورو نزیکەوە هاتوون، هاتوون بەو نیازەی سەرەخۆشی لە هەمینێ بکەن، بە فریای نیشتنەوە ناکەون، کەچی هەمین دەزریکێنێ و تێکڕا هەڵدەفڕن، تەنیا جێی دێڵن وەك درەختێکی بێ گەڵا و پرزە لە بەر بڕوای بەردەم رەشەبا، لە شانی گردەکەوە دادەبەزێ، پێستی بنی

پێیەکانی دادەڕزێن، سەر هەردوو دەستو باسکو ڕوومەتی قەڵەشتی زامار دەبن، شینو مۆر هەڵدەگەڕێن، ئاوو زڵزڵەی لێ دەچۆڕێتەوە، تۆزی غەریبی شارانی لە روو دەنیشێ، سەرو پرچیشی هێلانەی وێران بووی مەلەکان، چاوەکانی دەبنە دوو گۆمی پڕ لە ماسی مردوو، دوو کانی کوێرەوەبوو، ئەوەندە دەگەڕێ تا نینۆکەکانی هەڵدەوەرێن، برژانگەکانی.. برۆکانی.. لە بری فرمێسکان خوێن لە چاوانی دەبارێ، ددانەکانی ژەنگ هەڵدێنن، هەر دەڕواو دەپرسێ، لە درەختەکانی لاڕێو بەردو دارو ڕێبواری نەناسو قەرەجەکان دەپرسێ، لەو ژنانەی کە پشتیان لە ژێر کوڵی چیلکەدار چەماوەتەوە، لەو پیاوانەی لە بری گاجووت یان هێستر، خۆیان نیری لە مل گاسنەکان ڕادەکێشنو زەوی دەکێڵن، لەو شوانانەی لە ترسی باران خۆ لە ژێر کەپەنگ دەشارنەوە، لەو سەپانانەی عومرێکە دروێنە دەکەنو پشتیان ڕاست نەکردۆتەوە، لەو پرسە دارانەی ماتو مەلوول تەرمی ئازیزێك دەنێژن، لەو ڕێگرانەی شەرم لە تارمایی پیرەژنێك دەکەن، لەو کچانەی بە دەم قاقاوە لە کانیو کوڵ دێنەوە، لەو شایی خۆشکەرانەی لە زەماوەندێکدا هەڵدەپەڕن، ئەرێ خەڵکینە.. نەتان دیتییە؟ ڕاوچییەکەی من.. ڕاوچی کارمامزی دەشتی دڵەکەم؟ پیاوێکی وردو باریکەلە، حەیران بێژێکی بێ هاوتا، ئەمن لەوەی دەترسێم ڕەشەبا هەڵیگرتبێ، بروسك لێی دابێ، پێی لەسەر بەردەبازی ناو چەمێك هەڵخلیسکابێو ئاو نقومی کردبێ، هەر دەڕوات، بێ دەربەست لە بەڵای ناگەهان، دڕکێکی زۆر لە پێیەکانی دەچەقن، گوێی پێ نادات، دڕکێکی لەوە گەورەترو

تیژتر وا دەنێو دڵیدا..

(کێ کوڕە لاوەکەی منی دیتییە؟)

کراس و کەواکەی لە بەر باران و هەتاو و ڕەشەبا و بەفرو زیاندا هەلا هەلا دەبن و بەسەر پێستییەوە زیواڵ زیواڵ هەڵدەوەرێن، تا دێ قژی ماش و برنجی درێژتر دەبێتەوە، درێژ تا بەر پێیانی، بۆی دەبێ بە کراسێکی ئاودامان، گیاو و گوڵ و گەڵا و گوڵ و ڕەگی درەختەکان دەخوات، زستان دەم بۆ باران دەکاتەوە، هاوینانیش فرمێسکی خۆی دەخواتەوە، برژانگەکانی هەردوو برۆیانی هەڵدەوەرێن، قەتماغەیەکی ئەستووری برین دەکەوێتە سەر لێوانی، بە دەنگێکی کزو غەمهێن ئەو لاوك و حەیرانانە دەڵێتەوە کە جاران شەوانی زستان و پایز لە بەر ڕۆناهی چرایەکی کزدا دەروێش سەری دەخستە سەر ڕانی و بۆی دەچڕی، سەر بۆ ئاسمان هەڵدەبڕێ و چاوی بە ڕیشۆڵەکان دەکەوێ، پڕ بە قورگی، پڕ بە ئاسمانی سەر سەری هاوار دەکا:

(ئەنگۆ بایزتان کوشت.. لاشەکەی وا لە کێندەرێ؟ هۆ مەل و فڕندەکان کە لە ئاسمانەوە هەموو شتێك و هەموو شوێنێك دەبینن.. خەبەرم دەنێ.. دەنا لێتان خۆش نابم.. ئیدی تەواو.. ئەو مردوو.. و.. چیدیکە ڕاوتان ناکات.. ئیدی بێ ترس بفڕن.. دە وەرنە خوارێ و بە هەمووان بەرزم کەنەوە.. بەرەو ئەو ئاسمانە دەبا چاوان بگێڕم..

ئەوجا دەرێم خۆزیا بە خۆزی داران

ئەمن باز بوومایە

سوار بوومایە ئەوەل مانگێ پایزان لەسەری (پیرمەم)ێ

ڕەنگین

لە چۆمی (کۆڕێ).. لە باخی (شەقڵاو)ێ

لە بنەبنەی (خانزادێ)

لە زاریا گەلی عەلی بەگی

بەڵکو ئەوە خودایە بایزی ببینمەوەو لە باوەشێی بگرم ئاخر ئەنگۆ نازانن چەندم خۆش دەوێ.. دە دەی بەرزم کەنەوە.. بە هەمووتان.. خێرتان دەگاتێ..

دەبا چاوان بگێڕم.. تا بزانم لە ژێر کام دەوارو کام دارو دەوەنو پنچکە دار.. لە گوێی کام چەمو ڕووبار.. لە ژێر کام زەریادا خنکایە؟ کام بەردو خاك سەرینو ڕاخەرییەتی؟ قوڕی کام دەشت کفنو بەرگیەتی؟.. با لۆ دوا جار چاوم پێی بکەوێ.. دەترسێم تەنیا مردبیو قوڕو لیتاو بیشواتەوە.. (با)ی پیرە پایزێ لێیدا.. خوا بکەم لە پاشت جێ نەمێنێ بەژنێکی شکاوو..

دوو چاوی پڕ لە حەسرەتیە

ئەتووم بمری سەر دەبەمەوە ناو کوپەلەی دەخمیە..

پاشی توو زندەگانیم لۆ چیە؟

هەتا بمێنم سینە کوتانو مردەنیە

خودایە.. کۆمەکت بێ بکەن چل سواری غەیبیە

هەتا ئەتوو دێیەوە لە من وایە ئێرەش چۆلەوانیە

هەولێرم ئاوەدانی تێدا نیە

لە دوای توو دادەنیشم بە سەری کاسو ملی لارو..

چاوانی نابیناو گوێی تەپو زمانی لاڵو..

دڵیشم پڕ لە شکەستیە

ـــــــــــ

فانووسی شەوانیشم بێ ڕۆناهیە
بە تەنێ دونیام لێ تەنگەو پڕ تاریکیە
خودایە.. بایز گەلەك هیلاك و غەریب و شەقیە
بەردی ساردو گەرمی نەخەیتە سەر ڕێیان
لە دڵەکەی بڕوانە چەندە پڕ ئێش و ژانە..
چەندە ماندیە

سوێندبێ هەتا دێیەوە چەناگەم لەسەر ئەژنۆیان بڵند ناکەم، ئەنگۆش هۆ ڕەشۆڵەکان، بایز گەلەکی خۆش دەویستن، بێنانی نەبووایە راوی نەدەکردن، ئەنگۆ بە دڵی ئەو نازانن.. گەلەك جاران لە کنە مـن، لەسـەر ران و سـینەو بـەرۆکی مـن ئـەو وەختـەی دەحەسایەوە، بەر لەوەی بنوێ.. لە بۆ نگۆ دەگریا، برسیەتی و سڵێوەی بە لەعنەت دەکرد، ئارەق خۆرەکانی هەولێرێ، ئاغاو بەگزادەکان، هەمین ئەو مەلە گچکەلۆکانە گوناهیان چیە بکوژرێن؟ نەیدەخواست پەڕو باڵتان بکرێ، ملتان بقرتێنن، حەزی دەکرد سەربەست بە ئاسمانی پان و بەریندا هەڵفڕن، برسیەتی راوی دەنا، ئەویش بەو پیریە راوی نگۆی دەنا، هۆ ڕەشۆڵە گچکەلۆکەکان، ئەی ترسنۆك و باڵ لەرزیوەکان، هۆ فڕندە وردە زستانێیەکان ریزی بگرن، دواجار ئەو پیاوە قەلەندەرەتان بەزاند، تۆڵەتان لێ کردەوە، ئەنگۆ کوشتتان، وەختە شێت و شەیدا بمو لە کراسەکەم بێمە دەرێ، وەی لە خۆم خانە خەراپێ، چەندە لە دەرکی مالان دەڕوانم، شتاقانم لێ واز نیە، وای لە دڵی من گرمەگرم و ناڵەناڵە، دەروونم خۆش نیەو زارم تاڵە، چەندم گوت دەرۆیش دڵم ختوورە دەکاو مەچووە راوێ، ئەگەر خودا دەکاو

ـــــــــ

لەو راوەی دەگەڕێیەوە، سنگمت لۆ دەکەم بە باغی خواجە حەسەنی وەختێ تازە ریشەی هەناری لێدایە، تورنج و نارنج لەوێدا بەریان هینایە، ئێوارەو سبەینانێ لێی بکە تەراتێن و شەو راوە، ئەوسا لۆ خۆت دەبینی کام و کاوە، وەی کە دڵم یەکجار زۆر لە ئێشەو گەرمەژانە، دەنگۆ بە دەنگمەوە وەرن، دەماغ گجکەو هیچ مەبن، دەنا لە حەزی ژن و پیاوێکی هیلاك و دەشتەکی قەت تێ ناگەن، ئەنگۆ نازانن هەتیوە لاوەکەی من چ دەنگ و سەدایەکی هەبوو؟ خویندنی هەموو مەلەکانی ئاسمانێ بەقەد حەیرانێکی دەروێش خۆش و بەتام نابن، حەدیان چییە وەکی وی خۆشخوان دەبن؟ ئەنگۆ لە هیچە دەچریکێنن، بایز تا دڵی گەرم نەبی.. ناچریکێنێ، وەرن و دەست بدەنە باڵم، رووەو شینایی ئاسمان هەڵمدەن تا بزانم لە کوێ چاوانی لێك نایە؟ جاران شەوی جارەکەم دەدیت، هەنووکە لە منی غەریبە ماڵ و ژنێکی بە تەنێ دەروێش بووە بە قاتی، سەر هەڵدەگرێ و بە دووتدا دێ، دەرواو لە هیچ گوندو شارێك هەمینی بێ پەرو باڵ رانەوەستێ، دێمکە ئاوێك و توێشەبەرەیەکی پڕ لە وردە نان، لە ژێر هیچ رەشماڵ و بن کەپرێك لا نادات، قژ دەرنێ و لووڵی دەداو دەیکا بە بازنی هەردوو زەندەکانی دەستی، بێ نوچدان هەتا بۆی بکرێ لەسەر هەردوو پێ هەر مل دەنێ، کە هەردوو پێیەکانی سست و سڕ دەبن، کە پێستی پەنجەکانی و بنی پێیەکانی لە ژێر پنچك و دڕك و سەر گیاو نێو درەختەکان وەك کاژی مار جێ دەمێنێ، دەکەوێتە سەر هەردوو ئەژنۆیان، دوو ئەژنۆی ناسك و پێست تەنك، لەسەر ئەژنۆکانیشی زۆر لە شارو گوندەکان دەگەڕێ، پێستی سەر

هـەردوو ئەژنۆکانیشـی دادەمـاڵرێن، دەکەوێتـە سـەر سـینگ و بـە چنگەکرێ دەسـت لـە درک و خـۆڵ و قـوڕو دارو بـەرد و گیـا و لمـی سـەر زەوی گـیر دەکـات، خـۆی دەداتـە دەسـت رەشـەبا، زسـتان دەگوزەرێ، بەهارو پایزو هاوینیش بەسەر دەچن، زستان دێتەوە، پـایز بـە دوایـدا، ئـەو هـەر دەگـەڕێ، رەشـەبایەک هەڵیـدەگرێ و دەیباتـە سـەر ئـەو قۆرتـەی خـۆت تیـا دەشـاردەوە تـا رەشـۆڵەکان نەتبینن، قۆرتێک و.. دوو.. سێ.. ئەو دەشتە کاکی بە کاکی‌یە هەر هـەمووی دەبـوو بـە قـۆرت، لـە قـۆرتی یەکـەمیان قـوڕو لمەکـەی دەردەدات، بـە چـنگ.. بـە هـەردوو دەسـت، بـە دەم و ددان، قـوڕو لیتاوەکـە فـڕێ دەداتـە دەرێ، ئـەوە خوایـە تـۆ لـەوێ خـەوتبی، بـە ماچێکی لێوە هەڵوەریوەکانی هەمین وەئاگا بی، رابچەنی، ئـەویش وەکی کۆرپەیەکی شیرین لە باوەشێت بگرێ، گـەرد و خـۆڵ لەسـەر چاوەکانت لابەرێ، گڕی دڵی خۆش بکات تا تۆ گەرم بیتەوە، قژی خۆی بسووتێنێ تـا دەسـت و پەنجە سڕەکانت بکەونـەوە جووڵـە و خـوێن بـزاوتن، تـۆش سـەرت بخەیتـەوە سـەر سـینەی بۆنخۆشـی هەمین و تک تک فرمێسکەکانی بخۆیتەوە، تـا سـەرلەنوێ بژییتـەوە، باسـی ژوان و حـەزو سـووتانی نێـو هـەوێزو کـادین و سـەرکانی بـۆ بکـەیت، شـەوانی شـەهوەت و حـەمامی گـەرم و چـەلاوی رەشـۆڵە کولاوەکان، راموسان و دەست لە ملانێی پاش رۆژێکی درێژو پڕ لە ململانێ و مەینـەتی، رۆژانـی سـەخت و پـڕ ترسـی رەدووکـەوتن، خۆ بزر کردن، شەوانی دەنێو یەکدیدا توانەوە دوای رۆژانی ئارەق رشـتن و خـۆ رەتانـدن، ئـای لـەو رۆژە بـە تـام و ناخۆشـانە، دڵگـیرو سەختانە، پڕ خەم و خرۆشان.. ئەوسا سەیری چاوەکانی دەکات،

ـــــــــــ

تۆ چاو هەڵناهێنی و بۆ یەکجاری نوستوویت، هەمین لێت ورد دەبێتەوە، بە دوو چاوی گران و ماندووەوە دەبینێ وا لاوکێك وەك پەپوولەی باڵ نەخشین لەسەر لێوە قرمساوەکانتدا مردووە، چاوەکانت.. چاوە کزو گچکەلۆکەکانت لە جێی حەزو تاسەی هەمینێ بە قوڕو خۆڵێکی سوورباو تەڕ بووە، پیس بووە، کت و پڕ هاوار دەکا و دەزریکێنێ، دەداتە پڕمەی گریان، فرمێسکی بەخوڕ بەری چاوانی دەگرێ، ئاسمان و دەشتی چۆڵ و رووت لێڵ و تەڕ دەبینێ، گریان دەبێتەوە بە هەنسك، هەنسك بە نووزە، نووزەیەکی غەریب و دڵتەزێن، کە چاوە بەڵەکەکانی دەکاتەوە، لەبری تۆ جووتێك پێڵاوی لاستیکی لا هەڵتلیشاوی لە باوەش کردووە، وەك کۆرپەیەك رابژەنێ خۆی بادەدا، کە چاوی بە پێڵاوەکان دەکەوێ رادەکا و دەچێتە ناو قۆرتێکی دیکە و پرزۆڵی جەمەدانێیەك دەبینێ، قۆرتێکی دیکە، پشتێن، لەوی دیکەیان کڵاوەکەت، لە یەکێکی دیکە دەست و پەنجەیەکی قرتاو، دوو چاوی هەڵکۆڵراو کە رەشۆڵەکان دەنووك ئاژنیان کردبێ، پڕ بەو ساکە دەشتە دەقریشکێنێ و.. کەچی تۆ لێرە لە خەو رادەبی و شایەتومانێکی بەهەق دێنی، سەیری دەوروبەری خۆت دەکەی دونیا زۆر کپ و خامۆشترە، (تۆ بڵێی بۆرژابم؟ چەند دەبێ نوستیمە؟ ئەو خەوە ناخۆشە چی بوو؟ خودایە بەخێری بگێڕی، ئەوە مۆتەکە بوو یان زیندەخەو؟)، لە چوارچێوەی دەرگا وازەکەوە لە دەرەوەت روانی، لە دوورەوە گوێت لە زرم و کوت و چەقەچەقی ئاشەکەی چەلەبی بوو.. بێ شك گوێت لەو چەقەچەقە بووە، هەر ئەوەش خەوی لێ خستووی.. شەوێك زرم و کوت و ناڵەی ئەو ئاشە نەبێ کەم کەس

لە گەڕەکێ خەوی لێ دەکەوێ، ئەو چەقەچەقە هاوریتمە بۆتە لای‌لایەو خەویان لێ دەخات، گوێت لە پرمەی مانگاکە بوو، لاوکێك لە گوێتدا دەزرنگایەوە، مێخ زنجیرە درێژەکە بواری دابوو کەرەکە تا پاڵ دەرگاکە بێ، هەروەك بڵێی لە تەنیایی و شەوو گرمەی گەواڵە بترسێ، چرپی تاریکی پتر رژابووە ناو حەوشەو ژوورەکە، چراکە بە زەحمەت دری بەو تاریکی‌یە دەدا، کەمەکێ تاسابووی.. دەتویست بزانی سەعات چەندە، هەستایتەوە سەر قوون و پشتت بە دیوارەکە داو سەعاتی بەرباخەڵت دەرهانی، چرکەی لێوە نەدەهات، جگەرەیەکی زەلی نیوە سووتت لە ناو دەلاقەکە بینی، بەردە ئەستێ‌یەکەت دەرهانی و ئاگرت دا، تا ناوهەناوت مژی قووڵت لێ دا.. دەتووت دەتەوێ لە ناوەوە دەعبایەك قانگ بدەی تا ئەو دووکەڵە بیخنکێنی، بە حەسرەتەوە وەك بڵێی هەمین ماچ بکەیت لێوت لە سیغارەکە نزیك خستەوە، دەنێو پەنجە بۆرو چڵکنەکانتەوە یاریت پێ دەکرد، وەك ئەوەی یاری بە قامکی هەمین بکەی، دەنگێ لە غەیبەوە.. کە دەنگی هەمین بوو هاتە بەر گوێت: ئاگات لە خۆت بێ و ئەوەندە لەو تووتنە پیسە مەکێشە، ئاخر سیپەلاکت دەرژێتەوە، خۆت هەناسە برکێتەو سەرمای ئەو دەشتەش لەوێ بوەستێ، لە چی بترسێم؟ لە مەرگ.. چما مردن لەم ژیانە خۆشتر نی‌یە؟ هەمین بەو قسانەت شێت دەبوو، بەیانیان بەو سوعبەتە قورسانەت جارێ تووڕەت دەکردو، پاشان بەر لە رۆیشتن بە قسەیەك ئاشتت دەکردەوە، دەتویست ژێر هەیوانەکە پرکا لە قریوەو هاوار، دەرو دراوسێ کە بە بەردەرگاکەتان تێپەڕ دەبوون دەیانزانی بەم بەیانی‌یە زووە تۆی

شەڕ بە هەمین دەفرۆشیت تاوەکو جنێوی مزرت پێ بدات، کە گوێت لە ترپەی پێی ڕێبواران دەبوو پتر دەتکرد بە گاڵەو هاتو هاوار، تاوەکو بزانن دوو کەس وان لەم کەلاوەیەدا، ژنو مێردێکی پیرو ماندوو، وان لە پشت ئەم دەرگایە، بە شەڕ دێن، شەڕی پڕ لە خۆشەویستی، ئەو پیاوانەی بە جلی ئیشەوەو بە شانی داکەوتووەوە، جلی ژێر گڵو گەچو چیمەنتۆ بە کۆڵانە تەنگەبەرەکەدا غاریان دەدا نەبا ڕۆژ هەڵبێو نەگەنە مەیدانی قوڕکاری ژێر قەڵا، نەیاندەتوانی هەستو خوست لەو شەڕو هەڵلایە رابگرن، تەنها ئەو ژنانە نەبێ کە رووەو نانەواخانەکان خشەخشی سۆلیان دەهات، تاوێ لە بەردەرگاکە هەڵوەستەکیان دەکردو دەڕۆیشتن، تەنگەتاوی ئەوە بوون نان بۆ مناڵە چڵمنو چڵکنو لاوازەکانیان بەرنەوە، ئەوە خوایە مەکتەب تەواوکەنو ببنە شت، تۆ قەت داخت ناچێ کە گەڕەکی سەرێ بەو گەڕەکەی نگۆ دەڵێن: گەڕەکی قەرەجو قەحپەو گەوادان.. لە تاو ئەم قسەیە بوو یان نەهاتنەوەی هەمین هەستت کرد کەسێك بە دە پەنجەی ئاسنینەوە چنگ لە هەناوت گیر دەکاو، وای لەو دڵ خاوبوونەوە کتو پڕە، ئێستا لێرە بووایە هەندی بڵێی یەكو دوو کتلی‌یەکەی دەخستە سەر ئاگر، لەسەر چیچکان دادەنیشتو پەمپی لە پرێمزەکە دەدا، دەستو برد دوو سێ نانی دەڕشاند، پێی دەوتی: سەرخەوێ بشکێنەو هەنووکە بانگت دەکەم، ئەو جلانەشت بگۆڕە، قوڕو چڵپاوی زۆری پێوەیە، بۆنی لیسو دووکەڵ، دوێنێ شەو بیرم چوو کیسە تووتنەکەت بۆ بدوورمەوە، پارچەیەك لە کراسەکەم ماوەتەوە، دوێنێ قارسم کردو تۆزێکم

لەبەر بڕی، دامەنی لەبەر پێیانم دەخشا، با هەر کە سیگارێکت پێچایەوە ئەمنت لە بیر بێ، تا هەنووکە کیسە تووتنێکی تۆ نەبووە کە لە تیلمە کراسێکی هەمین نەبووبێ، هەفتەیەکە پێت دەڵێ: چاو کونەسوژن ئەو تەنکە ردێنە عەرەبێیەت خشت کەوە، ئەتوو لە خەمی ردێنی منداێ، ئەمنیش لە خەمی ئەو ڕەشۆڵانەم کە لە ئاسمان قەتارە دەبەستن و نانیشنەوە.. یان لە دوور تۆڕەکەی منەوە دەنیشنەوە، دانەوێڵە ڕۆکراوەکان هەڵدەگرنەوە بێ ئەوەی دەنووکیان بەر زەوی بکەوێ، لەوە دەچێ ئەوساڵ بە فڕوفێڵی تازەوە سەریان لە هێلکە جووقابێ، کە هاتەوە پێی دەڵێم: هەمین سەیری ئەم تۆڕە پڕە بکە.. تەواو.. چیدیکە مەچووە بەر دەرکی ئاغا و بەگزادەکان، ئەمن حەیفم لێ دێ، دواجار گرتی.. راو بەختەو نێوچەوان، تۆڵەی هەر دەنکە گەنمێکم لێ کردنەوە، خۆ شەقم برد، مانگێکە خۆ لەو قۆرتەی دەشارمەوەو ناهێڵم مووی سەریشم دیاربێ، نەء، راوی من هونەرە، شەیتانیش وەکی من تۆڕەکەی ناشاریتەوە، هەمین ئەگەر ڕۆژێکیان بتبەمە سەر تۆڕەکەش بە خۆت نازانی، سەیریان مەکە ئەوەندە گجکەلۆکەن، گەلەك بیژێو حەرامزادەن.. قەتیش تێر نابن...

دە وەرەوە هەمین.. با مزگێنی ئەمشەوت بدەمێ.. دە دوانزە ریشۆڵە سەربڕەو مەنجەڵە ئاوێك گەرم کە، سبەینێ یا شێخ پێ بزانێ هەر زوو بە زوو داوای زەکات دەکا، لە چلان یەکە دەروێش، لە چل درهەم: درهەمێك، لە چل دینار: دینارێك.. لە چل لیرە: لیرەیەك.. یا شێخ ئەوە کووە کەس ملی چەلەبی ناگری لۆ زەکاتی؟.. ئەو بەشکو حەزی لە جەهەندەم بێ، ئای یا شێخ..

هــەمووتان یــەك حیســابن، وەك كــەر گوێمــان رادەكێشــن و دەمانڕەتێنن، ئەویش هاوینان بە یەك دوو شكارتە قەناعەتم پێ دەكا ئەم دەشت و دەرەی بۆ بكەم بە گندۆرەو تەرۆزی، یا شێخ دەكرێ پرسیارێك بكەم، ئا.. دەباشە ئەتوو دەزانی بەشە هەقی ئەو لە من زیاترە، ئەمن زەوی‌یەكەی خۆش دەكەم، دەیكێڵم، بژاری دەكەم، تۆوی دەكەم، ئەمنم كە لە بەر چرقەی هەتاوی هاویندا دەسووتێم، لە بەیانی تا ئێوارە لە گەڵاو گوڵ و لاچكە سەوزەكانی بڕكە گندۆرەو تەرۆزی‌یەكان ورد دەبمەوە، ئەو رۆژانەی گوڵ دەردەكەن ئەمن شاگەشكە دەبم، كە رەشەبایەك هەڵدەكا حەز دەكەم ببمە شوورەی هەموو گوڵەكان، نەبا یەكێكیان هەڵبوەرێ، كە بە (چەلەبی)م دەگۆت: ئەو گوڵانە لە گوڵەكانی ناو باخچەكەی توو جوانترن، بە عەقڵم پێ دەكەنی، كەچی وەختێ هەموو شتێك پێ دەگا، ئەو بەشی شێر دەبا و ئەمنیش بەشی رێوی، خۆ ئەگەر ئەو زەكات بدا نیوەی برسی‌یەكانی هەولێرێ تێر دەبن، دەست لە ئیشوكاری خودای مەدە دەروێش، ئەو زەكاتی خۆی دایتە تەكیە، بیریشت نەچی كە زەوی‌یەكەو تۆوەكەو تراكتۆرەكە هی خۆیەتی، لە كوێی بوو؟ لە باب و باپیرانەوە لۆی مایتەوە، ئەوە لۆ ئەمن نیمە؟ دەروێش دەستت كردەوە بە كوفركردن؟!، ئەی ئارەقەو سووتانی من؟ لە بەیانی‌یەوە تا ئێوارێ دڕك و داڵ و گیاكەڵە لەو خاكە بژار دەكەم، نەبا لە رەگ و بڕكە گندۆرەكانم بخۆن، نەبا سیس و بێ تام و بۆ بن، چەلەبی ئاگای لەوە نی‌یە لە رۆژێكدا چەند مارو دووپشك دەكوژم، هێی دەروێش هەر رۆژێكەو مارێك بە دەستتەوە دەداو

ـــــــــــ

هەر لە جێوە بێ ئەوەی کەسێك ئاگای لێ بێ دەپەنمێی، دەمریت، گندۆرەیەك دەبێ بە سەرینت، لەو دەشتە چۆڵە رادەکشێی، گەڵاو پنچك دەبن بە رایەخت، شەو دادێو ناگەرێیتەوە، هەمین بە هەڵەداوان پیاوانی گەرەك كۆ دەکاتەوە، هەریەکەو دەست دەداتە چرایەكو هەمین لە پێشەوە، دڵی ختوورە دەکاو دەگری، پیاوان کپو بێ دەنگو سام لێ نیشتوو روو لەو دەشتە دەکەن، ئەو هەردو شیوە.. هەنگاوی پڕ ترسو خێرا دەنێن تا دەگەنە نێو بێستانی تازە سەوز، بۆنی خاكو ترۆزیو کاڵەكو شەمامە لە کەللەیان دەدا، لە تاو ترسو لە پای گەران بە دوای تۆدا ماندووو برسی دەبن.. تینوو.. حەز دەکەن بنووشتێنەوەو گندۆرەو تەرۆزی لە بڕکان بکەنەوەو بیخۆن، وەلێ شەرم دەیانگرێ، دێنە ژێر کەپرەکەت، تەنها شەربەیەك ئاوی سازگارو جامێکی قوپاو لەوێیە، کڵاوو جەمەدانی، قۆرییەکی رەش داگەراو، کۆنە لبادێکی دڕاوو تۆز لێ نیشتوو، بە چراوە بە چوار دەوری کەپرەکەدا دەگەرێن، بڵاو دەبنەوە، ئەو شەوە مانگ بە دەرەوە نابێ، رەنگە رەشەبا بێو هەندێ لە فانووسەکان بکوژێنەوە، پیاوان دایان دەگیرسێننو دەکوژێنەوە، لەوەدایە چراکان بەر ببنەوەو بشکێنو گڕ بەو ناوەدا پەرت بێو پووشو پەڵاشی دەشت ئاگری تێ بەر بێ، لە ترسی رەشەبا چراکان خەفە دەکرێن، رۆناهییەکی زەرد پێشیان دەکەوێو تاریکی راو دەنێ، دەگەرێن.. ژێر گەڵاو پنچکی پەل هاویشتوو دەپشکنن، تۆ نیت، لە سەد لاوە سێبەری پنچکەکان بەسەر یەکدیدا دەشکێنو دەتوێنەوە، لە حەژمەتانا پێ لە گندۆرەو تەرۆزییەکان دەنێن،

ئاوێکی ساردو زەردباو لە ژێر پێیان فیچقە دەکا، لە ئاسمانیشەوە چریکەی غەمگینی قەتارەی مەلە کۆچەرییەکان دەگاتە گوێی هەمووان، وەك ئەوەی شین بکەن، دەگەڕێن و تۆ هەر دیار نیت، هەمین بە پێ خاوسی بە نێو دڕك و داڵی بێستانەکە رادەکا، بە هەموو لایەکدا غار دەدا، هۆ بایز.. هۆ بایز.. کورە ئەتوو لە کێندەری؟ دە دەنگ هەڵبڕە.. خوداوەندی میری مەزن، ئەتوو بایزۆکی لە من مەستینە، کە ئەتووم لێ بزر بی مردن خۆشترە لەوێ ژیانێ، باز لە هیچ کوێ ناحەسێتەوە تا نەچێتەوە سەر هێلانێ، ئەمن ئەوڕۆ بەتەمات بووم، سنگی خۆمت لە بۆ بە سێ بەنگی بکەم، شۆخیان بدەم ئەو قەرە زولفانەی وا لە خەنێ، نا سینەی من لۆ توو دەیکەمەوە بە دەفتەر خانێ، چاوانیشم بە ساقی وەختی شەراب گێڕانێ، نا.. دە با سینەی من بە پەنیری توو بی، وەختێ پارو لێدانێ، بەڵکو بحەسێتەوە لە ئیشی گرانی ئەم دەشت و چۆڵەوانی و بەڕیانێ، لێرە لە بۆ ئەوێ تاودانە، چەندەها دڕك لە هەردوو پێیەکانی دەچەقن، چەندین گندۆرەو تەرۆزی لە ژێر پێیەکانی دەپلیشێنەوەو دەتەقن، هەستی پێ ناکات و هەر رادەکات، خوێن لەسەر برکەکان و پنچکەکان جێ دەمێنێ، دەداتە پرمەی گریان، گریانێکی بە کوڵ، بەو دەشتە چۆڵەدا هەر رۆینەو مل نان، باڵندەکان لە ترسی ئەو گریانە هێلانەکانیان چۆڵ دەکەن، بەرەو تاریکایی ئاسمان هەڵدەفڕن، مارو مێروولەو زیندەوەری ئەو دەشتە دەتاسێن، بە ژێر پنچکەکاندا دەخشێن و لە کونێکەوە دەردێن و خۆ لە درزێکی دیکەدا دەشارنەوە، پیاوانی گەڕەکیش، گەڕەکی ماندوو دەست بە

چراوە لە تۆ دەگەڕێن و ناتدۆزنەوە، دەگەڕێن و تۆ هەر نیت.. لەپڕ هەمین بە دەم بای غارەوە پێ لە دڵت دەنێ، دڵێك کە لەو ناوەدا کەوتووەو هەر لە شەمامەیەکی خوێناوی دەچێ، ئەو دڵەی بۆ هەمین خوێنی تێدا دەگەڕاو بۆ چاوانی ئەو حەیران و لاوك و بەستەی دەچڕی، دەتاسێ و چراکە فڕێ دەداو لەسەر سینەت رادەکشێ، راتدەکێنێ، دەیەوێ چراکە هەڵبگرێتەوەو لە چاوانتی نزیك بخاتەوە، چرا کوژاوەتەوە، هاوار دەکا، دەروێش.. هۆ دەروێش بایز.. شیوەن دەکاو زیاتر بۆت دەگری و فرمێسکەکانی دەڕژێنە نێو دەمی کراوەت، تۆش ئاگات لەو نییە.. تۆ.. تۆ بڵێی ئەوە راستی بێ یان خەونە؟ بڕوا بە چاوەکانی خۆت بکەی یا نا؟ لە نهێنی و لەغزی پڕ لە سیحری خەونێك دەچێ، بەرانپیل و چارۆگەکەی گرمۆڵە دەکا و دەیخاتە ژێر سەرت، سەری شکاوت، ئەم هەر دەگری و تۆ نازانیت، دەم دەخاتە نێو دەمی سارد و وشکەوەبووت، ئەو دەم و لێوەی جاران بە ماچێکی ئەو دەبوون بە پەنگرو دەسووتان، ئەو زەمانەی تۆش سمێڵی خورماییت بخستایەتە سەر کوڵمەی پڕ لە گوڵی لە حەوت مەرگ بووایە راست دەبۆوە، سەر لە بن گوێت دەنێ و هاوار دەکا، چما تۆ گوێت لەو دەنگە خۆشەویست و پڕ خەمە نییە؟ سەرت کێل دەکاتەوەو لە باوەشێت دەکا، ئەتوو لۆ وات لێ هات دەروێش.. ئاخر ئەمن دوعام لۆ کردی کە ئاگادارت بێ ئەلیاسی لە زەریا و خدری زیندەی وا لە چۆڵ و سارایە، ئاخر ئەمن بە ئەمانەت ئەتووم دا بەوەکاشەو حەزرەتی وەیسەل قەرەنییە، وەك کۆرپەلەی ساوا راتدەژەنێ، لە ژێر رۆناهییەکی کەمێ شین باو چاوت بە هەردوو

چاوانی دەکەوێ، وای لە خۆم وایێ.. سەر بە هەشێ.. ماڵ وێرانێ.. قەت کەسم نەما.. ئەوە خۆ هەر دوو چاوەکانی دەرهاتوون.. خوراون.. نەماون.. ئەو چاوانەی بە بەژن و بالای هەمینێدا دەیانڕوانی، پتر دەتاسێ و خۆڵ و کەستەکی بێستانەکە بەسەری خۆیدا دەکا، پیاوان شێتانەو بە هەڵەداوان دەگەنە کنی.. دەستی دەگرن.. دەکەونە سەرچۆك.. سەیری چاوانی دەکەن.. بە خەم و ترسەوە دەڵێن:

(داڵ و قەڵەڕەش چاوەکانیان هەڵکۆڵیوە..!)

تۆ مردوویت و ئەوان وا دەڵێن، ڕەش داگەڕاوە، ڕەنگە مارێك لە نیوەڕۆوە پێوەی دابێ، نا نەمردووی.. گەرمای هاوین ئەوەندە لە تەوقە سەری داوی گێژو بێ هۆش کەوتوویت، ناکرێ بمریت، هەمین تەنیا لەو دونیایەی جێ دەمێنێ، خۆی و کەلاوەو مانگایەکی لەڕو چەند مریشکێك و جووجەڵەیەك لە دوای تۆ هەر هەموو بە تەنیا جێ دەمێنن، شەوانە کەس نابێ حەیران و لاوك بۆ هەمین بچڕێ، لە بەر هەیوانەکە دادەنیشێ، سەر بۆ ئەو پارچە ئاسمانە رووت و لێڵە هەڵدەبڕێ، ئەو ئاسمانەی لە حەوشە چکۆلانەکەوە وەدیار دەکەوێ، چاوی هەمینێ دەڵێی کۆترەو لێی ونبووە هێلانە، یان بەرخە کۆرپەلەی دوای مێگەلانە، لە دار هەنارە زڕەکە دەڕوانێ و هۆن هۆن دەگری، نەکەی دەرویش وا زوو بمری، دەنا بۆ یەکجاری و لە بێ چارەیی تا ماوە هەمین دەبێ بە کارەکەری چەلەبی و بەگلەران، بکەوە دوای بە هەژاری و عەودالی، با لە دوات جێ نەمێنێ بالای بڵندو بەژنی هیلاکی، یان دەبێتە جل شۆری ماڵی یەکێ لەو ئاغایانەی وەختی خۆی حەزیان لێ

دەکرد، لیکیان دەکرد، بە یادی جوانی و جحێڵی ئەوسا یەکێکیان پەلاماری بدات تۆ لە گۆڕەکەتدا رادەچەنی، تۆ نامێنی تا بە تیغێك.. تیغێکی کول وەك رەشۆڵە سەری لە ملی جیا بکەیتەوە، ژنێکی بێ کەس و هیلاك و بەستەزمان چی پێ دەکرێ؟ لە حەوت مەرگدا بی دەتەوێ زیندوو بیتەوە، وەك منداڵێکی ترسنۆك کە خەونێکی ناخۆش ببینێ رادەچەنیت.. پڕ بەو ساکە دەشتە.. پڕ بە گۆڕو گۆڕستانەکە هاوار دەکەی:

(ئیدی پیر بووین.. دە وازمان لێ بینن..!)

چەندەها جار خەون و خولیا و خەیاڵ و ترسی هەردووکتان تێکەڵ دەبێت، چەندەها شەو بە جووتە لە خەو رادەبن، ها چی بوو؟ خەونێکی ناخۆشم دی بایز.. هی من لە هی تووش ناخۆشترە هەمین، وەك دوو گیانداری دیلی نێو قەفەزێك دەخزێنە پاڵ یەکدی، ئەم بەیانی‌یە وەك زۆر لە بەیانیانی دیکە هەمین لە تاو هاواری تۆ راچڵەکی و لە ترسانا پیاڵەیەك بە دەستی‌یەوە شکاو سەری پەنجەی شایەتمانەی زامار بوو، هەر شەوەی یەکێکتان لە هاوارو ناڵەی ئەو دیکە دەتاسێ و دووچاری دڵەخورپێ دەبێ، هەمیشە وایە خەوو زیندە خەونەکانتان تێکەڵ دەبن، هەر دەڵێی ئەو خەونێ دەبینێ و تۆ بۆی تەواو دەکەی، ئەو هاوارەی لە قورگی تۆدا دەتاسێ، هەمین ئاسمانی پێ دەهەژێنێ..

چاوان دەکەیتەوە.. هەر هەموو ماڵەکە لە تاریکیدا غەرقە، نە هەمین دیارەو نە چراکەی، نە پیاوانی گەڕەك و نە هات و هاواری مناڵ و مەزن، نە رەشەبایە و نە پنچك و بڕکی گندۆرەو تەرۆزی نێو بێستانەکان دیارن، بێ ناز لە ژوورەکەتدا کەوتووی، نە ماران گاز

بوویت و نە هەتاو سووتێن، تەواوێ سەرماتە، درەنگی کردو هەمین هەر بزرە، قەت وا دوا نەکەوتووە، تۆ بڵێی ماڵی چەلەبی یان سمایل بەگ میوانیان هەبووبێ؟ هەر ئێوارەیەك میوانیان زۆر بێ، ژنە تەمبەڵەکانیان هەمینت لێ گل دەدەنەوە، چەند جارت پێت گوتووە هەمین لەمەودوا بەر لەوەی تاریك دابێ وەرەوە، مەترسە بایز.. ئەدی کەفیەت و مەسلەتیمان نەکرد؟ لە هەڕەشەو گوڕەشەی خدری برام مەترسێ.. تازە هەردوو لامان پیر بووین، نا هەمین.. هەنووکەش ترسم هەر هەیە.. خدری برات لە کن ردێن سپیەکانی عەشیرەت پێی گوتم: بایز ئەتوو سێی ساڵە نامووسی مەت بردییەو.. خوشکی مە دەتەقێنییەوە، مەترسێ.. خدر پیر بووەو هێزو شەنگی جارانی نییە دوژمنایەتیت بکات.. خۆ دەزانم هەر چوار براکەت لە بەردەم ردێن سپییەکان و پیاوماقووڵ و بابە شێخ و سێ مەلایان تەڵاقیان فڕێدا کە چیدیکە هەقیان بە سەرمانەوە نییە، ئەوەندەی شێخ کردی و کۆشای هیچ کام لە براکان و خزمەکانت ماچیان نەکردم، مەلاش تکای کردو ردێن سپییەکان پاڕانەوە، ئەگەر حەز دەکەن هەمینێ ببینن دەیهێنمە کنتان.. یان ئەنگۆ وەرنە کنی.. ورتەیان نەکرد.. خدر دووبارەی دەکردەوە: یا شێخ وەسیەتی بابمان دەستی هەمووماني بەستەوە دەنا هەندە بێ غیرەت نین، خۆ شەرەف قوماش نییە لەگەر زەمانەدا رەنگی بچێتەوە.. لە سەرەمەرگداو بە دەم قرخەقرخی مەرگەوە پێی گوتین: (وازیان لێ بێنن کوڕەکانم.. تازە ئەوانیش پیر بوون)، تۆ بڵێی لەو کۆتایی عومرەدا زەفەری پێ ببەن و بیکوژن، جا خۆ نەمانی هەمینێ بۆ تۆ

باسی سەرە، تا دەهات شەوی ساردتر دەکردو بایەکەش دەبوو بە لوورە، چراکەش کوژا بۆوە، بێ هەمینێ، ماڵ، دەتوت بۆتە چۆڵو سارا، سەد ساڵە هەمینت لێ بۆتە قاتی، بە دەست کوتان شقارتەکەت لە دەلاقەکە دۆزییەوە، بە دەستو پەنجەیەکی لەرزۆکەوە دەنکێکت دەرهانیو ئاگرت دا، دەیەها تارمایی رژانە سەر دارو دیوارەکان، بەر لەوەی گڕی لە رزیوی دەنکە شقارتەکە بکوژێتەوە دەستت بۆ فانووسی قەد دیوارەکە بردو بە پەلە داتگرت، فریا نەکەوتی شووشەکە هەڵبڕیو کوژایەوە، دەنکێکی دیکەت ئاگر دا، فانووسەکە گڕێکی زەردی بە نێو ژوورەکەدا رژاند، هێدی هێدی بەرچاوی کزت روون بۆوە، لە ترسانا چی لامپاو فانووسو قەندیل لە ماڵەکە هەبوون هەر هەموویانت داگیرساند، رووناک نەدەبۆوە: دڵت.. تاریک بوون: چاوەکانت.. زۆپاکەت گڕ دا تا بتوانی سەرماو ترس لەو ماڵە دەربکەی، دەتوت: کڵۆ کڵۆ سەهۆڵ لە نێو هەناوتا دەتوێتەوە، هەردوو ناو لەپی چڵکنو شەقار شەقارت لەسەر زۆپاکە راگرت، تاوێ گەرم بوونەوە، خوێنێکی گەرمتر بە هەردوو باسکتدا گەڕا، لە کاریتەو شەقڵەو حەسیری رزیوی بنمیچەکە ورد بوویتەوە، هەر چوار دیواری نەخشین بە دڵۆپەو لیسو تەنی، دوو لا دیوار خراپ سکیان دابوو، بە موعجیزە وەستا بوون، دووان لە کاریتەکان درزی قەبەیان تێ کەوتبوو، درزێکیان ترسی خستبووە دڵی هەمین، بایزیش بێ باك، ئەگەر داتەپی ئەوە هەردووکمان: کەرەکە خۆش، بە یەکەوە دەمرین، جا لە ژێر کاریتەو شەقڵەی رزیودا بمرین؟ داخوا کاممان لە پێش ئەوی دیکەدا دەمرین؟ کە ئیشت

نەبوو یان باسی مردن دەکەی یان گەمە لەگەڵ گونت دەکەی، لە بەر خۆتەوە خەنیتەوە.. کەچە لبادەکەت راکێشایە بەردەمی زۆپاکەو کیسەی تووتنەکەت دەرهانی، ئەگەر نەهاتەوە تا ئەو سیغارە دەپێچمەوە دەڕۆمو لە دووی دەگەڕێم، گرمەی گەواڵەیەك رایچڵەکاندی.. خودایە بێ ئافات بێ.. خودایە نەکەی.. هەنووکە هەمین لە رێیە، سەرێکت هەڵبڕیو بەسەر دیوارەکەی بەرامبەرتەوە لە زەرگو شمشێرو دەفەکە رامای، ویستت تا پێت دەکرێ درەنگ سیغارەکە بپێچیتەوە، لە شمشێرو زەرگەکە رامایتەوە، چەندەها جار ئەو شمشێرەت بە سكو ملی خۆتدا داهێناوە، بە تۆزێك خۆڵ جێ برینەکەی سارێژ بۆتەوە، چەندەها جار ئەو زەرگە تیژەت لە لا لغاوەی خۆت داوە.. لەولا رووەمەت بۆ ئەولا كون بە دەرت كردووە، بە دەم دەف لێدانەوە کەوتوویتە ویردو سەڵەوات، لە زیکرو تەهلیلەدا خەمی خۆتو هەمینو راوە ریشۆڵەو ترسی بابە شێخو زوڵمی چەلەبیو تارمایی ئاغاو براکانی هەمینت بزر دەکرد، حەجمانت لە بەر دەبڕا، هێی دەروێش تۆو تەکیەو زیکرو تەهلیلەو زەرکو شمشێر لە خۆ دانیان نەگوتووە، زەمانە لێی خۆش هێنای، لەسەر یەك پەنجە سەمات بە دەفەکە دەکرد، وا توندو دڵگەرمانە دەتکوتا کە هەموو گەڕەك گوێی لێ بێ، هەر دەتووت شریقەی باڵی هەزاران مەلە، سەدای حەی تۆ لە هیچیانی نەدەکرد، چ دەروێشێك دەیتوانی گوێ لە دەفەکە بگرێو عاقڵ دابنیشێ، هەر دەبوو سەرو مل با بدات، بێ ئاگا لە خۆیان هەڵدەستانە سەر پاشووان، زیکرێك تۆی تیا نەبووایە ساردو سڕ بوو، تا تۆ دەفەکەت

نەگرتایەتــە دەســت دەروێشــەکانی دیکــە وەك کۆمــەڵێ پیرەژنــی بێهێزو شەنگ لە خۆیان دەدا، ئەو دەفە چ سیحرێکە کە تەنها بۆ دڵــی گــەرمی خــۆتی لــێ دەدەی، گەرەکتــە وڕوکــاس ببیــت، لــەم دونیای دوونە غەیب بیت، زرمو کوتو هاڕەی دەف، زرنگانــەوەی پڵپڵەکانی ترسو خەم لە دڵتا راودەنێ، ئازاترت دەکا، ئیدی سڕ دەبیت، با بێن براکانیو هەنووکە بتکوژن، نە گوللە دەتبڕێو نە تیغ بریندارت دەکات، سووك هەڵدەفڕیتو گران دەکەوتیتەوە سەر زەوی، ســەمایەکی دەروێشــانە، دەگریایــتو شــێتانە هــەردوو پاژنەی پێت لە زەوی دەکوتا، وەك یەکێك لە ریشۆڵە سووکەکانت کە رەشەبا هەڵی دا باڵت دەگرت، لەو سەرەوە، لە ئاسمانەوە کە دادەبەزیتە سەر ئەرز وا بە تاو پاژنەت بە زەویدا دەکوتی وەك بڵێی بتەوێ زەوی شەق بکەیتو لە ترسی غەدری زەمانە خۆتی تیا حەشار بدەی، خۆت لە چەلەبیو ئاغاو براکانی هــەمینو سڵێوە.. شەیتانەکانی شار بشاریتەوە، ئیدی تەواو.. تا کەی سەرماو برسیەتیو راوەدوونانی ریشۆڵە بەستەزمانەکان، ئاخۆ پــارووە نانێــكو ترســی مــەرگ ئــەو هــەموو ئەزیەتــە دێنــێ؟ رادەکشایتو بێ باکانە، بێ بەزەییانە ملی باریكو دەماراوی خۆت دەخستە بەر تیغی شمشێر، چ تامێکی سەیرو عەجایبت لەو ئازارو تکە خوێنانە دەبینی؟، هەر تکە خوێنێك هی رۆژێکی پڕ مەینەتیو ترسە کە دەڕژێ، دەڕژێتە سەر خاكو خاکیش هەڵیدەمژێ، تا لەشت گەرم دابێ ترسو سامت لە لا نامێنێ، هەموو شتێك لە بەر چاوانت ون دەبێ، دەبێ بە تارماییو نامێنێ، کە کەللەت گەرم دادێ دەفەکە دەبێ بە دڵۆپێك ئاوو لەسەر یەك

پەنجـەت دەوەسـتێ، کـە بـە نـاو لـەپ و سـەری پەنجـەکانت لـە ناوەڕاستو ڕۆخـی دەفەکە دەدەی هـەزاران دەنگو سەداو زەناو هـاوارو نالـەو زریکـە بـەرپا دەبـێ، دەروێشـەکانی دیکـە خـودا لـە هاڕەی دەفەکەی تۆدا دەبینن، لە سەماو پێ کوتانی شێتانەت، کە حاڵەکـە دەتگـرێ، هـەردوو بنـە پێـت بـەر زەوییەکـە ناکـەون، ئارەقـەش زەنگـۆڵ زەنگـۆڵ بـە دەموچـاوو سـەرو سمـێڵو سـینە تووکنەکەتـدا دێتـە خـوارێ، دەڕژێتـە بـەر پـێی دەروێشـان، تەنکە تۆزێـك بـەرز دەبێتـەوە، وا بـە تـاو بـە چـوار دەوری خۆتـدا خـول دەخوێـت، لـەو تـەپ و تـۆزەی بـەر پێـت، لـەو نەرمـە گڤـەی (بـا)ی دەوری باڵات گەردەلوولێك ئـەو ناوەی دادەگرت، دەنگـی دەفـەکان تێکـەڵ بـە هـەیاهووی دەروێشـەکان دەبـوو، بـە یەکـەوە کێوییانـە دەتاننرکانـد، وەك کۆمـەڵێ مـاری تـووڕە دەتانفیشـکاند، وەك ڕەشەبایەك بە نێـو جەنگەڵدا گـوزەر بکا وژەتـان دەهـات، بـە چـوار دەوری یەکدیـدا لـە سـەماو پێکوتـانو بـاڵگرتنو سـەربادان نەدەکەوتن، سینەی تووکنیان لە ئارەقدا شەلاڵ.. قژی ڕەشو پڕو درێژیان تا سەر شانو مل مەوجی دەدا، باسکی ڕەش وەك ئـەوەی بـە تـەنیمۆك سـواغ درابـن، هەنـدێکیان تـا ئـەژنۆیان بەلـەکیان لـێ رووت کردبـوو، بـەو سـەمای زیکـرە شـادەماری بەلـەکیان ڕەپ دەبوون، وەك شێت سینە واڵا، تـاوێ بـۆ پێشـەوەو تـاوێ بـۆ دواوە جۆلانەیان بە خۆیان دەکرد، لە ناوقەد بەسەرەوە بە هەر چوار لادا دەشـکانەوە، وا پـێیـان لـە زەوی دەکوتـا وەك ئـەوەی بیانـەوێ ئـاو لەو خاکە ڕەقەنییە دەربێنن، ژنان لە سەربانەکان بە شەرمەوە لـەو پیـاوە نیـوە رووتانـە رادەمـان، پیاوەکانی بابـە شـێخ، جاروبـار، لـە

ژنەکان و کچەکانیان دەخوری‌یەوە کە بچنەوە نێو حەوشەکان چونکێ نەزەریان حەرامە، دەروێشەکان دەیانقریشکاند، لە قەهری شتێکی دیکە هاواریان ئاسمانی پڕ دەکرد، نەك بە تەنها لە ترسی خودا، لە ترسی شتێکی زۆر نادیارو پەنهان، بۆنی نێرینە لە هەلاوی هەناسەو ئارەقەی بن باڵیان دەهات، تاو تاوێ خامۆش‌و پاشان قیژەو قریشکەی لەناکاو، وەك قریشکەی درەختێك کە لە ناو قەدەوە تەورداسێك لەتی بکات، سێبەرەکان تێکەڵ دەبوون‌و پاشان پەرت دەبوونەوە، دەچوویتە ناوەڕاست‌و شوورەیان بە دەوردا دەکردی، وا تیژو خێرا خولت دەخوارد کە تەماشاکەرانی سەر تاق‌و دیوارو سەربانەکان، بە ژن‌و پیاوەوە، بە پیرو منداڵەوە، دەترسان لەوەی لەگەڵ گەردەلوولەکەدا بەرەو بەرزایی ئاسمان هەڵفڕیت‌و نەیەیتەوە، دەنێو هەورەکاندا، لە ژێر شینایی ئاسماندا خۆت بشاریتەوە، ببیت بە ئەستێرەو شەوانە بە دزییەوە بێیتەوە سەربانی کەلاوەکەی خۆتان، ببیتەوە بە ئادەمی.. بە پیاو.. بە دەروێش بایز.. بچیتەوە باخەڵی هەمینێ، تێر لەسەر سینەی ماندووی بخەویت، تاریکی ئاسمانان لە خۆت داتەکێنی، ئەوساکە کە تێرت دەخوارد لە بۆنی سینەو مەمکانی، کە پڕ بە سی‌یەکانت خۆڵ‌و تۆزی سەر ئەگریجەو بسکەکانیت هەڵدەمژی، ئەوسا لە ترسی برسیەتی‌و چەلەبی‌و ئاغاکان‌و براکانی هەمین دەبوویتەوە بە ئەستێرە، تا شەوێکی دیکەو ژوانێکی دیکە، گەر ببیت بە ئەستێرەش کەس ناتکوژێ، کەس دەستی ناتگاتێ، هەمین تاوەکو بەرەبەیان لە جریوە جریوت رادەمێنێ، تا بەرەبەیان پڕشنگی کزو کەمت دەڕژێتە سەر ئەو کەلاوەی هەمین بە تەنیا تیا

خەوتووە، ناو حەوشە ڕووناك دەکەیتەوە، تروسکەت دزە دەکات‌و دەگاتە بنە بانی کۆلیتی مریشکەکان، دزە دەکا تا ناو دڵی هەمینێ، وای لە تۆ ئەو وەختەی بە دڵ دەفەکە لێ دەدەیت‌و خۆت هەڵدەدەی، بە دەوری خۆتدا خول دەخۆیت‌و.. وا هەست دەکەیت تۆزێکی دیکەیەو دەفڕیتە ناو یەکێك لە شانشینی هەسارەکان.. نا.. ئەستێرەکان.. دەفڕیتە تاقی ئاسمان.. یان دەبی بە چۆلەکە، هەلۆ، باز، قەڵەڕەش.. نا.. ڕەنگە ببی بە ریشۆڵەو دەنێو ڕەوە ریشۆڵەیەکی گەورەدا ون ببی، ئەوسا کابرایەکی وەك خۆت کلۆڵ، کلۆڵتر لە خۆت، تۆزێك گەنم‌و جۆت بۆ هەڵدەڕێژێ، گەنم‌و جۆیەك تێکەڵ بە زیوانێکی زۆر، تۆ وەك هەنووکە برسی‌و ماندوویت، لە ئاسمانی پڕ هەورو زەوی ڕووتی بەر لێزمەی باران هیچ بەدی ناکەیت، بە ناچاری لەگەڵ پۆلە ریشۆڵەیەکی زۆر پان‌و پۆڕدا هەڵدەنیشی، ڕاوچی چاوەڕێی ڕاوێکی زۆر بەخێرو بێرە، هەلێکەو ڕەخساوە، نایبوێرێ، سەری گوریسەکە لە نێو چنگی‌دا ئارەقە دەکات، تەڕو لووس‌و گەرم دەبێ، زۆر توند.. بە هەموو هێزو توانای خۆیەوە گوریسەکە ڕادەکێشێ، هەر هەموو ریشۆڵە لەعنەتی‌یەکان سرك‌و زوو هەڵدەفڕن، تەنیا تۆ نەبێ.. دەرویش بایز.. دەروێشێکی ریشۆڵە.. ریشۆڵەیەکی دەروێش.. هەر خۆت بە تەنیا بە تۆڕەکەوە دەبی، ریشۆڵەیەکی هەناسەسوارو ماندوو، دەروێشێکی پیرو برسی‌و بە سالاچوو، ڕاوچی‌یەکەش لە تۆ پیرو هیلاك‌و برسی تر، زستانێکی ساردو بەفران بار، دەشتێکی چۆڵ‌و خامۆش‌و تەڕ، تۆڕێکی گەورەو پان‌و پۆڕ.. تەنیا تۆ.. بە تەنیا خۆت دەکەویتە ناو تۆڕێکی گەلێ گەورە، دەبێ وابێ..؟ ئاخۆ

دەکرێ..؟ بۆ ناکرێ؟ سەفەرێکیان هەر خۆت کتو مت وات لێ بەسەرهات، بە هەزاران ریشۆڵە وەك کوێرو گێژ دابەزین، وەك ئەوەی دەستێکی غەیبی لە ئاسمانێکی دیکەوە هەڵی دابن، سێ راوچی دیکەش لە دوورەوە، بە بەغالەتەوە، تێیان دەڕوانی، کەچی رەوەیەکی مەزن.. فرەپان.. رەوە ریشۆڵەیەکی زۆڵو گاڵتەجاڕ هاتنو بەسەر تۆڕەکەی تۆدا نیشتنەوە، کە هاتن نیوەی ئاسمان رەش دەچۆوە، ورشەو فڕکەفڕکی باڵیان، هەزاران باڵ کە پیاو کاس بکات، مەستانە خۆیان بۆ زەوی نەوی دەکردو باڵیان شل دەکرد، هەر هەموو بە یەکەوە لە مەلێکی زەبەللاح دەچوون، بەفریش پروشەی دەکرد، کلووە بەفری سپیو رەشی ئەو رەوە ریشۆڵە قەبەیە ئاگریان لە دڵی تۆدا کردەوە، ئەوەندەی نەمابوو لە خۆشیانا دڵت هەڵقەنێو دەرپەڕێتە نێو دەمت، ئەو رەوە شێتە بەسەر سەری سێ راوچیدا هەڵفڕین، تێپەڕینو هاتنە سەر تۆڕەکەی تۆو نیشتنەوە، دەیانخواردو بە قوونەقوون هەڵدەبەزینەوە، بۆ ماوەیەك میوانداریت کردن، دەتخواست ئەوەندە بخۆن مەستو گران بن، دواجاریانەو با تێر بخۆن، بەیانی سەر دەبڕێنو دەکرێن بە مەزەی ئارەق خۆرەکانی هەولێرێ، کتو پڕ گوریسەکەت راکێشا تا هەردوو قەدی تۆڕەکە بەسەر یەکدا بدەیتەوە، بە پشتدا کەوتیتو بە پەلەو زوو سەرت بەرز کردەوە، هەر هەمووی هەڵفڕین، بوون بە تەمو رەوینەوە، لە ئاسمان لە تاوانو لە ترسان بەر یەکدی دەکەوتن، سەریان لێ شێوا، بەفریش پتر گێژی کردن، رەشەبایەکی کتو پڕ، بە یەکجاری تەرینو تا درەنگی ئێوارە نەهاتنەوە ئاسمانی ئەو ناوە،

هەر سێ راوچی‌یەکە لە دوورەوە قاقا پێدەکەنین، دووانیان بە راکردن بەرەو پیری تۆ ساتمەیان لە تەپۆلکەو قۆرتو قوچەکی خوساوە دەکردو دەخلیسکان، هێشتا لەسەر پشت کەوتبووی، لە شەرمی نائومێدیو هەلفڕینی ریشۆڵەکان یەك تەختە لە ناو قوڕاوەکە راکشابووی، یەکێکیان بە لاقرتێوە پێی گوتیت: هەستەوە دەروێش.. دەی.. ئەوە بەسەر پیاوان دێ.. یەك رەشۆڵەی زۆر قەڵەوت راو کردی‌یە.. بەشی گەرەکی خۆتان دەکا، بە کاوەخۆ هەستایتەوە، وەك پێشەوایەکی تێکشکاو، تێك شکاوی شەرێکی کوشندە، دەنگت هەڵبڕیو لەو دەشتە چۆڵەدا دەنگی دەدایەوە: پێ بکەنن حیزبابینە.. ئەگەر پێوە بوونایە هەنووکە دەمزانی کوو دەگریان، لاکەون ماکەرینە، ئەمڕۆکە کە تۆیان بینی هەر هەموو سڕ بوون، سەرسامو ئەبڵەق، بە درۆو لە قورگێکی تاساوەوە هاواریان دەکرد: (خۆش بە حاڵت دەروێش.. خۆش بە حاڵت).

هێی دەروێش.. ئیتر بەختو رێکەوت، نا رێکەوت نی‌یە، زاڵبوونە بەسەر فڕو فێڵی ئەو مەلە گچکەلۆکانە، خودایە هەنووکە هەمین بێتەوەو بە چاوی خۆی ببینێ چ راوێکت کردووە، تۆڵەی بەرودوات کردەوە، سەبری (ئەیوب)ت هەبوو، خودایە هاوار ئەو ژنە چی لێ هات؟ درەنگی کرد.. دەبێ چ وەختی شەو بێ..؟ بە پڕتاو وەك شێت لە ژوورەکە دەرپەڕیو کەوتیتە ناو حەوشەکە، نێرەکەرو مانگاکە رەوینەوەو بە ترسەوە لە تۆ رامان، تۆش بە ترسەوە لە ئاسمانی هەوران بارو پڕ پرووشەی باران رامایت، خودایە بێ ئافات بێ، ئەگەر هەر نیازێکت هەیە هەڵیگرە تا

هەمینم دێتەوە، ئەوە چەندەمین جارە ببۆرژێی، لە خەو رابیت، زیندە خەوو کەروێشکە خەو، ئەو ژنە ماڵ میراتە نەکەوتبێتە ناو کەندو لەندێك؟ لە قوڕو چڵپاوێکدا نەچەقیبێ؟ لە زەلکاوێکدا؟ لە گـۆمی مـیری نـەخنکابێ؟ ڕێی هەڵـە نـەکردبێ؟ شـەلاتی و سەرسـەرییەکانی شـار شـتێکیان لـێ نـەکردبێ؟ لـە بەسـتی (سـەیداوە)ی نـەدابێ و لـە گێـژاوێدا خنکابـێ؟ لـە ناکـاو هـەواڵی مەرگیم لۆ نەیە..! خودا ئەو ژنە هیلاكو ماندووەم لی نەبێتەوە بە قـاتی، فریشـتەکانی ئاسمانـان دەسـتی بگـرن، چـاوەکانی کـز بووینـەو نـەبا ڕێیـان بـزر بکـا، بـێ وی دونیـای روونم نـاوێ، بـایز ئـەتوو پیـاوی، ئـەمن ژنـەکی تـەنیاو شـەقی، هـەتا دەچمو دێمـەوە سـەد خـەیاڵی خـەراپو ختـوورەم بـە دڵـدا دێ، خـۆ براکـانم بـە بەردەممدا تێ بپەڕن شتاقیان ناناسمەوە، دەترسم، گەلەك دەترسم زەبرێکم لـێ بدەن، هـەمین قـەد بـە هـەمان ڕێدا مەگـەڕێوە، ڕێیـان بگۆڕە.. هەر پیاوەکی دەبینم کەمەکێ لێم ورد بیتـەوەو بـە دوومدا بێ، سەد ئاوڕان دەدەمەوەو بە گورگە لۆقە ڕێ دەکەم، دەشزانم کە چ عەیبـەکی گەورەیـە ئاوڕدانـەوەی ژنـان، زارەتـرەك دەبم، جـار هـەبووە هەترەشـم لـە سێبەری خـۆم چووە، وا مەزانـە لـە خەمتـدا نەبوویمـە، سـەدان جـار بـە دزییـەوە تـا مـاڵی چـەلەبیو فـلان بەگزادەو ئاغاو ئەفەندییەکان بە دووتدا هاتیمە، بەزەییت بە منـدا بێتـەوە، چیدیکە خـەمم مـەدێ، هـەر کـە تاریك دادێ دەکەومـە نـاو سـەد غایەلـەی خـەراپ، خـودا دەبـێ لـە کێنـدەرێ بـێ؟ چـی بەسـەر هاتبێ؟ شتێکیان لێ نەکردبێ؟ چیتر خزمەتی ئەو سەگو گورگانە مەکـە، ئـەوان ئـەمنو توویـان لـە گونـدی دەرپـەڕانـد، وەك تـەیری

ـــــــــــ

تەریو لە هێلانە بە نیوەشەو هەڵیانفڕاندین.. لەوێندەرێ سەپان‌و گاوان‌و شوان‌و کیشەکەر بووین، لێرەش خزمەتکارو کرێ گرتەو جل شۆر، چیدیکە وەکی دەرۆزەکەر لە بەر قاپی ئەم‌و ئەو مەکەوە، لە کنت وایە چاوم دونیا نابینی؟ هەموو رۆژێك لەو چۆڵ‌و قەفرەدا بیرم لە لاتە، لە دڵم گرانە سەرلەبەیانیان زوو لە یەکە یەکەی دەرگاکان دەدەی، ئەمن دەزانم جار هەیە چێشتەنگاو دەرگات لێ دەکەنەوە، ئەتووش کزو مات لە بەردەرگاکانیان دادەنیشیت‌و لە سەرمانا خۆت ویَك دێنیتەوە، ئەوە خوایە دەرگای بەهەشتت لێ بکرێتەوە، لە پاش چەندین سەعات ئاغاژنێك لە خەو رادەبێ‌و بە رێکەوت دەرگا دەکاتەوە، خۆی تەسك دەکاتەوە، دەم پان‌و قەحپە بە کوڵێ مەکرەوە گازت دەکا.. هەمە.. ئەوە لێرەی؟ لە مێژە لە بەر دەرگای؟ ئەتووش درۆیان دەکەی.. (سافی)خان تۆزێکە لێرەم.. چ قەیدیێە.. خەوە تۆتکە گرتمی.. مەترسێ.. ئەوان شەرمێ لە کەس ناکەن، ئەو بێ شەرەفانە دەناسم، کابرا ئەتوو ئەوەندە دەمت پیس نەبی باشە، ئاخر بەلاش نییە بە بایزە شێت بانگت دەکەن.. ئا.. ئەمن شێتم چونکە قوماشی کورتەك‌و شەرواڵەکەم ئینگلیزی نییە، جەمەدانی بە گوڵینگەو کڵاوی بە باق‌و بریق لەسەر نانێم، شێتم چونکە هەروەختی زەوقم هەستا حەیران‌و لاوکی خۆم دەرێم‌و سواری توو دەبم، شێتم چونکە رەشۆلان راو دەکەم‌و دەرخواردی ئارەق خۆرەکانی دەدەم، سلێوە هەقی هەبوو دەیگوت: ئاغاکان ئەتوویان لە گوندی راونا، ئەتووش ئەوەندە بێ غیرەتی رەشۆڵەکان راو دەنێی، لێرەش، لە شاری، جێمان نەبۆوە.. ئەوەتا لە برسان

دونیای هیچ راوی من‌و توو دەنێ.. منداڵە بێ عارەکانی شارو هەندێ لە عەتارو بەقارو بازرگان‌و زەڕەنگەرو قەسابەکانیش، کە حەزیان لە سوعبەت‌و قۆشمە بی، جڕت لۆ کرمانجان لێ دەدەن، تا هەنووکە بە دەم هۆیها و فیکە لێدان‌و جڕت لێدانەوە چەند کەسیان هەر لە هیچ‌و خۆڕایی شێت کرد، وام لێ هاتیە خۆ لە چاوی عالەمێ بشارمەوە، بە من بی قەت نەچمە ناو بازاڕی، هەمین لەوە دەچی ژیانی مە هەر راوڕاوێن بی.. هەندەك جار کە بیر لەو دونیایەی دەکەمەوە لە راوێکی گەلە گەورە دەچی، یەك راوی ئەوی دیکە دەنێ، دواجاریش هەر هەژارو بەش مەینەتی وەکی مە دەبنە نێچیر، وای هەمین ئەو ژیانە چەند لە گرانەتا دەچی......

واش نێیە راوچی مایەپووچ.. هەنووکە لێرە بووایە بە شان هەڵتەکاندن‌و لێو هەڵقورتانێکەوە ترس‌و خەم‌و قەهری دەڕەواندییەوە، بەرانپیلی فڕێ دەدا، خانمانەو دەست‌و برد سەرکە بزۆتەکانی لە ژێر قاڵدرمەکە دەردەهێنا و ئەوەندەی بڵێی یەك‌و دوو زۆپاکەی گڕ دەدایەوە، هێدی هێدی تەلاش‌و چیلکەی تێ دەخست، سێبەی زەردی کڵپە لەسەر رووخساری ماندووی سەمای دەکرد، بێ هەمین دونیا چ ساردو تاریکە خودا، خەیاڵێك دەتبا و خەیاڵێك دەتهێنێتەوە، لە ناکاوو بێ ئاگا لە خۆت، لە قەهری زەمانە دوو تنۆك فرمێسکی درشت‌و لە چاوانت تکان، هی سوێی سەرمای ژوورەکە بوو یان یادەوەری تاڵ، لە هەناوتەوە قوڵپی گریانێك سەری هەڵدا، دەکولای، خەمێکی قورس‌و گران‌و جەرگبڕ بەرچاوانی گرتی، ژووری خامۆش‌و حەوشەکە بۆنی مەرگی لێ دەهات، جاروبار گرمەی گەواڵە رەشۆڵە برسی‌و دیل‌و

مانـدووەکانی دەخسـتە سـەر قاژەقـاژ، لـە ترسـی بـێ دەنگـی و نەهاتنـەوەی هـەمین حـەزت دەکـرد لـە قاژەقـاژ نەکـەون، لـە دوورەوەش تەنها دەنگێکی ئاشنا بە گوێت زرم و کوتی ئاشەکەی چـەلەبی بـوو، بـەردەوامیش، لەوەتـەی لـەم گەڕەکـە دەژیـت، لـەم شارە.. بەردەوام زریکەیـەك لـە گوێتدا دەزرنگێتـەوە، هەنـدێ جار ئـەو زریکەیـە ئەوەنـدە ناقۆڵایـە کـە خەریکـە پـەردەی گوێیـەکانت بدڕێنێ، گوێ بۆ هەموو دەنگ و سەداو چرپەو هەناسـەکانی شـەو سووك دەکەی، نیوەشەوان بەر لەوەی بنووی، یەکـەمجار گوێـت لـە نـووزەی گۆرانی‌یـەکی غـەمگین و دوورو برینـدار دەبـێ کـە هـەر دەڵـێی خوێنـاوەو دەڕژێتـە هـەردوو گوێتـەوە، تاوێـك و دەبـێ بـە ئـاهو هەناسـەیکی دڵ پـڕوکێن، پاشـان زریکەیـەکی بـێ ئامـان، زریکـەی سـەدەها ژن، تۆقیـوو زەنـدەق چـوو، هـەروەك بڵـێی لـە قووڵایی تاریکی ئەشکەوتەکانەوە یان دەربەندو دۆڵەکانـەوە، لـەو زریکـەو هاوارانـە دەچـن کـە هـی کۆمەڵـە ژنێـك بـن، بکـوژرێن، بسووتێن، بخنکێن، بەیەکەوە بمرن، بانگی خەڵکانێکی خـەوتوو بکـەن تـا وەئاگا بێن و فریایـان بکـەون، زریکەیـەکی جـەرگبڕ، کـەم شـەو هەیـە گوێـت لـەو زریکـە بـێ ئامانـە نـەبێ، دڵتـەزێن، غـیرەت بـەزێن.. ئەبـەدی، وەك عەزیایـەکی لـە زنجـیر بەسـتراو، بـە پـێچ و لوول، لە ئاسمانێکی تاریکەوە دادەبەزێ، لەو جۆرە زریکانـەی کە هـەروەك بڵـێی لەوەتـەی دونیـا دروسـت بـووە، نەبڕاوەتـەوە، لـە قورگێکەوە دێ، ژەنگ لێی دابێ، لە زریکـەی ئافرەتێکی کڵۆڵ و تەنیا دەچێ کە کۆمەڵێك پیاوی دڕندەو تووڕەو تۆسن بە خەنجـەر لـەت و پـەتی بکـەن، زریکـەی کچێك کـە بـە چـەندەها لاوو تـۆلازی

هەوەسباز لە دە لاوە تێی بەربن و بێ بنی بکەن، لە پاشان پەل پەلی بکەن، هەر لەت و کوتێکیش ببێ بە کچێکی دیکەو ژنێکی دیکەو بزریکێنێ، هاوارو ناڵەو زریکەکان تێکەڵ دەبوون و پاشان پەرت دەبوون، هەڵدەفڕین و دەکەوتنەوە، زۆر جاران شێتانە شەوان جێ و بالینگانی گەرمت جێ دەهێشت و دەچوویتە نێو حەوشەی خامۆش و سەربانی سارد، بە هەر چوار لادا، هەر لەسەر قاڵدرمە خزەکانەوە ئاوڕ لە دوای ئاوڕت دەدایەوە، پاشان کۆڵانی خامۆش و تاریک و بێ سرتە، زریکەکە هەر لە گوێتدا زرینگاوەتەوە، وەلێ نەتدەزانی روو لە کوێ بکەی، تۆ بڵێی ئەو هات و هاوارو زەنا و قیامەتە قەڵەبالغی مەملەکەتی جنۆکان بێ؟ ئەو شەوە ملت پێوەنا.. کۆڵانەو کۆڵان.. شێتانە بە راست و چەپدا دەتڕوانی، لە ئەستێرە کوژاوەکان کە دەتبینی چۆن دادەکشان، دەبێ دیسانەوە کێ بمرێ..؟ خودا هاوار.. با ئەستێرە رژاوەکان رۆحی کلۆڵی خەڵکی گەڕەك نەبن، لە بەردەمی یەك بە یەکی دەرگای شەق و شڕی ماڵەکان دەوەستایت، گوێت هەڵدەخست.. خودا.. ئەم زریکەیەی کەڕی کردم زریکەی کام ماڵە؟ ئەمن دەبێ فریای کەوم..! هەر تاوێك و زریکە دەبوو بە فیقەی زوڕنا و زرم و کوتی دەهۆڵ.. عەجایب.. هەر هەنووکە چ دادو فیغان و گەرمە شینێك بوو.. چ زوو گۆڕا بە شایی و لۆغان؟ قریوەو پێکەنینی کوڕو کاڵان، قریوەیەکی زۆر گاڵتەجاڕانە، گاڵتە بە تۆ کە نیوە شەوان لە بن باڵی گەرمی هەمینێ دێیتە دەرێ و دەکەویتە دوای زریکەیەکی بێ ئامان، گوێت پڕ بوو لە حیلکە حیلکی شەرمنانەو شەهوەتبازانەی کچان و شاباشی بڵند و پچڕپچڕی پیاوێکی

قرخن، ئەو هەراو زەناو زایەڵەیە جێی گومانە، ترس، سەرسامی، ئەمەیان فریوی شەیتان‌و لەمەچێترانە.. نەچیت.. دەنا وەکی تر دەتگرن‌و کچی (شا)ی جنۆکانت لێ مارە دەکەن‌و.. ناهێڵن بۆ کن هەمینێ بگەڕێیتەوە، کۆشێك منالی سەرکەو بنکەت پێ دەنێنەوە، نەکەی دەروێش، ئەمەیان فریوە، وەلێ ئەوە چ شایی‌و لۆغانێکە، دەستخەڕۆ مەبەو بگەڕێوە پاڵ هەمینێ، لە ناکاو زریکەی پرسەداران‌و قریوەی شاییکەران لە گوێتا تێکەڵ بوون، تاوێك لە لای قیبلەوە ئەو قاوو قیژە بە سەربانەکەدا دابارین‌و لە درزە زۆرەکانی کەلاوەکەوە دادەڕژانە ژوورەکەت، تاوێك لە ڕۆژهەڵات‌و تاوێکی دیکە لە ڕۆژئاواوە.. شاباش.. شاباش.. دەروێش بایز سەد لیرە شاباش.. سەد لێرەم لە کوێ بوو؟ وەی بابەڕۆ.. دایکەڕۆ.. بە خۆم ڕۆ، دەروێشی هیلاك‌و شەقیم ڕۆ.. سەیدی مەخلووقات.. موحەمەد سەڵەوات، کوڕینە خێرتان دەگاتێ‌و شان بخەنە ژێر تەرمەکەی دەروێش، ئەوە لە دوورەوە چ دەبینێ؟ کۆمەڵێ پیاوی گرگن کە دەست رادەوەشێنن‌و حەیزەران بادەدەن، تەوقە دەکەن‌و دەست لە ملی یەکدی دەکەن، دەگرین‌و دەلاڵێنەوە، شایی‌و.. گەردن ئازادی.. یان شینەو بەخشندەیی خواستن، لەگەڵ گریانی پرسەداران بۆ مەرگی خۆت دەگریایت، وەك هەنووکە.. کە دیسانەوە گوێت لەو زریکە نەپساوەیە، ئەمشەویان، هەر دەبێ، زریکەی هەمین بێ، قوڵپی گریانێك سەری کرد، گەیشتە بەربینەت، فرمێسکەکان دەخۆیتەوە، لە تاو هێرشی ئەو خەمە هەردوو دەستت لە زەوییەکە گیر کردو هەستایتەوە سەرپێ، گێژ بوویت، هەنووکە لێرە بووایە زوو دەهاتە بن باڵت،

تۆش پتر خۆت دەخستە حاڵی جان‌و خۆت بێهێز دەکرد تا باسکی راستەت لە ناوقەدی‌یەوە بئاڵێنی، هێدی هێدی هەر بە بۆنی ئەو هوشیار دەبوویتەوە، ئەمڕۆ بەیانی کە وات لێ هات تا ناو دەرگاکەو کۆڵانیش لەگەڵتا هات، هەتا لە چاوان بزر بوویت ئەم لە ناوەڕاستی کۆڵانێ، بێ شەرم‌و پرینگانەوە، وەستا.. بە قەهرەوە لێکدی رامان.. دەتووت دوا دەست لێک بەردان‌و ماڵئاوایی‌یە، دوا کۆچ‌و سەفەرە، بێ دەستەڵات‌و ماندووانە هاتیتە ناو حەوشەو گوێت هەڵخست، چی بکەی..؟ هەنووکە چ بکەی؟ روو لە کوێ بکەی؟ لە کام دەرگا بدەی؟ کام کۆڵان‌و گەڕەك بپشکنی؟ دەتووت دونیا وێران بووەو ئاسمان بەسەر سەری تۆدا تەپیوە، گران هەناسەت دەدا، دەتووت: گەڕەك نا.. بەڵکو هەموو شار جگە لە خۆتی تاق‌و تەنیا کەسێکی تیا نەماوە، باش دەباری، زۆر بە زەحمەت ئاگری چراکان دڕیان بە تاریکی حەوشەکە دەدا، لە نێرەکەرەکەو مانگاو تۆڕی پڕی ریشۆڵەکان رامای، تا ناو دەرگاکە هاتیت‌و ملت درێژ کرد، بە هەردوو دیوی کۆڵانی کپ‌و بێ دەنگدا روانیت، رۆح لەبەری پێدا ناڕوات، تەنگەتاو بوویت، دەرگات لەسەر پشت بەجێ هێشت، بێ ئاگا لە خۆت لە دەرگای ماڵە دراوسێ‌یەکانت دەدا، ژن‌و پیاوی هیلاك لە ژێری سەرمای پیرەزستاندا، بە دەست‌و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە، دەرگایان دەکردەوە، منداڵی سەرکەو بنکە لە ژێر قاچ‌و قولیانەوە سەرتاتکێیان بوو، پێیان دەوتی: با دڵت چ غایەلە نەکا دەروێش.. هەنووکە دێتەوە.. چ جاران وا دوا نەکەوتی‌یە..؟ پێم شك نایە.. دەبێ سەعات چەند بێ؟ بانگی شێوانی فەرمووە؟ چما

تا هەنووکە نوێژەکەت نەکردی‌یە؟ هەمین هەموو شتێکی لەبیر بردمەوە، دەروێش هەتا ئەو دێتەوە وەرە لێرە دانیشەو پاروو نانەکی بخۆ، چما رۆح بە گەروومدا دەچێ، هێدی هێدی باران تاوی دەسەند، دەترسای ئەو ماڵ میراتە لە رێ بێ، تاریکی دونیای لە خۆ وەرپێچاوە، دەرگایەك.. دوو.. دە.. بە تەمای چی؟ بە دووی‌دا دەچم.. دونیایە هاتەوە.. پێی بڵێن تووخوا.. بڵێن دەروێش حەجمانی لەبەر برا، ئۆقرەی نەما، دەگەڕێم، دانیشم شێت دەبم، سەرێك لەو ماڵە ئاغاو چەلەبی‌و بەگزادەو ئەفەندی‌یانە دەدەم، ئەوە خوایە سەرە داوێکم دەست بکەوێ، بەڵکو ئەوان راگیریان کردبی، چیدیکە خۆم پێ راناگیرێ، هەتا دێمەوە چاوێکت لە دەرگاکە بی، باران ئاسمان‌و زەوی بەیەکەوە دەدووری‌یەوە، خودای ئاسمانان فریای کەوە، بە فریام کەوە، ساقۆ عەسکەری‌یەکەت لە خۆتەوە وەرپێچا، کزەبایەکی ساردیش وەك گوێزان دەم‌و لێوتی دەبڕی، پێستی ژێر ردێنە پڕەکەتی دەتەزاند، هەردوو دەستت خستە نێو گیرفانەکانت، لەنگەرت تێکچوو، دەرتهێنان، یەکە یەکە لە دەرگاکانت دەدا، ئەوە چەندەمین دەرگایە؟ تۆ چوزانی! دەرگا نەبوو راتنەگرێ، هەبوو نەیدەکردەوە، دزو پیاو خەراپ زۆر بووینە، کۆڵانەکانی بۆنی مەرگیان لێ دەهات، هەر هەمووی ژیژك ئاسا چووبوونەوە ناو قاوغی خۆیان، وەك شێت شەرمت شکاو لە تاوو ترسی ئەو کۆستە بە پەلە شەقاوت هەڵدەگرت‌و لە دەرگاکانت دەدا، دەتویست هەر هەموو بێنە دەرێ‌و لەگەڵتا بۆ هەمین بگەڕێن، دەرگایەك دادەخراو دەرگایەك دەکرایەوە، باران‌و تاریکی‌و ترس

ڕێیان لێ هەڵە دەکردی، لەودیو دەرگاکانەوە بە کزیو مەلووولیو ترسەوە دەیانپرسی: (ئەوە کێیە؟)

تۆش قورگت نەبوو پێی هاوار بکەی، لە بەر خۆتەوە وەك سۆفییەك زیکر بە ناوی خوداوە بکات" لە ژێر لێوەوە دەتووت: (هەمین.. هەمین.. هەمین)، ئەتوو لە کێندەری ماڵ میرات؟ (با) تا دەهات توندتری دەکرد، کە لە رستەو تەنافو عەلەتریکەکانی سەربانەکانی دەدا وژەوژی هەراسانی کردیت، ورشەورشی درەختەکانی خەمێکی قووڵی دەخستە دڵتەوە، عادەتی ئەمشەو گەلێ لە ئاریەلی رادیۆکان دەکەونە خوارێ...

هەمین.. ژن بەونەکەی.. شەیتان بە لەعنەت.. دەروێش قەت حەزم لێ نییە بە پایز یان بە زستانێ بمرم، گرمەی گەواڵە رایچڵەکاندی، بروسکێك بۆ تاوێك دونیای لە بەرچاوت رۆشن کردەوە، هەر دەڵێی خۆشی ئەوساتە کورتانەی ناو باوەشی هەمینە لە هەموو عومری تۆدا، لەگەڵ هەر گرمەی هەورە تریشقەیەك خۆی دەخستە بن باڵت، دەترسا، شەوانە کە دەباری دەخزانە ناو باوەشی یەکدی، بارانو هەورە تریشقە باشترین بیانوو بوو، وەرە هەمین، ئەوەتا (ئیسرافیل) هەوران رادەدا، پێتر سەرت دەخستە ناو کۆشی، نێو جۆگەلەی هەردوو مەمکە شۆڕو گەورۆنەکانی، منداڵ دەبوویتەوە، سینەو مەمکی بۆنگرتوو بە مێخەكو قەنەفڵو گیابەند کە دوای حەمامیش هەر دەمایەوە، پەڵەی دەداو خاك تێر ئاو دەبوو، خوێنی شەهوەتێك لە دەمارەکانتا دەجما..

(هەمین هەقە ئەتووش پەڵە بدەی..!)

تاو نا تاوێ لە ترسی باران خۆت لە ژێر تاقی دەرگاکان گرمۆڵە دەکرد، تاوێكو پەشیمان دەبوویتەوە، هەنووکە هەمین وا بەرێوەو باران لێی دەدا، کەچی تۆش بێغیرەتانە خۆ لەباران دەپارێزی، کڵاوو جەمەدانیت ئاویان لێ دەتکا، بە پەنای هەردوو گوێچکەکانتەوە ڕێچکەیان دەبەستو بەرو پشتیان تەڕ دەکردی، ئەمشەو حەسحەسیش بە دەرەوە نییە، سەگە بەڕەڵڵاکانیش لە وەڕین کەوتوون، شار بێ ئاگا لە تۆو لە هەمینی کەلەکەوێت.. تۆ بڵێی بێ تۆ مانگاو کەرو مریشكو جووجەڵەکانت.. ڕەشۆڵە دیلەکانی نێو تۆڕەکەت چ بکەن؟ هەنووکە دەترسێن، هەنووکە (با) دەرگا شەقو شڕەکە بەیەك دا دەداو زنجیرەکەش دەیکوتێ، بێ هەمینێ وا چاکە ماڵ کاول بێ، ئەمشەو لەدوو مەلی لانە شێواو دەچن، خودایە نەیکەی بەلافاوەکەی نوحو بە گوناهی خەڵکیمان لەگەڵ نەکەی، هاوارم وەبەر توو حەزرەتی وەکاشە.. غەوسی گەیلانی.. خدری زیندە.. خودایە دوور بێ لە هەموو بەڵایەكو تیری غەیبی، هەر ئەو جارەی بە سەلامەتی بێتەوە، چیدیکە تووڕەم مەکە بایز! خەمم مەدێ.. ئەوەندە پیر بوویت بە قەد ڕۆژانی عومرت ترست لێ نیشتییە، هەر ڕۆژێکەو بە خۆت نازانی ئەو کەلاوەیەت لۆ چۆل دەکەم، ئەوسا بزانم چەندە عگیدی، ئەمنت لە کن نەبم دەست لە گووی خۆت دەگێڕی، هەمین گۆرەوییەکانم.. هەمین کەوشەکانم.. کوا پیشەقانەکەم.. تۆڕەکە لە کێندەرێیە..؟ کیسەی تووتن؟ هەر ئەوەندەت ماوە بڵێی خۆم لە کێندەرێم؟ خودا ئەو خەیاڵە خەراپەم لەسەر دەرکە، لە پاش هەمینی ئەمن چ بکەم؟ هەمین جوان دەرگاکە کلیل دە، قفڵەکە

ـــــــــ

سەح کەوە، مەترسێ پیرەپیاو.. مەگەر لە کونی بۆڕی زۆپاکەوە بێنە ژۆرێ.. خلیسکت بردو کەوتیت، وای لەو قوڕو زێلاقەیە، لەشت تەزی، سەرما هەموو لەشت دەرزی ئاژن دەکا، لە ناکاو تارماییەك دەستی گرتی، تارماییەکی رەشباو، یان خێوێکی نیوەشەو، یان ژنێك کە خۆی لە عەباوە وەرپێچابێ، شەوو باران لێ نەگەڕان هیچ ببینی، هەمین ئەوە خۆتی.. کێلم کەوە.. قسان بکە.. هەموو پاشەڵم قوڕاوی بووە، لە دڵۆپە بارانی سەر بە کڵاوە رادەمای، بە بەردەمتا ریزیان دەبەستو دەتەقینەوە، شریخەی بروسکێك تارماییەکەی نەهێشت، خۆت هەستایتەوە یان تارماییەکە بوو دەستی گرتی؟ تۆ چوزانی.. تارماییەکە زوو رەوییەوە، هاوارت کرد، هەمین، کچێ هەمین، غارت دەدا راوەدووی تەمی تارماییەکەت دەنا، (با)یەك وەك زەلام چنگی لە بەرۆکت گیر دەکردو نەیدەهێشت تاو بدەی، کەسیرەو پەل تەزیو تەکانت دەدا، وەك مەلێکی ناو گەردەلوول، وێڵو کوێر، بۆ پەنایەك دەگەڕای، لە هەوادا هەراو هەنگامەی وەیشوومەو.. (با)ی سرە، لە دڵیشتا زریانو گێژەڵووکەی خەم، خۆی بوو.. ئا.. خۆی بوو.. درۆ نەبوو.. تارمایی نەبوو.. چاوم ڕەشکەو پێشکە ناکات، گەرمی دەستی ئەو دەناسمەوەو وا هێشتا گەرمی ئەو دەستە لە سەری یەکە یەکەی پەنجەکانم جێ ماوە، تۆ بڵێی خدری زیندە بووبێو فێڵی لێ کردبم، هۆ پیاوچاکان، فریشتەکانی ئاسمان، رۆحی جندۆکە پاکەکان واز لە من بینن و فریای هەمین بکەون، لە کێندەرێیە؟ بۆ منی بدۆزنەوە، ئەو تەمو تارماییانە لە زەوییەوە هەڵدەستن یان لە ئاسمانەوە دادەبارێن؟ چ رێگەیەك

بگرمە بەر؟ ئەگەر ئەم شەو بەڕێوە بێ بە کام ڕێدا دێتەوە؟ خەڵکی گەڕەك لە سەد لاوە ڕێچکەو شاڕێگەیان کردۆتەوە.. تارماییەکان لە سەری کۆڵانەکان وەدەر دەکەون و ون دەبن، بچیتە بن پەڕەکەی عاسمانێ هەر دەتبینمەوە.. کە تووڕە بووم و ڕۆیشتم.. نایەمەوە..

پێڵاوە لاستیکەکانت ئاویان دەدزی، هەردوو پێیەکانت لە ناویاندا دەخلیسکان، دەبوو گۆچانەکە بێنی، هەمین.. هەمین.. هەموو شتێکی لە بیر بردیتەوە، لە لا کۆڵانێك پیاو بوو یان تارمایی لێی پرسیت:

(بەم شەوە شوومە چ دەکەی کابرا؟)

ژنەکەم نەهاتیتەوە. ژنێك تا هەنووکە نەیەتەوە هەقی تەڵاقدانی هەیە.. یەخەگیری بوویت. زەبری (با) بوو یان تینی کابرا تۆی لە قوڕو چڵپاوەکە گەوزاند، لە چاو تروکانێکدا نە دەنگ ماو نە ڕەنگ، بە پەلە هەستایتەوە، هەر هەنووکە دەتبینمەوە، دیارە باوکە ئادەمیش هەر ئاواهی بە دوای حەوادا گەڕاوە.. گەڕاوە.. نەوەستا تا دۆزییەوە.. ئاخۆ چی دیوەو چەندی پێ چووە؟، بگەڕێ و نائومێدی عەیبە، هەمین لەوە زیاتر دێنێ.. لە ژێر باران و ڕەهێڵەدا تاریکی شەوت دەبڕی، ئارەقەو باران لەسەر پێستت تێکەڵ دەبوون، غەریقی قوڕو لیتاو گەیشتیتە بەرقاپی کۆشکە بڵندەکەی چەلەبی، هاش و هووشی (با) کە لە درەختە چڕەکانی ناو باخچەکەی دەدا ترس و سامێکی زۆری وەك گەڵا دادەوەراند، چراخانی ژوورەکان، ژوورە زۆر بڵندەکانی دڕی بە تاریکی دەداو پڕشنگی ڕەنگاوڕەنگی بە هەر

چوار دەوردا دەپرژاند، بارانی بەخوڕ داڕژاوی پشت پەنجەرەکانی ڕەنگ ڕێژ دەکرد، هەمین لەوێ بێ ئەو چراخانە چ ڕۆشنیو ڕۆناهییەکە خودا.. خودا.. نائومێدم مەکەو مەمکوژە، موعجیزەیەك بنوێنەو با لەوێ بێ، پلت بە زەنگەکەوە نا، زۆر وەستای دەنگێك هاتە بەرگوێت، لە پشت دەرگا سێ دەریو بەرزی ئەو قەڵایە باوو باران دەنگەکەی دەبرد، دڵگەرمانە پرسیت:

(ئەرێ هەمین لێرەیە؟)

دەنگێك، وەك بڵێی لە بنی بیرەوە بێ، هاواری کرد: (ئەتوو کێی؟)

(دەروێشم.. دەروێش بایز..)

بە قورگی پڕ لە گریانەوە پرسیت: (هەمین.. هەمینی ژنم تا هەنووکە دیار نییە)

ئانو سات باران پتر دایکرد، (با) تەوژمی دیکەی سەند، شریخەی بروسك، وەك لە حەکایەتەکان ڕوودەدا نە دەرگا کرایەوەو نە لە هیچ گەیشتی، غەڵبەغەڵبی پشت دەرگاکە بە دەم کۆکەکۆکەوە لە ژێر بارانو تاریکیدا مرد، تۆ هەر قسەت دەکرد، پرسیارت دەکرد، وڕێنەت دەکرد، لەودیو دەنگو سەنگ نەما، ئەمشەو لە دەرگای ماڵی هەموو پیاوماقووڵەکان دەدەی، ئاغاو بەگزادەکان، کوێخاو مەلازادەکان، بازرگانە قەبەکان، ئەوانەی هەمین هێلکەو شیریان پێ دەفرۆشێ، نانیان بۆ دەکات، جلیان بۆ دەشوات، لەوانەشە کەس نەوێرێ دەرگا بکاتەوە، لە گەڕەکەکەی خۆشتان هەندێکیان بە شێتت دەزانن و ناوێرن دەرگات لێ

بکەنەوە، لەو شەوانەی درەنگانێ کە گوێت لەو زریکەیە دەبوو کە لە گوێتدا دەزرنگایەوە.. دەچوویتە دەرو لە دەرگای یەك دوو ماڵت دەدا.. دەتپرسی: (ئەرێ ئەو هاوارە چی بوو.. لێرەوە نەهات؟)، ئەوانیش سەریان دەلەقاندو وەك لەگێلێك رابمێنن دەرگایان بە رووتدا دادەخستەوە..

کەوتیتە ناو جەرگەی شار.. پڕ بە جادەو کۆڵانەکان ئاو تافەتاف دەڕۆی، باران هەموو شتێکی دەشووشتەوە، لەوە دەچێ ئەمشەو دڵی بەردیش تەڕ بکات، تۆ بڵێی هەنووکە هەمین نەچووبێتەوە؟ چش لە باران‌و باو سەرماو سۆڵەی ئەمشەو، چش لە هیلاکی‌و دەردەدڵ، تەوژمی باران تاکێکی پێڵاوەکەی لێ بردیت، پتر هەستت بە تەوژمی باراناوەکە کرد، لەنگەرت تێکچوو، هەوڵت دەدا خۆت راگیر بکەی، دەستت بە دارو دیوارو قەپەنگی دوکانەکان‌و شیش بەندی سەر جادەکانەوە دەگرت، دەخیلی دارتەلەکان دەبوویت، سووك لە بەردەم (با)دا دەهەژیت، ئاوی زۆری باران رووخسارو ئاکارو دیمەنی هەموو شتێك‌و شوێنێکی لە بەرچاوتا گۆڕی بوو، لە شارێکی غەریب دەچوو، شارێك یەکەم جارت بێ ببینی، دەتویست کۆڵانەو کۆڵان بچیتەوە سەر ماڵەکەی سمایل بەگ، کت‌و پڕ کەوتیتەوە ناو گێژەنێك کە تا ئەژنۆیان تەڕی دەکردی، کەوتیت..، لەوبەری کۆڵانەکەوە تارمایی‌یەك وەدەرکەوت، هاوارێك هاتە بەرگوێت، هەستەوە دەنا ئاو دەتبا، قوڕاوێك بەر باخەڵی پڕ کردیت، سەرو گوێلاکت کەوتە ژێر ئاوو دەم‌و لووت‌و گوێت پڕ بوون لە ئاوێکی لیخن، لە لیتەیەکی لینج کە وا بکات چیدیکە گوێت لە دەنگەکانی دەرەوە

نـەبێ، تـەوژمی ئـاو، لیتـەی ژێـرت نەیاندەهێشـت هەسـتیتەوە، غیرەت سەگ بتخوات، تەکان نـەدەم دەخنکێم، هـەمینم چاوەڕێمە، ئەو تارمایی‌یە کێ بوو؟ کە هەمینت هێنایەوە بەر دیـدەی خـەیاڵت یەکشەق تەکانت داو هەستایتەوە، بە لەرزەلەرز خۆت گەیانـدە بن دیوارێك کـە تـا وێنـدەرێ بارانـاو شـەپۆلی دەدا، گیرفانـەکانت پـڕ بوون لـە قوڕاو.. هـەردوو چنگیشـت پـڕ لـە لیتـە، وەك عفریتێك لـە ژێـر لافـاوی ئاوەکـە هاتیتـە دەرێ، نابـێ بوەسـتیت، وەختـی ئـەوە نی‌یـە، خـودا هـەمین بگـرێ، ئەوەنـدە جلـت پـێ لەبـەر دەکـا ئـاو قورسی کردووی، ئەو چ بزانێ لە شەوێکی واداو لە ژێر بارانـدا بـە دوایـدا دەگـەڕێی، وەختـی وڕێنـە نی‌یـە دەروێـش، زووکـە بگـە بـەردەرگای کۆشـکەکان‌و لـە گرێژنـەوە دەریـان بێنـە، دەرگـا دوو دەری‌و سێ دەری‌یـەکان، ئەمشـەو مەهێڵـە کـەس بنـوێ، با هـەموو شار بزانێ هەمینت لێ بزر بووە، ئاسمان داتەپیوەو ئـەم بارانـەش جگە لە گریانی تۆ هیچی دیکە نی‌یە، کـەم دەرگـا مـا، هـی ئاشـناو نائاشـــنا، داراو نـــەدارا، تـــۆ هەڵقەکـــەی رانەتـــەکێنی، پـــل بـــە زەنگەکەیەوە نەنێی، لە هـیچ کـام لـەو ماڵانـە نـەبوو، زەوی قووتی دا یان ئاسمان هەڵی کێشا، نائومێد مەبەو بگەڕێ، بە نێـو کـۆڵان‌و جادەکاندا، گەڕەکە دوورو نزیکەکان، هاوار.. هاوار.. هـاوار بکـە.. هـۆ هەمینەکـەم ئـەتوو لـە کێنـدەری؟ بـە دەم قـوڵپی گریانـەوە، بـە دەنگێکـی مەحزوونـەوە، هـاوارت دەنگـی دەدایـەوە، هـاوار دوای هـاوار.. زریکـە دوای زریکـە.. نـاڵین لـە پـاش نـاڵین.. دەنێـو ئـەو لافاوە کت‌و پڕەدا دەخنکان، هۆ هەمین.. هـەمین.. قـەهرو تاسـە لـە هاوارەکەتدا تێکەڵ دەبوون، ئەو شەوە زۆر کەس لە خەو راپـەڕی‌و

گوێی لەو ناوە بوو، پاشان وەك ئەوەی خەونێکی دیبێ.. خەو بردییەوە، (با) هاوارەکەتی دەخستە سەر باڵی و دەیگەیاندە دوورترین کونج و کوڵان، سەداو هاوارەکان دەفڕین و دەهاتنەوە لە سەر چڵەپۆپی ئەسپیندارو چنارو گوێزو هەنارو هەنجیرو شەنگەبی‌یەکان دەنیشتنەوە.. کەی ڕەوای هەقە لە شەوێکی وادا شارێك خەوتبێ..؟ زرم و کوتی لێدانی دەرگایەکی دیکەو، قوربان ئەمەیان چ گەڕەکێکە؟ ئەم جادەیە دەمباتەوە کێندەرێ؟ مزگەوتەکانیش دەرگاکانیان داخستووە، حەسحەسەکانیش نائومێد لە ئاگرکردنەوە خودا دەزانێ خۆیان لە کوێ حەشار داوە؟ دوو ڕییان و سێ ڕییان و چوار ڕییانەکان سەریان لێ شێواندی، هاوارکەو ڕۆحی هەمین لە ئاسمانانیش بێ دادەبەزێ، هاوارت بخە سەر باڵی (با).. سەر شەپۆڵە وردەکانی ئەم لافاوە تا دەگاتە کن هەمینێ، کێ ناڵێ هەنووکە ئەویش نەگەڕاوەتەوە؟ بچمەوە یان بگەڕێم؟ ئەدی کوا دەروێش؟ ژنانی دراوسێ دەست بە یەك دادەن.. و.. خوشکم زۆرمان پێ گوت.. دانیشە.. چاوەڕێ بکە.. پارووە نانێك بخۆ.. چایەکی گەرم.. هەنووکە دێتەوە.. وابێ ئەویش خۆی ناگرێ و بە دوومدا دەگەڕێ، ئەوشۆ.. شەوی پیرە زستانەو خودایە لە شەوێکی وا تووشدا لێکمان نەکەی، خودایە.. دەستم بگرەو ڕێم پیشان بدە، ئەمشەو ئاسمان دڕاوەو لە بڵندایی ئاسمانان پرسەیەو چی فریشتەو ئەهلی بەهەشت و دۆزەخ هەن بۆ من و هەمینێ قوڕ دەپێون، زەوی قوڕو ئاسمان قوڕ، تاریکی لە سەد لاوە دەڕژێ و دادەکشێ، گشت لامپاو چراو فانووس و قەندیلەکانی نێو کەلاوەکانیش کوژاونەتەوە، لە ماڵەکەی تۆدا

ئەمشەو مەگەر (با) خۆی چراکانت بکوژێنێتەوە، ریشۆڵەکان لە دواشەوی گرتنیاندا بە دەستی هەمینێ سەر نەبڕان، بەڵکو هەمین خۆی چوو بێتەوەو بە چەقۆ کولەکەی سەری ریشۆڵەکانی بڕیبێ، هەتا دەچمەوە ئاوەڕووتیان بکا، خودایە وابێ، ئەژنۆکانت دەلەرزن، ئێوارە هیچت نەخوارد تا هێزو شەنگی گەڕان لە خوێنتا بگەڕێ، بەهار یان هاوین بووایە لەسەر تەختەی چایخانەیەك کەمەکێ رادەکشایت، خودا گەر بەتەمای لافاوەکەی (نوح)یت، ئەوە نە من و نە هەمین ئەوەندە گوناهبار نین تا پاکمان کەیتەوە، کت و پڕ هەستت کرد کە هەر هەنووکە لە سەری کۆڵانێکدا، لە بەردەمی دوکانێکدا، لە ژێر چەتری پاسێکدا، لە ژێر تاقی دەرگای ماڵە خوا پێداوێکدا، هی مزگەوتێك، یان کەلاوەیەکدا کت و پڕ دەیدۆزیتەوە، بە تاسەوە لە ئامێزی دەگریت و باران و بروسك سەرلەنوێ لە یەکدیتان مارە دەکاتەوە، بۆ ئەوەی هێز بدەیتەوە ئەژنۆکانت (هەمین)ت هێنایەوە بەر دیدەی خەیاڵت، شێوەی لە یەکەم رۆژی ناسیندا، کە بینیت.. کە حەزت لێ کرد.. کە شاییت لەگەڵ کردو کە دەستیت گوشی.. کە بۆنت کرد.. کە ماچت کرد.. کە بۆ یەکەمجار لەگەڵیا خەوتی.. چ سووکەڵەو جوانکیلە.. چ خوێن شیرین بوو.. چ پرشنگێك لە چاوانیا دەدرەوشایەوە، چ گرێك لە خوێنیدا، چ گران و ژنانی هەردوو شانی هەڵتەکاند، سینەو مەمکی پڕی لە ژێر کراس و سوخمەوە هەڵدەتەکی، نا هەمین هەر هی خۆتەو تۆ دوعات کردووە بەر لەو بمریت، مەحاڵە بە تەنیا جێت بهێڵێ، لەوە نەدەچوو دەستت بەربدا، تا نەبووریتەوە شایی جێ ناهێڵێ، ئەو کافر بابە سێ خەڵوەتی

درێژی پێ شکاندی، هەروەك پەرییەکی بەدنیهاد، یەکەمجار وەك بیرت بێ لە ناو دەرگای حەمامەکە وەستاو داوای سابوونی لێ کردی، دووەمیان، وەك بیرت بێ لە بەردەمتا نوێژی دەکردو بۆ سوژدەبردن تەوێڵی خستە سەر زەوی‌و لە بەرچاوتا هەردوو لا سمت‌و کەفەڵی ژوورەکەیان لێ داگیر کردی، سێیەمیان وەك بیرت بێ لە پشتتەوە سواری کەرێ بوو، وا توند هەردوو باسکی تێ وەرێنابووی کە ئیدی وەك کوریژگەیەکی مناڵکار کەوتبوویتە ناو باوەشی، ئەم لافاوە.. ئەم شەوە تووشە چییە؟ کێ ناڵێ لە گوناهی شکاندنی ئەو سێ خەلوەتەو تۆڵەی خواهانە نییە؟ لافاوەکە تا دەهات سەری دەکرد، ئاوێکی سوورو لیخن، پڕ قوڕو لیتە، شەڕت لەگەڵ شەپۆلەکان دەکرد، تەواو شەنگت نەما، هیچ خەیاڵێکی جوان‌و خۆش دادت نادات، هەر شەپۆلێکی هار کە لێت دەدا رووخساری هەمین ژێر ئاو دەخا، بە راست‌و چەپدا دەکەوتی، لە ناو ئاودا پیاو وەك پووش سووك دەبێ، گێژو وێژ.. تەوژمی بەتینی ئاو گەمانت پێ دەکا، ئاوو ئاگر بێ ئامانن، هەر ئەوەندەی خۆت بۆ شل کردن، زەفەرت پێ دەبەن، نوقم دەبیت‌و سەرئاو دەکەویت، دەستت ناگاتە هیچ شوێن‌و شتێك، هەرچییەکی پەنای بۆ دەبەیت، لە ژێر چنگتا رادەکا، خودا بزرم نەکەی.. نەمخنکێنی.. جارێکی دیکە بە رەنگ‌و رووخساری هەمینم شاد کەیتەوە، شەپۆل لە دوای شەپۆل شەپازللە لە لا رووومەتەکانت دەدا، ژێرئاو کەوتیت، دەخنکێی.. لە گوناهی راوکردن‌و سەربڕینی هەزاران ریشۆڵەدا دەخنکێی، ئەو ریشۆڵانەی دەبوونە مەزەی ئارەق خۆرەکان، زۆر شت لەگەڵتا نوقم

دەبوون، هەموو دونیا ڕەنگی قوڕی پۆشی، هەمان زریکە هاتەوە بەرگوێت، سەرت لە ژێر قوڕاوەکە دەرهانی و بە ڕاست و چەپدا ڕوانیت، کۆمەڵێ تارمایی، خێو بوون یان خەڵك؟.. خودا دەزانێ.. بە سەدەها دەست بە چراوە، لە سەد لاوە بەسەر ئاوەکەوە دەهاتن، دەگرژینەوە یان دەگریان، نوقم دەبوون، چراکانیان هەڵدەبڕی تا لە ئاودا نەکوژێنەوە، دیسانەوە سەرئاو دەکەوتنەوە، کەوتیتە باسکەمەلە، ڕووەو خێوە چرا بەدەستەکان، پشتەمەلە.. بۆقەمەلە.. شووشەی چراکان گەرم لە ناو ئەو قوڕاوە ساردەدا درزیان دەبردو دەشکان، گڕەکان لە ناو ئاودا دەمردن، چراکانیش یەکە یەکە سەرئاو دەکەوتن، چەندین عەبای ڕەش و بەرانپیلی بۆرو سەرپۆش و چارۆگەی زەردو سوورت بینی بەسەر ئاوەوە، چاوتروکانێك ژێر ئاو دەکەوتن، هاوارت لێ دەکردن فریام کەون، هاواریان دەکرد، فریامان کەوە.. هاوارەکان تێکەڵ دەبوون و دەنێو ئەو لافاوەدا دەخنکان، فریام کەون.. فریای هەمین کەون.. کچێ هەمین.. هۆ هەمین.. ئەتوو لە کێندەری؟ لە سەربانەکانەوە هاوار، لە قەڵا و قوللەکانەوە هاوار.. هاوار.. ئەگەر خەیاڵت خەراپ نەبێ، لە سەربانی ماڵەکانەوە، دوکانەکانەوە، ئوتێلەکانەوە، قوتابخانەکانەوە، لە خەستەخانەو سەر منارەی مزگەوتەکانەوە گوریسیان بۆ هەڵدەدای، دەنگیان دەدای.. نەتدەزانی ڕوو لە کێ و لە کوێ بکەی، سەری هیچ کام لە گوریسەکان نەدەگەیشتە دەستت، یان دەگەیشتن و عەمبارەسۆت بوون و دەپچڕان، هۆ هۆ هەمین.. کوانێ؟ نە دەنگ و نە سەنگ.. تارمایییەکانی هەردوو بەری جادەو کۆڵانەکان، سەربانەکان وان لە کوێ؟ دەنێو ئەو

لافاوەدا نە گوێ ما.. نە چاو.. نە زمان‌و نە دەست‌و نە قاچ.. لە ئاوەوە بۆ ئاو.. ئەوە کێیە لەو گێژەنەدا دەخولێتەوە؟ لە ناکاو دوو چاوی پڕ لە بریسکەو ترسی هەمینێ لە بەرچاوانت وەدەرکەوتن، ئەو چاوانەی بۆ یەکەمجار تۆیان شەیدا کرد.. ئەو چاوانەی لەو بوونەوەرەدا قەت پیر نابن‌و نەبوون، ئەوە هاتی هەمین؟ گوێت لە ناڵەو هاوارو گریانم بوو.. لە ناو ئاوەکە راست بوویتەوە رووەو ئەو دوو ئەستێرەی چاوە بە تاوو تاسەوە غارت دا کە دەنێو قوڕاوی لافاوەکەدا دەبریسکانەوە، دەماو دەم کەوتیت، هەردوو پێت تێک ئالان، دوو ئەستێرەی چاوەکانی هەمین دەقاو دەق لەسەر رووی پڕ لە گێژەڵووکەی ئاوەکە دەدرەوشانەوەو ون دەبوون، خۆت خستبووە سەر باڵی لافاوەکە تا بتخاتە دوای ئەو چاوانە، تیژتر لە تۆ کەلا شووشەی ئەو چاوانە بە تینی تەوژمەکە لێت دوور دەکەوتنەوە، قۆڵ‌و باسکت بەر دارو بەردو رۆخی شۆستەکان دەکەوت، دەمێک جەمەدانی‌و کڵاوەکەت سەرئاو کەوتن، پاشان وەک پارچەیەک لە تۆ نوقم بوون، تاکێک لە پێڵاوەکانیشت ئاو بردی، لە ژێر ئاویشدا ئەو کەلا شووشەی چاوانە دەبریسکانەوە، هەمین.. هۆ هەمین ژنی چاک بەو بە تەنیا جێم مەهێڵە، مانای چی بە تەنها چاوەکانی دەبینم؟ بە هەر چوار دەورتا چاوی رەش‌و بریسکەدار زۆر بوون، دەنێو ئەو هەموو چاوانەدا چاوانی هەمین بزر بوون، چنگت لێ گیر دەکردن، لە بری دوو چاو چنگێک قڕو قاڵ بە دەستتەوە دەهات، بە سەر لافاوەکەوە درەختی زەبەللاحت بینی.. بە هێلانەوە.. بە پۆلێک ریشۆڵەوە سەرئاو کەوتبوون.. درەختێک.. دوو.. دە.. هێلانەیەک..

دوو.. دە.. پۆلـە رەشـۆڵەیەك.. دوو.. دە.. لافاوەکـە گاشـە بـەردی گەورۆنـەی رادەمـاڵی، بـەرگۆزینگت دەکـەوت و دەیتاسـاندی، بـە بەرچـاوتەوە تەویلـەو گـەوەڕەکانت دەبینـی یـان ئـەوەتا چـاوت رەشکەو پێشکەی دەکرد، تەویلەو گەوەڕی پڕ لە بزن و مەڕ بەسەر شـەپۆلی لافاوەکـە سـەمایان دەکـرد، هاوارەکانـت (بـا).. بـاران.. شەپۆل دەیبردن، چ دەنگێك نەیدەتوانی بەسەر ناڵەی ئەو لافاوەدا زاڵ بێ، نە رەشەبا و نە لافاو.. نە ئاگر ئاراستەیەکیان نییە هـەر هـەموویان شـتەکان تێکـەڵ دەکـەن، ئـەم (با)یـە تونـدە لـە کـام لاوە دێ؟ سـەرت (بـا) دەیبـا و.. قاچەکانیشـت ئـاو، کـە سـەرئاو دەکەوتیتەوە گوێت لە زریکەو قریشکەی بێ ئامانی ژنێك دەبوو، لـە گەڕەکـە دوورەکانـەوە، چـەندین قریشـکەو هـاوارو زریکـە، لـە خانووە قوڕەکانەوە، لە کەلاوەی دروستکراو بە تەنەکەو چینکۆ، هـاوار بـۆ فریـاد رەسـێك، ئـاخۆ ئەمشـەویش چـەند مـاڵی دیکـە دەڕمـێ؟ وای لـە قیـژەی ئـەو ژنانـە، نـەفرەتی پیـاوە تووڕەکـان، زریکەی مناڵە هـەترەش چووەکان، دوا میاواندنی پشیلە سەرئاو کەوتووەکان و وەڕینی سەگە خنکاوەکان، نەتدەزانی ئەو لاشـەیەی سـەرئاو کـەوتووە هـی مناڵـە یـان پشـیلەیەکی گوربـە، ئەمـەیان تابووتـە یـان بێشـکە، دەسـت بەهـەر شـتێکەوە دەگـری لـە رەگـەوە دەردێ، هەڵدەتەکێ، دادەڕمـێ، نەمامی ساوای سـەر شۆستەکان، کورسـی شـەق و شـڕو جێمـاوی بـەردەمی چـایخانەکان، بـە ئەستوورایی جادەو کۆڵانەکان بە پێچ و لوول وەك دەعبایـەکی دەم کـراوە هـەموو شـتێکی هەڵدەلووشـێ، مـل دەنـێ، چـی بکەوێتـە بـەردەم، رایـدەماڵێ، لـە بـەری رۆژئـاوا و رۆژهـەڵات هـەر ئاسـۆیەو

دادەگیرسێ، لچك‌و دامێنی رەشی هەورەکانەو دەسووتێ، دادەدڕێ، شەپۆلەکان دەبنە قوچەکی چکۆلەو زوو دادەڕمێن، تاوێك رەش‌و تاوێك سپی‌و تاوێکی دیکە زەرد هەڵدەگەڕێن، لا لێوی شەپۆلەکان کەف دەکەن، کەفێکی سپی یان زەردباو، خۆت گەیاندەوە شیش بەندی قەراغ شۆستەیەك‌و خۆت پێ گرتەوە، شەپۆلێك هەردوو ئەژنۆی پێ نووشتاندیتەوە، پشتاوپشت تۆی خستەوە، هەستایتەوە، شەپۆلێکی بەتین‌و تاوتر بەری دایتەوە، تا هەردوو بن هەنگڵت ئاو هاتەوە، تفت‌و تاڵی قوڕاوێك زایە سەر زارت، ئاو لە هەردوو کونی گوێتەوە دەڕژا، رەشەبا چاوەکانی پێ دەنووقاندی، بەردەوام چەخماخەی بروسك دارو دیواری ئەو ناوەی دەخستە ژێر تەباری گڕێکی زەرد، زۆر نزیك.. رێك‌و راست بە بەردەمتدا ریشۆڵەیەکی مردوو، ئەوە دووان.. سێ.. چوار.. تۆ بڵێی لافاوی لەعنەتی گەیشتبێتە ماڵەکەت؟ تۆڕەکەی زیواڵ زیواڵ لەت‌و پەت کردبێ‌و گشت رەشۆڵەکانی خنکاندبێ..؟ تۆزێکی دیکە کەرەکەو مانگاکەت‌و مریشکەکان‌و جووجەڵەکانیش بەسەر ئاوەوە دەبینی.. کێ دەزانێ؟ رەنگە ئەوانە رەشۆڵەکانی سەر درەختەکانی باخی شار بن کە لەگەڵ لێزمەی باران‌و تەوژمی تەرزە وەك گەڵا لە درەختەکانەوە هەڵوەری بن، لە سەربان‌و ژێر گوێسوانەو دارتەلەکانەوە، لەوە دەچێ هەر شەپۆلێك‌و مەرگی ریشۆڵەیەکی پێ پەیوەست بێ، نا.. بڵێ هەر دڵۆپە بارانێك، لە قەهرو خەفەتی شەوێکی وا شووم‌و لە ژێر باراندا تکەی فرمێسکەکانت‌و ئارەقەی لەشت نەدەبینران، رەشۆڵەکانم دەمرن‌و (هەمین)یش ونە..! چ خۆشە وەکو ئادەم‌و

حەوا بە یەکدی شادو شوکر ببنەوە، خودایە ئەم بارانە هێور بکەوە دەنا ئەمشەو مانگو ئەستێرەکانیشت دادەڕژێن، هۆ فریشتەکانی ئاسمان بمخەنە سەر شەپۆلێكو فڕێم دەنە بەردەمی هەمینێ، وەك ئەو کەچەجلەی وا بەسەر ئاوەوە، هەر وەك ئەوەی کە لە خەونەکان روو دەدا، تۆ بڵێی ئەو پەڕۆ رەشەی ئاو بردی بەرانپیلی هەمین نەبووبێ؟ تۆ بڵێی ئەو پارچە قوماشە پف دراوەش چارۆگەی ئەو نەبێ؟ خودایە ئەگەر ئەو بە رۆح ماوە با لە گێژەنی ئەو تۆفانەی تۆدا بکەوینەوە ناو باوەشی یەکدی، ئەگەریش قەدەرمان خنکانە دەبا بە یەکەوە بخنکێین، کت و پڕ بە خەیاڵت دادێ خۆت بخەیتە ناو باوەشی ئەم لافاوەو بتبات، لە گێژولوولی خۆیدا رووەو کارێزەکانی ژێر ئەم شارە بتبات، بتخاتە سەر شەپۆلە نەرمو هێمنو گەرمەکانی، ئەو کارێزانەی هەنووکە هەڵمێکی تەنکی لێ هەڵدەستێ، زستان گەرمو هاوینان سارد.. لەوێندەرێ، لە بن بناغەی خانووەکانی شار خۆتان لە چاوانی پیاوە داخدارو سمێڵ بابڕەکان دەشارنەوە، لە هەڕەشەی شێخ.. لە سوعبەتە قورسەکانی سڵێوە.. لە برا دوژمنکارەکانی هەمینێ.. لە لافو گەزافی چەلەبیو ئاغاو ئەفەندیو بەگلەران، تۆ لەو سەری شارو هەمین لەم سەری شار، دەبێ ئەم شارە چەند کۆنە کارێزی تێدا بێ؟ تۆ بڵێی کارێزەکانیش نەڕمابن؟ ناچار لەوێدا.. دەنێو زێرابەکاندا یەکدی لە باوەش دەگرن، لەوێ دەیدۆزیتەوە، دەبوو هەر زوو وەك دوو ماسی خۆتان دەنێو کارێزەکان خستبا، بۆ نەکرا مرۆ وەك مەل بفڕێو وەك ماسی لە ئاودا مەلە بکات؟ ئەوسا بە ئاسانی نانی پەیدا دەکردو ئاسانتر خۆی لە چاوی

دوژمنـــان دەشـــاردەوە، لـــەوێ دەنێـــو زێرابەکانـــدا چ مـــاڵێکی ناشـیرینتان دەبـێ.. قوڕگتـان پـڕ دەبـێ لـە قـوڕاو.. لـە لیتـە.. لـە پاشـەڕۆك.. چ قـەدەرێکی شـوومی دوو عاشـقە، واز لـە پێشـبینی ناشـیرین بێنـەو خـۆت دەخیلـی ئـەم بارانـە بکـە، لەگـەڵ هـاتنی بـەهاری ئەمسـاڵدا کـە کارێزەکـان دەتەقنـەوە تـۆش لـە باوەشـی هەمیندا زیندوو دەبیتـەوە، لـە گێژەنێکی زۆر شینو رووندا قژی درێژو ماشو برنجی سەرئاو دەکەوێ، سالانێك لەوێ، لە قووڵایی کارێزەکاندا چاوشارکێ دەکەن، خۆتـان لـە خـەڵکی بـێ مروەتـی.. زاڵمی.. بێ دینو دڵی شار دەشارنەوە، ئیدی بـەس دەبـێ ریشـۆڵە کوشـــتن، لـــە بـــەردەرگا کـــەوتنو پاڕانـــەوە لـــە خـــودانی ماڵـــە خواپێداوەکان، تەکان دەو بگەڕێ بەر لەوەی بەیانی بدا، کێ ناڵێ کارێزێك ناتداتە دەست کارێزێکی دیکەو تا دەگەی بە یەکێك لـە بیرەکان، لەوێ ماڵێك دابنێن، بیرێکی تەنکە ئاو تیا مـەیبو، دوور لـە ئـاوەدانی.. کـاروانێکی مانـدوو دێو لـە تـەکیا پشـوو دەدا، رێبـوارێکی نـەناس دەولکێك شـۆڕ دەکاتـەوە، هـەردووکتان لەگـەڵ ئاوی فێنك بـەرەو رووناکی ئاسمـان هەڵدەکێشـێ، وەك دوو پـەری یان جنۆکە، شاگەشکە دەبن، جلتان لەبەر دەکەنو بەرەو شارێکی غەریب دەتانبەن، ئیدی نایەنەوە ئێرە، نا.. هـەر لـەوێ بن.. دەنێو کارێزەکـان، ئـەو فەسـڵەی ئـاویش دەنیشـێ.. ئێـوە لـەوێ، لـەو خـوارەو لەسـەر لمـە نەرمەکـەی چـەند مانگێـك دەخـەون، دەمێکـە نەنووستوون، گەرەکە بێ ترسو لەرز شەوانێك کە لـە تەمـەن مـاوە تێـر بسـرەون، وەك دوو گوڵـە ئەتڵـەس سـەرئاو دەکەونـەوەو نـوقم دەبـن، بـا لـە سـەرەوە گەواڵـەو بروسـكو هەورەتریشـقە بـێ، ئێـوە

لەوێندەرێ مت دەبن و دەنوون، هات و هاوارو زرم و کوتی شار لە خەو وەئاگاتان ناهێنێ، گرم و هوڕی پێچکەو تایەی عەرەبانەو قەمەرەکان، وەئاگا نایەن تا کارێزەکان دەتەقنەوەو جارێکی دیکە سەرئاو دەکەونەوە، لە سەد کون و کەلەبەرە ئاو دەڕژێ و دەتەقێ، تێکەڵ دەبێ، روونتر لە چاوی قرژاڵ، بە پێچ و لوول پڕشنگی رەنگاوڕەنگی خۆرێك لە خۆ لوول دەدەن، سالانێك تەڕو جوان و جحێڵ و چەلەنگ دەبنەوە، تێك دەئالێن و منالی زەرد و سوور دەنێنەوە، کۆرپەلەی ئاوی.. نەوەیەك.. نەوەیەکی تازە لەو قووڵاییەو لە ژێر نسرمی کارێزەکان دەخەنەوە، نیوە منال و نیوە ماسی، جگە لە گەمەکردن بە ئاو هیچی دیکە نازانن، بۆ هەر شوێنێك بچن ئاو دەستتان دەگرێ و دەتانبا، وردە شەپۆڵ خەمی چەند سالەتان لێ دادشۆرێ و لە وردە گوناهەکان پاك دەبنەوە، ئیدی لە ژێرەوە بۆ هەر کونجێکی شار بتانەوێ دەچن، بە باسکەمەلە دەگەن و گوێ بۆ ریا و درۆی هەندێ لە مالەکان دەگرن، قریوەی خۆشی منالانی خواپێداوەکان، گریەو نالینی منالە برسی و چڵمنەکان، کەسیش پێ نازانێ کە ئێوە گوێ بۆ رازو نیازو نهێنی و قریوەو گریەی شارێك دەگرن، زوو زوو بن ئاو و بن ئاو سەر لە مالی شێخ و سلێوەو چەلەبی و خەڵکی گەڕەك دەدەن، لە ژێرەوە ئاو قسەکانیان دەهێنێ و ئێوە وەك منال بە دزییەوە دەتریقێنەوە، پێکەنینێکی خنکاو لە قورگتانا دەتاسێ، ئیدی چی بکەن؟ ئاخر نەدەکرا چیدیکە لە شارێکی وا بێ بەزەییدا بژین.. ئیدی تا کەی ترس و دڵەڕاوکێ؟ چەندەها جار بۆ هەورو باو و باران حەیرانت چڕیوە.. بەلام ئەوەی ئەمشەو باران نییە..

ــــــــ

غەزەبی خودایە...!

لە ژێر چەتری دوکانەکە خۆت مەڵاس دا، لە تاوی لافاو چوویتە سەر سەکۆکان، لافاوەکە دەتوت ئەژدیهایەکەو زمانیت بۆ درێژ دەکا، کت‌و پڕ لاشەیەك بەسەر ئاوەوە دەرکەوت، چاوانت هەڵگلۆفی، تاوێك بزرو تاوێك سەرئاو کەوتەوە، چەخماخەی بروسکێك دونیای بەردیدەتی ڕۆشن کردەوە، لە عەبایەکی پف دراو دەچوو، یان هەر شتێك کە خۆی لە عەبایەکەوە لوول دابێ، ئاو هێنای، نزیك کەوتەوە، خۆت هەڵدایە ناو گێژەنەکە بیگریتەوە، بە دەمدا کەوتی‌و ددانەکانی پێشەوەت بەر بەردێك کەوت، دەمت پڕ بوو لە شلەیەکی گەرم‌و سوێر، شەپۆلێکی ناقۆڵا عەبا پف دراوەکەی دوور خستەوە، شەپۆلێکی شێت رایتەکاندی‌و پشتاوپشت ڕەتت بردو خۆت بە قەپەنگی دوکانێك گرتەوەو هەردوو دەستت لە هەڵقەکانی ژێرەوە گیر کرد، زەخمێکی توندی ئاو وای کرد توندتر دەست بە قوڵفەکانەوە بگریت، نەڕۆی قاچەکانت سڕ دەبن‌و دەیانبەستێ، گوێرانە ملت نا، سەر لێ شێواو، رووەو کام لا خودایە، رووەو کام لا؟ ئێرە کوێیە؟ سەعات چەندە؟ سی ساڵە لەم شارەیت‌و کون‌و قوژبن نەماوە رەنجی تیا نەدەیت، لە شەوێکی وا تۆف‌و باراندا هەر هەموو جادەو کۆڵانەکان لە یەك دەچن، هەموو دوکانەکان، خانووە خۆشەکان، کەلاوە شان شکاوەکان، هەر هەمووی بووە بە یەك، نایانەوێ بیانناسیتەوە، ئێرە ڕۆژهەڵات یان ڕۆژئاوای قەڵاتە؟ چاکتر وایە بەسەر قەڵادا هەڵبگەڕێی، لەوێ لافاوی (نوح)یش هەڵسێ تۆ ناگرێتەوە، بەڵام نا.. شەرمە.. تۆ بە دوای

هەمینێ‌دا دەگەڕێی، گوێ هەڵدەخەیت جگە لە خوڕەو تافەتافی ئاو هیچ دەنگێک نابیستی، بۆ دەبێ تۆ تاکە پیاوێک بی لە شارێکی نوستووو کڕکەوتوودا؟ لە شەوێکی وا ناخۆش‌و تۆفاندا ژنەکەت بزر بکەیت؟ لە هەر چوار لاوە تاریکی گەمارۆی دەدای، دڵی هیلاک‌و پڕ لە ترست بە تاو لێ دەدا، ترسی ئەوەی لە شەوێکی وا تووشدا زەفەریان بە هەمین بردبێ، لە لا کۆڵانێکی چەپەک، لە نێو کەلاوە کۆنێکدا، گۆڕستانێکدا یان ژێر پردێک، بێ نرکەو ناڵە، بێ هاوارو زریکە دەستیان لە هەوکی نابێ، بێ خشپە، بێ هەست‌و خوست‌و کەس نەیزانیبێ. پارچە کارتۆنێک لەو ناوەدا نەماوە گڕی تێ بەر بدەیت‌و خۆت گەرم کەیتەوە، لە خەیاڵی ئەوەدای لە هەموو دەرگاکان بدەی، ئەوەی نەیکردەوە، بیشکێنی، تۆ بڵێی یەکێکیانت بیر چووبێتەوە؟ خەریکە ئاسمان روون بێتەوە، هێدی هێدی بە ژێر چەتری دوکانەکاندا لەترت دەدا، رۆماتیزمەکە لێت دەداتەوە، قوڕاوێک لە دەم‌و هەردوو کونی گوێتەوە دەڕژا، سەرمای ئەمشەو گەیشتە ناو مۆخ‌و ئێسقانەکانت، دەبوو لە رەشۆڵەکانەوە فێر بیت سەرمات نەبێ، دەستێکت بە قژوقاڵتدا هێنا کە بە ملتەوە نووسابوون، کۆڵێ پێی قەڵس بووی، لە قەراغ قەپەنگ‌و دەرگای دوکانە داخراوەکانەوە چەندین مەلی مردارەوەبووت بینی، چەندین مشک‌و جرجی تۆپیو، لە نێو مەلەکاندا کە باش نەدەناسرانەوە، چەندین رەشۆڵەت بینی، لە قەهری بزربوونی هەمین‌و خنکانی رەشۆڵەکان چاوانت پڕ بوون لە گریان، هەموو بەیانی‌یەک لەم وەختەدا لە باوەشی گەرمی هەمینێ دەهاتیتە دەر، وای لەو باوەشە، دەبێ

بەهەشت هەر باوەشی گەرم و پڕسۆزی ژنێکی وەك هەمین بێ، هەمین ئەگەر لەوێ بەهەشتی بووم حەفتا حۆرییەکە بە تـوو ناگۆڕمەوە، دوێنێ شەو وەك بڵێی بۆنی کۆستێکی گەورەی کردبێ، پێشبینی نەهامەتی و مەرگەساتێك تا نیوەشەو کەلەکەی دەگۆڕی، چەند جارێك هەستا و گڕی لامپاکەی زیاد کرد.. (بایز خەوم نایە.. دەترسێم و حەز دەکەم ژوورەکە رووناکتر بێ!)، بەیانیان مەلابانگدان وەك مریشکی دانکەگرتوو دەکەوتە قرتەقرت، قاپ و تەشت و مەنجەڵ و مەسینەو پەقەرجی بە یەك دادەدا، وەئاگای دەهێنای، دەتووت لەو دونیایە جگە لە هەردووکتان کەسی دیکەی تێدا نییە، هەردووکتان و بەس، تەنیا و بێکەس، ئاوی بۆ گەرم دەکردی، زۆپاکەی جۆش دەدا، چای دێم دەکرد، هێلکەی دەکولاند، سپی دەکرد، شاژنانە بەڕێی دەکردی، دەتووت بۆ تاوێك ئاسمان لە گریان ژێر بۆتەوە، گەرمی لەشت هەڵاوی لە جلە تەڕەکانت هەڵدەستاند، لەو گەڕان و سووڕانەدا گەیشتیتە نزیك شوورەی گۆڕستانی (شێخی چۆلی)، لە گۆڕەکانت روانی، گۆڕی پەرپووت و هی خاوێن، چەتردارو بێ چەتر، چی بێ باکانە نووستوون، بێ خەم و بێ ئاگا لە لافاوی ئەمشەو، بایز.. کورە بایز.. ئەمنت بمرم ئەگەر کرا قەت لە هەولێرێ مەمنێژە، ئۆباڵی منت بە ئەستۆ، لێرە گەلەکی ماندی و شەقی بووم، گەلەك ترسام، پیرە هەولێر پیری کردم، وەسیەتم وەرگرەو بمبەوە گوندەکەی خۆمان، با پاش مردنم لەوێ بحەسێمەوە، ئەوە ئەگەر گۆڕمان بە قیسمەت بێ، کێ دەزانێ؟ داتە پڕمەی گریان.. عەیب نەبوو.. ژمارەیەك لە خەڵکی شپرزەو

هیلاکی دەست لافاوەکە بە تەکتا رەت دەبوون و دەگریان، لەوە دەچوو هەموو کەس لەو رۆژەدا بگری، دەنا ئەمن حەزم لێ نییە بچمەوە ئەو گوندەی دەریان کردم، هەمین پێم خۆشە گۆڕەکەشم هەروەکو خۆم غەریب و بێ کەس بی، حەزم لێیە گۆڕەکەم لە نزیك جادەیەکی قەڵەبالغ بی، گوێم لە هات و هاوار و قیژەی خەڵکی بی، ترسی مەرگ و خەمی هەمین دانەچۆقەیان پێ خستیت، چەناگەی خۆت پێ راگیر نەدەکرا، گەیشتیتە سەر پردەکەو لە هاژەو لرفەی ئاوەکەی ژێرەوە ترسای، هەموو شتێکی رادەماڵی، دەروێش کە مردم بمبەوە دەشتێ و هەموو بەهاران وەرە سەر قەبرەکەمو چەپکەکی نێرگز لە سەرینم دانێ، هەقت نەبێ بۆنیان دەکەم، قوڵپیت دەدا، لە ناخەوە دەکوڵای، سێ ریز فرمێسکت دەباراند، تەواو خەریکە بەیانی دەداو نەتدۆزییەوە، ئەو نەیزانی ئەمشەو بارانی هەموو ئاسمانان بەسەرتا باری، لە دەرگای سەدەها ماڵت دا، لە تەنها شەوێکی بزربوونی ئەودا تۆ بایی دە ساڵ پیر بوویت، پیرتر لە شاری هەولێرێ، پێ هەڵگرە زەردەی بەیانی داو چەندین ماڵ ماوە لە دەرگاکانیان بدەی، بەرەبەرە بەرچاوت روونـاك دەبۆوە، لە نێو قوڕو لیتاوی جادەکان سەدەها سۆڵ و کۆنە پێڵاوی کۆنت بینی، چەند پارچە قوماشی رەش و بۆر کە دەکرێ عەباو بەرانپیلی ژنان بووبن، لە کێ بەجێماون؟ لە کوێوە لافاو هێناونی؟ ئەمشەو لە هەموو شوێنێکدا رەشۆڵەی مردووت بینی، بێ ناز لە قوڕدا چەقیو، یان دەنووك شکاو و مل قرتاو بەسەر شەپۆلی ئاوەوە سەمایان دەکرد، بڕوا ناکەی ئەمشەو هیچ رەشۆڵەیەك بەسەر درەختەکانی شارەوە مابێ، ئەوشۆ شەوی

کـوژرانی گشـت رەشـۆڵەکان بـوو، دەنووشـتایتەوەو بەسـەری پەنجەکانت هەڵگیرو وەرگێرت دەکردن، وەك ئەوەی بیانناسیتەوە، دەستت لەو پەڕۆو قوماشانە دەدا تا بزانیت کامیان بە قوڵف و گـرێ دراوە تـاوەکو سـەحیان بکەیتـەوە، کـێ ناڵـێ یـەکێك لـەو بەرانپیلانـە هـی هـەمینێ نییـە؟ تـەپڵی سـەرت تـەزی، کـڵاوو جەمەدانیەکەشـت ئـاو بـردی، ئەگـەر ئـەو لافـاوە لەعنەتییـە نەبووایـە، کەوتنـە خوارەوەی کڵاوو جەمـەدانی کـەوتنی شـەرەفە، سـەیرە.. جەمـەدانیو شـەرەف چـی دەیانبەستێ بە یەکەوە؟ وەك شێت پژدێنەکەت سەح کردەوە، نەتزانی لە کەیەوە شل بۆتـەوەو لە بەرپێت دەخشا، سەرکۆتو پێ خاوس ملت دەنا، لەترت دەدا، وەك کەسـێك تـەرمی ئـازیزێکی بەسـەر شـانەوە بـێ، کورتـەكو شـەڕواڵی تـەڕو نووسـاو بـە لەشـتدا ئەوەنـدەی دیکـە لـەڕو لاوازی کردبـووی، ئێـە.. گـەر هـەمین ئـاواهی بتبینـێ ناتناسـێتەوە، لـە درەختـەکانی هـەردوو بـەری جادەکـە رامـای، ئـەوانیش دەگریـان، هەموو شتێك ئاوی لێ دەتکا، ئەمشەو ناو دڵی بەردیش تەڕ ببوو، کەسـێك ئـاواهی سـەرکۆتو پـێ خـواس بتبینـێ وا زەن دەکـا تێکچووی، لێرەو لـەوێ، بـەم بەیانییـە زووە، نانـەواو قەسـابو عـەتارو توونچـی حـەمامو لۆقتنەچـیو عەمـەل مەنـدەو پیـاوی رووتەڵـە وەك تارمـاییو بـێ خشـپە رێ دەکـەن، گرمۆڵـەو شـکاوەو سەرمابردەڵە، کەس سەیرت ناکا وەك ئەوەی نـەبیت یـان نـەتبینن، لە ئاخر زەمان دەچێ کە هەر کەسەو خەمی خۆیەتی، لێرەوە ماڵی خدری پاشا نزیکەو چش لەوەی ئاواهی دەمبینن، دەبا چەلەبیو ئاغاو کوێخاو بەگلەرو ئەفەندیو پیاو ماقووڵـەکانی شار با بـەم

حاڵــەوە بمبیــنن، بــا بــزانن کــە مــن رووت و رەجــاڵی دەســتی هــەموویانم، پیــاوە تفــەنگ بەدەســتەکانیان لــێم دەخوڕنــەوە، دەرم دەکــەن، لــە دوورەوە، لــە پــاش کــپ بوونــەوەی بــاوو بۆرانەکــە فیشکەفیشکی غەمهێنی شەمەندەفەرەکەو زریکەی بێ ئامانی کە دەتووت قیژەو زریکەی سەدان ژنی کۆست کەوتووە بەیەکەوە هەر هەموو ئاسمانی هەولێری پڕ کرد لە هاوار، لە هەموو شوێنێکدا دەنگی دایەوە، دەتووت لە تاو کۆستی ئەو لافاوەو یان لە تاو سەفەرێکی دوور دەزریکێنێ، لە تاو لێک دابڕان و ماڵئاوایی، هەموو جارێك کە گوێت لەو زریکەیە دەبێت، دەترسیت، خەمێك بەرچاوانت تاریك دەکاو مردنت بیر دێتەوە، زریکەی ئەو قیتارە کە هەر دەڵێی مارێکی زەبەللاحە، بەو دەنگە ناقۆڵایەی کە هێڵی ئاسنەکان دەکوتێ، چك.. چك.. چك ئەو رۆژەت بیر دەخاتەوە کە هەمین رەدووت کەوت، ئەو رۆژەی لە چەندین قۆناغدا ویستتان لابدەن و هەناسەیەك هەڵکێشن، نەتانەوێرا.. تا ئەو وەختەی گەیشتنە یەکێك لە پردەکانی ژێر سکەکە، لە ترسی تانجی و سەگ و پیاوەکانی باپیر ئاغا لە ناو بۆڕییەکی پڕ لە مارو مێروو چووبوونە ناو باوەشی یەکدی، دەترسان وەکو (حەسەن و مریەم) بتانکوژن، ئۆوە.. چ زەمانێکی دوورە، گوێت بۆ دوا زریکەی قیتارەکە هەڵخست، چەندین جار تۆو هەمین خەونتان بەوەوە دەدی سواری ئەو شەمەندەفەرە بن و تا ئەبەد دانەبەزن، بڕوات.. بڕوات.. دوور.. دوور.. دەشت و دەرو.. کێوو دەربەند ببڕێ و لە مەملەکەتێکدا داتانبگرێ کەس بەو چیرۆکەتان نەزانێ، چ قەیدییە.. با بە قەرەجی بژین.. وەلێ بێ ترس.. نەك ئەم ژیانە کە

هەر کت و مت لەو گرانەتایە دەچێ کە قەت چاکبوونەوەی لە دوا نەبێ، دەتویست لەو ڕێبوارو عەمەل مەندە تیژ ڕەوانە بپرسیت: ئەری ئەنگۆ ژنێکی کەڵەگەت و قژ ماش و برنجیتان نەدیتییە؟ سەرتاپای جلی ڕەشە، بەرانپیل ڕەش و کراس ڕەش و کەوا ڕەش و بەخت ڕەش؟ دەستێکت بۆ سەعاتە عەرەبییەکەی بەرباخەڵت برد.. ئۆو.. ئەویش ئاوی لێ دەتکا، بە دەم ڕێوە پەلەت کرد تا بگەیتە بەردەرگای یەکێ لەو کۆشکانەی هێشتا گڵۆپی بەردەرگاکەی نەکوژابۆوە، قەپاغی سەعاتەکەت کردەوە، نووساندت بە گوێتەوە، دەمێك بوو نووستبوو، عومرێکە ئەم سەعاتەی تۆ نە پاش کەوتووەو نە پێش کەوتووە، قەتیش نەوەستاوە، هەمین بە عەزرەتم جارێك لە جاران ئەو سەعاتە بوەستێ، بەسەری بابت دەوەستێ، ڕۆژێك دادێ هەموو شت بوەستێ، ئەمن دەوەستم.. ئەتوو دەوەستی، سەعاتەکەت، هەموو دونیا دەوەستێ، عەجایبت لێ دێ هەمین ئاواهی قسەی دەکرد، دەی تووڕە مەبە، دەزانم ماندی، تەواو قسان ناکەم.. بنوو.. بنوو.. ئەمنیش گەلەك هیلاك و شەقیم.. لە ژێر تاقی دەرگاکەو ئەو تۆزە گەرمی و تاوی گڵۆپەکە وای لێ کردی ببۆرژێی، پڕ بە دڵ حەزت دەکرد بگەڕێیتەوە ماڵێ و لە ناو جێ و بالینگانی گەرمی خۆت، لە بەردەمی زۆپای جۆش دراو دوو شەوو دوو ڕۆژ بێ کەلەکە وەرگێڕان بنووی، هەمین بە دەستی خۆی لێفەکەت بەسەردا بداو لە ژوور سەرتەوە دابنیشێ و سۆزێکت بۆ بچڕێ، ئەو ماڵ میراتە دەنگی لە دەنگی تۆ خۆشترە، هەموو خەڵکی بە عەزرەتن جارێك، هەر تەنها جارێك گوێیان لە دەنگی بێ، نایلێ،

تەنهاو تەنها وەختێك خەم دایدەگرێ، بە دڵێكی پڕ لە سۆزو گەرمەوە بەندێكت بۆ دەچڕێ، بەندێك كە دڵشكانو غوربەتو قەهری هەموو ژنانی دەشتی قەراجو كەندێناوەی تیا بێ...

بە دەم ڕێوە سەرت هەڵبڕیو ڕووەو قیبلە ڕوانیت كە هێدی هێدی ڕوون دەبۆوە، لرفەلرفی ئاو دوورو نزیك دەهاتە بەرگوێتو لافاوی ئەمشەوت بیر دەهاتەوە، پیاوێك.. بوون بە دوو.. بە سێو چوار.. نا.. تا دەهات ژمارەیان زیادی دەكردو بە تەنگەتاوی غاریان دەدا، بۆ كوێ؟ نازانی.. بێ شك كارەساتێكی دوای لافاوەكەیە وا شێتی كردوون، كتو پڕ هاوارو زریكەیەكی دوور هاتەوە بەر گوێت، وەك ئەو زریكەیەی جارو بار نیوە شەوان دەهاتە بەر گوێتو خەوی لێ دەزڕاندی، ژنێك وەك ئەوەی لە نێو دڵی تاریكیەوە بێ، لە كونی ئەشكەوتێكەوە، لە درزی دیوارێكی ڕووخاوەوە بێتە دەرێ، قژی خۆی دەرنیەوە بەهەشتاوی غاری دەداو تەشكو تیریژی كەواكەی، دامێنی كراسەكەی لەو قوڕاوە دەخشان، دەگریاو لە هەردوولا ڕوومەتی خۆی دەداو باوكە ڕۆڕۆی بوو، بە دەم غارەوە سەمایەكی شێتانەی دەكرد، هەر دەتووت دەیەوێ ئەم زەویە لەعنەتیە بەجێ بێڵێو ڕووەو ئاسمان بفڕێ، كۆمەڵێك ژنی لە قوڕاو هەڵكێشراو كەوتبوونە دوای، تێك دەقژقژانو ساتمەیەیان لە بەردو دارو لە یەكدی دەكرد، ترس كەڕو لاڵی كردبوون، بە ئیشارەت یەكدیان دەدواند، ترسو سامێكی زۆرت لێ نیشت، لە تاو ئەو دیمەنە ترسناكە هەردوو ئەژنۆت دەلەرزین، ویستت دوایان بكەویت، وەك تارمایی قیژەیان نەماو بزر بوون، گەیشتیتە قەراغ گەڕەكی (گڵكەند)،

رووەو لێـواری ئـەو چـاڵاوە چـووی کـە دەتـووت خەرەنـدە دەمـی کردۆتەوە، بە هەزارەها ماڵی هـەژار لـە نێـو ئـەو زۆنگـاوەدا دەژیـن، هـەرکێ مـەترێك زەوی پـێ نـەکرِدرێ دەنێـو ئـەو چاڵەدا کەلاوەیـەك قوت دەکاتەوە، دەبێ ئەمشەو چەند ماڵ لەوێ رمابێ؟ چەند کـەس خنکابـێ؟ زسـتانان لافـاوو قـوڕاوو چـڵکاوی هـەموو شـار، بگـرە پاشـەرۆکی هـەموو گەرەکـەکانی دیکـەش دەڕژێتـەوە نـاو گڵکەنـد، ساڵ نىیە چەند کەسێك لەوێ نەخنکێ، لە برسانا نەمرێ، دەیەها دەردو دوو.. لـە سـیل و وەرەمـەوە بیگـرە تـا میـزی خوێنـاوی، خانەدانەکان ناویـان لـێ نـاوە گـەڕەکی دۆم و قەرەجەکان، گـەڕەکی سـەگخۆران، گـەڕەکی لـە برسـا مردووەکـان، گـەڕەکی قەحپـەو گـــەوادەکان و.. دزەکـــان و.. قـــۆڵ برِەکـــان.. دەســـتە دەســـتە پیاومـاقووڵان داوایـان لـە (موتەسـریف) کـرد کـە ئـەم گەڕەکـە نەهێڵێ و ئەو چاڵە پڕ بکەنەوە کە بۆتە مۆڵگەی دزو حیزو مێش و مەگەز.. داوایان کرد کە ئەگەر بکرێ ئەو دەعبایانـە لـە شـار دوور بخەنـەوە، ئـاخر شـوورەیییە شـارێکی دێرینـی وەك هـەولێر کـە عومری شەش هەزار ساڵە پیسترین گەڕەکی دونیا لـەوێ بێ و نـاو جەرگەی شاریش جێی بێ، جگە لە میکرۆبات و مناڵی هـارو هـاج چی بەرهەم دێنن؟ لە بەر خۆتەوە دڵت گەرم دەبـێ و جنێو بـە دارو بـەرد دەدەی، هـێی پیـاوە بەشـەرەفەکانی شـار گـەر ئـەنگۆ پیـاو بوونایـە گـەڕەکێکی وا نـەدەبوو، گەیشـتیتە سـەر تەپۆڵکەیـەك کـە زبڵخانە بوو.. روانیت.. چ قیامەتێکە خـودا؟ دەتـووت هـەزاران دەم بـە یەکـەوە هـاوار بـۆ تـۆ دەکـەن، دەگـرین و دەقیـژێنن کـە لـەو زەلکـاوەی تـێی کـەوتوون قورتاریـان بکـەی، لـەو بەرزایییـەوە لـە

خودایــەکی کڵــۆڵو بەســتەزمان دەچــووی، ئــەوانیش هــەزاران مەردوومی خنکاوو نیوە خنکاو، تا حەدی هەندێ لە سەربانی کەلاوەکان ئاو دایپۆشیبوو، کەلاوەکانی دیکە لەوە دەچوو سەرئاو کەوتبن، بێ شك ئەو سەدەها منداڵەی وان بە باوەشی دایكو باوکیانەوە دانەچۆقەیان پێ کەوتبوو، لە سەدەها چۆلەکەی تەڕ دەچوون، دیار بوو کە هەر هەموو بە دیواری ئەو چاڵە دەم کراوەیەدا هەڵدەگەڕان، بە خۆو بە منداڵەکانیانەوە دەخزانو بەر دەبوونەوە، درەنگ وەختێ ماشێنە سوورەکانی ئاگرکوژێنەوە دێن تا ئاوی لافاوەکە دەربدەن، هەر هەموو ناوەڕاستی چاڵاوەکەیان جێ هێشتبوو کە بەسەر ئاوەوە هەزاران وردە تفاقی ماڵەکانت دەدی سووك سەرئاو کەوتبوون، قاپو قاچاغ، مەسینە، هێلەكو بێژنگ، سەدان مریشكو جووجەڵەو کەلەشێری خنکاو، کەچە جلو پەڕۆ پاتاڵی زۆر، کتێبو پەڕاوی مەکتەب، تەختە دار، گۆچان، تاژیو توولەی ئاوساو، بێشکەی دار، کتلی چا، ساجی دار، تیرۆك، پنە، تەشتو مەنجەڵی بێ شومار، باول.. هەندێك لاشەی ئاوساوو وردیلە کە نەدەکرا بزانیت هی منداڵە یان پشیلە، کەس تێ ناگات ئەو خەڵکە چۆن غیرەت دەکەن دەنێو ئەو گۆڕە گەورەیەدا دەژین؟ تۆ بڵێی هەر خۆیان حەز بە مەرگ نەکەن؟ پیاوانی بە سیلو وەرەمەوە دەمرن، ژنانی بێ شەنگو تاقەتیش بەسەر منداڵەوە، منداڵەکانیش لەبری میزو گوو خوێن دادەنیشن، هاوینان لەو زەلکاوەی ناوەڕاستی گەڕەکێ هەر هەموو مەلە دەکەن، ئۆو دەروێش چ غایەلەیەك رایگرتووی، درەنگەو هەمینت نەدۆزییەوە، وەلێ چاوتروکاندن لەو رۆژی قیامەتە، لەو حەشرو

نەشـرە، لـەو عەزازیلـە لـە قـوڕ چـەقیوە بەلاتـەوە خیانـەت بـوو، خـەمێکی ئـاواهی کـە جـەرگ دەکا بـە خوێنـا و خـەمی خـۆت لـە لا کەمـەکێ سـووکتر دەکـا، هـەموو گـەڕەك بەیەکـەوە لـە نـاو ئـاوی لافاوەکـەدا مەلـەی دەکـرد، بـە هـەزاران پیـاو و ژن و منـاڵ، پـیرو جحێڵ، بە خۆو بە مانگا و مەڕو بزن و بێشکەوە، بە خۆو بەو کەم بزورگـەی مـابۆوە بـە قـەراغی چاڵەکەدا سـەردەکەوتن، لـە هـەموو لایەکەوە، سەردەکەوتن و دەخزین، دەتووت لە دەعبایەك رادەکەن، لـە کۆمـەڵێ خەڵقەنـدەی سـەیر دەچـوون کـە مەگـەر تـەنها مـرۆڤ لـە خەونێکی زۆر ناخۆش و ناشیریندا بیانبینێ، تۆ بڵـێی کارەساتی گەورەی ئەمشەو، ونبوونی هەمین و ئەو تۆفان و باوو بۆرانە، ئەو هـەموو هـەراو مـاڵ کاولیـیە، هـەر هـەمووی خـەونێکی نـاخۆش نەبێ؟ چش لەوەی منی پساند.. بەس.. لێی وەئاگا بێم و درۆبێ، کـت و پـڕ وابـێ هـەمین لـە نـاو پێخـەفێکی گـەرم و نەرمـدا لـە تـەك خۆمدا ببینم و لە تاوان باوەشی پێدا بکەم و بەسەریدا بگریم، بڵێم ئۆخەی کە خەون بوو، چەندەها جار هـەردووکتان بـە دەم خـەوەوە وڕێنەتان کردووەو.. پر بە کەلاوەکە لە ترسانا هاوارتـان کـردووە، خـەونی ناخۆشـتان دیـوە، کـت و پـڕ تـۆ هـەمینت بێـدار کردۆتـەوە، یـان ئـەو رایتەکانـدووی، شـەیتانت بـە نـەفرەت کـردووە، ئـەوەیان پیشـەی سـەدەها شـەوتان بـووە، کەسیشـتان لـەوی دیکـە زویـرو دڕدۆنگ نەدەبوو، ئای کە ژیان خۆی دەبێ بـە مۆتەکـەو خـەونێکی نـاخۆش و نـەبڕاوە، خـەونێك کـە تیایـدا هـەزار جـاران بکوژرێیـت، بمریـت، بخنکێیـت، بسـووتێیت، لـە خوێنـدا بگـەوزیت و.. کەچـی هەموو جارێك بۆ هـەمان مـەرگ و خـوێن و کوشتن زینـدوو بیتـەوە،

هەر لەو رۆژەوەی بە جووتە هەڵەتە بوون ژیان بوو بە خەونێکی پڕ لە ترس و بیم و دڵەڕاوکێ، هەر بە پێ مەلە سەدەها باوك لە ناو ئاوەکەدا خۆیان راگیر دەکرد و منداڵەکانیان رووەو ئاسمان هەڵدەبڕی، هەڵقاو هەڵق بە چوار دەوری چاڵاوەکە حەشاماتێکی زۆر لەو قیامەتە ورد دەبوونەوە، پشتێن و گوریس و پەتیان هەڵدەدا، کەم کەس زاتی دەکرد خۆی غل بکاتەوە و تەسلیمی ئەو قەدەرە بێ کە ئەوانی دیکەی تێ کەوتبوو، پشتێن و گوریس و پەتەکان دەگەیشتن و نەدەگەیشتنە دەستی منداڵ و مەزنی نیوە خنکاو، کت و پڕ کە یەکێك پێی دەخزی و غل دەبۆوە دەکەسی دیکەی لەگەڵ خۆی رادەماڵی و وەك گاشە بەرد بەریەکدی دەکەوتن، هەر هەموو بەیەکەوە دەڕژانەوە ناو چڵکاوی چاڵاوەکان، ناو کەندو لەندو قۆرتەکان، دایکە هەرە بە غیرەتەکانیش وەك مێردەکانیان بە هەردوو دەستی شل و شەکەت منداڵەکانیان هەڵبڕی بوو وەك ئەوەی هانا بۆ خودا ببەن کە هەتا زووە منداڵە نەخنکاوەکانیان لێ وەربگرێ، چاوانت پڕ بوون لە گریان، ئەمەیان دوا دیمەن بوو کە ئیدی چیتر لە عۆدەی ئەوەدا نەمای پڕ بە هەردوو چاوانت سەیری بکەی، هیچت پێ نەدەکرا، کافرانە وتت: کە خودا خۆی فەرامۆشی کردبن.. ئەمن چیم پێ دەکرێ؟ بە پەلەو بە ترسەوە وتت: خودایە لێم خۆش بەو ئەورۆ رۆژێکەو بۆ منی بەندە هەر لە قیامەت دەچێ، لە چاو تروکانێکدا ئاپوورەی تێکچڕژاوی خەڵکێکی زۆر بە ناو کۆڵانەکاندا بە هەشتاوی غاریان دەدا، هەر هەموویان بە یەکەوە لە تاکە بوونەوەرێك دەچوون کە سەد سەرو سەد چاوو سەد دەست و سەد قاچ و پێیان هەبێ،

هەناسەبڕکێ یان پێ کەوتبوو، دەتووت لە تاو دەعبایەك رادەکەن، دەعبایەك لە دەعباکانی ناو ئەفسانەکان، ئەژدیهایەك لە ئەژدیهاکانی ناو خەونە خەراپەکانو پێشبینیی‌یە پڕ بەڵاکان، دەعبایەك لە ئاو.. بەڵام دەعبا.. درۆینەی ئاو لە هی ئاگر کوشندەترە، ئەو لافاوە رۆحی تۆی برد، وا تەڕ بوویت کە تا ئەبەد وشك نەبیتەوە، هەنووکە دەقاو دەق دۆزەخت لە لا خۆشە، دۆزەخێکی دایساو، رەنگە بە تەنها ئەو ئاگرە بتوانێ سەرمای ناو هەناوت بکوژێ، سەرمای دونیاو، سەرمای بزربوونی هەمینێ، لەسەر دوو پێیان وەستاوی، سەیرە هێشتا دەتوانی لەسەر قاچەکانت خۆت هەڵبگری، بە دوو چاوی پڵنگ ئاسات، وەلێ کوژاوە، دوور روانیتو سەرت بۆ ئاسمان هەڵبڕی، خودا ئەو هەموو عەزابە بۆ؟ خۆ من ئادەم نیم تا لە گوڵەگەنمەکەم خواردبێتو بەر لەعنەتی تۆ کەوتبمو فڕێت دابمە سەر زەویی‌یەکی وەها خاپوور؟ نە هەمینیش حەوایەکی فریوە دەرە.. ئەمنو ئەو جگە لە دوو بنیادەمی کلۆڵو رەنج بە خەسار بێ دەرەتان هیچی دیکە نین..

تەکانت داو خۆت لە چاڵی پڕ لە قوڕاو رزگار کرد، وەك پیاوێك کە هەموو ئێسقانو جومکەکانی لێك ترازابن، هەلاهەلاو داڕزاو بە رێگەدا دەڕۆیشتی، پتر لە داهۆڵ دەچووی، خەڵکی وا پەشۆکاون کە ئاوڕ لە تۆ نادەنەوە، ئاوڕ لە پیاوێکی لە قوڕاو هەڵکێشراو، سەرکۆتو پێ خاوس، کەوتیتە جووڵاندنی پەنجەکانت نەبا بیانبەستێ، هەر دوو لا لێوت کەفی سپیان دەردا کە بۆنی تووتنو ژەقنەبووتی لێ دەهات، دەبێ زۆرت برسی بێو

نەیزانی، دیسانەوە گوێت لە هاوارو زریکەیە، هاوارەکە دەڵێ: رماوە.. ماڵی وێرانم هەمووی بەسەر یەکدیدا رماوە، لە دوورەوە قەڵا سەرسەختانە بە پێوە وەستابوو، منارەی (چۆلی)یش رەپ و رێك بە ئاسماندا هەڵکشابوو، دەڵێن لەوێدا چوار خوا هەبووەو خەڵکی ئەم شارە بەر لە هەزاران ساڵ ئەو چوار خوایەیان پەرستووە، شەنگت نەبوو وەك هەموو جار بزەیەك لێوانت لێکدی بترازێنێ، چ پیسی و پاشەڕۆك و پۆخڵی و زبڵ و زاری شار هەبوو سەر جادەکانی داپۆشی بوو، دەبێ لافاوەکەی (نوح) کوو بوو بێ؟ رووەو رۆژهەڵات سەرت هەڵبڕی، سوور سوور خوێناوی لێ دەتکا، حەزت دەکرد خۆر زوو دەربکەوێ و دڕ بە هەورەکە بداو دونیا کزر بکاتەوە، هەڵمێکی گەرم لە خاك بەرز بێتەوە، ڕەوە سەگێك بە ناوەڕاستی جادەکەدا کەوتبوونە دوای یەکدیو دەوەڕین و پاشەڵی یەکدیان بۆن دەکرد، دوو گۆلەسەگ، یەکێکی سپی و ئەوی دیکەیان رەش، تاوتاو لمووزیان لێك گیر دەکردو شەڕیان لەسەر دێڵەسەگێك دەکرد کە لەوەدابوو بە با هاتبێ، ببوونە قاندڕو پاش شەڕێکی گەرم سپییەکە بەزیو گۆلەسەگی رەش بێ هیچ حەیاو شەرمێك لەگەڵ دێڵەکە جووتبوون، لە بەرچاوی ئاپوورەیەکی تێك قژقژاو گۆلە تەکانی دەداو سەگانە دەیژەند، بێ ئاگا لە تۆو لە خەڵك و لە لافاو، عەیبە هیچ دیمەنێك لە هەمین غافڵگیرت بکا، بۆنی (چا)یەك کەللەی تاساندی، بەیانیان چ جوان و رەنگین (چا)ی دێم دەکرد، بەیانیان خەمێکی قورس دڵی دەخواردی، خەمی ئەوەی رۆژێك بێ و بێیتەوە ماڵی خاڵی، ئێواران بە تاسووقەوە دەهاتیتەوە، چەند جوان بوویت کە درۆت

دەکرد، شەوانە بە درۆکانت دەکەوتە سەرپشتو قاقای ژوورە خامۆشەکەی داگیر دەکرد، هەمین ئەوشۆ لەگەڵ (ئیمامی عەلی) زۆرانێمان کرد، دوای یەك مل لە بەر مل نان پشتیم لە زەوی دا، ئیدی هەر شەوەو ئیمامێکت لە زۆرانبازیدا دەبەزاند، هەر شەوەو لەگەڵ پێغەمبەرێك قسەت دەکرد، هەمینی سەلارو سەنگین دەیزانی بەم درۆیانە پاساوی مایەپووچیت دەدەیتەوە، مایەپووچیت لە راوە ریشۆڵەدا، شەوانە تا درەنگ چیرۆکی یوسفو زولەیخاو.. خورشیدو خاوەر.. دێوو درنجت دەگێرایەوە، ئەویش بە دەم پینەو پەڕۆکردنەوە بە درۆ گوێی لێ دەگرتی.. دەترسان.. دەبوو یەکێکتان لەو ژوورەدا، لەو کاولەدا، قسە بکەن دەنا لە تەنیاییو ترسدا دەتۆقین...

ژنێك تیژ بە تەکتا تێپەڕیو تەشكو تیریژی، لە پشتەوەڕا، كتو مت لە هەمینێ دەچوو، تاوێ ڕەدووی کەوتیو سێ جاران هاوارت لێ کرد: هەمین.. هەمین.. کچێ هەمین.. ژنەش بە دەم بای غارەوە شێتانەو بە پەلە ئاوڕی لێ دایتەوە، بێ ئەوەی ورتە بکا لە پێچپێکدا ونبوو، تەمەکە نەیهێشت رووخساری ببینی، رۆینی بە لۆقەی هەر لەو دەچوو، تەریق بوویتەوە، تاكو تەراش لێرەو لەوێ دەرگا دەکرایەوەو دەرگا دادەخرا.. ئەوەتا ماڵی (خدری پاشا)، پلت بە زەنگەکەوە نا.. زۆری پێ چوو تا پیاوەکانی بە چەکەوە دەرکەوتن، زۆرتری پێ چوو تا (پاشا) خۆی دەرکەوت، ئا کوڕینە جەمەدانیو قۆندرەی لۆ بینن، هەر هەنووکە پیاوەکانی خۆم دەنێرم، خۆ دەرزی ذیە بزر بێ، هەر هەنووکە لە هەموو مزگەفتەکانی هەولێرێ جاڕ دەدەین، ناکرێ پاشا.. ناکرێ..

هەمین حەیای گەورەیە، جاڕدانیش بۆ منداڵە، نەك ژنێکی گەورەو گران.. راستە.. راستە ئەتوو ئاگات لە خۆت نیيە.. ئەوشۆ سێ جاران بەس لە دەرگای مەت دایە، تۆ بڵێی وابێ؟ سەرکزو شەرمەزار خدری پاشاو پیاوەکانیت بەجێ هێشت، کەڕتر بووی لەوەی گوێت لە هاوارەکانیان بێ، دەروێش.. مەڕۆ.. وەرەوە.. قسەمان پێتە.. هیچ.. تۆ بڵێی تەواو شێت بووبیت، کەواتە گەر بچیتەوە بەر قاپی کۆشکەکەی چەلەبی، سمایل بەگ، عەولا قەدۆ، برایم بەگی سەرکەپکان، عەونی موفتی زادە، کوڕەکانی مەلا عەبدی، قەسری زەرد، قەرەنی جامباز، کوڕەکانی چەلەبی.. رەنگە ئەوانیش وەك خدری پاشا پێت بڵێن: ئەوشۆ سێ جاران هاتيیە بەر ئەم قاپیيە.. بۆ نا؟ نەهاتنەوەی هەمین گێژو وێژی کردی، وڕێنەو خەیاڵی خەراپ، بە دەم ڕێوە کابرایەکی پێمەڕە لەسەر شان رایگرتی: کووە دەروێش سەرکۆتو پێ خواسی؟ نەتناسی.. (هەمین)م بزر کردیيە، سەرێکی باداو غەیب بوو، لە ژنێکت پرسی، ژنێکی سەرکۆت، ئەتوو (مەیاس) نیت؟ مەیاسی کەنگرفرۆش.. دۆستی هەمینێ؟ سەری راوەشاندو فەرامۆشی کردی، بە گومانەوە تا بزر بوو ئاوڕی دایەوە، ئەوەش ماڵی (قازی)یە، لە دەرگات دا، لە هەمینت پرسی.. کارەکەرەکەیان کردیيەوە.. لێرە نەبووە.. لێرەش نەبووە؟ دەرگایەکی داخراوو پرسیارێکی مردوو لەسەر زارت، دەرگا نەما لێی نەدەی، هەتا چوویتە لای ئەو ژنە قەرەجەی کە فاڵی دەگرتەوە، لە فنجانی قاوەدا بۆ بەختی خەڵکی دەگەڕا، وتی: پەلە مەکەو هەر هەنووکە لە ناو فنجانەکەی مندا دەردەکەوێ.. هەتا چوویتە ماڵی (فاتە

کوڕانی) کە دەیانووت تاکە ژنێکە لەم شارە گەوادی دەکا، تۆ بڕوات نەدەکرد، هەمین پێ بزانێ خۆی دەکوژێ، کەوتیتەوە غایەلە، خەیاڵ وەك کۆترێکی تەرەو ماندوو کە دوور ڕۆیشتبێ، دەهاتەوە، نەتزانی چۆن گەیشتیتەوە کن ئاشەکەی چەلەبی، ئاشەکەش دەتووت سەرمای بووەو وەك پیرە پیاوێکی سیلدار دەکۆکی، دەیەها ساڵە لەو کۆکینە ناکەوێ، وەك مێشکی تۆ هەسانەوەی بۆ نییە، تا نزیکتر دەبوویتەوە لە ناو کاسەی سەرتدا هاڕەی دەکرد، کەوتیتە نێوان ئەو دوو هێڵە ئاسنینەی شەمەندەفەرەکە بە بنی دونیاوە دەگەیەنێ، چەند کەسێك تا هەنووکە قیتارەکە کوشتوونی، جگە لە چەند کەرو مانگاو سەگە بەڕەڵا، دەڵێن هەندێك لە تاو خەفەتو قەهری زەمانە خۆیان فڕێ داوەتە بن پێچکەکانی، لە پانیو بەرزی دیواری کۆشکەکە رامای، ئەو کۆشکەو قەسری زەردی کوڕەکانی دونیایەك عەردیان داگیر کردووە، بە نەشئەوە لقو پۆپی درەختەکان دەشنانەوە، قاژەقاژی ریشۆڵەکان ئەو ناوەیان پڕ کردبوو لە قەڵەبالغی، ئەم ناوە چۆڵە.. وەلێ لە دوورەوە خەڵکی وەك شارە مێروولە بەسەر جادەو کۆڵانەکاندا رژاون، شپرزەیی پاش لافاو خێڵو ئەبڵەقو سەرسامی کردوون، چەند ژنێك بە هەڵەداوان بە قەراغی سکەکەدا عەبایان لە دوو دەخشا، خۆزگەت دەخواست یەکێکیان هەمین بێ و بۆ تۆ بگەڕێ، لەو هەراو غەڵبەغەڵبە هیچ حاڵی نەبووی، وەك رەوە قەڵەرەشێك چینە بکەن لێت تێپەڕین، ئەوەتا دیسانەوە هاتیتەوە بەردەم کۆشکەکەی چەلەبی، لەوە دەچێ جارێکی دیکە، یان دەیەها جاری ترو لە زەمانێکی زۆر زوودا بەردەوام ئاواهی

واق‌وڕما و لێرە وەستابێت، هەر هەمان دیمەن، جەنجەڕێك لەو ناوە کە هەتاوی چەندین هاوین‌و بارانی چەندین زستان گەڕو ژەنگاویان کردووە، ئەسپێکی بۆرو بێ ئاگا لە دونیا سەری لە ئاخوڕەکە ناوەو کاوو جۆ دەکرمێنێ، پیاوەکانی لە بەردەرگاو سەگەکانیش لەو ناوە لە جریت بازی نەدەکەوتن، دەقا و دەق وەك هەنووکە ترساویو هەمینت لێ ون بووە، لە خەیاڵێکدا، یان لە چەندین خەیاڵو ختوورەی هەڵبزڕکاوی ناو شەوو رۆژەکانتدا بە دوایدا گەڕاویت، هەمیشە وات هەست کردووە گەر هەمین لەم دەرگا پان‌و بەرینەوە بچێتە ناو ئەم کۆشکەی کە سەد ژووری تێدایە جارێکی دیکە نایەتە دەرەوە، ئەو کۆشکەی لە کۆشکی ناو حەکایەت‌و ئەفسانەکان دەچێ، تا هەنووکە جگە لە (مەلیك فەیسەل) کەس ناو ئەم کۆشکەی نەدیوە، شەوی وا هەیە هەمین بە سەعات باس لە تاق‌و پەنجەرەو رایەخ‌و شتە عەنتیکەکانی ناو ئەم کۆشکە دەکاو، دەیگوت (ئاودەستەکەیان لەم ژوورەی مە خۆشترە.!)، دەرگاوان‌و پیاوان تووڕەو تۆسن، بە گومانەوە، لە تۆ رامان، مەگەر دەرگاوانەکانی دۆزەخ وا ناشیرین‌و دڕدۆنگ لێت بخوڕنەوە، ئاواهی بەسەرتدا هاوار بکەن، بۆ ئەوەی رووی خۆتیان لێ بشاریتەوە شلکە دارێك کە وەك حەیزەران داتاشرابوو بۆی نووشتایتەوەو هەڵتگرت‌و پشتت تێ کردن، لە شەرمانا بڕبڕەی پشتت ئارەقەی کردەوە، ئەمشەو هەر هەمووان حاشایان لەوە کرد (هەمین)یان دیبێ، هەر دەتووت عومرێکی درێژە بە دوایدا دەگەڕێی، تا لە گەڕەکی خۆتان نزیکتر دەبوویتەوە سووکتر هەنگاوت هەڵدێنا، بە ئومێدی ئەوەی هەتا دەچیتەوە نان‌و

قاوەڵتی ئامادە کردبێ، دوای لێك دابڕانی شەوێکی بێ کۆتا بە یەکدی شاد ببنەوە، هەر دەڵێی ئەمشەو شەوێکی دەعبایەو سەد شەوی دیکەی لە ناو هەناودا بووە، بە دەم ڕێوە سەدەها ڕستەو قسەی پچڕپچڕ لە مێشکتدا دەزرنگایەوە، تێکەڵ دەبوون: ژن و مێردێکی کۆك کەس قڕەی نەبیستبوون، ژنەکەی بەدعەمەلە ئەوەندەی دیکە شێتیان کرد لەسەر شەرەف هەردوو عەشیرەتەکە یەکدیان بڕاندەوە ژنێك شەو ڕۆژ شێت بوونی براکەی کە هێنایانەوە لە دەشتێ مەسلەتی دەکەن لە پشتەوە خەنجەر دوێنێ نا پێڕێ بەستر پیرێ نەماندیتیێیە سەفەریکردبێتەوە.. خزماندە شتێ ئەگەر بڕۆمنامدۆزیتەوە.. لە دوورەوە ئاپوورەی ژن و پیاوو مندالانی گەڕەك بەرەو پیرت هاتن، ها دەرویش ئەمشەویش نەتدیتەوە؟ دەنێو بازنەی مەزن و منالی گەڕەك، ژن و پیاوی شپرزەو شێواو بزر بوویت، تا ئەو وەختە بە پەقرەج و جام و تەشت و مەنجەڵ و کتلی ئاویان لە حەوشەو ناو ژوورەکان دەردەدا، بازنەی ئاپوورەیەکی دەم بە هاوارو نالەو زەنا تۆیان گەیاندەوە بەرقاپی کەلاوەکەتان، غەریبانە تێ ی رامای، ناکرێ تەنها یەك شەو بێ ئەو مالەتان جێ هێشتبێ، لافاو دیوارێکی لا تەنیشتی چەپی رماندبوو، دەرگاکە کراوەو زنجیرێکی ژەنگداریش تا ناو قوڕاوەکە درێژ ببۆوە، دەتووت عومرێکە ئەم مالە کاولە ئاشەو دەنگ و ڕەنگ و بۆنی ئادەمی نەبینیوە، زۆر ترسایت وەژوور بکەویت، لە دواوە پالەپەستۆی خەڵکەکە لە دەرگاکەوە تۆیان پەڕاندەوە حەوشەکە، پێت شەرم بوو بپرسیت: ئەرێ چەندە هەمینم بزر کردییە؟ تۆڕەکەت دەنێو قوڕو لیتاوی

حەوشـــەکەدا زیــواڵ زیــواڵ رزابــۆوە، لــق و پــۆپی دار هــەنجیرو هەنارەکەت لە دە لاوە شکابوو، سەدەها ریشۆڵەی مردوو، سەرئاو کەوتوو، ژێر ئاو کەوتوو لە نێو حەوشـەکەوە تا ناو کۆڵانیش بێ ناز پەرش و بلاو ببونەوە، لـەوە دەچوو خنکا بن و لـە بن دەسـت و پــێی منالّــە هــارو هاجەکانــدا پــان و پلــیش بووبێتنــەوە، لامپــاو فــانووس و قەندیلــە داگیرســاوەکانی شــەویش کوژابوونــەوە، شووشـەی لامپاکـەش شـکابوو، بـۆنی نـەوتی رژاو دەهـات، واق ورمــــان و بـــێ دەنگیـــت هــــەراو زەنــــای ئــــاپوورەی دەرو دراوســێیەکانتی خامۆشتر کردبۆوە، شمشـێرو زەرك و دەفەکـەت کەوتبوونـە خـوارەوە، دەروێـش نـەمان هێشـتووە کـەس دەسـت لـە شتەکان بدات، دەمو چاوەکان بە تۆ نەناس بوون، تۆ بڵێی ئەوانە خەڵکی گەڕەك بن؟ نێرەکەرو مانگاکەشت بـزرن، ئـەوەتان لـە ماڵی سمەی قەساب، کەسێك هاواری کرد، مەترسە بێ ئالیك نـەبوون، هـیچ شـتێك لـە شـوێنی خۆیدا نـەماوە، زۆپاکـەش، دەتـووت سـەد ساڵە کوژاوەتەوە، خۆڵەمێشێکی زۆر بەو ناوەدا رژابوو، باڵـەکانت کـردەوە وەك کەسـێك بیـەوێ بفـڕێ یـان خـەڵکی لـە خـۆی دوور بخاتەوە تا هەناسەیەکی پاك هەڵمژێ، هەستت کرد هێشتا دەنێو لافاوەکەدای، ئەمجارەیان لە بری ئاو خەریکە خەڵك دەتخنکێنـێ، رادەچــڵەکیت و خــۆت رادەپســـکاند، وەك ئـــەوەی بتـــەوێ لـــە شـەپۆلێکی ترسـناك خـۆت قورتـار بکـەی، شـەپۆلێکی نـاقۆلا کـە بیەوێ بتبات، ویستت هـەموو شتەکانی ئەو کەلاوە کۆنـە بەسـەر بکەیتـەوە، بـێ کـەرو مانگاکـە حەوشـەکە ئەوەنـدەی دیکـە بـۆنی خــاپووربوون و مــەرگی لــێ دەهــات، دەنگێــك هاتــە بــەرگوێت:

مریشکەکان و جووجەڵەکانت وان لە ماڵی بابە شێخ، سەیرە دەتوت ئەو ماڵە میرات بووەو لە یەك شەودا دابەش کراوە، برسی و ماندوو، دوای بڕینی ئەو ڕێ نەبڕاوەیە لە بەردەم زۆپاکەدا، بێ شەنگ و هێز، وەك ئازیز مردە بەسەر ئەژنۆکانتا کەوتیت، لەسەر لبادێکی شڕو تەڕدا مردووانە لە خۆڵەمێشەکە رامایت کە هیچ پشکۆیەکی تیا نەمابوو، هێدی هێدی بە شەرم و ترسەوە خەڵکی لێت تەکینەوە، تاو ناتاوێك تارمایی ژنێك دەهات و بێ دەنگ قاپێك چێشتی لە تەك قاپێکی دیکە دادەنا و، ون دەبوو، ریزێك لە قاپ و لەگەن کە پتر لەوە دەچوو بۆ ماڵی پرسەدارێك ریز کرابن و دەیەها پیاویش لە گوندە دوورەکانەوە بۆ سەرەخۆشی هاتبن و لەو قاپانە بخۆن، بۆنی گەرمی چێشتەکان رۆژگارێکی پر لە ئولفەتی خۆت و هەمینی بیر هێنایتەوە، داتە پڕمەی گریان، نەتتوانی شپرزە بوون و خەمی خۆت لە ژنەکان بشاریتەوە، کەس نەیوێرا هیچ بڵێ، ژنان هیچیان نەوت، تەقەللایان نەدا، زانیان بشمری بە بێ هەمینێ نان ناخۆیت، نەیاندەزانی چی بکەن و چۆن چۆنی دڵنەواییت بکەن، هەستی ژنانە پێی دەووتن کە دەروێش لەو نێرەکەوانە دەچێ کە لە دوای بزربوونی ماکەوەکەی دەمرێ، تا دەهات دەورت خامۆش و چۆڵتر دەبوو، لافاوەکەش هەموویانی شپرزە کردبوو، دەبوو دەورت چۆل بکەن، هیچ نەبێ دوای ئەو خۆڕەتاندنەو گەڕان لەو ماڵ بۆ ئەو ماڵ، لە هەزار دەرگا دان و کردنەوەو داخستن، وەڵامی زۆری پڕ لە نائومێدی و تێرامانی پڕ گومان و سەرسامی و زار داپچڕین و عەقڵ تێکچوون و وڕێنەی دڵ پڕوکێن، دەبوو سەرخەوێك بشکێنێ، ژنان

پیاوەکانیان بانگ کرد، چوار دەستە هەڵیانگرتیت، وەك تەرمێك بەرز بکەنەوە کێلیان کردیتەوە، لە پاڵ دیوارەکەو لە بنە بانێ جێو بالینگانێکی وشکیان بۆ راخستی، تەمێکی کشاو بەسەر چاوتدا نەیدەهێشت بزانی کێن، بێ شك دەرودراوسێی چاكو جگەرسۆزو دڵ بە تۆ سووتاون، غەڵبەغەڵبێکی غەمهێنو جەرگ چزێن لە ئاسمانی بەرتەنگی حەوشەکە دەهاتە بەرگوێت، هەراکە لە گوێتدا دەبوو بە نووزە وەك ئەوەی ئاوزینگ بدەیتو لە گیانەڵادا بیت، ئەمماڵەش لەوەتەی هەیە هەروا پەڕپووت بووە وەك ئەوەی لەم دونیایەدا هەردووکتان سەفەری بووبن، تیشکێك لە ئاوێنە شکاوەکەوە چاوانتی بە شەوارە دەخست، تیشکێکی باریك بەقەد دەزوویەك، ئەو رۆژەی ئەو ئاوێنەیە شکا هەمین حەجمانی لێ برا، دەرویێش ئاوێنە شکان واتا کۆستو کارەسات، با خێرێك بکەین تا تووشی نسکۆیەك نەبووین، هەر دەتووت لە تەکتایە دەتدوێنێ، دەرویێش بۆ ئەوەندە کەلەکە دەگۆڕی.. بنوو.. بنوو.. ئەتوو گەلەك هیلاكو شەقی، خەونی راستەقینە بوو یان زیندە خەو، تارمایی ئەو بوو هاتە ژوورێ، هاتیتەوە هەمین؟ تارمایی ئەو پڕ بە ناو دەرگاکە وەستا بوو، بە یەك باز خۆت گەیاندێو پرت پێدا کرد، رەوەیەوە، وتت: هەنووکە دێتەوە.. ناتوانێ تا ئەبەد تەوەللا بێ، وابوو، چاو تروکانێكو تاوتاو سێبەری سپی ئەو بە بەرچاوتا گوزەری دەکرد، بێ شەنگو توانا لێی رادەمای، لە پێ وردیلەکانی ورد دەبوویتەوە، ئەو دوو پێیانە قەڵەشتی بوونو سەرماو گەرما هەلاهەلای کردبوون، ئەو دەستانەی سەرماو ئیشی زۆر گرژی کردبوون، دەستی دەخستە

سەر نێوچەوانت‌و دەیپرسی: دەروێش خۆ گرانەتات نی‌یە؟ کت‌و پڕ هەمینت لێ بوو بە کار ئاسکێك.. نا.. مامزێك کە هەردوو سمی سم نەبوون، پەنجەی نەرم‌و نیانیان لێ رسکابوون، چاوانی زۆر رەش‌و جوان‌و بێ خاڵ‌و گەردی دەدرەوشانەوە، دوو چاوی بێ بیلبیلە، دوو گەوهەر لە بری گلێنەکان قووڵ، لەوێ‌دا، دوور وەك ئەوەی لە بنی بیرێك بن دەدرەوشانەوە، وەك ئاسکێك خۆی لە نێری‌یەکەی هەڵبسوێ نەرم نەرم خۆی تێ هەڵدەسوویت، موچڕکەی لەزەتێك بە دەمارەکانتا مێرووڵەی کردو لە ناو هەردوو چاوتا رۆشنایی پڕشنگ لە دوای پڕشنگ فڕێ دەداو ژوورەکەی رووناك دەکردەوە، رووخسار رووخساری هەمینەو پشت‌و بەرسکیش هی ئاسك، سەرپشتی بە رەنگێکی سووربا‌و دەبریسکایەوە، بن سکی سپی سپی وەك چوڕی شیر، بە هەردوو لاتەنیشتی‌دا پشتێنەیەکی قاوەیی کە لە ژێری‌دا پەراسووە زۆر ناسکەکانی یەکە یەکە دیار بوون، ئەوەندە ناسك کە تۆ نەتدەوێرا لە باوەشی بگرێ نەبا دەندەو پەراسووەکانی بشکێن، لە سپیاتی سەر لووتی ورد بوویتەوە کە لە نێوان سوورایی روومەتی لە تێکەڵبوونی بەفرو خوێن دەچوون، سوورایی‌یەك کە تا دەگەیشتەوە ژێر چەناگەی باریکی رەش دەبۆوە، وەلێ رەشێکی تا بڵێی دڵگیر، تۆ مرد بوویت یان خەتبوویت، هەر کامیان بێ نەدەجووڵای نەبا ئەو مامزە جوانەت بڕەوێتەوە، بە لەنگاز بێ، تۆ هەمیشە ئاواهی راوچی‌یەکی شارەزای دەشت‌و دەر بووی، هەر ئاواهی هێمن‌و لەسەرخۆ بوویت، بە حەوسەلەو پشوو، نێچیر ئاواهی خۆی نەهاتبێتە ناو پارێزی تۆ خۆت لە دوای شەقی

نەکردووە، ئەوەی کە بەزۆر راوبکرێ یان دەمرێ یان ئەوەتا زوو تەوەللاو هەڵەتە دەبێ ،نەتدەوێرا پێی بڵێی: ئەرێ لە کێندەرێ بووی؟ ئەوەندە هیلاك بوو گەزارەی دەردەکێشا، کە زاری دەکردەوە زمانی یەك پارچە خوێناو بوو، لە نیگای ماتو پڕ ترسی لافاوەکەی ئەمشەوت بیرکەوتەوە، لە لەرینەوەی زۆر ناسکی بەرسکی رامابوویت، شەلاڵی ئاوو ئارەقە، ویستت دەست بە لەشو لاری دابێنیو بزانیت ئاخۆ هیچ برینێك، گۆشتی هەڵتەقیوی ساچمەو گوللەیەك نادۆزیتەوە، لە تەوێڵییەوە بۆ سەرملیو.. پشتیو.. تا گەیشتیتە گوانەکانی، بە دەستی راستە گوانەکانیت هەڵدەگلۆفیو نێرانە بە سەری پەنجەکانت دەتخوراندن، بێ ئاگا لە خۆت گەمەت لەگەڵ دەکردن، سەرت خستە بەرسکی، ئەوەندە تینوو بوویت هەر دەتووت سێ شەوو سێ رۆژە ئاوت نەخواردۆتەوە، تفی ناو قورگت وشك ببوو، دەمت لە گوانی پڕ شیری نزیك خستەوە، بە هەردوو لێوی وشكو شەقارت گوانی تەڕو سوورباویت گرت، حەزت نەکرد گوانەکانی لە نێوان ددانەکانتا گیر بکەیت نەبا ئەزیەتی بدەی، دوو سێ تکە شیری خەستو شیرین رژایە ناو زارت، لە تاو تینوێتییەك کە خەریك بوو بتخنکێنێ بە ئاستەم لێوەکانت لەسەر گوانەکانی توند کردو مژیت، مامزەکەت راجفریو باڕاندیو هەڵبەزییەوە، چاو تروکانێكو گوانی لە دەمتا راپسکاند، بەسەر سینگتا بازرەقەی کردو، بە چوار لۆقە تێی تەقاندو رەوییەوە، کە ئاوڕێکی پڕ ترسو ئاسکانەی دایەوە جگە لە هەمین کەسی دیکە نەبوو، بۆ نەیهێشت زاری تاڵت، دەمارە وشکەکانت تەڕ ببنەوە، هەزار

حەیف و موخابن کە ئاواهی ڕەوییەوە، بە شەرمەوە کەوتیتە دوای، لە ناو حەوشەکەدا گێرەت پێ دەکرد و ڕاوت دەنا، کەچی ئەوەندە سرك بوو نەدەگیرا، بە ئاستەم لە دواوە پەنجەکانت، ئەو وەختەی لەپەو ڕوو دەکەوتیت، بەر نەرمایی پاو و پووزی دەکەوت، وەك حەیوانێك حەز بە گەمە بكاو بیەوێ خۆشەویستانە هیلاکت بكاو ئەوسا لە پاش تامی تامەیەکی زۆر خۆی هەڵداتە ناو باوەشت، لەوە وشکتر بووی ئارەقە بکەیتەوە، ئەویش بێ مروەتانە خونچەی دەمی دەکرایەوەو قریوەی حەوشە تەنگ و تاریکەکەی دەکردەوە بە دەشتێکی پڕ لە نێرگزەجاڕ، دواجار بازێکی داو لە دەرگای حەوشەکەوە خۆی هەڵدایە ناو کۆڵان، کەوتیتەوە دوای، خەونە یان ڕاستی؟ بەردەمی کەلاوە کۆنەکەتان ساکە دەشتێك بوو، دەشتێکی کاکی بە کاکی، هەر دەتووت هەموو خانووەکانی گەڕەك بە فوویەك، بە سیحرێك چوونەتەوە ئاسمان، تا تۆپتر غارت دەدا مامزەکەت دوورتر دەکەوتەوە، تا دوورتر دەکەوتەوە دەبۆوە بەو کارمامزە تۆقیوەی ناو حەیرانەکانت، دوورتر لەوەی کە بیگریت، لەوە نەدەچوو هەرگیز پێی بگەیتەوە، تاوتاویش بە ترس و دڵەڕاوکێوە، ترسی پیاوێکی ڕاوەدوونراو ئاوڕت لە کەلاوەکە دەدایەوە، خاپوورو وێران، لە دوورەوە وا دیار دەکەوت کە دارو پەردووی بەسەر یەکدیدا ڕمابێ، تاکە کەلاوەیەکی داڕووخاوی ئەو ساکە دەشتە کە جوانی سەد بەهار بشێوێنێ، دەشتێکی پڕ لە سەوزەگیا و گوڵاڵەسوورەو هەڵاڵەو حاجیلەو بەیبوون و نێرگزەجاڕ، چ زوو زستان نەماو بەهار هات، ماندووت کرد، کەوتە نەرمە لۆقەو دڵت

بەوە خۆش کرد کە تاوێکی دیکە گەر تەکان بدەیتو هیلاکی نەتبەزێنێ دەیگەیتێ، لەو دوورەوە هەر ئاوڕی لێ دەدایتەوە، چاوانی رەشی دەدرەوشانەوە، هەر دەتووت دەیەوێ لەو شارە لەعنەتیەیە دەرتکا، دوا ئاوڕت دایەوە، کەلاوەکەت لێ بزر بوو، ساتمەیەکت کردو لەپەو روو کەوتیتو یەك تەختە راکشایتو خۆت بەسەر پشتدا وەرگێڕا، کە بە پەلە هەستایتەوە نەبا کارمامزەکەت لێ وێڵ بێ، شێتانە بە هەر چوار دەوری خۆتدا روانیت، خۆتو کارمامزەکەت کەوتبوونە ناوەڕاستی بازنەی سەدەها راوچی تفەنگ بە دەستو لوولەی سەدان ساچمەزەن لە بەر هەتاودا دەبریسکانەوە، هەڵقاو هەڵق گەمارۆ درابوون، بە قەد باڵای زەلامێك خۆیان لە قۆرتو چاڵان نابوو، جارجارە بەیەکەوە سەد.. نا تۆ بڵێ.. هەزار جەمەدانی وەدەردەکەوتنو بزر دەبوون، هەزاران چاوی سوورو تووڕە لەسەر سیرەی تفەنگەکان گڕی غەزەبیان بەر لە گوللەکان بۆ تۆو بۆ کارمامزەکە دەنارد، پەنجە داگرتنو تەقینەوەی هەزاران گوللە.. جاروبار دە دوانزەیەکیان بەیەکەوە لە چاڵەکان دەهاتنە دەرێو وەك بزن مشكو سەگسارو گۆڕهەڵکەنە خۆیان لە چاڵەکاندا دەشاردەوە، بێ پەنجەو دەست لەرزین نیشانەتان لێ دەگرنەوە، لەوە دەچوو هەریەکەو جێو سەنگەری خۆی خۆش بکات، لەو ساکە دەشتەدا جگە لە تۆو ئاسکە هەمینو راوچیە دڵرەقەکان هیچ خەڵقەندەو فرندەیەك نە لە زەویو نە بە ئاسمانەوە نەمابوو، تا دەهات لە ترسانا هەردووکتان بەرەو لای یەك دەخشین، لەسەر لەپ رووەو یەکدی، مامزی گوێ سووك بە هەر چوار لادا دەیڕوانی، گوێ بیستی

چرپەچرپی راوچییەکان بێ ئۆقرەی کردبوو، تۆش لەگەڵیا گوێت قولاغ کرد، زانیت هەر تاوێکی دیکەیەو یەکەمجار بە یەك فیشەك مابەینی هەردوو چاوانی دەتەقێنن.. بە سەرو ملێکی شل‌و خوێناوییەوە، کە هێشتا لەشی گەرمە، غار دەدا.. دوو بازو لەتر دەداو هەر چوارپەلی دەشکێن.. مامزەکەت لە خوێندا دەگەوزێ‌و سەرو ملی دەکەوێتە بن دەست‌و پێی خۆی.. کەچی راوچییەکان بسکەی سمێڵیان دێ‌و شاگەشکە بە شکاندنی ئەو نیشانەیە قاقاو قریوەیان لەو ساکە دەشتە دەنگ دەداتەوە.. گوێت لێ بوو بە دەنگێکی پڕ لە رق‌و کینەو ترسەوە کە تێکەڵ بە خۆشی‌و لەزەتی کوشتنی مامزیك بێ.. بە قورگێکی نووساوەوە بە یەکدیان دەگوت: نەکەن گوللە بە خەسار بدەن.. هەریەکەو نیشانە لە شوێنێکی کاریگەری بگرێتەوە.. ئەمن دەفەی سنگی.. ناوچەوانی بۆ من.. کەللەسەری لۆ تۆ.. ئێوەش هەریەکەو پەلێکی ببێژن.. گەر پیاوی چاوی چەپی لۆ من‌و چاوی راستەشی ئەتوو نیشانەی لێ بگرەوە.. وای لەو کافرانە دەروێش.. پیاوانی تووڕەو داخدار.. لەوە ناچێ کوشتنەکەیان مەبەست بێ.. لەزەت لە راوەکەیە نەك لە نێچیر.. ئەمن لێرەوە دەمەوێ گوللەکەم گوێی چەپی ئاگر بداو لە گوێی راستەیەوە بێتە دەرێ.. هێی کوڕینە دەستتان نەلەرزێ.. حەیامان نەبەن‌و وا نەبێ بە برینەوە لە دەستمان قورتاری بێ.. ولاخ جغەرەکەت بکوژێنەوە.. لە لای (با)وە نەچیتە پارێزی.. پارێز گرتن لە مامز وا نابی مالۆسینە.. ئەوە دەنگی (هۆمەری سەرکار)ە، خۆیەتی، بابی هەمینێ.. گۆتم جغەرەکانتان بکوژێننەوە نەفامینە، راو وا نابیتن، ئاخر

سەگبابینە وام لیّ مەکەن لە جێی مامزەکە یەك دووانێکتان سارد کەمەوە، لە دووری دوورەوەش لەگەڵ تۆزو بایەکدا هەر ئەسپ سوارەو کەندو لەندی دەبڕی، زورگێك دەیدایە دەست زورگێکی دی، تەلانێك رووەو تەلانێکی دیی دەیفڕاند، سوارەکان هەر هەموو گەیشتنە پارێزەکەو بوون بە هەڵقەیەك بە دەوری ئەو پیاوانەی دەست لەسەر پەلاپیتکەی تفەنگ خۆیان دابووە پشت تەپۆلکەکان، یان جێی ئەژنۆیان دەنێو چاڵەکاندا خۆش دەکرد، هاواری خدری برای هەمینێ دەگەیشتە گوێی هەمووان: جغەرەکانتان بخەنە ژێر خۆڵو گڵەکان، (با) بۆنی تووتنەکەی لۆ ببات لە دەستمان قورتار دەبی.. هێشتا زووەو تەرەی مەکەن، هەڵقاو هەڵق سوارو پیادە ڕووەو لاتان دەهاتن، هێی هەمین ئەوە سەری چەند ساڵانە ئەو راوچیانە لە نیچیرێکی وا دەگەڕێن، هێی کوڕینە کە ئەمن دەنگم دا ئەنگۆ هەنگینێ بیکەن بە هەڵڵاو هاتو هاوارێك تاوەکو سەری لیّ بشێوێ: ئەو هاوارە پڕ لە داخە پڕاوپڕ دەڕژایە گوێی هەمینێ، هاواری هۆمەری بابی، راوێکی گەلە خۆشەو تێکی مەدەن، راوی هەموو عومرەو ئەوەی پارێزەکە بپەڕێنێو ئەو راوەمان لیّ بدۆڕێنێ پیاو نییە لە گوندیش ترۆ دەکرێتن، یان خوینی نگۆ.. یان هی ئەو مامزە، ئەو هاوارەش هی (کانەبی) برای بوو، هاوارو قاوو غەزەبی باوكو برایان ئەسپەکانی خستبووە سەرحیلەو سمکۆڵان، لە دوورەوەش هەوهەوی سواران بە دەم بای غارەوە هەردەهات، لە دە لاوە کوڕگەلی گوندی بەسەر ئەسپەکانەوە دەلەنگینەوە.. ئەمن حەز دەکەم یەکەم کەس بم کە مامزەکە هەستێنم، هەر هەموو بەتەمای

رکێف لێدان بوون.. نالەی (هۆمەری سەرکار) هەر هەموو پیاوەکانی سڕکرد: لە بن دەستیو پێی هەر ڕاوچییەك قورتاری بی.. لە جێی ئەو مامزە ئەمن ئەو کەسە دەکوژمو دەیخەمە بەر لمووزی توولەو تاژییەکان، لەگەڵ ئەو هاوارە راوچییەکانی نێو چاڵەکانو پشت تەپۆلکەکان خۆیان کێل کردەوە، هەر دەتووت مارمێلکەو رەشەمارو بزن مشکن سەر دەردێننو دەیخەنەو ناو دەفەی سینەیان، هەر هەموویانت دەناسییەوە، خۆیان بوون، پیاوە تووڕەو تۆسنو دەمارگیرەکانی کۆنە گوندەکەی خۆتان، ئەو تۆلازو جحێڵانەی گوندی کە بەدزییەوە حەزیان لە کچانی ئاوایی دەکردو لەگەڵ حەیرانێکی تۆ دەمردنو زیندوو دەبوونەوە، هەر هەموویانن، لە قاوەچییەوە بیگرە تا مەلاو فەقێیەکان، کەریم مەیتەرو وەسمانە خێڵو کوڕانی ئاغا.. لە گوندەکانی دیکەشەوە هاتبوون، هەموویانت دەناسییەوە.. هەتا لاوك بێژو حەیران بێژەکانیش هاتبوون ئەو حەیرانە بکوژن کە لە قورگتایەو بۆ هەمینە، ئەوەتان: مارخۆی هاودیانێ، مەلا وسوی چاوەش، ئەحمەدی کامەلا، عالی مێرەمە، رسو خۆشناو، رەشاغە، بوداغ بەگ، مامێسی گاوان، مەلۆکی میر حاج، میری روستێ، عەلی عەجەم.. هەر هەموو فەرماندەو سەرهەنگەکان، قوماندارو سەرقۆڵان.. هەر هەموو دەستیان داوەتە تفەنگەکانیان، خۆیان دابووە دەست شارێگەو توولە رێگەکان، کەندو لەندەکان، بە هەردوو چاوان لە (باپیر ئاغا) دەگەڕای، خۆی پیشان نەدەدان، دەتزانی هەر تۆزێکی دیکەیەو بە خۆو بە ساچمەزەنەکەیەوە دێو وەك ئەوەی نیشانە لە کەڵەکێوییەكو مامزێك بگرێتەوە، نیشانە

لە تۆو لە هەمینێ دەگرێ، لە خوێناوێدا دەتانگەوزێنێ، بە بریندارێ دەست لە ملی یەکدی دەکەن، دەمریت و دەمت ناگاتە مێخەك بەندی بەرملی، خەزێمی لا کەپووی، گوارەی هەردوو گوێیانی، ئارەقەی نێو سینەو مەمکانی، دەمریت و حەسرەتی رامووسانێك دەبێ بە خوێن و لە دڵتەوە دەڕژێتە سەر پنچکە گیایەکی ئەو دەشتە.. لە خۆت وایێ.. لە هەمین وایێ.. لەوان سواران، زرێ داران، مشکی و هەوری بەسەران، سەرشکێنان، چاو سوورو داخ لە دڵان، زگ دڕێنان، ها ئێستا نا.. ها تۆزێکی دیکە دەگەنە سەرتان، بە تاوە غارو نەرمە غاران، لەوە دەچێ باپیر ئاغا بۆ ئەو راوە زۆر دانسقەیە لە هەر هەموو ئاغاو بەگلەرو شێخ و مەلاو پیاوانی گوندەکانی دیکەی گێڕابێتەوە، لە میرو عگیدو قاوەچی‌یان.. خەڵات.. خەڵات.. هەرکەسەکی بایز بکوژێ و بە زیندێتی چاوان هەمینم لۆ دەستگیر بکات لە کۆشك و باڵەخانەی من سەرپشك بی، وەی لەو هەموو کوڕو کاڵانەی گوندی کە بۆ ماچێکی هەمین ملی خۆیان لە تیغ هەڵدەسوون، هاوار دەکا: کوڕینە زۆر عەیبە کچمان بە دووی شایەرو لۆتیان بکەوی، لە هەر چوار لاوە رێتان لێ دەگیرێ، ئابلووقەی پیاوە تووڕەو تووشەکان، وەی لە زەلیلی دوو عاشقە رووتەی بن دەست و پێیان، سمی ئەسپان، وەی لە بریسکەی جەرگبڕی لوولەی تفەنگ و ساچمەزەنان، لوولەیەك و.. دوو.. دە.. و.. سەد.. دەست رێژێك و دوو.. دەو.. سەد دەست رێژ.. تۆ دەکوژێن و ئەوسا دەبێ هەمین لە خۆی حەرام کا خواردن و خەوی نیوەشەوان، لە دوای بایزی حەرامە سەداو چریکەی لاوك بێژو حەیران بێژان، حەرامە کل و

کلچوك، خەزیمو گوارە، فندو فانۆس، چارۆگەی زەردو رەفتەی شین، کەوشی سووری عەجەمی، حەرامە مانەوە لە تەویلەی باوكو برایان، مردەنییە کەوتنو دەخالەتی بەگلەرو ئاغایان، هەر دەڵێی هەمووانی ناردووەو خۆی دوا راوچییە دەگاو بەزمو هەنگامەی راو خۆش دەکات، دەبێ کێ بێ کە یەکەمین کەس شێتو شەیدای ئەوەیە یەکەمین گوللە بتەقێنێو هەوا ئاگرداو دڵی ئەو مامزە کون بکا، دڵی تۆ؟ باپیر ئاغا؟ هۆمەری سەرکار؟ خدر؟ کانەبی؟ کەریمی مەیتەر؟ بوداغ بەگ؟ یان یەکێك لە پیاوە هەرە هیچەکانی گوندی؟ کەسیان لە (کەریم مەیتەر) چروکتر نییە.. هەرکێ بێ؟ دواجار هەر هەمووان خەونیان بەو راوەوە دەبینی، لەوە دەترسی بە زیندویێتی چاوان هەردووکتان بخەنە بەردەمی سەگەلو توولەو تانجییەکانیان، ئەو توولەو تانجییانەی پەلەوەریان لە ئاسمانەوە دادەگرت، تانجییە مل بە قەرێتەکانی ئاغا راوتان دەکەن، هەروەکو کەڵە کێوییەكو مامزێکی برسیو هیلاكو پەلو پۆ شکاو، بە شەوارە کەوتوو لە تاو بریسکە بریسکی لوولەی تفەنگەکان، ملتان دەشکێنن، تانجییە رەشەکەی باپیر ئاغا، مل بە زەنگوڵی زیو، مێخەکبەندو حەمایلی هەمین بە کەڵبەکانی دادەپچڕێنێ، کەپووە قنجەکەی بە خەزێمەوە دەخوات، هەردوو پەرەی ناسکی گوێی بە گوارەکانەوە قووت دەدات.. تانجییەکانی دیارنو خۆی بزرە، پیادەو سوار بە دزە دزە لێتان نزیك دەکەوتنەوە، هەر هەموو براکانی هەمین دەیانویست هەتا زووە پارێزەکە بشکێو بە گوللەیەك نێوچەوانت ئاگر بدەن، تێپەڕێنی ئەو هەزارەها رۆژو مانگەو داخی تۆڵە پیری

کردبوون، پیرتر لەوەی بتوانن تفەنگ بتەقێنن، لە ژێر تیشکی هەتاودا بە غەزەبێکی گەرمو دێرینەوە رەش رەش دەدرەوشانەوە، دەنێو خوێنی هەرکامیان تۆڵەی ئابڕوو تکان گەرمتر بوو لە رۆژی یەکەمی شەرەف دۆڕان، گینگڵو خۆ خواردنەوەی هەزاران شەوو رۆژ وای کردبوو بیانەوێ بەقەد ئەو عومرە پڕ لە قەهرو چاوەڕوانییە پارێزو کوشتنی نێچیرەکانیان درێژتر بکەنەوە، هەردووکتان، لەوساکە دەشتە، کەوتبوونە بەر رەحمەتی ئەو راوچی‌یە دڵڕەقانە، دڵڕەقترین، کە لەوەتەی زەوی‌و پیاوو راو هەیە، دڵڕەقی وا هیچ نێچیرێك نەیدیوە، پڕ بەو ساکە دەشتەو بەقەد ژمارەی دارو بەردو پنچەکان، گەردیلەی خۆڵەکان.. ترسیان دەچاند.. لە ناکاو پڕ بەو دەشتە هاوارت کرد: راکە هەمین.. راکە.. خۆیانن، هەتا زووەو نەیان کوشتووی، وەرە باوەشم، یەکە یەکە گڕی غەزەبێك لە چاوانیان چەخماخەی دەداو پووش‌و پەلاشی ئەو ناوەی دەسووتاند، سەیرە.. هەتا لێتان نزیکتر دەبوونەوە گەنجتر دەردەکەوتن، گەنج‌و قۆزو سمێڵ بابڕ وەك ئەو رۆژەی کە لە شایی‌یەکەی (کەریم مەیتەر)دا هەڵدەپەڕین، مامزە کەشت سەرسام‌و ئەبڵەق بە دیار مەرگی خۆیەوە بە هەر چوار دەوری خۆیدا وەك ئەوەی بریندار بێ دەخولایەوە، گیاوو گوڵ‌و نێرگزو حاجیلەو بەیبوونی دەشێلا، چەندە پتر دەترسا ئەوەندە زیاتر چاوە رەشەکانی دەدرەوشانەوە تا دەبوون بە دوو دڵۆپە قەترانی رەشتر لە رەش، بە چرپەی بکوژێکەوە کە لە هەموو تەمەنیدا چاوەڕێی ئەو نیشانەیە بووبێ پیاوە سمێڵ بابڕەکەی ئەو پەڕی دەستە راست بڵماندی: لە منەوە دەست پێ بکا.. گەر

ئەمن نەمپێکا با دوای من باوکە خۆی سازدا.. جوان پارێزی لێ بگرن.. هەقی هەموومانە.. هەر.. یەکەو.. گوللەی.. خۆی.. لە.. لەشی گەرمی‌دا.. لە.. لەشی.. گەرمیاندا.. سارد.. بکاتەوە.. کورینە.. ئەوەتا.. شەرەفی.. هەموومان.. بوو.. هەمووتان.. کت‌و پڕ چرپەو سرتە نەما، ئەو ناوە کپ‌و خامۆش.. خامۆش.. ئەوەندە خامۆش کە ئیدی بەندی دڵی نێرترین پیاو بپچڕێنێ.. لە دوورەوە تارمایی ئەسپ سوارێك دەرکەوت، تیژ دەهات، تیژتر لە (با)، بە تاوتر لە مەرگ، پڕمە پڕمی ئەسپەکە لەو دوورەوە پیاوەکانی سڕ کرد، پەنجە قرساوەکانیان بەسەر پەلەپیتکەی تفەنگ‌و ساچمە زەنەکانەوە رەق‌و وشك بوون، قۆڵ‌و باسکیش وەك تەختەو داری سارد‌و سڕ، خۆی بوو، باپیر ئاغا، تۆزی دەکرد، ئەو پیاوەی حەسارێك لە تانجی‌و توولەی دەڕستاند، دیار بوو دەمێك بوو خۆی بۆ ئەو مامزەی دەشتی قەراج مەلاس دابوو، سالانێکی زۆرە پارێزی لێ گرتووە، لە دوورەوە (با) دەنگی کەرخی هانی، هێی پیاوینە.. کوڕگەلی گوندی.. نەکەن نیشانەیان لێ بگرنەوە، پەنجەتان لا ببەن لەسەر پەلەپیتکەی تفەنگەکانتان، دەمەوێ بە زیندوێتی بیگرم.. ئادەی رادە.. هەڵقەی راوچی‌یان لێکدی دەپچڕا، بەر لە خۆی هاواری دەگەیشتە کنیان، تیژ دەهات هەروەکو باوو بۆران، وەك غەزەبێك لە ئاسمانەوە بێ، وەك گڕکانێك لە بن پێی تۆو هەمیندا بتەقێتەوە.. تەقی‌یەوە، ئەسپە رەشەکەی بە دەم بای غارەوە پریشکی ئاگری لە بەردەکانی ژێر هەر چوار سمی‌یەوە دەپژاند، دەتووت باڵی لێ رسکاوەو دەفڕێ، بێ شومار توولەو تانجی بە دەم قروسکەوە پێش

سوارەکە کەوتبوون.. هەر هەموو ناساز دەیانقروسکاند، راکە هەمین.. هەتا تانجی‌یەکانی ئاغا لێمانەوە دوورن.. راکەو.. وەرە باوەشم.. ئاغا دڕی بە پیاوەکانی داو بە شریخەی قامچی زراوی مامزەکەی بردو دڵی پیاوەکانی خستە لەرزە، ئادەی کوڕینە بکەونە دووم، مامزەکەت بە چوار لۆقە ئەو هەردوو وەردەی دەبڕی‌و سەگ‌و توولە تاژی‌یەکانی ئاغاش سەریان لە دوو نابوو، بێ ئەوەی بۆن بە تۆوە بکەن لە تۆ رەت بوون‌و راوەدووی ئەویان نا، لەبەر هیلاکی‌و هەردوو کەفەڵی پڕی هەمینی مامز نەیدەتوانی لەوە تیژتر رابکات، کەوتبوویتە ناو گەردەلوولی سەگ‌و تاژی‌یەکان، ساتمەتان لە یەکدی دەکرد، کە هەمین بە دۆڵێکدا غل بۆوە، لە چالاّیی‌کەدا بە سەدەها مامزو کارمامزی دیکە بێ ئاگا لە سەگ‌و تاژی‌یەکانی ئاغاو پیاوە تفەنگ بەدەستەکان دەلەوەڕان، لەسەر گردەکەوە هاوارت لە هەمین‌و لە کار مامزەکانی دیکە کرد، هاواری جەرگبڕی تۆو قروسکەی تانجی‌یەکان‌و قاوو قیژی راوچی‌یەکان شێتی کرد، دەنێو ئەو تاوو ترسەدا بە هێزی یەك رەوە مامز تەکانیان دا، بە نێو یەکدیدا تێك قژقژان‌و ساتمەیان لە یەکدی دەکرد، کە بە دەم غارەوە لە هەمین‌و لەو رەوە کارمامزە نزیك بوویتەوە بە دەم هەناسەبڕکێ‌وە هەر هاوارت لێ دەکردن کە بفڕن، بۆ ناکرێ وەك لە ئەفسانەکان‌و حەکایەتەکان روو دەدا باڵیان لێ بڕسکێ، لەگەڵ دەنگ‌و هاوارەکەت بە ترسەوە هەر هەموو ئاوڕی ئاسکانەیان دایەوە، ئەی خودا ئەوە چی‌یە کە دەیبینی، ئەوەتان هەر هەموو کارمامزەکانی دەشتی قەراجی، ئەوانەی کە بە بریناری لە دەست راوچی‌یەکانیان هەڵەتە بوون،

کچە نازدارەکانی ناو حەیرانەکانت، کچانی غەمکین و دڵساردی گوندەکەی خۆتان، ژنان و کچانی نامرادی هەر هەموو گوندەکان، دوور لە چاوانی باوک و براو مێرد و کوڕ، دوور لە چاوانی ئامۆزاو خاڵۆزاو پلکەزا لەو دەشتەو دەنێو مێرگەکاندا بێ ئاگا لە نیازی پیسی راوچی‌یان دەلەوەڕان، چ سەیرە.. سەریان، سەری کچەکان و ژنەکانە و لەشیش هی رەوە مامزێکی سۆرغەرە، یەکە یەکە لە تۆو لە هەمینێ رادەمان، دەیانناسیتەوە، ئەوەتا ئەسمەرێ زراری، خەجیجێ رەحمانی، رەوشەن سۆری گەردیان، جەواهیری باریئان، ئامینەی کوڵەبن، زولەیخای زولف سۆر، زەینەبی کابایزی، بەسێ و فەهیم و ستی و رابی لە گۆلاوێکدا ئاویان دەخواردەوە، چ گوناهێکی گەورەیە کوشتنی کارمامزێك لە عانی ئاو خواردنەوەدا، مریەم و عەنبەرو موعتێ خۆیان دابووە بەر تاوو تینی هەتاوێ و لەسەر لا کەوتبوون و بۆرژابوون، ئەستێرەو هوما و بەلقیس و مینا لەگەڵ هەناسەبڕکێی هەمینێ هەستانە سەر پاشووان، هەر هەموویانن، ئەوانەی هەر لە ئەزەلەوە تا هەنووکە رەدوو کەوتوون، چ زەحمەتە خۆشاردنەوە لەو ساکە دەشتە، چ بە ترسەوە، هەترەش چوو.. زارەترەك و زەندەق چوو ئاوڕ لەو پیاوە تووڕەو داخدارانە دەدەنەوە، ئەو پیاوانەی لەوەتەی هەن لە راوە مامز پتر هیچی دیکە نازانن، گۆشتی مامز نەبێ ناخۆن، کەوڵی مامز نەبێ لەسەری دانانیشن، سەد مامز بەیەکەوە دەکوژن تا تۆزێك مسکیان دەست کەوێ، مێشکی پڕاوی هەر بە خاوی دەخۆن تا شەهوەتیان پتر بێ، گوێ لەو حەیرانانە دەگرن کە تیایدا هەر مامزەو دەکوژرێ:

ئەمن سەردەمەکێ راوکەر بووم،
دەگەڕام لە راوێ،
کارمامزەکم هەلدەستاند بەوێ سبیانێ..
جۆتە تاژیەکانی قورە بۆشینکەم بەردانێ..
وەکی دەڕوا لەبەر عەوەت عەوەتێ سواران..
چەپڵە کوتانێ..
لەبەر نوسکە نوسکێ تاژیان..
لەبەر قاژەیێ بڕنۆیان..
ئەوا ئاوێ خۆی دەخواردەوە..
دەپەڕییەوە لە جۆگەی هەولێرێ..
میرێ کیژان دەیگۆ:
کوڕەتیم لاوە..
حەیرانەکەی توو گەلەك عاشقە..
بە چ پیسە راوکەران نایەتە گرتنێ..
بە دەستی خۆت نەبی..
بە کەسەکی دیکە ناگیرێ..

هەریەکەو دەیویست راوچییەکی ناو یەکێك لەو حەیرانانە بێ.. لەگەڵ نەعرەتەی باپیر ئاغادا هەرچی راوچی ناو چاڵەکان و پشت تەپۆلکەو تەلان و سەرپشتی ئەسپەکان هەبوون کردیان بە هەو هەویێك و.. هات و هاوارو.. ناڵەو نرکەیەك کە هەر چوار پەلی مامزو کارئاسکەکان بشکێنێ، بە دەم بای غارەوە هەر رەوە مامز بوو تێکەڵ بە رەوەکانی دیکە دەبوو، هەر هەموو ئەو مامزو کارمامزانەی کە رۆژگارێك لە نێو تەویلەو گەوەڕو زنجیرەکان

وەڕس بــوون و.. رووەو ئــەو دەشــتە هەڵەتــەو تــەوەللا بــوون، ژمارەیــەکی زۆر لــەو مامزانــەی کــە هێشــتا زنجیرو قەریتــەیان بــە ملەوە بوو، پەڵەی وشکەوەبووی خوێن بەسەر سەرو مل و پشت و چــوار پەلیانــەوە، تــا دەهــات ژمــارەی ســوارەکان زیــادی دەکــرد، دەتووت لە ژێر هەر پنچکێکدا، هەر دارو دەوەن و تەڕاش و گاشە بەردێکــدا ســوارێك دێتــە دەرێ، لــە کــوێوە ئــەو هــەموو راوچی‌یە هاتوون؟ بە خۆو بە تاژی‌یەکانەوە سەریان لە دووی هەمین و باقی ئاسکە کچ و مامزە ژنەکانی دیکە ناوە، ها لێرەو ها لەوێ، باپیر ئاغــا بەســەر ئەســپەوە دەلەنگی‌یــەوە، لــە شــانی کردبــوو رمبــەکی دەمڕەشــی هــەژدە قەفی‌یــە، وەك هەمیشــە خەنجــەری دەبــان لــە بەرپشــتێنی، بــوو بــە هــەڵا و گرمــەگرمی ســواران، رەوە مامزەکــان تێکــەڵ دەبــوون و پاشــان پــەرت دەبوونــەوە، لــە قــەراخ هــەر گۆمــە ئاوێکدا هەر مامز بوو رادەپــەڕی، بوو بە تــەڕاد لێدانی سواران.. هــەرجارەکی بــاپیر ئاغــا بچــێتە راوو شــکاران لــە چــل رۆژ کــەمتر ناخایــەنێ، هــەمینی مــامز دەگــەڵ رەوەیەکــدا بــە باســکەیەکی ســەرکەش و ڕکدا هەڵگــەڕان، بە هانکە هانکەوە قاچ و قولیــان لــەو خۆڵــە نەرمــە دەردەهــانی و دەیانقوچاند، کــت و پــڕ بیســت ســوار بەیەکەوە بە خۆیان و تانجی‌یەکانــەوە لە بەرامبــەر ئەو رەوە مامزە وێڵەدا راست بوونەوە، تانجی‌یــەکی دەمڕەش و هار گەیشتە سەر مــامزە هــەمینێ و رایپێچــا و لــە بــەردەمی ســوارەکاندا لــە خۆڵــێی وەردا، تانجی‌یــەکانی دیکــەش هــەر بــە تــاوی غــارەوە.. هەریــەکەو مامزە ژنێك و ئاسکە کچێکی خستە ژێــر چــەپۆك و ددان، بــە گــۆڕێ وەربوون سەدەها دانەی مرواری لە ملوانکەی پچڕاو.. دوگمەو..

گوارەو.. تۆقەو تەلەسمان.. کرمەك‌و.. زەنجەقان.. لیکی لینجی تاژی‌یەکان دەڕژایەوە سەر گژنیژەی گواران.. بە گۆڕێ وەربوون خەزێم‌و حەمایل‌و مێخەك بەندان.. برسی‌یانە قەپیان لە لووت‌و کولم‌و چەناگەی کارمامزەکان دەگرت، زیوال زیوال بوون سوخمەو کراس‌و کەوا و چارۆگەو دەسرۆکەکان، کەوتنە بەر پێی سواران هەوری‌و هیزاری شەکرە ژنان، وەك لە خەونەکاندا روو دەدا خۆت دەنیو گیژەنی سوارەکان‌و تانجی‌یەکاندا بینی‌یەوە، هەرسوارەو لە زین دادەبەزی‌و دەیویست کارمامزی جوان لە نێو کەلبەی تانجی‌یەکەی دەربێنێ، هاوارت کرد: هەمین ئەوەتام.. دەستم بگرە.. وەرە باوەشم.. سوارەکان سەرگیژو غافلگیر بوون، بۆ تاوێ هەریەکەو سەرسامی ئەو کارمامزەی بن دەست‌و پێی ئەسپەکەی بوو، وەك ئەو راوچی‌یانەی بە موورادی خۆیان دەگەن‌و دادەسەکنێن، هەر پێنج پەنجەی دەستی راستی کەوتبوونە نێوان کەلبەو ددانی تانجی‌یەك‌و خوێنیان لێ دەتکا، کە تۆی بینی شەنگ‌و هێزی هاتەوەو هەستایەوە سەرپێ، کەوتە نەرمە غارو تا دەهات تیژتر تاوی دەداو.. تۆش لە سەگ‌و سوارو تانجی‌یەکان دەتپاراست، تانجی‌یەکانی ئاغاش یەکڕاست شوێن پێی ئێوەو.. بۆنی ئێوەیان لە حەوادا راو دەکرد، لە دە لاوەش دەتدی هەر رەوە مامزەو کەوتوونەتە ناو گەردەلوولی راوچی‌یەکان‌و تانجی‌یەکان، زریکەو هاوارو نالەی ئاسکە کچەکان ئەوەندەی دیکە پیاوەکانی سەرمەست‌و شاگەشکە دەکرد، لەوە دەچوو هەندێکیان بخورێن، بۆنی خوێن‌و گولالە سووره تێکەڵ دەبوون، چ بەهارێکی خوێناوی‌یەو چ راوو شکارێکی دلڕەقانە، ئەوەتا تانجی‌یەکان لە

سەد لاوە گەمارۆی کارمامزەکان دەدەن، راوچی‌یەکانیش بۆ زەندەق بردن تەقە لە دارو بەردو ئاسمانیش دەکەن، ئەو کارمامزەی خۆی لە نێو کەڵبەو ددانی تانجی‌یەك رادەپسکاند لە دووری دە هەنگاوەوە دە راوچی بەیەکەوە بە گوللە دایان دەبێژاو.. لە خوێنی خۆیدا دەیانگەوزاندو.. پاشانیش تانجی‌و توولەو سەگە برسی‌یەکانیان تێ بەردەدا، چی لەو هەموو مامزە کوژراوە بکەن؟ لەو هەموو کارئاسکە مردارەوەبووە؟ کە لە مەودای گوللەباران‌و تانجی‌یەکان دوور دەکەوتنەوە.. تەواو دەبوونەوە بەو کچ‌و ژنانەی گوندەکەی خۆتان.. دەتووت ژن‌و کچانێکن هەر هەموو سیپاڵی بەریان.. دەرپێ‌و کراس‌و کەواو سوخمەو دەسماڵیان، هەر هەمووی پینەیەو لەگەڵ هەر تەکانێك‌و هەنگاوێکدا یەکە یەکە ئەو پینانە دەکەون، ئەو دەشت‌و دەرە پڕ ببوو لە گوارەو خەزێم‌و کرمەك‌و گەردانەو بازن‌و کلچوك، پڕ ببوو لە تیلمەکراس‌و کەوا.. لە دۆخین‌و دەرپێی هەلا هەلا.. خودا ئەوە چ راوێکە..! تا دەهات تانجی‌یەکانی ئاغا لە تۆو لە هەمینێ نزیك دەبوونەوە.. لە بای غارت داو پێی گەیشتی.. دەستت بێنە هەمین.. راستەم برینداره.. دەروێش.. هەموو ئازا..م برینداره.. شێتانە باسکت لە ناوقەدی‌یەوە ئالاندو لە زەوی بەرزت کردەوە، لەگەڵ هات‌و هاواری ئاغاو نەعرەتەی بێ ئامانی‌و قیژەی راوچی‌یەکان‌و لوورەی جەرگبڕی تانجی‌یەکان‌و حەپینی لە هەوادا بڵاوی ئەو هەموو سەگە هەمین رەتی بردو تۆش بە دوایدا ساتمەت کرد.. لە بەردەمتەوە ماندووانە.. کوژراونە سەرو ملی تێك شکاو درك‌و داڵی ئەو ناوە روومەتی ناسکی ئەمیان زامار

ــــــــ

کــرد، گــورج هەســتایتەوەو لــە باوەشــێت کــردو خســتتەوە سەرپێیان.. بە دەم نووزەوە.. بە قورگی پڕ لە گرین‌و برینەوە تکات لێ کرد: غاردە دەنا دەمانخۆن.. لە دواتانەوە هەر راوچی بوو کارمامزێکی کوژراوی بە تەنگەی ئەسپەکەیەوە بەستبوو.. وەك سـێبەر کەوتبوونــە دوای ئاغــا.. و.. ئــەویش پێشــەنگ.. هاوارت کرد.. هۆ خودای ئاسمانان ئەگەر.. ئەگەر ئەمن‌و هەمین دوو عاشقە رووتەی پاك‌و بێ چارە بووین دەهەڵمانکێشە بەرەو بن پەڕی هەورەکان، پڕ بە دوو چاوی رەش‌و خوێناوی مامزەکەت تێت رادەما، بۆچی نیتە کڵاوی سەخرە جن لەسەر بکەیت‌و خۆت‌و مامزەکەت لە چاوان ونبن؟ بۆچی دەنێو هەورەکاندا.. لە بنی پەڕەکەی ئاسمانێ بزر نەبن‌و یان ببنە دوو بەردو بکەونە ژێر زەریایەکی پڕ لە گێژەنە؟ بۆچی وەك دوو مەلی باڵ خوێناوی رووەو ئەستێرەیەکی دیکە نافڕن؟ ئەوەندەی نەمابوو لموزی تاژی‌یەکان بگاتە بسك‌و شابسکی هەمینێ.. پێ‌و پلی.. پاژنەی خوێن لێ تکاوی.. ئاغا بەسەر ئەسپەکەیەوە لە خۆشیانا دەیقروسکاندو لەو ناوە بەخۆو بە تاژی‌یەکانەوە گێرەی پێ دەکردن، باوك‌و براکانیشی یەکە نیشانەشکێنی گوندی بوون‌و تۆزیان دەکرد، ئاغا عومرێك بوو تەنگەی زینی ئەسپەکەی شل نەکردبۆوە، چ زەمانێکە باوك‌و براکانی ئەسپەکانیان لغاوەو جڵەویان وا بەدەستەوە، عومرێکە لەو راوە دەگەڕان، ئاغا تانجی‌یەکانی دەنگ داو هاواری کرد: قەستەم بە خودا بە زیندوێتی نەیگرن هەر هەمووتان تۆڕی دەکەم، ئەو سەگەو توولەو تانجی‌یانە لە ترسی ئەو هەڕەشەیە باڵیان لێ رسکا، لە

هیلاکیو مردەنی ئەو هەلاّت هەلاّتە سەرت هەلّبڕی، ڕەوە ڕەوە ریشۆڵەت بینی کە لەوە دەچوو بەو سەرەتای بەهارە بچنەوە کوێستانێ، سێبەرێکی گەلەك پانیان بە سەر ئەو دەشتو دەرەدا پەرت دەکرد، تا دەهات نزمتر دەنیشتنەوە، ئەوەندە نزیك کە وەك قەلەڕەشێکی زۆر زەبەللاح دەنووكو چڕنووکیان لە پرچی هەمێنو لەسەری کۆتی دەخشاند، قروسکەقروسکی تانجییەکان زەندەقی بردن، هاوارت کرد: هەمین وەرەوە باوەشم! باسکت لە ناوقەدییەوە وەرێناو تکات لە ریشۆڵەکان کرد.. دواجارەو فریامان کەون.. دواجارەو ئەنگۆ دڵ ڕەش مەبنو بمبەخشن، سوێندی شەرەف کە تا ماوم راوتان نەکەم، بە هەزاران دەنووكو چڕنووق ئێوەیان هەڵگرتو بە نێو قووڵایی ئاسماندا دەیانبردن، تانجییەکان لمووزیان بۆ حەوا هەڵدەبڕی، بە دەم کلکە لەقێوە لە ترسانا هەڵدەپەڕین، ترس لە ئاغاو لە پیاوەکانی، قروسکە قروسکیان عومری زەلیلی سەگانەی دەرژاند، لە دوورەوە.. لەو پێ دەشتەدا کە بۆنی خوێنو خۆڵی لێ دەهات هەر بابا بوو تفەنگو ساچمەی دەتەقاند.. ئاغا بەسەر ئەسپەکەیەوە دەخولایەوە، پیاوەکانیشی وەك گەردەلوول بە دەوری ئەودا دەخولانەوە، تووڕەو داخدارو دۆڕاو قامچی لە دارو بەرد دەوەشاند، لە پیاوەکانی، لە تانجیو توولەکانی، لە داخانا راوەدووی تانجییەکانی دەناو لە ژێر ناڵی ئەسپەکەیدا سێ چوارێکی شێلا، رووەو ئاسمان سەری هەڵدەبڕیو تفی هەڵدەدا، جنێوی بە جنسی ریشۆلاّن دەدا، پیاوانی ئاغاش تەڕ دەستانە کەوتنە خۆیانو ئاسمانیان گڕ دا، چەندین ڕەشۆڵە وەك بارانی

رەش هەڵوەرین، گوللەیەك سەر چیغ قۆڵی ڕاستەتی سمیو برینداری کردی، بۆ ساتەوەختێ تانجیـیەکانیان حەپەساندو بۆنیان بەو فڕندە خوێناویانەوە دەکرد، تا دەهات تۆو مامزە بریندارو هیلاکەکەت لە مەوداو مەدارو بۆسەی تفەنگ بە دەستەکان دوور دەکەوتنەوە، ڕیشۆڵەکان تاوێ قۆزاخەیان بە دەورتا کردو بە گوێی یەکدیدا خوێندیان، لە دڵتەوە شوکرانە بژێر بووی، بمبەخشن کە من بێ مروەتو غەدار بووم، قەت نەمدەزانی ئێوەی ڕەشو برش ئەوەندە دڵپاکن، ئیدی تەواو ڕاوکردنی ئێوەو سەربڕینتان، ئاخ گەر جارێکی دیکە دەکەوتمەوە سەر ئەرز، بۆ خوارەوە ڕوانیتو لە دوورەوە شارێك دەرکەوت، شارێك لە ژێر تەمێکی خەستدا کە لە دووکەڵ دەچوو خۆی شاردبۆوە، هەستت دەکرد تاوتاوە ڕەوە ڕیشۆڵەکان بە دەم فڕینەوە باڵێك یان دوو باڵ دادەخزانە خوارێ، تۆ بڵێی ماندوو بن؟ لە پاش چەندین نزم بوونەوەو بەرچاو ڕوون بوونەوە دەیەها مینارەت بینی کە بە ئاسماندا ڕۆچوو بوون، لە دوورەوەش قەلایەك وەك کیسەڵێکی پانو گەورۆنەو مردوو لەپەو ڕوو کەوتبوو، هاوارت کرد: ڕەشۆڵە خۆشەویستەکانم چاوم درۆم لەگەڵ نەکات ئا ئەوەتا شارەکەمان.. هێدی هێدی ڕەشۆڵەکان یەك لە دوای یەك دەنووكو چرنووقیان لێ بەردەدان.. ڕیشۆڵەیەك.. دوو.. دە.. سەد.. بڵێ هەزاران.. هاوارت کرد: نەکەن.. تا هەنووکە فڕندەی چاك بوون.. بە یەکەوە، بە نەغمەیەکی پڕ لە ترسو خرۆشەوە، قیژاندیان.. قیژەیەکی تیژو دڵ پڕوکێن.. زانیت کە ئیدی دەست بەردارت دەبن، لەوە دەچێ لە کەڵبەو

———

ددانی تووڵەو تانجییەکان و بۆسەی تفەنگ بەدەستەکان رزگاریان کردی تا بۆ خۆیان لە کەوتنە خوارەوەو ترس و مەرگت رابمێنن، ئەگەر ئەمنیش راوم کردوون.. هەمین چ گوناهی نییە..! دوا ریشۆڵە کەوتە قاژەو دەنووك و چرنووکی لێ بەردای، نەتزانی هەنووکە بەسەر ئاسمانی کام شارو گوندەوەن، لەوە دەچوو ئەو شارەتان جێ هێشتبێ، شاری ژێر تەم و دووکەڵ کەوتوو، نەتزانی لە کوێ دەکەونە خوارێ، دەکەونە ناو کام رووبارو دەریاچە، سەرتان لەسە کام بەرد دەپژێ، کام سەربان و کام کۆڵان، لقی کام درەخت لە ناو هەناوت دەچەقێ، تۆ لە کوێ دەکەوی و هەمین لە کوێ؟ کە روانیت سەر بەرەوخوار.. ئۆ هۆو.. هێشتا عومرێکی ماوە وەك دوو مەلی باڵ شکاو.. دوو فریشتەی پەل بەست و باڵ کراوو لە بەهەشت دەرکراو بکەونە سەر رەقەنی خاکێك، هێشتا مامزەکەت وا لە باوەشدا، بە ترسەوە خۆی بە تۆوە قرساندبوو، تا لە زەوی نزیکتر دەبوونەوەو لە ئاسمان دوورتر لە سەرو رووخسار بە خوارەوە، لە مل و گەردنەوە، لە قۆڵ و باسکەوە، لە قاچ و قولەوە دەگۆڕاو دەبۆوە بە هەمینەکەی جاران، ترس لە کەوتن و مەرگ دەیکردەوە بە ژنە پیرو ماندووەکەی جاری جاران، هەردوو باسکت هیلاك بوون و ئیدی چیتر شەنگ و توانات نەما، بە هەموو حەزو حەژمەتی پاش لێك دابڕان توند نووساندت بە دڵتەوە، خەریك بوو پەراسووە ناسکەکانی تێك بشکێنی، زانیت هەر تاوێکی دیکەیەو لە باوەشت دەکەوێتە خوارێ و هەر خودا خۆی دەزانێ سەری بەر چ تاشە بەردێك دەکەوێ و خوێنی ئاڵی دەپژێ، دواجار نیگای پر لە سۆزو خەم و عیشق و هەوەس و

حەسرەتی تێ بڕیت، لێوانی دەلەرزین و هۆن هۆن دەگریا، ئەوەیان دوا نیگای ماڵئاوایی بوو، ئەگەر خەون نەبێ مامزەکەی تۆزێ لەمەوبەر ببۆوە بە هەمین، خودایە هێزو توانا و بڕستم لێ مەبڕە، تا دەهات باسکت بەسەر کەمەرییەوە شل دەبوو، ڕژانی خوێنێکی زۆر لە قۆڵی راستەت هەمینی لە خوێندا سوور کرد، سووکێ وەك گوڵێکی پەژموردە لە دەستت هەڵبوەرێ.. هەڵوەری.. دڵت بە دوایدا خورپەی کردو کەوتە خوارێ، تیژتر لە تۆ رووەو زەمین بۆشایی حەوای دەبڕی، لەو ئاسمانە قوڕقوشمییەدا رەدووی کەوتبووی، دەتویست بەیەکەوە بکەونە ناو دڵی دەریایەك، سەر درەختێکی پڕ چڵ و پۆپ، سەربانی ماڵێك، ناو حەوشەیەك، دۆزەخێك، یان قەدپاڵی شاخێك و تا دواجار خوێنتان تێکەڵ بێ، کت و پڕ کەوتنە نێو تاریکی، تاریکی شەوی ئاسمانێکی دیکە یان تاریکی بیرێك، بیرێکی بێ بن، بیرێك لە بیرەکانی دۆزەخ، تا جارێکی تر کەوتنەوە نێو ئاسمانێکی رووناکتر یەکدیتان نەدیتەوە، تا پتر دەفڕین، سەر بەرەو خوار، پترو پتر لە یەکدی دوور دەکەوتنەوە، ئەمجارەیان شارێك لە خوارەوە دەمی بۆ کردبوونەوە، لە دەعبایەکی زەبەللاح دەچوو کەپکەی کردبێ، شارێك کە لەوە دەچوو پێی ئاشنا نەبیت، شارێك کە کت و مت وەك شاری نێو حەکایەتە کۆنەکان و ئەفسانەکان وەدەرکەوت، بەر لە تۆ کەوتە خوارێ و لێت بزر بوو، دوو چاوت هەبوو.. (دە)ت قەرز کرد، بۆی دەگەڕای، ترسایت لەوەی سەراوسەر بەسەر خاکێکی رەقەنیدا بکەویت و کەللەت بپژێ، هەر چوار پەلت بپەڕێ، بێ ئەوەی کەس بتبینێ کەوتیتە

نێو گۆلاوێك كە نیو بەژن قوڕو لیتە بوو، ئەگەر خەون نەبێ بە بەرگی تەڕەوە، غەریقی سیان و قوڕو لیتە خۆت کێل کردەوە، تەکانت دا تا لەو قوڕە دەربێی کە تێی چەقی بووی، چ قەدەرێکی ناشیرینە.. دیسانەوە لە هەمینێ ون بووی، شێتانە رووەو گەڕەکەکانی دەرەوەی شار غارت دەداو هاوارت دەکرد، لە کێندەری هەمین؟ ئەتوو لە نێو کام کۆڵان.. بازاڕو قەیسەری.. کام حەوشەو سەربان.. کام گۆلاوو کام گۆڕستان کەوتیت؟ ئیدی دیسانەوە کەوتیتەوە گەڕان و سۆراغ و هەواڵ پرسین: هەر لە یەکەم دەرگای خانوویەکی پەڕپووتی سەرپەڕی شار تا ناوجەرگەی.. هەر لە قەرەجە دەوار نشینەکانەوە تا دەگاتەوە بە ماڵی ئاغاو بەگلەرو پیاو ماقووڵەکان.. بەردەمی مزگەوتەکان.. سینەماکان.. چایخانەو مەیخانەو دەلاڵخانەکان.. کوچەو کۆڵانی خانووە قوڕەکان، هەر پەنجەرەو دەرگابوو دەکرانەوەو.. پاشان دادەخران، گەڕەکی کۆشکە بڵندەکان، ناو بازێڕی قاچاغچییەکان، بەردەمی حەمام و مەغازەو کۆگا خۆشەکان، لە بەردەمی کەبابچی و لۆقنتەکاندا دەرۆزەکەر ئاسا دەکەوتیت و پاشماوەی خەڵکیت دەخوارد، جاروباریش لە بەردەمی قاپی ماڵە دەوڵەمەندەکاندا خەو دەیبردیتەوە، مناڵە هاروهاجەکانی شار بەردیان تێ دەگرتی، کە ماندوو دەبووی رووەو دەرەوەی شار غارت دەداو لەسەر دارو بەردی ئەو ساکە دەشتە لەسەر چاو دەنووستی، وێڵ گەردو عەوداڵ بە دوای هەمینێدا، هەلا هەلاو ماڵ وێران، پیاوێك لە پینە، رۆژەکانت بە دەم یەکەوە گرێ دەدان، شەوەکانیشت پڕ لە خەونی ناخۆش، زۆر جارانیش وەك

نەخۆشێك كە دەردێكی گرانی گرتبێ بێدارو وەئاگا دەتنالاند، لە ژێر هەیوانی مزگەوتەکانو لەسەر تەختەی چایخانەکان سەرخەوێکت دەشکاند، سینەی رووتت دەدا بەر بەفرو بارانو هەتاوو رەشەبا، گڕی هاوین هەڵپیپرۆکاندیو سەرمای زستان سڕی دەکردی، تەنها بە داماڵینی پێستی هەردوو پێتو کرێژی پشتی هەردوو دەستت دەتزانی چەند جادەو کۆڵانت بە دوای ئەو ژنەدا بڕیوە، سوێندت خواردووە تا نەیدۆزیتەوە پاك خۆت نەشۆی، تا هێزت هەبێ بە دوایدا بگەڕێی، دەبوو چاوانت بۆ پارووە نانێك نز بکەیتەوە، ئیدی شوێنەکانو کاتەکانت لە لا تێکەڵ دەبوون، لەڕو لاواز قاچەکانت غەدریان لێ دەکردیو لە دووت نەدەهاتن، هەزار جار چوویتەوە بەردەمی ئەو دوکانەی مەزەندەت دەکرد هی سلێوە بێ، کەچی دراوسێیەکانی بێ مروەتانە دەیانووت: چوویتە بەغدایێو نایەتەوە، هەر شەوەو لە مزگەوتێكو کەلاوەیەكو کولخانی حەمامێكو ژێر چەتری دوکانێك، جاروباریش بن دیواری قەسری زەرد، بۆنی هەمینێ لەو ئاقارە دەهات، سەرت بە تەواوی رووتایەوە، لە بەردەمی ئاوێنەی ناو چێشتخانەکان دەوەستیت، وا هەست دەکەی ئەو کەسەی تێت دەڕوانێ بە تۆ غەریبە، ناینایسیتەوە، گەر شاخیش بوویتایە لە ژێر بەفرو بارانو هەتاودا دادەڕمای، دوو پێی خوێناوی دوات دەکەوتن، لە ترسی منالانی هاروهاج دەنێو قەیسەریو بازاڕی قەڵەبالغو مزگەوتەکاندا خۆت دەشاردەوە، چەندین عاقڵیان لەو شارە کردە دەللی، بە بەرچاوی دایكو باوکە بێ باکەکانەوە جادەو کۆڵانەکانی شاریان پێ تەی دەکردی، بەرد بارانیان

دەکردی، بە دەم بای غارەوە بەر سەدەها پیاوی تووڕەو ژنی عەبا بەسەر دەکەوتی و پشتاوپشت دەتخستن و خۆیشت ڕەتت دەبردو لەپەو روو دەکەوتی، سەرت دەیدا لە رۆخی بەردینی شۆستەکان، ویڵ دەبووی دەنێو کەندو لەندەکان، دەکەوتیتە ناو جۆگەکان، قوڕاوو چڵپاوو سیان و گۆلاوی ناو گەڕەکەکان، لە دە لاوە زامار دەبووی، پەڵەی خوێنی وشکەوەبووی سەر دەم و چاوو پشتی هەردوو دەستت قەتماغەیان دەکردو مەگەر باران بیشۆریبایە، لە بەندی‌یەکی هەڵاتووی نێو زیندانەکان دەچووی، لە دزێکی بچوکی ناو بازاڕو قەیسەری‌یەکان کە لەسەر بردنی سەرکە تووڕێک یان هەنارێك راوەدوو بنرێ، لە تاو هەراو زەناو فیکەو جڕت لێدانی مەزن و منالانی شار رووت دەکردە ئەو دەشت و دەرەوەی شار، ئەو شوێنانەی کە راوە ریشۆڵەت تیا کردبوو، بێزار لە خۆت و لە دونیا بە بەردە فڕەکانێ راوەدووی رەشۆڵەکانت دەناو دەماو دەم بەسەر کەستەکی کەڵەکراوو قوچەکی بەردەکاندا دەکەوتی، غارت دەداو رەتت دەبرد، پەنجەت لە خوێنی رەش و رژاوی سەر بەردەکان وەردەداو لەزەتێکت لەو ئازارە دەکرد، پەنجە خوێناوی‌یەکانت وەك دە قامکی لەت و پەت بۆ ئاسمان هەڵدەبڕی و دەگریای.. کچێ هەمێن ئەتوو لە کێندەری؟ پڕ بەو ساکە دەشتە دەتبۆڕاندو پەلەوەرەکانت دەترساند، مارو مێرووی نێو درزی خاك و کونەکان، وەك پیاوێکی شێت، تەواو شێت گازت لە مەچەکی خۆت دەگرت و خوێنت لێ دەهێنا، وەك گیانلەبەرێکی برسی و خەستە گەڕ ببووی، لە تاو خورشتی پێستی لەشت خۆت رووت دەکردەوەو خۆت لەو قوڕو خۆڵە تەڕەی ناو کێڵگە تازە

تۆوکراوەکان وەردەدا، فێنکی و تەڕی خۆڵەکە کەمەکێ ئۆخژنی پێ دەبەخشیت، هەڵدەستایتەوەو رات دەکردو تا بایەکی سارد لە لەشی بە خوڕشت و گەڕو گڕ تێبەربووت بدا، لێرەو لەوێ پنچکی ئەو دەشت و دەرە لە هەردوو پێتەوە دەئالاًن و سندمیان دەکردی، پەل وپۆ شکاو دەکەوتی، بە دەم هەناسەبڕکێ و هانکەهانکەوە سەرت لەو خاکە دەچەقاندو بۆ عومری بە با چوو.. بۆ دووری هەمینێ هەنسکت هەڵدەدا، راوچی‌یەکانی دیکە بە هەڵەداوان رووەو لای تۆ غاریان دەداو بەزۆر سەری لە خاك چەقیوی تۆیان بەرز دەکردەوە، یەك دوانێکیان بە قەهرەوە فرمێسکی خۆیان دەخواردەوەو بەیەکەوە دەیانپرسی: دەروێش هەتا کەنگی وا دەکەی؟ لۆ نایەیتەوە راوێ.. وەکی جاران؟ بە هەمووان وەك ئەوەی لاشەی مردوویەك لە کەرێك بار بکەن دەیانخستیتەوە سەر پشتی یەکێ لە گوێ درێژەکان و رووەو شار دەیانبردیتەوە، بەزۆریش نەدەچوویتە هیچ ماڵێك، لەسەر سەکۆکان و ژێر چەتری پاسەکان هەناسەیەکی حەوانەوەت دەدا، تا سەرت نەتەقێ بە هەردوو دەست دەتگوشی، ناو مۆخی ئێسقانەکانت ئارەقەیان دەکردەوە، ئەوە هەمینە پێت دەڵێ: لەبەر خاتری من بژی.. مەمرە دەروێش تا دەمدۆزیتەوە، ئەمن هەر لێرەمو نەمردیمە، هەمیشە لە نێو پەناو پەسێوی شاردا خۆت حەشاردەدا، لە کەلاوە کۆنەکانیش مندالّو تالّ دەوریان دەدای، چیتان لێم دەوێ؟ خۆ ئەمن نە کەسم کوشتی‌یەو نە دزیشم، نەتدەزانی کێیە ئەو پیاوەی هەموو جارێك دەنگی دێتە بەر گوێت: بەس ژن هەڵدەگری؟ مەلای نیوەڕۆ بانگی دەداو لە مزگەوتی خانەقاو لە

بەر سێبەری هەیوانەکە بە دەم وەنەوزەوە سەرخەوێکت دەشکاند، بە سەرەسەم لەقەیەك و دووو سێ و دە بەر کەلەکەت دەکەوتن، ئەوەندە لەقەت بەرکەوتبوو وات دەزانی کە کەلەکەت کون بووە، لە چاوی کەس رانەدەمای، هەمووان جگە لە تارمایی هیچی دیکە نەبوون، لە پاش بزربوونی هەمینێ هەموو شارەکان و گوندەکان، شارو گوندی مردووان، لە چاوانیان رقێکی بێ ماناو قێزوبێزو بەزەیی یەکی نائادەمیانە ببووە تانەو تۆیان رەش دەکرد، بەزەیی یەك کەمتر لە بەزەیی بۆ پشیلەیەکی کوێرو سەگە بەرەڵلایەکی گەرو وێڵ گەرد، کچانی کراس کورت و ژنانی عەلمۆدەو عەبا بەسەر لێت دەرەوینەوە، هەندێ جار وەك کەسێکی نابینا بیت یەکێك دەهات و دەستی دەگرتی و لە جادەکان دەیانپەڕاندیتەوە، تۆش بە گومانەوە لە یەکەیەکەیان ورد دەبوویتەوە، لە ناکاو خۆت رادەپسکاندو لێیان دەتەکیتەوە، تۆیان بە سەرگەورەی شێتەکانی شار دەزانی، شێتێك کە بەردەوام وەك ئەوەی زیکری خوا بکاو لە چرکەیەکدا لە بەر خۆیەوەو لە بەردەمی دەرگای ماڵەکاندا، لۆقنتەکان و گەرماوەکان و دوکانەکان و مەیخانەکاندا دەیەها جار بڵێ: هەمین.. هەمین.. هەمین.. دەنێو چایخانەکان و لە ژێر چەتری پاسەکان و هەیوانی مزگەوتەکاندا بڵێ: هەمین.. هەمین.. هەمین.. کە لەسەر جادەو ناو کۆلانەکان دەردەکەوتی سەد منداڵ بەیەکەوە، سەدەها گەنجی مل هورو تۆلازی بێ شەرەف بەیەکەوە هاواریان دەکرد ئەوەتا هەمین.. هەبوو دەستی بە ناو گیرفانیدا دەکردو دەیووت هانێ ئەوەتا هەمین.. هەبوو سەرسەریانە دەستی بۆ ناوگەڵی دەبردو

دەیـووت: هانـێ هـەمین.. هەنـدێ لـە دوکانـدارانی سمـێڵ بـابڕ دەستیان بۆ قوونی خۆیان دەبردو دەیانووت: ئەوەتا هـەمین.. بە تـۆوە گشـت شـێتەکانی شـاریان بە نـەفرەت دەکـرد، راوە دوویـان دەنای، ئەو کاتەی کتو پڕ بەردی وێڵی منالێك جامی قەمەرەیەك، شووشـەبەندی چـایخانەیەك یـان جامخانـەی کۆگـاو مەغازەیـەکی دەشکاند، گوناهی شکانی هەر پەنجەرەیەكو جامخانەی کۆگایـەك لـە هـەر کـوێ بووایـە لـە ئەسـتۆی تـۆ بـوو، رۆژێکیـان خـاوەنی جـوانترین کۆگـای شـار کـە لاوێکـی قـۆڵ ئەسـتوور بـوو بـەرزەفتی کردیـتو بـە بەرچـاوی سـەدەها کـەسو ڕێبـواری تیـژ تێپـەڕو پۆلیســـەوە دەمتـــی پـــڕ کـــرد لـــە وردە شووشـــەی شـــکاوی جامخانەکـەیو هـەردوو لا رووومـەتی تـۆی بـە زللـە ئـاگر دەداو هەڕەشەی لێ دەکردی کە ئەگەر وردە شووشەکان نەجوویی بەرت نـادات، دەیـووت: مەگـەر دەروێـش نیـت، هـەر هـەمووان، بـە پۆلیسـەکانەوە، قاقـا پێدەکـەنین.. زللەیـەكو دوو.. دە.. تـۆش لـە ترسانا کەوتیتە شووشە جاوین، پاشان لێی دەدایـتو دەیـووت: ئەوجا هەنووکە بڵـێ: هـەمین.. هـەمین.. تـۆلازێکی لـەو کـەرتر تـۆی گـرتو هەڕەشـەی لـێ کردیـت کـە بـە زنجیر دەتبەستێتەوە گـەر بـە پـێی پـەتی بەسـەر وردە شووشـەکاندا هەڵنەپەڕیت، هەڵپـەڕین بـە مـەرجی خـوێن لـێ هـاتن، یـەکێکی دیکـەیان درهەمـەکانی لـە گیرفانـەکانتا دەردەهـانیو دەیـژماردنو دەیـووت: ئـەوەیان هـەقی جامخانە شکاوەکەمە، ئەو پارەیـەش هـی ئـەو خێرەومەندانـە بـوو کـە بـە دزییـەوە دەیانخسـتە نـاو گیرفانـەکانت، یـان بـەردەمت ئـەو وەختـــەی لـــە ژێـــر پـــەنا دیوارێکـــدا یـــان هـــەیوانی مزگەوتێکـــدا

دەبۆرژای، زۆربەی دەمەو ئێوان منالانی بیژمۆت سووکێ دەستە باریکەکانیان دەئاخنییە نێو گیرفانە قوولەکانی شەرواڵەکەتو درهەمو دینارەکانیان لێ دەدزیت، کەیفت پێ دەهات کە ئەوەندە لێت نزیک دەکەوتنەوە، ئەو ساتەوەختە تاکە وەختێکی ئولفەتی نێوان تۆو منداڵەکانی شار بوو، لە ترسی تەمو تاریکی دەمەو ئێوارەو تەنیایی حەزت دەکرد منالێك، ژنێك، پیاوێك، سەگێك یان هەر رۆح لەبەرێك خۆیت تێ هەڵسوێ، بۆنێکی ئادەمیانە بەسەرتا بێ، گوێت لە هەناسەی کەسێك بێ لە نزیکەوە، راکەراکەی بەیانی تا ئێوارە لە پەلو پۆی دەخستی، خامۆشی دەکردی، بە درۆ وەك ئەوەی کە شێت بیت خۆت بۆ دەستو دزینی ئەو هەتیوانە شل دەکرد کە سەرەتا بە دزییەوە.. بە ترسەوە لێت نزیك دەبوونەوە، دەستیان لە گیرفانەکانتا ون دەکرد، یەکەمجار بە پەلەو پاشان کە دەیانزانی لەوە ئارامو شلتری دەستت بوەشێنی بە شێنەیی دوا فلوسیان لە گیرفانت دەردەهانی، دەتزانی رۆژی دواتر بەو پارەیەی تۆ دەچنە سینەماو قاچ رادەکێشنو جرتو فیکە لێدەدەنو جگەرەی زەلیش دەکێشن، لەسەر کورسی چایخانەکان جامانە بەسەرو ئەفەندی تێت رادەمانو بە گوێی یەکدیدا دەیانچرپاند، قەستت دەکرد بزانی ئەو کەرپیاوانە چ دەڵێن، ئەوانەی بە شەو وەك نێرەکەر سواری ژنەکانیان دەبنو بە رۆژیش تا ئێوارەیەکی درەنگ تاوڵەو دۆمینە دەکەن، دەگەرای.. دەگەرای.. دەتویست بزانی هەمین لە نێو کام کۆلانو لەسەر کام بان کەوتۆتە خوارێ، بێ شك لە شوێنێکدا لە خوێنی خۆیدا گەوزیوەو کەس نەیناسیوە، وەك فریشتەیەکی پیرو

پەروباڵ کراو کە خودا لێی تۆرابێ و لە ئاسمانەوە هەڵیدابێ، خوویەکی سەیرت گرتبوو، دەچوویتە سەر دیوارە هەرە بڵندەکان و دەتڕوانی، سەر تەپۆلکەو گردۆلکەکان، منداڵانە بەسەر درەختەکاندا هەڵدەگەڕایت و دوورتر لە مەودای بینین دەتڕوانی، جارێك و دوو، دەو.. هەزار.. دەچوویتە سەر قەڵاو سێبەرت لە چاوانت دەکرد، نیگاکانت لەودیو تەنکە تەم و تاریکی و دووکەڵەوە بەسەر کۆڵان و شەقامەکاندا هەڵدەفڕی، بێ هوودەیە.. بێ هوودە.. هەر دەرگایەکی داخراو گومانی لە لا دەخولقاندی، کۆشکە داخراوەکان، تەقەت و داخراو چون قوتوو، ژێر زەمینە تاریکەکان، بنی بیرە سەر داپۆشراوەکان، رووخساری هەر ژنێکی کەنگر فرۆش و کاردوو فرۆش تۆلەکە فرۆش و هێلکە فرۆش و شیر فرۆش تێکەڵ بە سەرو سیما و هەیکەلی هەمینێ دەبوون، لێیان نزیك دەکەوتیتەوە، ئەرێ کێهاتان (هەمین)ن؟ هەمین کێیە براڵە.. تێکچووی؟ کارمامزێکی دەشتی قەراجەو لە منی ماڵ وێران بزر بووە، بە شەرمەوە، شەرمی ژنانی دەشتەکی، لە ژێر لێوەوە دەم و لێویان بە چارۆگە دەشاردەوە، بە دزییەوەو خنکاوانە دەتریقانەوە.. کوو.. نایناسن؟ نەتاندیتییە؟ هەمینی من.. بێ ئومێد رادەوەستای، وەك کۆمەڵێ قەلەڕەشکە لە قیغەقیغ بکەون خامۆش و مردووانە بە دوو چاوی پڕ لە سەرسامی و ترسەوە لێت رادەمان، کە دەخزانەوە پاڵ دیوارەکەو دەچوونەوە ناو یەکدی، دەبوونەوە بە دیوارێك لە ژنی سەرسام و زەندەق چوو.. تۆ دەڕۆیشتی.. حەزت دەکرد بگەڕێیتەوە کەلاوەکەتان و بۆ دواجار بۆن بە دارو بەردو خۆڵ و هەنارو هەنجیرە زڕەکەوە بکەی، دەرگا

داخراوەکانی حەوشەو ژوورەکان و گەنجینەکە بکەیتەوە، جارێکی دیکە لە بەردەم کۆلیتی مریشکەکاندا کرۆشکە بکەیت و بە یادی جاران دەست بە نێو (کا)ی تەڕو ریقناوی‌دا بگێڕیو لە هێلکە بگەڕێی، ئەگەر کەرو مانگاو مریشك و جووجەڵەکان زیندوو بن بیانگێڕیتەوە، هەرچی‌یەکی کە دزراوەو براوە، لەوانەیە هەر بە موعجیزە (هەمین)یش کت‌وپڕ لە ئێوارەیەکی ناوەختا بگەڕێتەوە، رەنگە هەناسەی هەمینێ لە درزی دیوارەکان بەجێ مابێ، خەونێکی جوانی لە سەر یەکێ لە بالیفەکان، قریوەیەکی شەرمنانەی لەناو حەمام ئەو وەختەی کە بە بیانووی پشت شۆرین نقورچت لێ دەگرت، بێ شك لیفەکەیەکی کۆن، بەردە پێیەك، کەرتە سابوونێکی وشکەوەبوو کە ئەو دواجار دەم و چاوی خۆی پێ شۆریبێ، سندوقی بوراقەکە دەکەیتەوەو دەم و چاوت لە جلە جێماوەکانی‌دا غەرق دەکەیت و تا دەمری بۆنیان دەکەی، ئەی خودا لەو بۆنە خۆش و دەگمەنە کە بۆنی هیچ ژنێك لە دونیادا نایگاتێ، بۆنیان بکەیت و بگری، بگری.. لەوانەیە چەند تاڵێك لە پرچی بە سەر سەرپۆشە سپی‌یەکەوە جێمابێ، ئەو سەرپۆشەی بە تەنها لە پرسەکاندا سەرو پرچی پێ دادەپۆشی، خۆ لەوانەشە لوولەیەك لە قژی لە نێو ئەو قوتووە ژەنگاوی‌یەدا بێ کە هەمیشە لە سووچێکی حەمامەکە دانرابوو، بێ شك جێ دەست و پەنجەی ئەو بەسەر دارو بەردی ئەو کەلاوە کۆنە جێماوە، ئاخێك.. هەنسکێك.. قوڵپی گریانێکی خنکاو لەنێو لوولەی دووکەڵکێشی زۆپاکە، جێ پێیەك لە ناو حەوشەکەدا، وێنەیەکی زەردو رزیو دەنێو قوتووی مت‌ومورووەکانی، ئەنگوستیلەیەك،

گوارەیەك یان خەزیمێکی سەردەمی کچێنی، بەو ئومێدو خەونەوە زۆر گەڕای، شەوو رۆژ بەدەم زینده خەوەوە، چەندین جار خۆر هەڵات و خۆر ئاوا بوو، لەوە هیلاکترو گەڕیدەو کاستر بووی شەوو رۆژەکان بژمێری، لە بەردەم کەلاوەیەك و دەرگایەکی شەق و شڕدا خۆت دۆزییەوە، بە پێی ئەو زنجیرە قەف ئەستوورو لەیەك بەستراوە خۆیەتی، وەك دواجار کە مامزەکە لە باوەشتا هەڵەتە بوو ئاوڕت دایەوە، هەروەك بڵێی لەو ساکە دەشتەدا بە تەنها کەلاوەکەی تۆو هەمین دارو پەردووی بەسەر یەکدیدا رمابێ، وەك دوا ماڵی رماوی ئەم دونیایە، رماو بە دوو چرکە بەر لە لێدانی شەیپورو هاتنی قیامەت، بە چوار دەوری خۆتدا خولت دەخواردەوە، بە چوار دەوری کەلاوەکەدا، کوانێ فڕندەیەك بە ئاسمانەوە.؟ خەڵقەندەیەك بەسەر خاکەوە؟ مارو مێرووڵەیەك؟ کوانێ.. بۆ کرمێك لە بەر پێتا ناجووڵێ؟ چڵە گیایەك نالەرێتەوە.؟ هاوارێك.. ناڵەیەك.. قریوەیەك.. گریانی منالێك.. قیژەی ژنێك.. کۆکێنی پیرەمێردێکی وەرەم دار؟ کوا هەراو زەنای ئاژاوەیەك.. جنێوی زۆری پیاوە تووڕەو داخدارەکان.؟ زیکری دەروێشە لە خواترساوەکان؟ هەلهەلەی فڕیوی ژنێك لە زەماوەندێکدا؟ زریکەی لە ناکاوی یەکێکی دیکەیان لە پاش هەواڵی کت وپڕی مەرگی ئازیزێك؟ ئەتۆ چۆن بزانی ئێرە گەڕەکێکی قەڵەبالغی ناو شارێکی زۆر گەورەیە؟ کوو بزانی ئێرە خاکەسارێکی چۆڵ و خامۆش و قەفرانیەیە تا بنی دونیا؟ پەنجەکانت لەو خۆڵ و تۆزەی ناو حەوشەکە وەرداو چنگێکت هەڵگرت و وەك شەکرۆکە خستتە ناو دەمت، گەرد بە گەردیت جوویی و قووتت دا، بێ شك پێیەکانی

هەمینێ رۆژانێک یان سالآنێك لەمەوبەر بەر ئەو خۆڵو تۆزە کەوتوون، ئاە.. خودا هاوار .. خۆ هیچ ئاسەوارێکی تێدا نەماوە بەڵگەی ئەوە بێ کە دوو کەسی کڵۆڵ، ژنو مێردێکی ساویلکەو رەنج بەخەسارو دەشتەکی لێرە ژیابن؟ دوو عاشقی وێڵ گەردو رەشۆکی ئا لێرەدا گریاونو پێکەنیون، ئەی خودا مانەوە دوای هەمینێ چ مەینەتییەکی گەورەو دەردێکی گرانو.. چ خەو زڕانێکی ئەبەدییە؟.. ئەوەندەت هاواری (هەمین)ێ کرد تا دواجار وەك ئەو کەسەی کلی دەرخوارد درا بێ دەنگت نووسا، ترسایتو لەو کەلاوە کۆنە دەرپەڕیت، کتومت وەك ئەو رۆژەی هەمین هاتە خەونتو هەر لەو ساکە دەشتەش لێت بزر بوو، بێ باك لە دەورانی فەلەك، لە لێکدی ئاوس بوونی شەوو رۆژەکان، تەنها خۆشیت ئەو گەڕانە بێهوودەیە بوو، گەڕان بە دوای هەر تارماییەك لە هەمینێ بچێ، ماڵی ئاغاکانو کوێخاکانو بەگلەرو بازرگانەکانت هەراسان کرد، ئەوەندەی لە بەرقاپیەکانیان کزۆڵەو سەرکز خۆت گرمۆڵە بکەی، بووی بەسەر قافڵەچی شێتەکانی شار، هەر بە تەنها خۆت خەمی هەموویانت دەخوارد: هەیاس.. محێگن.. کەسكو سۆر .. چورچە.. بەخۆکە.. جوعە.. کسۆ.. حەمە شێت.. سابیر مارات.. خدە لیکن.. خاتە کوڕانی..بەسێ بێ دەرپێ.. دەلی حوسنی.. دەیەها کە ناویانت نەدەزانی.. کارەساتی راوکردنی تۆو شێتەکان هەر لەو شەوەدا تەقییەوە کە حەسحەسەکان دەنێو قەیسەریدا دەنگی پیاوێك دەدەنو.. ئەم ناوەستێ.. میلی تفەنگی لێ رادەکێشنو.. ئەم رادەکا.. دەست رێژێكو لە خوێنی خۆیدا دەیگەوزێنن.. کە دەچنە سەری

(پیرداوده شێت)ەو کەس نەناس بۆ بەیانی شارەوانی ناشتی‌و تۆ تەنها کەسێك بووی لەسەر گۆڕەکەی دەگریای..

تـــەواو.. هـــەر هـــەموو بـــەگزادەکان‌و پیاومـــاقولاَنی شـــار مەزبەتـەیکیان نووسـی‌و.. خـرا بەردەمی (موتـە سـەریف)، وا بڕوا شـێتەکان‌و سـەگەبەڕەڵلاَکان دەمـانخۆن، ئـەم شـارە کـە عـومری هـەزاران سالَە خەریکـە شـێتەکانی لـە عاقلَـەکانی پـتر دەبـێ، ئـەوە شـارە یـان شـێتخانە .. دوکانـدارو لۆقنتەچـی‌و خـاوەن کۆگـاو موغازەکـان لـە ترسـی بـەردە فڕکانـێ بـۆ کـوێ بچـن؟ هـەر هـەموو پـۆلیس و سـەربازو خەفیـەکان و یاسـاولَەکانی شـەوو پیـاوانی حوکمەت کەوتنە خۆ، هـەر هـەمان رۆژ سـەگ کوژەکـانیش ئاگـادار کرانەوە، یەك هەلَمەتی دلێرانەو شار پاك دەکەینەوە، نابێ شێتێك قورتـار بـێ, هـیچ سـەگێکیش لـە دەوروبـەری قەسـابخانەکەش بمێنـێ, جێگـەو رێگـەی شـەوو رۆژیـان تۆمـارکرا, قوربـان لـۆ دەرۆزەکـەرەکانیش نـە پێچـینەوە؟ ناشـوکری نـەبێ خـەلَکی ئەوانیشـیان شـێت کردیـە.. بیاننووسـن.. کـێ زەرەری هەیـە بینووسن..

لە رۆژێکداو لە ئان‌و ساتێکی دیاریکراودا بوو بە قاو.. شار خرۆشا.. سەدان پۆلیس‌و سەربازو باشبۆزغ کەوتنە سەر جادەو نێو کۆلاَنەکان‌و گوزەری دارتاش‌و ئاسنگەران‌و قەیسەری‌و بازاڕو بەرهەیوانی مزگەوتەکان ناو گۆڕستانەکان, بە هەزارەها منالّ کە لـە بـەزمێکی وا دەگـەڕان.. دەسـتگێرە مایەپووچـەکان, گـەنجی دەست بەتالّ‌و ترۆ, پیاوانی بێ دەماغ کە لە تاولَەو دۆمینـەی نێو چایخانەکان بێزار بوون, هەر هەموو بوون بە دەلیل و چاوساغی

پیاوانی دەوڵەتی, ناویان نا رۆژی راوکردنی شێتەکان, دەیەها دەرۆزەکەرو بێ ماڵو دەرەتان وەبەر کەوتن, پیکەبو جیبو کامیۆنو لۆرییە قەفەزدارەکان گران وەك دەعبایەکی لە ئاسن دروستکراو ناڵەو گرەگری مەکینەیان تێکەڵ بە هاوارو زەناو فیکەو جرت لێدانی گەورەو بچووك دەبوو, منالأنی سەرکەو بنکە دەکەوتنە بن دەستو پێی ئەسپی سەگوژەکانو نەدەرەوینەوە, تا دەرەوەی شار دەکەوتنە دوای سەگە بەرەڵلاکانو بەدەم بای غارەوە هەر سەگوژ بوو نیشانەی دەگرتەوە, تا دەهات کەلاکی سەگە کوژراوەکان زیادی دەکرد, لە دوورەوە لە کەرنەڤالێکی عەجایب دەچوو, ئەو رۆژە پیاوانی بێ ئیشی بەردەمی دوکانەکان ئەوەندەیان جرت لێدا, لەوەدا بوو گوپیان بدرێ, دەبوو پۆلیسەکان بە دارحەیزەران منالەکان لە خۆیان پاس کەن, تا دەهات تەکانی شێتانەی ئەو مەحشەرگەلە لە هەموو کونو قوژبنێکی شاردا دەتەنییەوە, لافاوی ئەو خەڵکە کتو مت لە لافاوی ئەو شەوە دەچوو کە هەموو شتێکی رادەماڵی, لە بڵند گۆکانەوە جار دەدرا کە ئەورۆکە تا ئێواریَ هەرچی شێتو وێت هەیە دەبێ بگیرێو هەر هەموو سەگە بەرەڵلاکانیش بکوژرێن, هەر منالی چڵکنو چڵمن بوو, هەر لاوی مل هورو دەست بەتاڵ بوو, بە خۆرایی دەبوو بە دەلیلو بە نەرمە غارێکەوە کەوتبوونە پێش لۆرییو جێبو پیکەبو ئەسپ سوارەکانو شێتەکانو سەگە بەرەڵلاکانیان قاودەدا, تۆش بێ ئاگا لەخۆتو لە بڕیاری شێتانەی شارەوانی، بێ ئاگا لەو هەراو زەناو زایەڵەو قاوو قیژەی کە ئاسمانی شاری پڕ کردبوو لە دەنگەدەنگو قەڵەبالغی, ئەو هاتو

هاوارە دەڕژایە ناو کۆڵانەکان و حەوشەکان و سەربانەکان و سەر جادەکان, دەڕژایە سەر گومەزو منارەکان, لەوە دەچوو یەك شار راوکردنی شێتەکانی کردبێ بە بیانوو تا وەکو شێتی و هاربوونی خۆی فڕێ بداتە ناو هەواو سەرجادەکان, کوشتنی سەگەکان بکا بە بیانوو تاوەکو ئارەزوویەکی کوشندەو خوێناوی خۆی لە خوێن رشتن تێر بکات, ئەوەندەی نەدەما سوار ئەسپەکان و ماشێنەکان ئەو منالانە بشێلن کە ساتمەیان لە یەکدی دەکرد, یان بەدەم پاشقوڵ لێ گرتنەوە دەکەوتن, منالەکان لەپەو روو دەکەوتن و هەڵدەستانەوە, تا دەهات لافاوی مەردووم پڕ بە جادەکان شەپۆلی دەدا, رۆژی ئەوە بوو گەورەکان بوزو تیلك بە گچکەکانەوە بکەن, گچکەکانیش بە گەورەکانەوە, کوڕو کاڵ خۆ بەژن و کچانەوە بنووسێنن, نقورچ لە لاران و سمتیان بگرن, ئەو شێتانەی فامیان بەو راوە دەکرد بە چوار لۆقە بە نێو کۆڵان و جادەکاندا غاریان دەدا, هەندێکیان وەك بێچووە قەتێ هەر بە کلاو گیران, لە سەد لاوە بەریان پێ دەگرتن و پەلبەست دەکران, راوێکی خۆش و بەلەزەت, بە پاڵ و شەق و پێلەقە سەردەخرانە ناو ماشێنەکان و وەك کۆنە جل فڕێ دەدران, دەنێو قەفەزەکانەوە وەك کۆمەڵێ گیانداری کێوی بە هەر چوار دەورەی خۆیاندا خێل و خوار دەیانڕوانی, بێ ئەوەی لە هیچ تێ بگەن و.. بە هیچ بزانن.. (کسۆ)یان لە قەسابخانەکە هێنایەوە, ئەو شێتەی ئولفەتی بە سەگە بەرەڵلاکانەوە گرتبوو, (هەیاس) دەنێو کولانەی سەگەکانی پشت دیواری قەسری زەرد دۆزرایەوە, بە دە زەلام تێیان هەڵدەداو بەرزەفت نەدەبوو, تێی هەڵدەن تا هەنووکە دە کچی

ـــــــــــ

فەساد کردی‌یە، (خدە لیکن)یان لە ژێر هەیوانی مزگەوتی خانەقا دەرهانی کە بێ ئاگا لەخۆی دەنکە شقارتەی بە دەنکە شقارتە دادەگیرساند، حەمەیان لەژێر گردێك لە ئاسن‌و پاسن‌و تەنەکەو سکراب دۆزییەوە کە پاشەڵی رووتی لە مناڵەکان کردبوو بەو نیازەی لێی بگەڕێن تا گوو.. دەکا.. (بەخۆکە) خۆی بە دارتەلێکەوە شۆڕ کردبۆوەو وردەی بۆ مناڵان هەڵدەدا، (جوعە) چووبووە سەر دیواری یەکێ لە کەلاوە رماوەکانی ناو قەلاو مەملەکەتێکی لە خۆی کۆ کردبووە، خوتبەی دەداو.. هاواری دەکرد: نەدەبوو کۆمارە گجکەلۆکەکەمان بڕوخێنن.. لە عەرزو نامووسی "ستالین" ببەم.. خوشکی کەر بگێ.. وتیان.. حوسنی دەلی کە ساڵ دوانزەی مانگ لە شۆفیرەکان ئاوس بوو بە دەم بای غارەوە کەوتووەو مناڵی لەبار چووەو مردووە، تۆ لە هەموویان بێ ئاگاتر لە بەردەمی هەیوانی مزگەوتی زەرد، دوای شەوێکی درێژی خەوزڕان‌و وێڵ گەردی خەوە کۆتکە دەیبردیتەوە، سەرت بە کلاوەی ئەژنۆت دەکەوت‌و رادەچەنیت، قیژەو زریکەی بێ ئامان لە دوورەوە دەهاتە بەرگوێت، تا دەهات نزیکتر دەبۆوە، حەزت کرد بزانی چی بووە، بە پرتاو بازێکت داو گەیشتیتە بەردەرگای دەرەوە، وەستایت‌و روانیت.. تۆ بڵێی تەرمی پیاوێکی گەورە ببەنە سەر قەبران؟ هەزار کەس بەیەکەوە هاواریان کرد (ئەرێ وەڵڵا خۆیەتی.. دەروێشە) ئیدی تۆ ئەوەندەت پێ کرا بەر لەوەی ئەو ئاپوورەیە دەستی بتگاتێ رابکەی، ها لێرەو ها لەوێ، لە هەر دوو ریان‌و سێ ریان‌و چوار ریانێك سەرت لێ دەشێواو لە بەرخۆتەوە دەتپرسی: کامەیە رێی نەجات؟ دوعات

دەکرد رێت نەکەوێتە کۆڵانێکی داخراو، خەڵکێکی تێکەڵو پێکەڵ کە ساتمەیان لە یەکدی دەکرد، جلی جیاو رەنگاورەنگ، منالان وەك چۆلەکەی باڵ شکاو باڵیان لێك دەدا، شاد بوون بەو هەرایە، ئوتمبێلەکان دەنێو ئاپوورەی خەڵکدا گێژیان خواردو بزر بوون، خۆیان لە عەرەبانەو ئەو سندوقانەی سەر شۆستەکان دەداو قلپیان دەکردنەوە، هەر هەموو گۆزەو کوپەی ریزکراوی گوزەری گۆزەکەرەکان شکان، منالانی سەر دار سنۆبەرەکانی لا رێگاکان بەردو مازوویان دەگرتە ئەو حەشاماتە، هەر بابا بوو دەیویست قەپەنگی دوکانەکەی دابداتەوە نەبا دزی لێ بکرێ، کە کەوتیتەوە ناو گوزەری کەوبازەکان چی قەفەز هەبوون لە ژێر دەستو پێی ئەو هێرشی مەردوومەدا وردو خاش بوون، چەندین بولبولو کەوو کۆتر فڕین، ژمارەیەکیش مردن، کە دەتدی لە بەرامبەرتەوە ئاپوورەیەکی دیکە دەرکەوت، بە لای چەپ یان راستدا رێت دەگۆڕی، هەبوون هەر بۆ مەزاق کلاویان بۆ ئاسمان هەڵدەدا، بێ سەروبەر بە ناو یەکدیدا دەخولانەوە، هەندێ لە پیاوەکان منالە وردیلەکانیان خستبووە سەر قەلاندۆشکانو پڕ بە قورگ هاواریان دەکرد، لە هەڵچوونو داچوون نەدەکەوتن، بە هەر چوار لادا ئەو خەڵکە دەستی رادەوەشاند، یەکێك دەکەوتو یەکێك هەڵدەستایەوە، پێ دەکەنینو دەتریقانەوە، هۆی هەلەلە.. هۆیها.. لە رقی مەزاقی ئەو عەزازیلە پۆلیسەکان جنێویان بە دارو بەردو ئاسمانیش دەدا، گوو بە شەرەفی ئەو کەسەی ئەم بەزمەی خولقاند.. ئەو گەوادانە با خۆیان بێن ئەو راوە شێتە بکەن، لە عەرزی موتەسەریف بەم...

لە دواتەوە هەر هەموو هاواریان دەکرد: (هەمین ئەوەتا دەروێش بگەڕێوە)، نەتدەزانی سەیری کام لا بکەیت، بە چوار چاو دەتڕوانی، کە یەکێك بەری پێ دەگرتی وەك کەرتە شاخ خۆت پێدا دەدا، نەتدەزانی ئەو هێزو شەنگەت لە کوێ بوو، ساتمەت لە دارو بەرد دەکرد، جەمەدانیو کڵاوت فڕین، کەوتە بن دەستو پێی مەوجێك لە بەشەر کە تا دەهات زۆرتر دەبوون، کەس گوێی بەو منداڵانە نەدەدا کە دەکەوتنە بن دەستو پێیان، بەو سەگانەی کە لەسەر جادەو لاکۆڵانەکان دەکوژران، ئەوانەش کە ژەهر خواردوو کرابوون، ئەوەندە وێنەکان بە ناو یەکدیدا دەچوون تا هەر هەموویان بوون بە یەك بوونەوەری زەبەللاح، دەعبایەك کە هەزار چاوی هەبێ، هەزار دەم بۆ جنێوو جرت لێدانو هووی‌ها کێشان، هەزار دەست بۆ شەپازللەو.. هەزار پێ بۆ غارو راوەدوونان، ئەو هەموو وێنە زۆرو کتو پڕ گۆڕاوە کوێریان کردی، ئەو هەموو هاوارە کەڕیان کردی، هەزار وێنەی ترسناكو دوو گلێنەی تەقیو، تەقیو لە تۆقینو ترسدا، دەتخواست دوو باڵت لێ بڕسکێ، هەندێ جار سووك ریشۆڵە ئاسا دەفڕیتو هەندێ جاریش وەك خەرتەل باڵە خوێناوییەکانت لە زەوی دەخشان، لە کوێوە دێ ئەو هەموو قاوو قیژەو قریوەیە؟ دەتووت بۆ دواجار دەیانەوێ بە هەموو شاردا بتگێڕنو ئەوسا بتگرن، بتکوژن، کەس پەنات نادا، هیچ مزگەوتێك، هیچ کەلاوەیەك، هیچ دوکانێك، هیچ ماڵێك، هیچ چایخانەیەك، مەیخانەیەك، هیچ.. هیچ.. هیچ کەس.. لە ناکاو کاروانی حەشاماتێکی راکردوو بە دوای شێتێکی دیکەدا کەوتە ناو شارێك لە گەنجی مل هوڕو منداڵانی چەتوون کە

کەوتبوونــە دوای گۆلەســەگێکی قــاچ شــکاو.. وەك دوو دیــواری ئەستوورو پان لە مەردووم یەکدیان دەبڕیو لە یەکدیان دەدزی، بە سەدەها وازیان لە راوەدوونانی گۆلەکە هانیو کەوتنە دوای شێتەکە، بە سەدانی دیکەش بۆ راوی گۆلەکە وازیان لە شێتە هانی، ئەو رۆژە منالە هارو تۆلازە بەلانگەزەکان حەزیان دەکرد ببنە دوو لەت، لەتێکیان سەرگەرمی راوەسەگ بێو لەتێکی دیکەی بکەوێتە دوای شێتەکان، ئەوانەی لە غارغارێنی دوای سەگەکان شەکەت دەبوون دەکەوتنە دوای شێتەکان، سەگە بەڕەڵلاکان خۆشبەزتر بوون، خۆ بەیەکەوە بەردە باران دەکران، بەیەکەوە بەر لەقە دەدران، بەیەکەوە لە پەناو پەسێرەکاندا قاو دەدران، بەیەکەوەش دەنێو دوکانو ناو حەوشەی دەرگا وازی ماڵەکاندا دەردەهێنرانو بۆ بەزمو زرمەزلێو قۆشمەو عەزاب فڕێ دەدرانەوە سەر جادەکان، جادەی سیخناخ بە مرۆڤو ماشێنو ماتۆڕو عەرەبانەو پاسکیل، هەر دەتووت شار دەعبایەکی بێ دڵەو کوێرایی داهاتووەو هیچ نابینێ، کەڕەو هیچ نابیستێ، لە پاڵەپەستۆی ئەو هەموو گۆشتو ئێسقانەی چوار دەورت هەناسەت لە بەر بڕاو لەوەدا بوو بخنکێی، لەو هەموو بەریەکدی کەوتنە، لەو هەموو فڕکان فڕکانو دەستاو دەست کردنە، لەو هەموو راکێش راکێشەدا جلەکانی بەرت کە هەر خۆیان هەلاهەلاو پرزۆڵ پرزۆڵ بوون پینەیان لێ دەکەوتە خوارێ..

(خودا هاوار.. فریام کەوەو بە تەنیا جێم مەهێڵە..)

چ لەزەتو خرۆشانێکە ئەو هەموو ترسو تۆقینو زەندەق چوونە دەنێو چاوانی سەگەکانو شێتەکان، هەندێ لەو کچە

بەندەوارانەی نێو ماڵە تەنگو تاریکەکان بە بیانووی دەردانی بارانـاوی نـاو حەوشـەکان چڵکاویان بەسـەر سـەرو قامـەتی ئـەو رەشە خەڵکەدا دەڕژان، هەر ئەو رۆژە منـاڵان دەیەها تەنەکەیان بە کلکی کەرو پشیلەو سەگە بەڕەڵڵاکانەوە بەست، لە سەد لاوەش بە دارو تێلا تێیان بەر دەبوون، ئەوەیان کە خۆش نەدەبەزی لە هەمووان پتری بەردەکەوت، تۆش لەوان گێژتر بۆ هەر لایەك ملت دەنا.. دیوارێك لە مەردووم رای دەگرتی.. دەکەوتی.. دەخەوتی.. دەمردی.. وەلێ نا.. یەك هەزار دەست بەیەکەوە لە خەوی دەکردی.. لە مەرگی دەکردی.. چیتر پێیەکانت، دەستەکانت، چاوەکانت، رۆحت هی خۆت نەبوون، کەس ئەو هەموو قەهرو فرمێسکەی نەدی، بە لەقە لە بن گونیان هەڵدەدای تا زووتر راست بیتەوە، سەری دارێکی تیژیان لە پشتی ملت گیر دەکرد تا بناڵی، تفیان دەکردە ناو چاوت تا بگریت، شێتێکی دیکەیان دەهێناو لە بەردەمتا بە دەیەها کەس دەیان گرتو تەنەکەی زبڵیان بەسەردا قڵپ دەکردەوە تا وەك سەگێکی تەڕ خۆی راوەشێنێ، لەو هەترەش چوونو ترسو تۆقینی باریوی ناوچاوانی ئەو" تۆش هەترەشت دەچوو، هەرکەس لەو رۆژەدا دەیویست دەستی بە شێتێك بگاو تێی بسرەوێنێ، هەر دەتوت خودا ئەو کەسە نابەخشێ گەر تفێك نەکات، جنێوێك نەدا، دەستێك نەوەشێنێ، دەمەونیوەڕۆ کە قوتابیەکان بەڕەڵڵا بوونو فەرمانبەرانیش رژانەوە سەر جادەکان، ئاپوورەی خەڵك لێرەو لەوێ جۆشی دەسەندو.. هەر تاوێکو سەر جادەکان پڕ بوون لە قەڵەمو پەرگاڵو راستەو لاپەڕەی دڕاوی دەفتەرو کتێبەکان کە بە دەم

فڕینـــی ســـەدان (پــێ)وە دەفـــڕین، ئـــەو هـــەراو هۆریـــا و هـــەڵڵاو هەنگامەیە بیانوویەکی ڕێك ڕەخساو بوو کە کوڕیژگە برسی و لاوە لۆتی‌یـــەکان خـــۆ لـــە ســـەبەتەی میوەجاتـــەکان بـــدەن و بـــە گـــۆڕێی وەبکەن، خۆپێدادان بە جامخانەی کۆگاکان، خۆ نووساندن بەو ژن و کچانەی بە ڕێکەوت دەکەوتنە ناو بازنەی ئاپوورەکان، لە ئاسماندا (با) بەر (با)و بەرد بەر بەرد دەکەوت، دواجار لێ گەڕای وەك گەڵایەك بکەوێتە بەردەمی لافاوێك لەگەڵ خۆیاندا ڕاتماڵن، بەر دیوارو مەردوومەکان دەکەوتیت و بەر دەبوویتەوە، هەر بەو کەمـــە قـــژە درێـــژەی پشـــتی ســـەرت ڕاســـتیان دەکردیتـــەوەو.. دەیانووت:

(ئەوەتا هەمینمان دۆزییەوە)

وەك لـــە خـــەودا بیـــت لـــە خۆشـــیانا ڕادەچـــەنیت و ئـــەوان دەتریقانەوە، وەك سەگە ڕاوەدوونراوەکان لیکت دەکردو لەسەر چوار پەلان دەخشیت، لەسەر ئەژنۆ، لەسەر ئەنیشکەکانت، دارستانێك لە قاچ گەمارۆی دابووی، زوو زوو بە نووکە شەق لە کەلەکەیان هەڵدەدای، نەتدەتوانی بپارێیتەوە، زمان لە دەمتا ئاوسابوو، لە دوورەوەش شەقژنی گوللەو قروسکەی غەمهێنی بەر لە کوشتنی سەگەکان دەڕژایە خەرەندی ڕۆحتەوە، گریان و ناڵەو هاواری شێتەکانی دیکە کە تاو نا تاوێك بەلاتدا تیژ تێ دەپەڕین کە هەر دەتووت سواری شەپۆلێکی زۆر گەورەی مەردووم بوون و ڕووەو کەنداوێك دەڕۆن، لـــە هـــەر چوار لاوە (بـــا) هـــەڵیکردبوو، دەنگـــەکانی.. ناڵـــەو هاوارەکـــانی.. جـــڕت و جنێوەکـــانی.. قروسکەکانی تێکەڵ دەکردو دەیهانی، کت و پڕ هەناوت تێك

هەڵهات و بەسەر پێڵاوی دەیەها کەس رشایەتەوە کە هەر زوو لێت تەکینەوە، پاشان بە غەزەبەوەو بە پرتاو لە بن چەناگەیان هەڵدای، پتر رشایتەوە، لە ناکاو گوللەیەکی وێڵ بەرتەختی تەوێڵی یەکێك لەو ئاپوورەیە کەوت، هەر هەموو خەڵکەکە لە ترسانا تەکینەوەو هەر دە هەنگاو لە دووری تۆوە پیاوێکی شرۆڵ خوێنی لەبەر دەڕۆی، راستەپێ هەستایتەوەو کەوتیتەوە غار، بەردیوارو دارتەل و دیوارەکان دەکەوتی، دەتووت بە دە کەس چرنوق لە دەم و چاوت گیر دەکەن، ناو دەمت تاڵ، هەناسەت لەبەر بڕابوو، وات هەست دەکرد تاوێکی دیکە مێشکت لە کونە کەپووتەوە دەڕژێ، کەوتیتەوە سەر ئەو جادەیەی پڕ بوو لە سەبەتەی نێرگز، سەدەها منداڵ بەیەکەوە هاواریان دەکرد: ((نێرگزی ئەوەل بەهارێ))، کە تۆیان بینی هەر هەموو هەستانە سەرپێ، تۆ بڵێی وا زوو بەهار هاتبێ و نەتزانیبێ، دیسانەوە لافاوی دیکە لەو عەزازیل و مەحشەرگەلە کەوتنەوە دوات، لێت نزیك دەکەوتنەوە، جارێکی تر لۆرییە قەفەزدارەکان دەرکەوتنەوە، لە دواتەوە هەر سەبەتەی پڕ نێرگز بوو بەر لەقەی خەڵکی دەکەوت و چەپکەکان دەکەوتنە ژێر پێیان و دەیانشێلان، دەتویست بگەیتە دوکانەکەی (سلێوە) و فریات بکەوێ، ئەو سوێند بخوات کە تۆ شێت نیت، پڕاوپڕی کۆلان و جادەکان خەڵکی خۆیان بە دیوارەکانەوە نووساندبوو نەبا ژێر پێی ئەو زریانی مەردوومە بکەون، نەبا بەر رەشەبای شێتی ئەو عاقلانە بکەون، سێی ساڵە راوە ریشۆڵە دەکەیت و هەنووکە خۆت راو دەکرێی، راوە بەراز.. راوە ئاسك.. راوە کەروێشك.. راوە

سمۆرە.. هەموو جۆرە راوێکت بیستبوو.. بەڵام راوە مرۆڤ..؟ نەخێر.. تۆ بڵێی تۆ دوا شێتی ئەم شارە بیت کە ماوەو راو نەکراوە؟ خۆت لەماڵەکان دەکوتاو سەر قاڵدرمەکان دەکەوتی، سەربانو سەربان وەك پشیلەی تۆقیو بازت دەدا، دەتقوچاند، لەودیو تاقو پەنجەرەکانەوە، لە ناو بالکۆنەکانەوە لەو حەشاماتە سەر شێتە رادەمان، ماسولکەکانت شلتر دەبوون، چاوانت لێڵو وێڵ، گرێك لە سەرتا، دوا ئاوڕت دایەوەو زانیت مەحاڵە دەرچوون، لەو دوورەوە لەوە دەچوو سەما بکەی، لەترت دەدا، سەرسمێكو دەکەوتی، تا دەهات بە هەر چوار دەورتەوە هاڵاوی گەرمو گەنیوی هەناسەو هاڕەی هەمووان دەتپروکێنێ، چەقۆت پێ نەبوو دەنا خوێن بەرەیەکت دەبڕی تا چی زووە لەوێوە هەناسە بدەی، سەرت هەڵبڕیو ئاسمان هەر بەقەد سینییەکی مسین لە نێو هەردوو چاوانی پڕ ترسو سامتدا تیژ دەخولایەوە، تەکانێکی دیکەت داو وا گەیشتیتە نزیك دوکانەکەی (سڵێوە)، دوا هاوارت بۆ ئەو بوو بتبینێ، وەلێ ئەو هاوارە تاساوە لە قورگتا خنکاو هەر دەرنەهات، لەپەو روو کەوتیت، وایت لە ژێر دەستو پێیان، تەواو.. شەکەتو ماندوو نەتدەتوانی کێل بیتەوە، دەیەها پۆلیسو سەربازو سەگوژو باش بۆزغ گەیشتنە سەر سەرت، بە دار دڕیان بەو خەڵکە دەدا، لە دە لاوە سەدەها دەست بەرزی کردیتەوە، دەتووت یەك شار دوژمنتەو دەیەوێ دەستی بتگاتێ، بە شەقێك.. بە تفێك.. بە جنێوێك تۆڵەیەکی نادیار لە تۆ بکاتەوە، ئەفسەرێك بە دارەوە لە خەڵکەکەی دەخورییەوە، لۆرییەکی قەفەزدار گران جادەکەی دەبڕی نەبا

یەکێك بشێلێ، دەرگای قەفەزەکەیان کردەوە، هەر بە شەق و پاڵ سەریان خستی، گڕەو چەقەچەقی ماشێنەکە تێکەڵ بە هەراو هۆریاو زریکەو زەناو فیکەو جڕتو چەقەنەی ئەو حەشاماتە بوو، زۆر گران ڕێی خۆی دەکردەوە، لەودیو شیشەکانەوە لە بازاڕو دوکانو موغازەو خەڵکە دەم بە هاوارەکە ورد دەبوویتەوە، بایەکی کزر ئارەقەی لەشتی سارد دەکردەوە، چاوانی لێڵت ڕەشکەو پێشکەیان دەکرد کە ویستت بزانی ئەوانە کێن دەنێو قەفەزەکەدا، هیچ کامیانت نەدەناسییەوە، هەر هەمووان بەسەر یەکدیدا تلیسابوونەوە، هێشتا هی ئەوە نەبوو بەرچاوانت روون بێتەوە، تەواو.. شار بەدەر کران.. هەر ئەو رۆژە لە خەستەخانەیەك کۆیان کردنەوە کە پتر لە سەربازگە دەچوو، لەو قەفەزەوە بۆ ئەو قەفەز، لەو پیکەبەوە بۆ ئەو جێب، لەو ژوورەوە بۆ ئەو ژوور، لەو قاوشە بۆ ئەو قاوش، بە پەلە قژیان بۆ داپاچین، هەر شێتێكو کەوتە نێو دەستە جلێکی تازە، بە ڕاڕەوەکاندا یەکدیتان دەدی، باڵبەست کراو، شێتە هارەکانیش بەسەر عارەبانەکانەوە شەتك درابوون، لە قاتی یەکەمەوە بۆ دووەم، لە دووەمەوە بۆ سێیەم، شرینقە دوای شرینقە، هاوارەکان دەنگی دەدایەوە، ئەو دوو کەسەی لە هەردوو لاوە چنگیان لە هەردوو قۆڵت کردبوو بە هەڵقە خەریك بوو پەنجەکانیان بگەنە سەر ئێسقانەکانت، لە هەر ژوورێکدا تاوێك رامانو لێ ورد بوونەوە، ورتە ورتێكو پەنجەمۆرو کەوتنەوە نێو ڕاڕەوکان، لە دوورەوە کەسێك وا دەیقریشکاند کە پتر لە قریشکەی پێش سەربڕین بچێ، ئەو هەموو ژنو پیاوە بێ دەنگو سپی پۆشو غەمگینە بۆنی

مەرگیان لێ دەهات، یەك شەو مانەوە یان لە دوای لە هۆش خۆچوونێکی درێژخایەنی چەندین شەوو رۆژ بەسەر تۆو شێتەکانی دیکە تێپەڕیون و نەتانزانیوە، بەو سکە برسی‌یەت بێ لەوە دەچێ یەك سەدەی تاریك بێ لێرە بەندکرابیت، بەو هەموو چڵکەی کە هەر هەموو گیانتی خستۆتە سەر خوروو، بەو هەموو ئەسپێ‌یەی لێت دەکەونە خوارێ، بەو هەموو تینوێتی‌یەی وا لە قورگتا، بەو هەموو برینە زۆرو وشکەوەبووەی سەر دەستەکانت و پێ‌یەکانت و هەر هەموو ئازای جەستەت.. لەوە دەچێ لە زەمانێکی زووەوە لێرە خزاویت، جگە لە زڕەی زنجیرو چەقەچەقی قوفڵ و کلیل و ترپەی پێی یاساوڵەکان هیچ نەدەگەیشتە گوێت، لە شریقەی راکێشانی میلی ئەو هەموو تفەنگە لەوە دەچوو سوپایەك لەودیو دەرگاکانەوە بەتەمای جەنگ بن، لە بارستایی و چڕی ئەو هەموو تاریکی‌یەی دەڕژێتە ناو چاوان مرۆ گومانی ئەوە دەکات کە بیانەوێ هەمووتان کوێر بکەن، بە پێی ئەو هەموو ناڵەو نرکەو گریانە بێ، ئەو هەموو لاوانەوەو هەنسکە دەبێ ژمارەیەکی زۆر لەودیو شیشەکانەوە، لێرەو لە دەرەوە، مردبن.

ئەو رۆژە هەموو شتێك زۆر خێراو بە پەلە جێبەجێ کرا، وەك ئەوەی زوو بیانەوێ ئاسەواری تاوانێك بسڕنەوە، تا درەنگانێ، دەنێو شاردا، لێرەو لەوێ گوێت لە شەقژنی گوللەکان دەبوو، لێرەو لەوێ خاوەن کۆگاکان گەسکیان لە وردە شووشەی شکاوو رژاوی جامخانەکان دەدا، کۆمەڵ بە کۆمەڵ لەسەر شۆستەو ناو چایخانەو مەیخانەو دوکان و بازاڕو ماڵەکاندا دەیەها رووداوی سەیری عەنتیکەی ئەو رۆژەیان دەگێڕایەوەو دەتریقانەوە.. هەر

کەسەو بە جۆرێك چیرۆکەکانی دەگێڕایەوە، بەدەر نەبوو لە درۆو فیشاڵی زۆر، هەموو شتێك وردو باریك پێچرایەوەو حەکایەتی شێتەکانی شار سەرقاپی نرایەوە، لەو شەوەدا خەڵکی گوێی هەڵدەخست تا بزانن وەڕینی سەگە بەڕەڵڵاکان کەمتر بۆتەوە، تا شەوخەوتنان باس هەر باسی راوی سەگە بەڕەڵڵاکان و مەزاقی خۆشی سەگوژەکان بوو.. چیرۆکی شار بەدەرکردنی شێتەکان..

دەمەوئێوارە بوو.. ئەو وەختەی مەلەکان دەگەڕانەوە نێو دارستانەکان، خۆرەتاوێکی خوێناوی دەڕژایە ناو ئەو حەوشەیەی لۆرییە قەفەزدارەکانی لێ وەستابوو، مەلەکان بە خەمەوە دەیانچریکاند، وەك ئەوەی لە هاتنی شەو بترسن، یەك دووانێ لەو شێتانەی لە بەردەم لۆرییەکان باڵ بەست کرابوون و دەخرانە ناو قەفەزەکان سەرییان هەڵبڕی، بگرە لە کەلێنی شیشەکانیشەوە هەوڵی ئەوەیان دەدا مەلەکانیان لێ بزر نەبێ، تۆش بۆ تەنها ریشۆڵەیەك دەگەڕای، دوا پۆل تا دڵنیابێ لەوەی زستان بارگەو بنەی تێك ناوەو بەهار هاتووە، تاك و جووت سەریان دەخستن، یەکەیەکە قەفەزەکان پڕ دەبوون، ئەو دەرمان و دەرزییانە هەر هەمووانی سست و تەمبەڵ و خەواڵوو کردبوو، پاش سەرکەوتنی هەر هەموو شۆفێرەکان و خۆقایمکردنیان لە پشت سوکانەکانەوە بەیەکەوە گڕیان لە مەکینەکان بەرداو کەوتنە دوای یەکدی، گران وەك ئەوەی تەرمێك بەرەو گۆڕستان بەرن بەنێو جادەکانی شاردا رووەو بەغدا رێیان دەبڕی، بۆ دواجار غەمگینانەو گێلانە لە درەختەکانی لاڕێگاو دارتەل و ماشێن و ماتۆڕو پاسکیل سوارو

دوکـانو بـازاڕو خـانووە کپـەکان ورد دەبوونـەوە، لـە ڕێبـواری هـیلاكو مانـدووی سـەر ڕێگاکـان، لـەو منالانـەی لـە دەرەوەی قەفەزەکان لە هەلەکە سەمادا بوون، بە پەنجە ئامـاژەیان بۆ نێو قەفەزەکان دەکرد، دەرویش.. تۆ دەتزانی ئەمـەیان دوا نیگاو دوا ماڵئاواییـە لـە شـار، لـە دوورەوە گوێـت لـە زریکـەی بـێ ئامـانی شـەمەندەفەرەکە بوو، وەك ئـەوەی ئـەو هـاوارو زریکەیـە بۆ خـەمو پرسـەو دەردی تـۆ بـێ، هـەر هـەموو دەردو خەفـەتو قـەهرو حەسرەتو حەژمەتو خۆشی ساڵانێکی زووت لە دڵدا پێچایەوە، بـە جادەو کۆڵانو بازاڕو قەیسـەریو ماڵەکانـەوە، کـە یەکـەمجار هاتیتە ئەم شارە، لە دوورەوە قەڵا دەرکەوت، دەتووت کیسـەڵێکی زەبەللاحـەو لەپـەر ڕوو کـەوتووەو ناجووڵـێ، هەنووکـەش دەنێـو تەمو مژێکدا دوا شت قەڵایە ون دەبێ، وات زەن دەکرد کە هێشتا وایـت دەنێـو حەشـاماتەکەو شـانو پیـل دەکـوتی، لـە قۆرتێکـەوە دەکەویتـە نـاو قۆرتێـك، سـەرت بـەر دارتەلـەکان دەکـەویو رادەچەنیت، لە چاڵێکەوە بۆ چاڵێك، لە دەستێکەوە بۆ دەستێك، ژوورەکـان، ڕاڕەوەکـان، قاوشـەکان، دەمو چـاوەکان.. سـەرو کەللەت.. دەمو چاوت.. نەرمایی گوێت.. لچو لێوو زمانت.. سەر دەستەکانت.. قۆڵو باسکت.. پێو پلو.. هـەردوو بەلـەكو لاڕانت جـێ بـرین بـوون، هاوارەکـان لـە گوێتـدا.. لـە نێـو کاسـەی سـەرتا دەزرنگانـەوە، هـۆی هاکـان، قاژەقـاژی سـەدەها پۆلـە ڕیشـۆڵە لـە ئاقارێکـدا، گوێـت لـە هـاواری خۆتـە.. هـەمین.. هـەمین.. لـە ئاسمانـەوە بـەر دەبیتـەوەو ناکەویتـە سـەر زەوی، دەکەویتـە نـاو

بیرێك بنی نیيە، لە زیندە خەوێکی دیکەدا دەکەویتە ناو دەمی کراوەی ئەژدیهایەك، لە خەوێکی دیکەدا دەکەویتە سەر مارێکی پەپکە خواردوو لە بنی بیرەکەدا، تۆ وەئاگای یان خەوالّوو؟ بەسەر ترۆپکی چیایەکەوە رووەو دۆلّێك غل دەبیتەوە، بەر گاشە بەردەکان دەکەویت‌و رایان دەمالّی، لە هەموو شوێنەکانەوە، شوێنە دوورو نزیکەکانەوە، لە هەموو زەمانە زۆر دێرینەکانەوە خۆت دەدزیتەوە، دێیتەوە ناوخۆت‌و راوەدووی ئەو ئازارە دەنێی کە رۆحت هەلاهەلا دەکا، لەو دوورەوە لەوە نەدەچوو شارێك کە وا غەرقی تەم‌و مژە.. وا کپ‌و خامۆشە ئەو هەموو قیامەتەی دیبێ، تۆ هەر چاوت بە دواوە بوو، تۆ بلّێی هەمین، چ مردوو.. چ زیندوو، هۆ لەوێ بێ؟ لەوە دەچوو هەر هەمووی خەونێکی ناخۆش‌و ئەبەدی بووبێ.. خەونێك کە تا هەنووکەش لێی وەئاگا نەهاتبیت، خەونێك لە خەونەکانی پیاوێکی پیرو شەقی، تۆ کە هەنووکە بەندەواری قەفەزێکی، لە تەك کۆمەلّێ شێتی دیکە کە بێ ورتەو خامۆش لە تاو هیلاکی راوەڕاوی ئەو رۆژەو سیحری دەرزی‌و دەرمانەکان مات‌و مەلوول سەریان بەسەر سینەو شانی یەکدیدا کەوتبوو، هەموو شتێك‌و یادێکت لەگەلّ خۆتدا پێچایەوە، وەك رێبوارێك کە بۆ دوا سەفەری ئەبەدی، سەفەری بێ گەڕانەوە.. توێشەبەرەیەك هەلّبگرێ، بوخچەیەك.. هەگبەیەك بخاتە سەرشانی: ئاواهی لە دلّتا هەر هەموو کوّلان‌و بازاڕو قەیسەری‌و منارەو قەلاّ و بگرە جۆگەلە پڕ سیانەکانت هەلّگرت، هەر هەموو ریشۆلّە مردووەکان، حەزی هەمین‌و حەیرانە

کوژراوەکان، لاوکە بە ئێش‌و برینداره‌کان، هەر هەموویانت خستە نێو دڵتەوە، نێو ڕۆحتەوە، سەرت هەڵبڕی، جادەکە بەرەو دواوە دەکشاو دەگەیشتەوە شارێك کە کۆنە جووتیارێکی نەحەواندەوە، پڕشنگی خۆری دەمەوئێوارە تیشکێکی رەشی عەکس دەکردەوە، جادەکەش وەك مارێکی رەش‌و زەبەللاح دەکشاو هەردەکشا تا لێت دوور دەکەوتەوە لە پنتێکدا.. لە خاڵێکدا وەك ونبوونی خۆت‌و هەمین، وەك هەموو شتەکانی ئەو دونیایەت ئاودیو دەبوو، لە دووری دوورەوەش تا چاو بڕ دەکا بەراست‌و چەپدا هەر ساکە دەشتەو لێرەو لەوێ وەك ئەوەی زەوی قونێری دەرداببێ زورگ‌و گردۆلکە دەردەکەوتن، بە بەری رۆژئاواداو رووەو ئاسۆیەکی دوور کە لە خوێناوی خۆردا نقوم ببوو تەمێکی ئەرخەوانی دەهات، دەهات.. تا دواجار لە نزیکەوە ئەو هەردو دەشت‌و گردو زورگ‌و سەوزاییەی دەنێو رۆناهییەکی سووربادا دەلەرانەوە: وەك ئەوەی سەرئاو کەوتبن، لە دووری دوورەوەش خانووە هەرە بەرزەکان یەکە یەکە غەرقی تەنکە تاریکی‌و تەمی ئەو ئێوارەیە دەبوون، ئەو تاریکییەی دەتووت خوداو فریشتەکانی بە پەلەو خێرا چنگ لە دوای چنگ لە ئاسمانەوە هەڵیدەدەن‌و پەرتی دەکەن، هیچ پنچکە گیایەك‌و گاشە بەردێك نامێنێ کە پشکی خۆی لەو تاریکییە نەبات، دەیرژێننە سەر شارێك کە مەگەر تاریکی شەو بە میهری خۆی گوناهەکانی داپۆشێ، شارێك لەو شارانەی کە لە خەونێکی هەڵبزرکاودا ببینی، شارێك کە بە درۆ دروست کرابێ، شارێك لە شارەکانی نێو حەکایەتە کۆنەکان کە

پیرەژنێکی ددان کەوتوو وەسفی بکات، قەلاّکەی لەسەر ئێسكو پروسکی هەژاران بیّو.. منارەکەشی کەللەسەری عاشقەکانی، چاوت تیّ بڕی، لەو دوورەوە گڵۆپەکانی دەبوون بە گڕی کزی.. زەردو لەرزیوی چراکانو.. تا دەهات شەپۆڵە تەنکەکانی رۆناهی دەمردن کە وەك نواڵە دەردەکەوتن، دەتووت کۆمەڵێ چرانو بە دەست هەزارەها خنکاوەوەن دەنێو دەریایەکی پڕ گێژەنە، دەنێو گەرداوێکدا یەکە یەکە دەکوژێنەوە، دواجار قەلاّو منارەی چۆلی کەوتنە ئەودیو زەریاوە، ئەودیو دونیاوە، ئیدی شار بیّ شێتەکانی چ دەکا؟ لێیان رامایت.. خامۆش.. خامۆش.. ماتو مەلوول، کتو پڕ لەوە ترسای هەر هەموویان خەوتبن.. مردبن.. دەبوو چەندین شەو بنوون تا هیلاکی راو راوێنی ئەو رۆژە لە گیانیان دەرچیّ، لە ناکاو یەکێکیان دایە پڕمەی گریان، گریانێکی پڕ حەسرەتو قووڵ، بە دەم هەنسکەوە قرخەقرخ لە قورگیيەوە دەهات وەك کەسێك کە تەقەللا بدا نەخنکیّ، دەتووت لە هاتنی تاریکیو سەفەری نادیارو ئەو ریّیە دوورە دەترسیّ، بە ترسەوە دەگریا، هەروەك منالێکی تازە فام کردوو کە لە باوەشی دایکی بەزۆر دەریان هێنابیّ دەگریا، یەك دووانێکی دیکەش هەستانەوە سەرپیّو توند دەستیان بە شیشەکانی قەفەزەکەوە گرتبوو، ناوناویش سەریان دەکێشا بەو ئاسنە رەقەدا، وەك کەسانێکی ئازیز مردە بەکوڵ دەگریانو لەو ئاسۆیە رادەمان کە لە تاریکیدا غەرق دەبوو، وەك ئەوەی بەندی حەیرانێك یان لاوکێك بسەننەوە، هەنسكو گریانیان لە یەکدی دەسەندەوە، وەك ئەوەی بەندێك بە

بەندێك تەواو بکەن، وەك کۆمەڵێ کەس کە سزای مەرگیان بەسەردا درابێ و کرینەوەی ژیانیش ئەوە بێ کامەیان لەو گریانە دەیباتەوە، تەنها یەك کەس دەژیءو ئەوەی گرەوەکە دەباتەوە ئەوەیە کە تا ئەبەد ژیر نابێتەوە، ئەوانی دیکە کە دۆڕاون، هەر هەموو دەمرن.. هەر یەکە لە گریانی ئەوی دیکە دەترسا، هەریەکەو گەرووی دەبوو بە دەربەندێکی بەرتەنگو گریانیش لوورەی رەشەبایەکی هەڵکردوو، ئەوەی کە ماندوو دەبوو لە گریانەوە دەیکرد بە قروسکە، قروسکەی سەگێکی کوژراو لەو رۆژە رەشەدا، رۆناهی مردووی ئاسمانو تریفەی تەزیوو تازە هەڵهاتووی مانگو ئەستێرە هەرە دوورەکان تنۆکی ئەو فرمێسکانەی دەدرەوشاندەوە کە بەسەر رووومەتی هەندێکیاندا دەڕژان، کەمجار دیبووت یەکێك لەو شێتانە بگری، شەوەهای شەو کە لەسەر تەختەی چایخانەکانو بەرهەیوانی مزگەوتەکان لەگەڵیانا دەخەوتی، غەمگینو خامۆش دەبوون، بە شەر دەهاتن، تووڕە دەبوون، سەریان بە دارو دیواردا دەدا، وەلێ نەدەگریان.. خەونیان دەدی، وڕێنەیان دەکرد، هەڵیان دەبزڕکاند، دەترسان، لە خەمان لەسەر چاو دەکەوتن، دەبوورانەوە، دارکاری، جنێو، تف، زاماربوون، خوێنیان دەدی، دەیاننرکاند، دەیانقیژاند، وەلێ نەدەگریان، بە دیار مەرگی یەکدییەوە دۆش دادەمان، کەچی وەك ئەوەی بڵێن: (خۆش بەحاڵت..!)، بێ باکانە زەردەیان دەهاتێ، تۆ بڵێی دەنێو ئەو قەفەزەدا خۆ بە چەند فڕندەیەکی باڵ بەستکراو بزانن؟ یەکێکیان توند بە ناو لەپ لە تەوێڵی خۆی دەدا، بە پەلە

هەردوو دەستت ئاخنی‌یە گیرفانەكانت، لە شقارتەیەك، چەرخێك دەگەڕای، تاوەكو دایگیرسێنی.. دەتویست شەبەنگێك لە رۆشنایی چ لە ئاسمانەوە بێ چ گڕی بێ تینی چەرخێك وا بكات تارمایی یەكدی ببینن‌و، هەریەكەتان دڵنیا بێ كە بە تەنیا نی‌یە، هەر هەمووتانن، ئەوەتان لێرە.. قەفەزێك كۆی كردوونەتەوە.. لەوانەیە گڕی دەنكە شقارتەیەك غافڵگیریان بكات، لەوەدایە لە تاریكی‌و تەنیایی‌و ئەو خامۆشی‌یە زۆر قووڵە بترسن، كێ دەزانێ؟ لەوەدایە سەرمایان بێ، یاخود برسی بن، دەتووت هەر هەموو حەسرەت‌و ئاخ‌و هەنسك‌و قوڵپی گریانەكان دەنێو قەفەزەكەدا گیریان خواردووەو رێ دەرنابەن، هێدی هێدی گریان‌و هەنسكەكان دەخنكان‌و دەچوونەوە ناو قورگ‌و.. هەناوەوە.. رووخسارەكانیش، لە نێو ئەو تاریكی‌یەدا، لە ژێر فرمێسك‌و ئارەقەو ئازاردا نوقمن، تاوتاوەش دەنێو تاریكی‌و خامۆشی‌یەكی دڵ پڕوكێندا گوێت لە نزگەرەیەك، هەناسەیەكی خنكاو، هەنسكێك یان خەنینەوەیەكی گێلانە دەبوو، جاروباریش لایتی ماشێنێكی تیژتێپەڕ ناو قەفەزەكەی رۆشن دەكردەوە، قەفی زنجیری بەستراو لە دەستی راستی هەر یەكەیان دەبریسكایەوە، زنجیرەكەی دەستی خۆتت سەح دەكردەوەو دڵت دەبوو بە ئاو، تا دەهات خامۆشتر دەبوون، هەموویانت دەناسی‌یەوە، بێ ئاگا لە تۆو، لە دونیا.. لە بۆشایی‌و تاریكی رادەمان، لە هیچ رادەمان، بێجگە لە تۆ هیچ كامیان نەیدەزانی دوا مەنزڵگا شێتخانەیەكی پایتەختە، كابرای شۆفێریش لە پەنجەرە بچكۆلەكەی پشتی

سەری‌یەوە لێتەوە دیار بوو کە تا درەنگانێ لەگەڵ پۆلیسێکی سیدارە خوار دەدواو ئەویش سەری بۆ دەلەقاند، تاوتاویش دەنێو دووکەڵی جگەرەدا خۆیان ون دەکرد، یەك دوو جاریش ئاوڕیان دایەوە، دوای تاوێك بێ دەنگی شۆفێرەکە میلی رادیۆکەی باداو.. لە ئاوازێك دەگەڕا، ئاوازێك دڕ بە تاریکی بداو.. رێی سەفەر کورتتر بکاتەوە، سەیرە.. لە ناکاو وەك داڕژانی خەمێك لە دڵدا، یان درەوشانەوەی خۆشی‌یەك لە رۆحدا، سەرەتای بەندێك بوو کە بە ئاهێك کۆتایی دەهات، وەك لە غەیبەوە بێ، لەو زوڵماتەوە کە دەوری قەفەزەکەیان تەنی بوو.. ئاوازێك زۆر غەمگین دەهاتە بەرگوێ، سەدایەك.. نرکەو ناڵینێك.. نووزەیەك.. ئاهێك.. کسپەو.. حەژمەتێك.. حەیرانێکی بریندار لەسەر شەپۆلی نەرمەبایەکی فێنك تێکەڵ بە بۆنی نێرگزەجاڕی ئەمبەرو ئەوبەری جادەکە دەڕژایە دڵتەوە، ئاە.. خودایە.. چ عومرێکی درێژەو تۆ حەیرانێکت نەوتووە، لاوکێکت نەچڕیوە، لەوەدایە دەنگت رزی بێ، تۆ بڵێی هیچت لەبیر مابێ؟ ها؟ رۆحی کلۆڵت بەیتەکانی ئەو حەیرانەی دەوتەوە، سەری کەیلت، کەللەی گێژت نەدەهات بە پیری‌یەوە، نەدەهات.. نەدەهات.. ئەو لەرەلەرەی نێو هەناسەی حەیران بێژەکە هەر هەموو کۆنە برینەکانتی کولاندەوە، دوور دەیبردیتو تاوێكو دواجار دەنێو قەفەزەکەدا بەندی دەکردیتەوە، دەتویست وەك ئەو سەداو خوێندنە کە شەپۆڵە نووستووکانی تاریکی دەشێوێنێو تریفە دەخاتە سەماو.. ئازادو دوور تا جریوەی ئەستێرەکان سەفەر

دەکا، سەفەر بکەیت و نەیەیتەوە.. نا.. ئەوە حەیران نییە، برینەو خوێنی لێ دەڕژێ، بە دەم ئەو ئاوازەوە دڵت خوێن دەدەڵێنێ، خوێنێکی رەش، سەرت خستە ناو کۆشت و قوڵپی گریانێک دەیبردیتەوە ئەو ئێوارە زۆر غەمگینەی کە هەمین تا ئەبەد ئاوابوو.. نەهاتەوە.. تاوەکو نەخنکێی وەک کەڵەکێوییەکی لە خوێندا شەلاڵ سەرت هەڵبڕیو هەناسەت دا، حەیران بێژ چیرۆکی عیشق و ئەوینێکی نامرادو کوژراوی دەگێڕایەوە، کافرانە دەیچڕی.. دەتووت بەو سەدا زۆر غەمهێن و یەکجار شیرینە شێتەکان خامۆش بوون، عاشقانە هەڵدەستا و شێتانە دەنیشتەوە، بۆن کروزێک لەو چریکەیە دەهات، بۆن کروزێک کە بیەوێ بۆنی نێرگزەکان وەدەر بنێ، وەک مەلێکی پێکراو دەیچریکاند، وەک شاخێکی بن کوڵ و ڕماو دەینالاند، وەک رەوەزێک بۆ ناو خەرەندێک هارە بکا دەیقریشکاند، وەک (با)یەک بەسەر باخێکی سووتاودا شنە بکات.. هەڵیدەکرد، ئەو ئاوازە بەو نەغمەوە لە قەرارێکەوە دەهات کە هەزار جار بە ئاگری دۆزەخ سووتا بێ، چ ڕێکەوتێکی کوشندەو زاڵمانەیە.. حیلەی ئەسپێک کە بگلێ هاتە بەرگوێت، مەلێکی کێوی بە چریکەیەک.. چریکەیەکی تاساو لە ئاسماندا وەڵامی حیلەکەی دایەوە، دوور روانیت.. لە ژێر تریفەدا تا ئەو شوێنەی چاو هەتەر دەکا دەغلێک نەرمە نەرمە بە بەرچاوتەوە کەرویشکەی دەکردو دەشنایەوە، گوێت لە ورشە ورشی نەرمی گیا بوو، دەتووت بۆ قەهری تۆ بە سووکی شین و واوەیلا دەکەن، پڕ بە هەردوو سییەکانت و بۆ دواجار بۆنی

نێرگزەکانت هەڵمژی، دەتووت لەگەڵ تریفەدا دەڕژێتە نێو قەفەزو لەوێدا بەند دەبێ، تا سەر تەنکایی رۆح و پەرەی دڵ بۆنیان کاس و ورو گێژی کردی، بە چرپەوە.. چرپەیەك بە ئاستەم و دووبەرا لەگەڵ خوێنی رژاوی ئەو حەیرانە زامدارە دەیبردیتەوە ئەوێندەرێ، دەیبردیتەوە بۆ زۆر شوێن و سەردەمانێکی زۆر زووتر لە هەنووکە، چرپەیەکی ناسك.. ناسکتر لە هەموو شتێکی ئەم دونیایە پەردەی گوێیەکانتی بە سەما و لەرینەوەی قەهرێك دەخست.. گوێت لێیە؟

(دەروێش..

ئۆبالی منت بە ئەستۆ..

رۆژ بازاڕی قیامەتێ..

ئەگەر مردم تووخوا نەکەی لێرە بمنێژی..

بمبەوە.. بمبەوە دەشتێ.. گوندەکەی خۆمان..

گەردنت ئازا ناکەم..

ئەگەر لەسەر "گردی عاشقان " نەمنێژی؟

ئاخر کوڕەتیم زۆری تێدا نەژیام..

دەبا بە مردن بچینەوە ئەوێندەرێ..

ئەوجا هەموو فەسڵی بوهاران وەرە سەر گۆڕەکەم و دووسێ چەپکە نێرگز لە بەر پێیانم..

نا.. نەکەی..

لە کن سەرم دابنێ تا تێرتێر بۆنیان بکەم..

ئەمن دەزانم بایز..

جارەکی دیکە ئەوێندەرێ نابینمەوە..

ئەمن دەزانم هەردووکمان گۆڕ غەریب دەبین..

ئەمن دەزانم..!)

گوێ بۆ دوا بەندی حەیران بێژەکە شل دەکەی، دەتویست بزانی کامەیانە: حەمەد بەگ، حەمەی حوسێنی پیرکی، رەسوول گەردی، سمایل فەللاح، عوسمان حەیران، کەریمە رەش، خدری رۆژبەیانی، مستەفا کوێر، مەجید جبرائیل..؟ نازانیت.. نا تۆ هیچت بیر نەماوە.. تەواو.. حەیران‌و حەیران بێژەکانیش تێکەڵ دەکەیت.. گوێت بۆ شل کرد، شێتەکانی دیکەش سرتەیان لێوە نەدەهات، هەر دەتووت ئەو چریکەو سەدای حەیرانە خامۆشی کردوون:

حەیران.. چەندم گاز دەکرد

گوندێ مە لە من بە زورگ‌و تەلانە

دەرمانی دەردان شەو راموسانە

بازو سەقەر لێیان کردینە هێلانە

لە عەوامی گوندێ مە کەیف‌و سەیرانە

چیکەم لە بەژنەکی باریك‌و زەندەیێ بە بازن

ئەوسارەکە بەوێ دەرە بوهارێ

کۆچ‌و بارکردنە

دەست لێك بەردانە

دەتویست دوا بەندی لێ وەربگریتەوە، سەر بەندو دوا بەندت

لیٚ تێکچوو.. لێت تێکەڵ بوون، هەرچەندی کردت‌و کۆشات ئەو حەیرانەت بیر نەکەوتەوە، تاوە خەمێك دڵتی دەگوشی‌و تۆش بە چەپۆك لەسەری خۆت دەداو.. نەك هەر سەدای ئەو حەیرانەی هەوای ناقەفەزەکەی پڕ کردبوو لە خرۆشی خەم، بگرە تاکە بەندێکت بیر نەدەکەوتەوە، هەتا ئەوەشیان کە هەزاران شەو بۆ هەمینت چڕی بوو.. نا.. لەوە دەچیٚ چڕینی تەنها بەندێك بووبیٚ بە مەحاڵ، وشەکان لە نێو کاسەی سەرتا وەها تێکەڵ دەبوون کە هیچ مانایەکیان نەدەدا.. بیٚ هوودە بوو.. دەگەڕای.. دەگەڕای.. بۆ سەر بەندێك‌و.. کەچی هیچ..

ئەورۆ.. ئەمن دەگەڕام.. بەویٚ
سبیانیٚ.. کارمامزەکم.. چاوی هەمینیٚ
بمابا.. هەردەستاند.. ئەوجا..
دونیا.. لە تەمیٚ.. تەم.. تومانیٚ
کەپرەکی بکەم.. ئەوەل مانگی.. ئەمن کولیکەك..
پایزیٚ.. سبەینیٚ لە کاولە گوندیٚ.. نوسکەی
تاژیان.. سەردەمەکی.. حەیرانەکەی
من.. لە دەشتی.. ی.. ی.. کا..
ولە.. قەراجی.. دەبڕی گۆشەی مافووری
بە ئاوی قەنەفریٚ.. گواریٚ.. خەز.. زەرد..
مەمەکان.. لوقمانان.. قەراتی پیرە هەولیٚریٚ..
کیــــژ..
رەبی هەردوو چاوی..
— لیٚم بوویتە.. عەزرەت‌و.. قاتی

نا.. تاكە بەندێك چی‌یە نایەتەوە سەر زارت، هەر هەموو بەندەكان لەگەڵ ئاوابوونی (هەمین)ی لە رۆحتا نەمان و ئاوابوون، بە چرپەوە، هەروەك ئەوەی هەمین لە بن پەڕەی گوێی چەپتەوە بتدوێنێ:

(بایز..

هەموو جارێ كە هاتی‌یە سەر قەبرەكەم..

تووخوا مەڕۆ هەتا بەندەك.. دووانم لۆ دەرێی..

ئەو بەندەی كە خۆم حەزم ای‌یە..

ئەتوو گۆتنی خۆت بكە..

ئەمن سەد جاران مردبم و دەپێ‌یان لە بن عەردی بم..

خەمت نەبی.. دەنگت هەر دەگاتە من)

ئیدی تەواو.. دوا وەسیەتیت پێ بەجێ نایە، ناشزانی گۆڕەكەی وا لە كوێ، ناشزانی خۆت لە كوێ گۆڕ غەریب دەبیت، بەهاران دێن و رادەبرن، كەچی تا ئەبەد ناتوانی چەپكێك نێرگز بخەیتە سەر گۆڕەكەی، حەیرانێك بچڕی، هێدی هێدی بۆنی نێرگزەكانی هەردوو بەری جادەكە دەڕەوییەوە و بە تەنیا لە ناو قەفەزەكەدا جێ‌یان دەهێشتی:

(دەروێش.. ئۆباڵی منت بە ئەستۆ..

.. لێروكانە مەمنێژە.. گەردنت ئازا.. بمبەوە..

ئەوجا.. هەموو فەسڵی بوهاران..

چەپکە نێرگزەکەم.. لە کن سەرم دابنێ.. تا تێر.. تێر

بۆنیان بکەم.. ئەوێندەرێ..

نابینمەوە.. ئەمن دەزانم کە هەردووکمان گۆڕ غەر..

ئەمن دەزانم..)

تەواو.. تاریکی تۆو هەموو شێتەکانی ناو قەفەزەکەی لە خۆیەوە لوول دەدا.. خەریکە دەخنکێ.. خودا هاوار.. قوڵپی گریانێکی بەکوڵ لە شوێنێکەوە، لە ناو جەرگو هەناوتەوە دەهات، قووڵ وەك ئەوەی لە بنی بیرێکی تاریكو پڕ ئەسرینەوە بێ.. کە بە هەزار قولاپو چەنگاڵەوە لە دڵتەوە.. لە رۆحتەوە دەری کێشنو هەڵیتەکێنن، وەك مەنجەنیق دەکولاّی، تا دەهات ئەو قوڵپە گەرمە سەری دەکرد تا لە چاوانتا وەك دوو کانی خوێناوی تەقینەوە، بێ شەرمانە سەرت خستە ناو کۆشتو داتە پرمەی گریان، خامۆشی شەوی ناو قەفەزەکەت پڕ کرد لە هەناسەو هەنسك، بێ ئەوەی شەرم لە شێتەکانی دیکە بکەی، ئەوەندە کپو خامۆش بوون وەك ئەوەی بە شەرمەوە حورمەتی ئەو گریانە جەرگبڕەت بگرن، ئاسمانیش تا دەهات پتر چڕی تاریکی دەڕژاند، دیسانەوە وەك عەبایەکی رەش تۆو قەفەزەکەو شێتەکانو هەر هەموو دونیای لە خۆیەوە وەردەپێچا.. بە دەم هەنسك هەڵدانەوە هەر دەگریای.. دەگریای.. گریانێکی وا بە کوڵو دڵ.. وا درێژو نەبڕاوە کە تا ئەبەد لێی کڕو.. ژێر نەبیتەوە!

1996 / 1983

سلێمانی